

Dinga, Ene; Băltărețu, Camelia; Prelipcean, Gabriela

Research Report

The new European strategy for growth and jobs (Europe 2020): Goals, instruments to monitor its implementation, institutional resources, implementation recommendation

Strategy and Policy Studies (SPOS), No. 2010,2

Provided in Cooperation with:

European Institute of Romania, Bucharest

Suggested Citation: Dinga, Ene; Băltărețu, Camelia; Prelipcean, Gabriela (2010) : The new European strategy for growth and jobs (Europe 2020): Goals, instruments to monitor its implementation, institutional resources, implementation recommendation, Strategy and Policy Studies (SPOS), No. 2010,2, ISBN 978-6-06-820205-1, European Institute of Romania, Bucharest

This Version is available at:

<https://hdl.handle.net/10419/74693>

Standard-Nutzungsbedingungen:

Die Dokumente auf EconStor dürfen zu eigenen wissenschaftlichen Zwecken und zum Privatgebrauch gespeichert und kopiert werden.

Sie dürfen die Dokumente nicht für öffentliche oder kommerzielle Zwecke vervielfältigen, öffentlich ausstellen, öffentlich zugänglich machen, vertreiben oder anderweitig nutzen.

Sofern die Verfasser die Dokumente unter Open-Content-Lizenzen (insbesondere CC-Lizenzen) zur Verfügung gestellt haben sollten, gelten abweichend von diesen Nutzungsbedingungen die in der dort genannten Lizenz gewährten Nutzungsrechte.

Terms of use:

Documents in EconStor may be saved and copied for your personal and scholarly purposes.

You are not to copy documents for public or commercial purposes, to exhibit the documents publicly, to make them publicly available on the internet, or to distribute or otherwise use the documents in public.

If the documents have been made available under an Open Content Licence (especially Creative Commons Licences), you may exercise further usage rights as specified in the indicated licence.

Noua Strategie europeană pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă (Europa 2020): obiective, instrumente de monitorizare a implementării, resurse instituționale, recomandări de implementare

The new European strategy for growth and jobs (Europe 2020): goals, instruments to monitor its implementation, institutional resources, implementation recommendations

(ediție bilingvă / bilingual edition)

Institutul European din România

Proiect SPOS 2010 - Studii de strategie și politici

Studiul nr. 2

**NOUA STRATEGIE EUROPEANĂ PENTRU CREȘTERE
ECONOMICĂ ȘI OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ
(EUROPA 2020): OBIECTIVE, INSTRUMENTE DE
MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII,
RESURSE INSTITUȚIONALE,
RECOMANDĂRI DE IMPLEMENTARE**

Autori:

Prof. Univ. Ene DINGA (coordonator)

Camelia BĂLTĂREȚU

Prof. Univ. Gabriela PRELIPCEAN

București, 2010

© *Institutul European din România, 2011*

ISBN online 978-606-8202-05-1

CUVÂNT ÎNAINTE

Programul de cercetare-dezvoltare destinat studiilor de strategie și politici (Strategy and Policy Studies – SPOS), lansat de Institutul European din România în 2006 pentru sprijinirea României în exercitarea atribuțiilor sale de stat membru al UE, a fost continuat în anul 2010 printr-o nouă serie de studii.

În anul 2010, în cadrul proiectului *Strategy and Policy Studies (SPOS)* au fost realizate *patru studii*, care au abordat arii tematice relevante pentru evoluția României în contextul european. Astfel, studiile s-au adresat unor teme centrale ale *programului de guvernare* sau solicitărilor particulare ale *instituțiilor centrale* reprezentate în reuniunile de coordonare a afacerilor europene.

Lucrările furnizează elemente de fundamentare ale strategiei, politicilor și construcției instituționale naționale ce decurg din documente programatice de bază ale Uniunii Europene (*Tratatul de la Lisabona; Strategia Europa 2020; Strategia europeană pentru regiunea Dunării*), precum și o aplicație practică referitoare la stimularea dezvoltării politicii industriale (*Potențialul competitiv al creșterii economice*).

Prezenta serie de studii, prin informațiile, analizele și propunerile formulate, confirmă încă o dată contribuția Institutului European din România la fundamentarea strategiilor, politicilor și pozițiilor României în exercitarea atribuțiilor de stat membru al Uniunii Europene.

Studiul a beneficiat de aportul unei echipe de cercetători formate din:

- dl **Ene Dinga** - economist, doctor în științe economice, profesor de economie teoretică, cercetător științific gradul 1 la Academia Română, conducător de doctorat în economie, specializat în modelare economică, epistemologie economică, politici publice macroeconomice, economie europeană;

- dna **Gabriela Prelipcean** - profesor doctor la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, cu o bogată activitate publicistică și cu o vastă experiență în domeniul cercetării în numeroase proiecte naționale și internaționale de macroeconomie internațională, economia riscurilor și a crizelor, a evenimentelor extreme și rare, educație, clusterizare, migrație;

- dna. **Camelia Băltărețu** - matematician, cercetător științific la Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” al Academiei Române din 2001. Preocupările sale vizează modelarea matematică macroeconomică, econometria, sistemele dinamice și legile de conservare. A participat la diverse contracte de cercetare, extrabugetară, cum ar fi „*Politici, modele și scenarii de creștere economică în vederea aderării României la Uniunea Europeană*” (2005-2008) și „*Mix-ul politicilor de ajustare sustenabilă în perspectiva atingerii convergenței economice a României cu Uniunea Europeană*” (PN-II-ID PCE 2008-2) (2008-2011).

Pe parcursul realizării studiului menționat, echipa de cercetători s-a bucurat de contribuția activă a domnului Mihai Sebe în calitate de coordonator de proiect din partea Institutului European din România, precum și de sprijinul unui grup de lucru, alcătuit din reprezentanți ai principalelor instituții ale administrației centrale cu atribuții în domeniu.

Gabriela Drăgan

Director general al Institutului European din România

CUPRINS

ABREVIERI.....	7
CUVINTE CHEIE.....	8
CLASIFICARE JEL.....	8
1 IDENTIFICARE STUDIU	9
1.1. Denumire studiu.....	9
1.2. Beneficiari.....	9
2 MULȚUMIRI.....	10
3 PRECIZĂRI METODOLOGICE	11
4 SINTEZA.....	13
5 INTRODUCERE NON-TEHNICĂ	20
5.1. Ce este Strategia Europa 2020	20
5.1.1. Deficiențe instituționale ale Agendei Lisabona 2010	20
5.1.2. Caracterizare generală a Strategiei Europa 2020	21
5.1.3. Prioritățile (princiipiile fundamentale).....	22
5.1.4. Obiectivele (țintele)	22
5.1.5. Inițiativele emblematice.....	23
5.1.6. Condițiile instituționale de atingere a obiectivelor	29
5.2. Ce aduce nou Strategia Europa 2020 față de Agenda Lisabona 2010	30
6 ANALIZA OBIECTIVELOR STRATEGIEI EUROPA 2020.....	32
6.1. Lista obiectivelor	32
6.2. Analiza de consistență a obiectivelor	32
6.3. Analiza de coerență a obiectivelor	36
7 STAREA ROMÂNIEI RELATIVĂ LA OBIECTIVELE STRATEGIEI EUROPA 2020	40
7.1. Ocuparea.....	40
7.2. Trinomul „20x20x20”	42
7.2.1. Dinamica emisiilor de gaze cu efect de seră	42
7.2.2. Ponderea surselor regenerabile de energie (SRE) în consumul final brut de energie.....	44
7.2.3. Dinamica eficienței energetice față de anul 1990	45
7.3. Sărăcia.....	47
7.4. Educația	49
7.4.1. Privind rata părăsirii timpurii a școlii	49
7.4.2. Privind ponderea populației cu studii terțiare	50
7.5. Cercetarea-dezvoltarea	52
8 PROPUNERILE INSTITUȚIONALE PRIVIND ȚINTELE NAȚIONALE ALE STRATEGIEI EUROPA 2020	55
8.1. Ținta națională privind ocuparea.....	55
8.2. Ținta națională privind trinomul „20x20x20”	62
8.2.1. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.....	62

8.2.2. Creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final de energie	64
8.2.3. Creșterea eficienței energetice	65
8.3. Ținta națională privind sărăcia	67
8.4. Ținta națională privind educația	71
8.4.1. Părăsirea timpurie a școlii	71
8.4.2. Absolvirea studiilor terțiare	74
8.5. Ținta națională privind cercetarea-dezvoltarea	77
9 SINTEZA ȚINTELOR NAȚIONALE	82
10 RISURI PRIVIND ATINGEREA ȚINTELOR NAȚIONALE.....	85
10.1. Blocaje.....	85
10.2. Vulnerabilități	90
10.3. Incertitudini	94
10.4. Lag-uri.....	99
11 CONSIDERAȚII PRIVIND ELABORAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL DE REFORME.....	102
11.1. Rolul Programului Național de Reforme (PNR)	102
11.2. Principii generale ale elaborării PNR	103
11.3. Încadrarea instituțională a PNR.....	105
11.4. Structura generală a PNR	106
11.4.1. PNR cadru: 2011-2020.....	107
11.4.2. PNR anual	107
12 CONSIDERAȚII PRIVIND PILOTAREA IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI NAȚIONAL DE REFORME.....	108
12.1. Conținutul procesului de pilotare	108
12.2. Diagrama generică a procesului de pilotare.....	110
12.3. O instituție independentă de monitorizare și raportare a PNR.....	112
13 CONCLUZII, REMARCI FINALE ȘI RECOMANDĂRI	115
13.1. Concluzii.....	115
13.2. Remarci finale	116
13.3. Recomandări.....	116
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	118
INDEX DE NUME ȘI DE TERMENI.....	120
INDEX DE FIGURI.....	123
INDEX DE TABELE.....	125
ANEXA 1. Propunere de structură pentru PNR - CADRU.....	127
ANEXA 2. Propunere de structură pentru PNR anual	129
ANEXA 3. Direcția „Strategia Europa 2020 și procesul de integrare europeană” din cadrul DAE.....	132
ANEXA 4. Matricea de consistență dintre PNR și PC.....	133

ABREVIERI

BERD: Business Enterprise R&D

CEP: consum de energie primară

CNC: Cadrul Național de Calificări

CONRES: Consiliul Național de Reformă Economică și Socială

CSNR: Cadrul Strategic Național de Referință

DAE: Departamentul pentru Afaceri Europene

EIS: European Innovation Scoreboard

EQF: European Qualifications Framework

GERD: Gross Domestic Expenditure on R&D

GES: gaze cu efect de seră

GSLO-i: Grupul sectorial de lucru „i” pentru stabilirea obiectivelor

IMM: Întreprinderi Mici și Mijlocii

ISCED: International Standard Classification of Education

LULUCF: Land Use, Land Use Change and Forestry

PC: Programul de Convergență

PIB: Produsul Intern Brut

PNR: Programul Național de Reforme

POS: Program Operațional Sectorial

PPP: Parteneriat public-privat

PPS: paritatea puterii standard

SII: Summary Innovation Index

SMR: Strategia de Modernizare a României

SRE: surse regenerabile de energie

TEP: tone petrol echivalent

UE27: Uniunea Europeană cu 27 de state membre

UPT: unitate de pilotare a țintei

CUVINTE CHEIE

Europa, strategie, ocupare, educație, reforme, sărăcie, gaze cu efect de seră, părăsire timpurie a școlii.

CLASIFICARE JEL

E24, F43, H23, H52, I28, I38, J21.

1 Identificare studiu

1.1. Denumire studiu

Noua Strategie europeană pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă (Europa 2020): obiective, instrumente de monitorizare a implementării, resurse instituționale, recomandări de implementare

1.2. Beneficiari

Beneficiarul direct al studiului este Institutul European din România, care este și partea contractantă. Printre utilizatorii studiului sunt: Departamentul pentru Afaceri Europene, Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Ministerul Afacerilor Externe, Camera Deputaților, Senatul României, Agenția Națională pentru Calificările din Învățământul Superior și Parteneriat cu Mediul Economic și Social (ACPART), Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse și Autoritatea Națională pentru cercetare științifică.

2 Mulțumiri

În primul rând, echipa de cercetare este îndatorată și aduce mulțumiri **Institutului European din România**, beneficiarul proiectului, pentru sprijinul competent și permanent acordat (furnizarea de material documentar, semnalarea apariției unor documente interne sau europene privind procesul de proiectare și aprobare a Strategiei Europa 2020, organizarea unor work-shop-uri intermediare cu factorii instituționali responsabili de stabilirea țintelor naționale aferente Strategiei Europa 2020) și pentru pilotarea amănunțită a elaborării studiului.

În al doilea rând, echipa de cercetare dorește să mulțumească **Departamentului pentru Afaceri Europene** care a urmărit în mod continuu procesul de elaborare a studiului, examinând în mod detaliat versiunile intermediare și oferind observații, propuneri și evaluări interesante și utile, multe dintre ele regăsindu-se în versiunea finală a studiului.

În al treilea rând, echipa de cercetare aduce mulțumiri **experților** de la instituțiile publice responsabile pentru fundamentarea țintelor naționale aferente Strategiei Europa 2020, care, prin participarea la work-shop-urile organizate pe parcursul elaborării studiului, ca și prin observațiile și propunerile făcute, au adus o valoare adăugată reală versiunii finale a cercetării. Cu toate acestea, autorii studiului constată că sprijinul primit de la ministerele implicate în realizarea obiectivelor naționale care derivă din Strategia Europa 2020 ar fi putut fi mai substanțial și mai prompt. Autorii își exprimă convingerea că această atitudine, destul de formală, care s-a manifestat în procesul de elaborare a studiului, va fi complet abandonată în procesul de elaborare, implementare, monitorizare și raportare cu privire la Programul Național de Reforme.

3 Precizări metodologice

Studiul a fost elaborat pe baza următoarelor premise metodologice:

- valorile numerice ale țintelor naționale și programarea dinamică a realizării acestora pe perioada 2011-2020 au fost stabilite și fundamentate de instituțiile publice (ministerele/agențiile guvernamentale) responsabile pentru cele opt obiective punctuale propuse în Strategia Europa 2020, în cadrul grupurilor de lucru pe obiective și în cadrul grupului de lucru la nivel înalt, coordonate de Departamentul pentru Afaceri Europene;
  - *consecință*: în economia studiului cuantificarea și programarea dinamică a țintelor naționale sunt considerate ca fiind variabile exogene (de politică), deci nu se realizează o evaluare de necesitate, posibilitate sau oportunitate a acestor valori și programări (valorile numerice ale țintelor sunt preluate ca atare din Memorandumul aprobat de Guvernul României la data de 7 iulie 2010 „Aprobarea valorilor finale ale obiectivelor României pentru Strategia Europa 2020”).
- precizările făcute de grupurile de lucru în materialele de fundamentare a țintelor naționale privind Strategia Europa 2020, cu privire la volumul, structura și programarea resurselor financiare sau de altă natură, necesare și suficiente pentru realizarea țintelor propuse, sunt sporadice, incomplete și nesuținute de ancore bugetare sau macroeconomice pentru perioada 2011-2020;
  - *consecință*: studiul nu prezintă și nu evaluează alocarea de resurse (financiare, umane, logistice etc.) pentru atingerea țintelor naționale propuse; autorii consideră, de altfel, că locul acestor evaluări este planul de acțiune care, în principiu, nu trebuie să facă parte din documente strategice, ci din documente de programare (cum este, de exemplu, Planul Național de Reforme); în schimb, autorii se concentrează destul de amănunțit asupra resurselor instituționale, de mecanism sau de proceduri necesare și posibile cu privire la elaborarea și implementarea Programului Național de Reforme.
- autorii consideră (în acord cu termenii de referință propuși de beneficiar – Institutul European din România) că accentul principal al studiului trebuie pus pe modalitatea de proiectare a Planului Național de Reforme și, mai ales, pe mecanismele instituționale de pilotare a implementării acestuia;

- consecință: studiul realizează o sistematizare a riscurilor posibile în implementarea măsurilor de atingere a țintelor naționale, propune o nouă structură a Programului Național de Reforme (inclusiv un cadru strategic al acestuia) și un mecanism instituțional (instituții și proceduri) care să asigure permanența, continuitatea și eficacitatea pilotării implementării Programului Național de Reforme.

Metode utilizate

- a. analize logice, de comportament și de mecanism, de cauzalitate, de impact;
- b. evaluări statistice (dinamici, intensități, contribuții factoriale);
- c. reprezentări grafice numerice și sinoptice (Excel, CorelDraw);
- d. analize comparative;
- e. analize structurale.

4 Sinteza

OBIECTIVELE STUDIULUI

Obiectivele studiului au constat în următoarele:

- a. evaluarea semnificației naturii țintelor și a valorii cuantificate a acestora, așa cum au fost ele stabilite prin documentul „Europa 2020 – o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii”;
- b. evaluarea fundamentării valorii nominale a țintelor naționale aferente țintelor din Strategia europeană, la orizontul anului 2020, precum și a traiectoriilor programate pentru atingerea valorilor finale;
- c. propunerea unei structuri adecvate a Programului Național de Reforme, care să răspundă cerințelor de implementare coerentă, consecventă și predictibilă a țintelor naționale;
- d. propunerea unui mecanism instituțional de pilotare continuă a procesului de implementare, monitorizare, evaluare de etapă și raportare cu privire la realizarea obiectivelor conținute în Programul Național de Reforme;
- e. identificarea unui mecanism de corelare a obiectivelor din Programul Național de Reforme cu cele din Programul de Convergență, care să asigure coerența, consistența și convergența celor două programe strategice naționale.

SCURTĂ PREZENTARE A OBIECTIVELOR STRATEGIEI EUROPA 2020

Strategia Europa 2020 își propune trei principii (priorități) fundamentale:

- creștere inteligentă
- creștere sustenabilă
- creștere favorabilă incluziunii

În scopul realizării acestor principii, Strategia Europa 2020 propune următoarele opt ținte, grupate pe cinci obiective, la orizontul anului 2020:

- a. obiectivul economic: **rata de ocupare**: 75% (în grupa de vârstă 20-64 ani) prin:
  - participarea sporită a tinerilor
  - participarea lucrătorilor în vârstă și mai puțin calificați
  - mai buna integrare a migranților legali

- b. obiectivul suport general al dezvoltării: ponderea fondurilor totale (publice și private) alocate **ceretării-dezvoltării**: 3% din PIB;
- c. obiectivul tehnologic: trinomul ”20x20x20”: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% (față de 1990), creșterea eficienței energetice cu 20% sau scăderea consumului de energie cu 20%, creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final brut de energie la 20%;
- d. obiectivul educațional: limitarea la max. 10% a **ratei de părăsire timpurie a școlii** de către populația în vârstă de 18-24 de ani și atingerea ponderii de min. 40% a populației care absolvă învățământul terțiar sau echivalent și are vârsta cuprinsă între 30-34 ani;
- e. obiectivul social: scăderea numărului persoanelor expuse **riscului sărăciei** cu 20 milioane (reducerea cu 25% a numărului persoanelor cu risc de sărăcie).

În scopul atingerii acestor ținte, sunt propuse șapte inițiative emblematice:

- O Uniune a Inovării
- Tineret în mișcare
- O agendă digitală pentru Europa
- O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor
- O politică industrială adaptată erei globalizării
- O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă
- Platforma europeană de combatere a sărăciei

Modul în care principiile, obiectivele și inițiativele emblematice se constituie într-un mecanism coerent de dezvoltare economică și socială a Uniunii Europene la orizontul anului 2020 este schițat în figura 1:

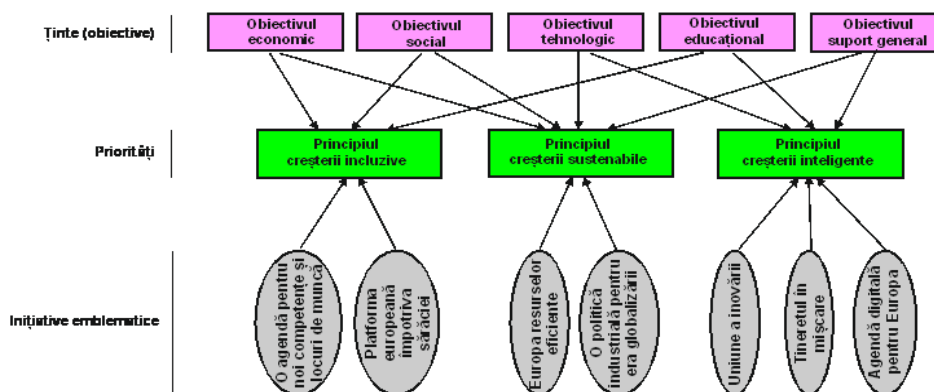

Figura 1. „Alocarea” priorităților, țintelor și a inițiativelor emblematice în Strategia Europa 2020

PRINCIPALELE REZULTATE ALE CERCETĂRII

De natură conceptuală

- a. cele cinci obiective ale Strategiei Europa 2020, sunt consistente între ele (două câte două și pe ansamblu), generând cercuri „virtuoase” care conduc la potențarea reciprocă a țintelor (figura 2):

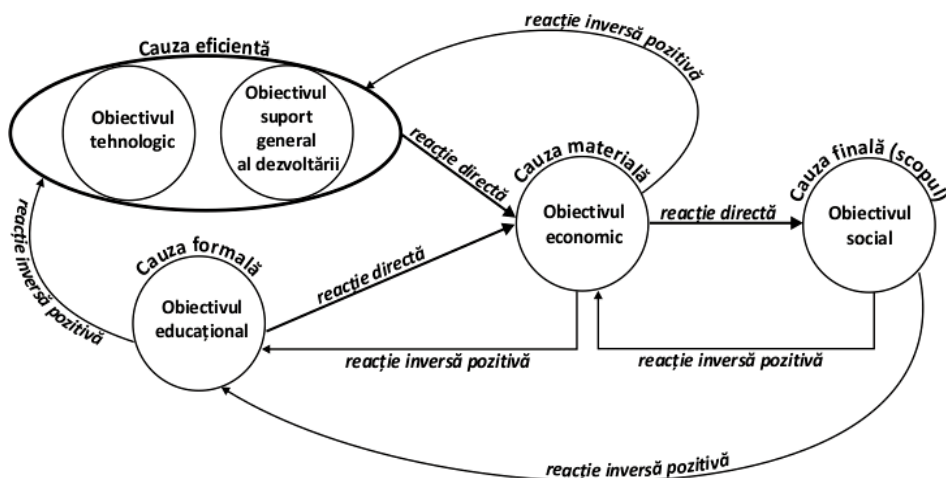

Figura 2. Clasificarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 pe tipuri de cauzalitate

- b. realizarea unor ținte (output-uri) se constituie în resurse (input-uri) pentru alte ținte, ceea ce asigură sustenabilitatea internă a ansamblului țăintelor stabilite în Strategia europeană;
- c. procesul de convergență și procesul de îndeplinire a obiectivelor Strategiei Europa 2020 sunt interdependente și vor fi analizate în mod corelat la nivelul Comisiei Europene, cele două documente fiind transmise simultan de statele membre;
- d. realizarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 își va subordona toate politicile publice la nivelul statelor membre și al Uniunii Europene (ceea ce înseamnă că Strategia Europa 2020, respectiv Programele Naționale de Reforme devin master-planuri pentru întreaga dezvoltare economică și socială a Uniunii Europene, respectiv a statelor membre pe intervalul de timp 2011-2020);
- e. obiectivele Strategiei Europa 2020 accentuează asupra semnificației finale, de natură socială, a tuturor rezultatelor obținute prin implementarea sa, ceea ce materializează conceptul de „economie socială de piață” prezent în toate documentele strategice ale Uniunii

- Europene, inclusiv în Tratatul de la Lisabona, care guvernează actualmente organizarea și funcționarea Uniunii;
- f. viziunea propusă de Strategia Europa 2020 nu se mai referă la un status al Uniunii Europene la orizontul anului 2020 (așa cum făcuse Agenda Lisabona pentru orizontul anului 2010) ci doar la obiectivarea celor trei priorități care trebuie să ghideze dezvoltarea economică și socială a Uniunii (creștere inteligentă, creștere sustenabilă, creștere favorabilă incluziunii sociale);
- g. coordonarea implementării Strategiei Europa 2020 este realizată direct de Consiliul European, ceea ce indică asumarea la nivelul politic cel mai înalt a obiectivelor strategiei.

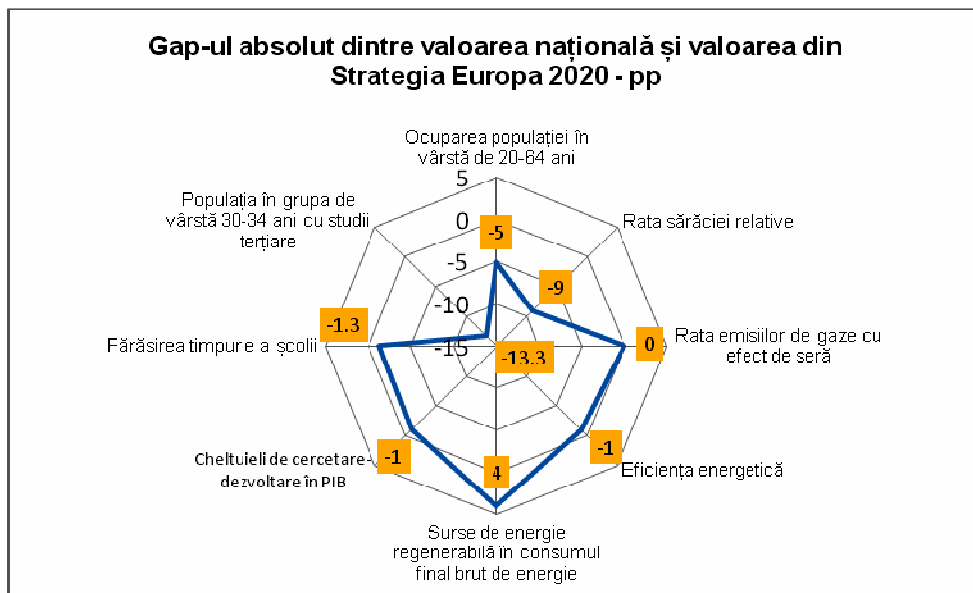
De natură empirică

Țintele naționale aferente Strategiei Europa 2020 se prezintă după cum urmează (tabelul 1):

Nr. crt.	Obiectivul	Ținta	Valoare nominală Strategia Europa 2020	Valoare nominală România	Grad de îndeplinire națională a țintei europene - %
1.	Economic	Rata de ocupare a populației în vârstă de 20-64 ani - %	75,0	70,0	93,3
2.	Social	Reducerea ratei sărăciei relative - %	25,0	16,0	64,0
3.	Tehnologic	Reducerea ratei emisiilor de gaze cu efect de sera - %	20,0	20,0	100,0
		Creșterea ratei eficienței energetice - %	20,0	19,0	95,0
		Ponderea surselor de energie regenerabilă în consumul final brut de energie - %	20,0	24,0	120,0
4.	Suport general al dezvoltării	Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB - %	3,0	2,0	66,7
5.	Educațional	Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii - %	10,0	11,3	87,0
		Ponderea populației, în grupa de vârstă 30-34 ani, cu studii terțiare - %	40,0	26,7	66,7

Tabelul 1. Valorile nominale ale țintelor europene, respectiv naționale privind Strategia Europa 2020

Gap-ul nominal (în puncte procentuale) dintre țintele naționale și țintele europene este reprezentat în figura 3:

Figura 3. Gap-ul dintre țintele naționale și țintele stabilite prin Strategia 2020

Trajectoriile țintelor naționale, pe intervalul 2011-2020 sunt prezentate în tabelul 2:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rata de ocupare a populației în vârstă de 20-64 ani - %	63,9	64,3	64,7	64,7	66,2	67,0	67,8	68,5	69,3	70,0
Reducerea ratei sărăciei relative - %			3,4		7,1					16,0
Reducerea ratei emisiilor de gaze cu efect de sera - %	80,3		84,8		89,3					99,5
Creșterea ratei eficienței energetice - %										19,0
Ponderea surselor de energie regenerabilă în consumul final brut de energie - %	19,0	19,0	19,7	19,7	20,6	20,6	21,8	21,8	24,0	24,0
Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB - %	0,48		0,85		1,3					2,0
Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii - %	15,8	15,3	14,8	14,3	13,8	13,3	12,8	12,3	11,8	11,3
Ponderea populației, în grupa de vârstă 30-34, ani cu studii terțiare - %	18,4	19,4	20,3	21,3	22,2	23,2	24,1	24,9	25,9	26,7

Tabelul 2. Trajectoriile nominale ale țintelor naționale pe intervalul 2011-2020

Sursa datelor: Documente de fundamentare GSLO-1, GSLO-2, GSLO-3, GSLO-4, GSLO-5, Eurostat

De natură instituțională

- a. realizarea țintelor naționale este condiționată de producerea a patru categorii de riscuri: blocaje, vulnerabilități, incertitudini și lag-uri;
- b. studiul identifică, pentru fiecare dintre cele opt ținte naționale, lista principalelor blocaje, vulnerabilități, incertitudini și riscuri care trebuie gestionate;
- c. este necesară elaborarea nu numai a Programului Național de Reforme anual, dar și a unui Program Național de Reforme de tip cadru;
- d. este necesară elaborarea, anual, a matricei de consistență dintre Programul Național de Reforme și Programul de Convergență;
- e. este necesară crearea unei direcții specializate, în cadrul Departamentului pentru Afaceri Europene, care să fie dedicată elaborării Programului Național de Reforme și coordonării pilotării implementării acestuia;
- f. este de dorit crearea unui Minister al Integrării și Afacerilor Europene, care să înglobeze Departamentul pentru Afaceri Europene;
- g. este necesară crearea unor unități de pilotare pentru fiecare țintă națională în parte, la ministerele sau structurile guvernamentale responsabile de realizarea țintelor în cauză;
- h. este necesară realizarea a patru evaluări de etapă (în anii 2013, 2015, 2017, 2019) a realizării obiectivelor din Programul Național de Reforme – cadru;
- i. este necesară crearea unei structuri independente de evaluare, monitorizare și raportare cu privire la calitatea elaborării și implementării Programului Național de Reforme: Consiliul Național de Reformă Economică și Socială (CONRES).

UNELE SUGESTII ȘI RECOMANDĂRI

- a. Pe măsură ce condițiile economice, financiare și instituționale se îmbunătățesc, România trebuie să încerce să ridice nivelul cuantificării țintelor naționale aferente obiectivelor Strategiei Europa 2020, aducându-și, în felul acesta o contribuție mai mare la implementarea documentului strategic european, pe de o parte și realizând un grad mai mare de modernizare a țării și de integrare în Uniunea Europeană, pe de altă parte;
- b. Toate strategiile naționale și sectoriale existente trebuie revăzute și aliniate (ca obiective, etape, resurse și acțiuni) la prevederile din Programul Național de Reforme;

- c. Echipele care lucrează la elaborarea Programului Național de Reforme, respectiv la elaborarea Programului de Convergență, trebuie să colaboreze activ și permanent, pentru a asigura coerența și consistența celor două programe esențiale pentru procesul de modernizare economică și socială a României și pentru integrarea sa în Uniunea Europeană;
- d. Institutul European din România ar trebui să realizeze, cu frecvența propusă în studiu, evaluările de etapă ale implementării Programului Național – cadru de Reforme; în acest context, autorii studiului pot oferi consultanță sau pot participa la grupurile de lucru sau la work-shop-urile organizate în scopul menționat;
- e. Elementele obligatorii de structură ale Programului Național de Reforme, impuse de Comisia Europeană, ar trebui completate cu propunerile autorilor privind structura de elaborare atât a versiunii-cadru cât și a versiunilor anuale ale Programului Național de Reforme.

5 Introducere non-tehnică

5.1. Ce este Strategia Europa 2020

Strategia *Europa 2020* reprezintă un document strategic al Uniunii Europene, cu privire la domeniul economic și social, în contextul modelului european al economiei sociale de piață, document care proiectează direcțiile fundamentale de dezvoltare economică și socială ale Uniunii Europene în secolul 21. Acesta reprezintă o nouă abordare strategică a Uniunii Europene, bazată pe o serie de documente ale Comisiei Europene, Consiliului European și formațiunilor de lucru ale Consiliului Uniunii Europene. Strategia *Europa 2020* conține țintele fundamentale pe care Uniunea Europeană își propune să le atingă, în domeniul economic și social, la orizontul anului 2020, adică pe parcursul intervalului 2011-2020, pe ansamblul Uniunii. Strategia *Europa 2020* se constituie în continuatoarea Agendei Lisabona 2010, care a funcționat, cu același scop, pentru perioada 2000-2010.

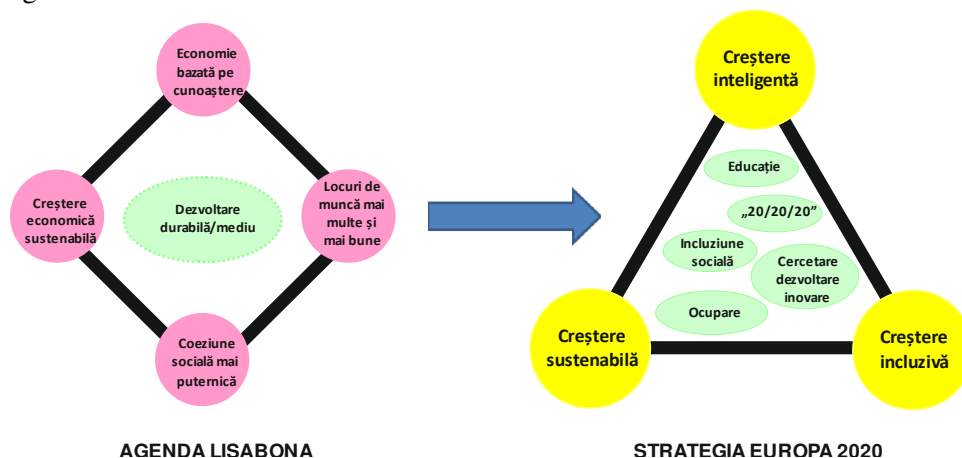
5.1.1. Deficiențe instituționale ale Agendei Lisabona 2010

Evaluările de parcurs, fie la nivelul oficial (rapoarte) fie la nivelul studiilor științifice, privind proiectarea și implementarea Agendei Lisabona au evidențiat un număr de deficiențe care au condus la îndeplinirea nesatisfăcătoare a obiectivelor acestei strategii:

- *lipsa unui program de aplicare adecvată pentru statele membre;*
- *lipsa unei depline asumări politice la nivel național;*
- *numărul mare de obiective și ținte cuantificate;*
- *monitorizarea deficitară a statelor membre;*
- *insuficienta distincție între scopuri și mijloace;*
- *insuficienta corelare dintre obiectivele Agendei Lisabona și cele privind convergența economică;*

Toate aceste evaluări au fost luate în considerare la elaborarea noii strategii europene – Strategia Europa 2020.

Schema generală a simplificării și eficientizării noii strategii este prezentată în figura 4:

Figura 4. Schema generală a Agendei Lisabona comparativ cu cea a Strategiei Europa 2020

5.1.2. Caracterizare generală a Strategiei Europa 2020

Deși rezultatele implementării Agendei Lisabona 2010 nu sunt mulțumitoare, Strategia *Europa 2020* nu și-a redus ambițiile cu privire la obiectivele/țintele pe care le propune privind dezvoltarea economică și socială a Uniunii Europene pentru următorul deceniu. În acest sens, considerăm că menținerea ”presiunii pozitive” privind viteza și amplitudinea construcției europene (în primul rând, la nivel instituțional și, în al doilea rând, la nivelul economiei reale) este benefică. Este important să relevăm, încă de la început, o serie de particularități ale noii Strategii, comparativ cu Agenda Lisabona:

- un accent mai mare pus pe implementarea acțiunilor, comparativ cu cel pus pe atingerea obiectivelor; desigur, aceasta nu înseamnă că acțiunile vor fi dirijate în mai mică măsură de urmărirea atingerii obiectivelor, ci doar că implementarea acțiunilor va căpăta o importanță decisivă;
- introducerea mecanismelor de atingere a obiectivelor prin implementarea acțiunilor aferente chiar în strategie (ceea ce nu s-a întâmplat în cazul Agendei Lisabona);
- aspectele sociale sunt considerate esențiale în procesul de creștere economică (în perspectiva modelului social european);
- obiectivele naționale pot fi diferite față de cele propuse în Strategia europeană, funcție de punctul de start, de condițiile concrete din fiecare

țară în parte, precum și în funcție de blocajele privind creșterea economică sau alte procese economice și sociale din fiecare stat membru;

- subordonarea politicilor comunitare scopului realizării obiectivelor din Strategia Europa 2020;
- Consiliul European devine factorul crucial în coordonarea implementării strategiei, forul care trebuie să indice calea de urmat (față de situația actuală, în care este, de fapt, ultima verigă implicată).

5.1.3. Prioritățile (principiile fundamentale)

Strategia Europa 2020 propune trei priorități¹, care se constituie în *principii fundamentale* ale construcției europene în următoarea decadă:

1. creștere *inteligentă* – bazată o economie a cunoașterii și inovării (economie în care producția, circulația și valorificarea informației de orice fel au caracter democratic, de masă și funcționează într-o rețea cu un grad de automatizare din ce în ce mai mare);
2. creștere *sustenabilă* – bazată pe o economie competitivă, curată și eficientă (creștere economică de natură să asigure satisfacerea nevoilor economice ale generației curente fără a afecta în mod negativ șansele generațiilor viitoare de a-și satisface nevoile economice proprii);
3. creștere *favorabilă incluziunii* – bazată pe o economie care să genereze creșterea ratei ridicate de ocupare și a coeziunii economice, sociale și teritoriale (creștere economică care să genereze sporirea gradului și calității integrării sociale a tuturor membrilor societății, prin reducerea și, la limită, eliminarea disparităților economice și sociale care nu sunt bazate pe disparități de merit).

5.1.4. Obiectivele (țintele)

Strategia Europa 2020 propune un număr de cinci obiective (ținte) pentru orizontul anului 2020. Aceste obiective sunt:

- a. **rata de ocupare: 75%** (în grupa de vârstă 20-64 ani) prin:
  - participarea sporită a tinerilor;
  - participarea lucrătorilor în vârstă și mai puțin calificați;
  - mai buna integrare a migrantilor legali;

---

¹ Aceste principii erau prevăzute, mai mult sau mai puțin explicit, și de Agenda Lisabona, dar, de data aceasta, ele sunt evidențiate în mod deosebit, pentru a pune în valoare filosofia generală a construcției europene, pe palierele economic și social, în următoarea decadă.

- b. ponderea fondurilor totale (publice și private) alocate **cercetării-dezvoltării**: 3% din PIB;
- c. trinomul „**20x20x20**”: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% (față de 1990), creșterea eficienței energetice cu 20% sau scăderea consumului de energie cu 20%, creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final brut de energie la 20%;
  - o este posibil ca, după anul 2012, UE să decidă creșterea ponderii reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, față de 1990, la 30%;
- d. limitarea la max. 10% a **ratei de părăsire timpurie a școlii** de către populația în vârstă de 18-24 de ani și atingerea ponderii de min. 40% a populației care absolvă învățământul terțiar² sau echivalent și are vârsta cuprinsă între 30-34 ani;
- e. scăderea numărului persoanelor expuse **riscului sărăciei** cu 20 milioane (reducerea cu 25% a numărului persoanelor cu risc de sărăcie).

5.1.5. Inițiativele emblematice

Strategia Europa 2020 propune implementarea a șapte inițiative emblematice (programe-pilot, sectoriale dar cu vocație transversală, destinate a facilita atingerea obiectivelor, prin acțiuni specifice și convergente, desfășurate în domenii-cheie ale procesualității economice și sociale). Inițiativele emblematice cuprind direcții și recomandări de acțiune atât la nivelul Uniunii Europene cât și la nivelul statelor membre. Ele sunt următoarele:

---

² Prin *învățământ terțiar* se înțelege o formă de învățământ superior sau echivalent (nivelul ISCED 5 și 6 în clasificarea europeană. MECTS consideră, în contribuția sa la poziția RO privind Strategia UE 2020, că “în sfera de competență a învățământului preuniversitar este cuprins și învățământul terțiar non-universitar - învățământ postliceal și școli de maiștri”. Conform EUROSTAT, care utilizează Standardele internaționale de clasificare în educație (*International Standard Classification of Education - ISCED*) în învățământul terțiar sunt incluse **nivelurile 5 și 6** și anume:

- nivelul 5 = primul stadiu al învățământului terțiar – care include programe cu orientare academică (tipul A) și acele programe de educație terțiară orientate pentru spre o profesie (tipul B) și care sunt mai scurte ca durată decât programele de tipul A și dirijate pentru a facilita intrarea pe piața muncii;
- nivelul 6 = al doilea stadiu al învățământului terțiar rezervat studiilor care conduc la un nivel de calificare în cercetare avansată (doctorat)
- nivelul 4 ISCED – educație post-secundară non-terțiară, vizează acele programe care ating granița între nivelurile de educație secundar superior și cel terțiar iar ca exemple sunt oferite acele programe menite să-i pregătească elevii pentru învățământul terțiar sau programe care să-i pregătească pe elevi direct pentru piața muncii. Problema care se pune este tranșarea includerii învățământului postliceal și școli de maiștri în nivelul ISCED 4 (învățământ secundar superior) sau 5 (prima etapă a învățământului terțiar).

La ultimul Consiliu Educație – Cultură – Tineret din 11 mai 2010, Consiliul a acceptat posibilitatea ca, în vederea atingerii țintei pe învățământ terțiar din Strategia Europa 2020, SM să poată, în unele situații fundamentate, să includă și nivelul ISCED 4 în sfera națională de definiție a învățământului terțiar sau echivalent.

- **O Uniune a inovării**

- scop: reorientarea cercetării-dezvoltării-inovării asupra provocărilor actuale: schimbarea climatică, energia și eficiența resurselor, sănătatea, schimbările demografice
- direcții de acțiune la nivelul UE:
  - ✓ completarea agendei ariei europene de cercetare
  - ✓ perfecționarea cadrului inovativ la nivelul firmelor
  - ✓ lansarea Parteneriatului inovării europene
  - ✓ întărirea rolului instrumentelor europene pentru sprijinirea inovării
  - ✓ promovarea parteneriatului cunoașterii
- direcții de acțiune la nivel național:
  - ✓ reformarea sistemelor naționale (și regionale) de cercetare-dezvoltare-inovare
  - ✓ asigurarea unui stoc suficient de cunoaștere în domeniul științei, matematicii și ingineriei și orientarea curriculei spre creativitate, inovare și antreprenariat
  - ✓ prioritizarea cheltuielilor pentru cunoaștere, prin promovarea investițiilor private în cercetare-dezvoltare

- **Tineret în mișcare**

- scop: creșterea performanței și atractivității internaționale a învățământului superior european și creșterea calității tuturor nivelurilor de învățământ și training în Uniunea Europeană
- direcții de acțiune la nivelul UE:
  - ✓ integrarea și întărirea mobilității și programelor la nivelul universităților și cercetătorilor
  - ✓ avansarea agendei de modernizare a învățământului superior
  - ✓ promovarea antreprenoriatului prin programele de mobilitate a tinerilor
  - ✓ promovarea recunoașterii pregătirii formale și informale
  - ✓ lansarea cadrului de politici de ocupare a tineretului, în scopul reducerii șomajului în rândul tinerilor
- direcții de acțiune la nivel național:
  - ✓ investiții eficiente în sistemele de educație și training la toate nivelurile
  - ✓ îmbunătățirea efectelor activității educaționale pe fiecare segment³, urmărindu-se reducerea părăsirii timpurii a școlii

---

³ Următoarele niveluri educaționale sunt, atinse, în ordine cronologică: învățământ pre-școlar, învățământ primar, învățământ secundar, învățământ vocațional, învățământ superior. În cazul României, între învățământul primar și cel secundar trebuie adăugat învățământul gimnazial.

- ✓ întărirea deschiderii și relevanței sistemelor educaționale, prin implementarea cadrelor naționale de calificare, în scopul unui răspuns adecvat cerințelor pieței muncii
- ✓ îmbunătățirea accesului tinerilor pe piața muncii, printr-un mecanism integrat de orientare, consiliere și ucenicie
- ***O agendă digitală pentru Europa***
  - scop: obținerea sustenabilă de avantaje economice și sociale de pe piața unică digitală, bazată pe aplicații rapide și ultrarapide pe internet și pe interoperabilitate
  - direcții la nivelul UE:
    - ✓ asigurarea unui cadru legal stabil care să stimuleze investițiile în infrastructura deschisă, competitivă, de mare viteză, a internetului și a serviciilor asociate
    - ✓ dezvoltarea unei politici eficiente de spectru
    - ✓ facilitarea utilizării fondurilor structurale pentru implementarea agendei digitale
    - ✓ crearea unei adevărate piețe unice on-line
    - ✓ reformarea fondurilor de cercetare și inovare și creșterea sprijinului pentru domeniul ITC
    - ✓ promovarea accesului (la) și utilizării internetului de către toți cetățenii europeni, prin acțiuni de alfabetizare digitală
  - direcții la nivel național:
    - ✓ proiectarea de strategii operaționale privind internetul de mare viteză și accesarea fondurilor de finanțare a acestora (inclusiv fonduri structurale)
    - ✓ stabilirea unui cadru legal pentru coordonarea acțiunilor publice de reducere a costurilor implementării rețelelor
    - ✓ promovarea introducerii și utilizării accesibile a serviciilor moderne on-line (guvernanță, sănătate etc.)
- ***O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor***
  - scop: sprijinirea orientării spre o economie a resurselor eficiente și cu carbon scăzut, pentru a decupla creșterea economică de resurse și energie
  - direcții la nivelul UE:
    - ✓ mobilizarea instrumentelor financiare europene, ca parte a strategiei consistente de finanțare care alătură fondurile publice și cele private
    - ✓ întărirea cadrului de utilizare a instrumentelor de piață în atingerea scopului
    - ✓ prezentarea de propuneri de modernizare și decarbonare a sectorului de transport (inclusiv lansarea unei inițiative europene majore privind automobilul „verde”)

- ✓ accelerarea implementării proiectelor strategice cu valoare adăugată europeană ridicată, de gestionare a blocajelor (mai ales secțiunile trans-frontaliere și nodurile inter-modale)
- ✓ completarea pieței interne de energie și implementarea planului de tehnologii ale energiei strategice (inclusiv promovarea surselor regenerabile de energie)
- ✓ prezentarea unei inițiative de perfecționare a rețelei europene de energie (inclusiv Rețelele trans-europene de energie)
- ✓ adoptarea și implementarea unei versiuni revizuite a Planului de acțiune pentru eficiență energetică (cu impact asupra modelelor de consum și de producție)
- ✓ stabilirea unei viziuni asupra modificărilor structurale și tehnologice necesare pentru edificarea unei economii eficiente privind resursele, utilizatoarele de puțin carbon și cu capacitate de neutralizare a schimbărilor climatice până în anul 2050
- directii la nivel național:
  - ✓ eliminarea subvențiilor periculoase pentru mediu, limitarea excepțiilor la persoanele cu nevoi sociale
  - ✓ utilizarea instrumentelor de piață pentru adaptarea metodelor de producție și de consum
  - ✓ dezvoltarea unei infrastructuri inteligente, îmbunătățite și complet interconectate pentru transportul energiei
  - ✓ asigurarea unei implementări coordonate a proiectelor de infrastructură
  - ✓ concentrarea pe dimensiunea urbană a transportului
  - ✓ utilizarea legislației, introducerea standardelor de performanță și a instrumentelor de piață pentru a reduce consumul de energie și de resurse (inclusiv fondurile structurale)
  - ✓ stimularea economisirii energiei
- ***O politică industrială adaptată erei globalizării***
  - scop: industria trebuie să promoveze competitivitatea (în sectoarele primar, secundar, terțiar) și să exploateze oportunitățile globalizării și ale economiei „verzi” (pe tot lanțul valoric internațional)
  - directii la nivelul UE:
    - ✓ stabilirea unei politici industriale care să creeze cel mai bun mediu de dezvoltare a unei baze industriale puternice, competitive și diversificate în Europa
    - ✓ dezvoltarea unei abordări orizontale a politicii industriale, prin combinarea diferitelor instrumente de politică
    - ✓ îmbunătățirea mediului de afaceri, îndeosebi pentru IMM (inclusiv

- prin reducerea costurilor de tranzacție ale afacerii, promovarea clusterelor, îmbunătățirea accesului la finanțare)
- ✓ promovarea restructurării sectoarelor aflate în dificultate
- ✓ promovarea tehnologiilor și metodelor de producție care economisesc utilizarea resurselor naturale
- ✓ promovarea internaționalizării IMM
- ✓ asigurarea că rețelele de transport și de logistică permit ca industria să aibă acces efectiv pe piața unică și pe piața internațională
- ✓ dezvoltarea unei politici spațiale efective (inclusiv programele Galileo⁴ și GMES⁵)
- ✓ întărirea competitivității sectorului turistic european
- ✓ revizuirea legislației privind tranziția sectoarelor secundar și terțiar la o mai mare eficiență a resurselor (inclusiv o reciclare mai eficace)
- ✓ înnoirea strategiei europene privind responsabilitatea socială corporativă
- direcții la nivel național:
  - ✓ îmbunătățirea mediului de afaceri, mai ales pentru IMM inovative (inclusiv privind achizițiile publice care stimulează inovația)
  - ✓ îmbunătățirea condițiilor de protejare a proprietății intelectuale
  - ✓ reducerea sarcinilor administrative asupra firmelor și îmbunătățirea calității legislației afacerilor
  - ✓ menținerea de legături strânse cu toți cei interesați pentru a identifica blocajele și a dezvolta analize privind menținerea unei baze puternice industriale și de cunoștințe care să plaseze Uniunea Europeană pe poziția de a conduce procesul de dezvoltare sustenabilă globală
- ***O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă***
  - școară: crearea condițiilor de modernizare a pieței muncii, care să asigure creșterea ocupării și sustenabilitatea modelelor sociale (inclusiv creșterea productivității muncii)
  - direcții la nivelul UE:
    - ✓ definirea și implementarea etapei a doua a agendei flexibilității, împreună cu partenerii sociali europeni
    - ✓ adaptarea cadrului legislativ, în acord cu principiile reglementării inteligente, care să producă noi modele ale muncii
    - ✓ facilitarea și promovarea mobilității intra-europene a forței de muncă, și întâlnirea mai bună dintre cererea și oferta de muncă (inclusiv cu privire la migrarea forței de muncă)

---

⁴ Sistemul european de radio-navigație prin satelit, echivalentul european al GPS.

⁵ Global Monitoring For Environment and Security.

- ✓ întărirea capacității partenerilor sociali și utilizarea deplină a potențialului de soluționare a problemelor pe care-l deține dialogul la toate nivelurile
- ✓ impulsivitatea puternică a cadrului strategic de cooperare în educație și training, implicând pe toți cei interesați (implementarea principiilor învățării continue și vocaționale)
- ✓ dezvoltarea cadrului european de competențe, calificări și ocupații (ESCO⁶)
- direcții la nivel național:
  - ✓ implementarea căilor naționale pentru flexibilitate
  - ✓ revizuirea și monitorizarea regulată a sistemelor de impozite și beneficii, îndeosebi privind forța de muncă slab calificată și eliminarea măsurilor care descurajează auto-ocuparea
  - ✓ promovarea noilor forme de echilibru muncă-viață, a politicilor active privind populația vârstnică și creșterea egalității de gen
  - ✓ promovarea și monitorizarea implementării efective a rezultatelor dialogului social
  - ✓ stabilirea cadrului național de calificări, în scopul implementării cadrului european de calificări
  - ✓ asigurarea că sistemele de învățământ și training (la nivel formal și informal) generează competențele cerute de educația ulterioară și de piața muncii
  - ✓ dezvoltarea parteneriatelor între educație și muncă (inclusiv prin participarea partenerilor sociali la planificarea educației și training-ului)
- **Platforma europeană de combatere a sărăciei**
  - scop: asigurarea coeziunii economice, sociale și teritoriale
  - direcții la nivelul UE:
    - ✓ transformarea metodei deschise de coordonare a excluziunii și protecției sociale într-o platformă de cooperare, pilotare și schimb de bune practici în domeniu (inclusiv prin utilizarea fondurilor structurale)
    - ✓ proiectarea și implementarea programelor de promovare a inovației sociale pentru cei mai vulnerabili, pentru cei discriminați și dezvoltarea unei noi agende privind integrarea migranților
    - ✓ realizarea unei evaluări a adecvării și sustenabilității sistemelor de pensii și protecție socială (inclusiv îmbunătățirea accesului la sistemele de sănătate)

---

⁶ European Skills, Competences and Occupations.

- directii la nivel național:
  - ✓ promovarea împărțirii responsabilității individuale și colective în combaterea sărăciei și excluziunii sociale
  - ✓ definirea și implementarea măsurilor de tratare a riscurilor particulare ale grupurilor
  - ✓ desfășurarea sistemelor de pensii și securitate socială pentru asigurarea veniturilor și accesului la sistemele de sănătate.

5.1.6. Condițiile instituționale de atingere a obiectivelor

Strategia Europa 2020 stabilește condițiile instituționale și de politică economică menite să asigure atingerea obiectivelor fixate. Aceste condiții sunt, în principal:

- restabilirea *stabilității* macroeconomice;
- redirijarea *finanțelor publice* către o dezvoltare sustenabilă;
- *coordonarea* extinsă a politicilor economice între statele membre;
- *subordonarea* tuturor politicilor comune (inclusiv a politicii agricole comune și a politicii de coeziune) îndeplinirii obiectivelor strategiei;
- *promovarea* coeziunii economice, sociale și teritoriale;
- *dezvoltarea* infrastructurii;
- *creșterea* productivității muncii;
- mecanisme eficiente de *monitorizare*;
- dezbateri periodice la nivelul Consiliului European privind prioritățile strategiei
  - în octombrie 2010: cercetarea-dezvoltarea;
  - în martie 2011: politica energetică (inclusiv chestiunea emisiilor de gaze cu efect de seră și securitatea aprovizionării cu energie);
- *coordonarea* politicilor economice ale statelor membre (metoda deschisă de coordonare, orientările largi de politică economică);
- *coordonarea* raportării și evaluării rapoartelor privind programele naționale de Reforme, respectiv programele naționale de convergență/stabilitate;
- *dialog* strâns între Comisie și statele membre (reunirea experților Comisiei și ai statelor membre pentru a examina situația);
- *asigurarea* calității, fiabilității și promptitudinii furnizării datelor statistice de către statele membre;
- *implicarea* parlamentelor naționale, partenerilor sociali, a regiunilor și a altor părți interesate.

5.2. Ce aduce nou Strategia Europa 2020 față de Agenda Lisabona 2010

Strategia Europa 2020 aspiră să reprezinte o continuare firească a Agendei Lisabona. Cu toate acestea, ea prezintă o serie de particularități destinate atât a evita disfuncționalitățile instituționale și de mecanism care au redus din eficacitatea cu care a fost implementată Agenda Lisabona, cât și a amplifica factorii favorabili atingerii noilor obiective economice și sociale stabilite pentru perioada 2011-2020. În principal, aceste particularități sunt:

- *abordarea tematică* a dezvoltării economice și sociale a Uniunii Europene pe perioada 2011-2020: aceasta rezidă în combinarea structurală și funcțională a obiectivelor propuse și a priorităților considerate. Aceasta este de natură a asigura adecvarea mijloacelor la ținte, ceea ce poate contribui la creșterea șanselor de implementare a obiectivelor Strategiei Europa 2020;
- *corelarea* sistemului de raportare națională: statele membre vor raporta concomitent atât stadiul de implementare a Strategiei Europa 2020 (adică, al programelor naționale de reforme) cât și stadiul de implementare a strategiei de convergență/stabilitate⁷. Deși cele două raportări rămân distincte, faptul că sunt transmise concomitent la Comisia Europeană permite acesteia să evalueze gradul de consistență dintre cele două strategii, așa încât să se asigure potențarea lor reciprocă și nu subminarea lor reciprocă;

Inițiativele emblematice au fost introduse în scopul de a sprijini, în mod specific, respectarea celor trei priorități ale Strategiei. Modul în care cele șapte inițiative emblematice sunt „alocate” în mod direct acestor priorități este următorul (figura 5):

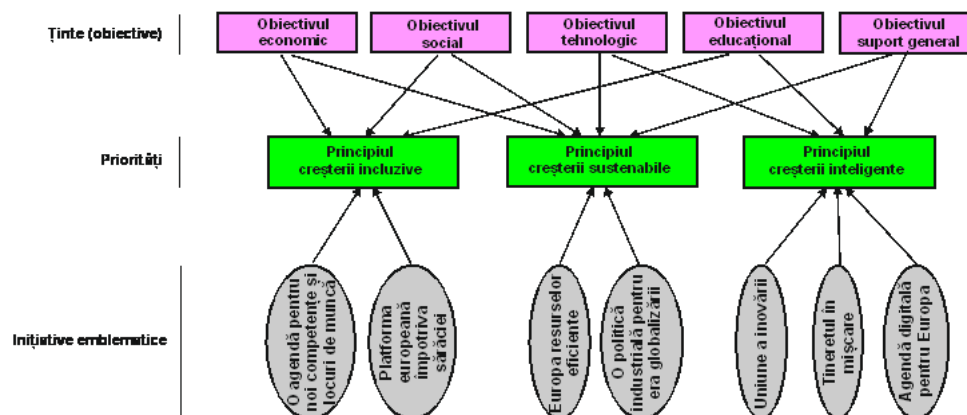

Figura 5. „Alocarea” obiectivelor și a inițiativelor emblematice pe prioritățile Strategiei Europa 2020

⁷ Statele membre ale Uniunii Economice și Monetare (zona euro) elaborează și implementează Programe de stabilitate, în timp ce celelalte state membre elaborează și implementează Programe de convergență.

- *plasarea* responsabilității, inițiativei și competenței decizionale de la nivelul Comisiei Europene⁸ la nivelul Consiliului European, având în vedere componența Consiliului European (șefii de stat și de guvern ai statelor membre ale Uniunii Europene): această modificare de responsabilitate, inițiativă și competență este de natură a realiza, din start, o mai mare coeziune atât în luarea și formularea deciziilor cât și în asigurarea condițiilor instituționale și de autoritate ale implementării deciziilor în cauză;
- *conferirea* către Parlamentul European a rolurilor de:
  - motor al mobilizării cetățenilor europeni în realizarea obiectivelor strategice, pe baza faptului că membrii Parlamentului European sunt aleși de către toți cetățenii europeni și, ca urmare, trebuie să aducă la îndeplinire, în forul legislativ în cauză, interesele acestora;
  - co-legislator pentru inițiativele esențiale privind implementarea strategiei și realizarea obiectivelor stabilite: aceasta se va face, în principal, pe baza procedurii de co-decizie.

---

⁸ Comisia Europeană, în calitate de structură executivă, va menține, în principal, următoarele atribuții, competențe și responsabilități: a) va monitoriza și evalua progresele; b) va asigura coordonarea politicilor economice; c) va asigura direcționarea inițiativelor emblematice; d) va emite avertismente în cazul unor reacții naționale inadecvate în ceea ce privește implementarea strategiei.

6 Analiza obiectivelor Strategiei Europa 2020

6.1. Lista obiectivelor

Strategia Europa 2020 este o strategie dedicată creșterii economice și asigurării locurilor de muncă. Examinând cele cinci obiective de bază ale strategiei, se poate remarca faptul că natura obiectivelor prevăzute este următoarea:

- I. un obiectiv *economic*: **rata de ocupare**: 75% (în intervalul de vârstă 20-64 ani);
- II. un obiectiv *tehnologic*: trinomul „**20x20x20**”: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% (față de 1990), creșterea eficienței energetice cu 20% sau scăderea consumului de energie cu 20%, creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final brut de energie la 20%;
- III. un obiectiv *social*: scăderea numărului persoanelor expuse **riscului sărăciei**⁹ cu 20 milioane (reducerea cu 25% a numărului persoanelor cu risc de sărăcie);
- IV. un obiectiv *educațional*: limitarea la max. 10% a **ratei părăsirii timpurii a școlii** și atingerea ponderii de min. 40% a populației care absolvă învățământul terțiar sau echivalent și are vârsta cuprinsă între 30-34 ani;
- V. un obiectiv *suport general al dezvoltării*: ponderea fondurilor totale (publice și private) alocate **cercetării-dezvoltării**: 3% din PIB al Uniunii Europene.

6.2. Analiza de consistență a obiectivelor

Consistența (non-contradictorialitatea) obiectivelor prevăzute în Strategia Europa 2020 este deosebit de importantă, deoarece, dacă această condiție nu este îndeplinită, există riscul ca atingerea unuia sau a mai multor obiective să compromită atingerea altuia sau altora dintre ele.

Cea mai eficace metodă de a analiza consistența unui set de entități este de a realiza această analiză luând acele entități două câte două.

1. Analiza consistenței dintre obiectivul economic și obiectivul tehnologic

Realizarea obiectivului tehnologic conduce la o anumită scădere a costului individual de producție (prin reducerea prețului de achiziție a energiei) și a

---

⁹ Este vorba despre sărăcia relativă.

costului social (prin reducerea cheltuielilor de intervenție pentru neutralizarea externalității negative create de emisiile de gaze cu efect de seră. Ca urmare, este posibilă o alocare financiară suplimentară pentru creșterea numărului de locuri de muncă, ceea ce este consistent cu obiectivul economic. Reciproc, creșterea gradului de ocupare necesită, pentru păstrarea nivelului productivității muncii, o creștere a eficienței energetice a activității economice. De remarcat, aici, apariția și funcționarea unui levier specific: cu cât tendința de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră este mai mare, respectiv cu cât eficiența energetică este mai mare, cu atât creșterea ratei de ocupare va avea un efect benefic (adică în direcția dezirabilă) asupra aspectelor energetice. Desigur, din punct de vedere metodologic ar fi interesant de identificat pragul la care acest levier apare și începe să funcționeze dar, pentru necesitățile studiului de față, simpla identificare a acestei posibilități este suficientă pentru a demonstra consistența dintre obiectivul economic și obiectivul tehnologic.

2. Analiza consistenței dintre obiectivul economic și obiectivul social

Realizarea obiectivului economic conduce la creșterea veniturilor salariale ale populației, cu impact imediat asupra reducerii gradului de sărăcie, și, implicit, a creșterii gradului de incluziune socială, adică asupra realizării obiectivului social. Reciproc, dacă, prin metode alternative (de exemplu, printr-o creștere autonomă a asistenței sociale) gradul de sărăcie se reduce, menținerea acestui statut social implică atât creșterea cererii (în primul rând, a cererii de consum) cât și creșterea ofertei de muncă din partea populației, deci, pe ambele paliere de impact, creșterea gradului de ocupare. Prin urmare, realizarea celor două obiective nu este contradictorie.

3. Analiza consistenței dintre obiectivul economic și obiectivul educațional

Legătura causală dintre obiectivul economic și obiectivul educațional nu mai este la fel de evidentă ca în cazurile precedente, cel puțin pe termen scurt. Totuși, pe termen mediu și lung și într-o modalitate mai degrabă mijlocită, creșterea PIB, generată de creșterea ratei de ocupare, va putea ridica cerințele pentru calitatea vieții, ceea ce va conduce la un impact pozitiv asupra reducerii ratei părăsirii timpurii a școlii și asupra creșterii ponderii populației cu studii superioare în totalul populației cuprinse în intervalul de vârstă 20-64 de ani. Reciproc, reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii și creșterea ponderii populației cu studii superioare vor fi de natură să conducă la creșteri de calificare, deci la creșteri de productivitatea muncii, ceea ce va avea ca rezultat creșterea ponderii sectorului terțiar, respectiv cuaternar în PIB, adică va conduce la creșterea ratei ocupării. Așadar, se poate spune că, principial, obiectivul economic și obiectivul educațional sunt non-contradictorii, atât ca logică cât și ca desfășurare efectivă la nivelul societății.

4. Analiza consistenței dintre obiectivul economic și obiectivul suport general al dezvoltării

Deși, la prima vedere, ar părea că realizarea obiectivului suport general al dezvoltării ar fi contradictoriu cu obiectivul economic (de exemplu, s-ar putea spune că realizarea obiectivului suport general al dezvoltării are ca efect creșterea productivității muncii, ceea ce ar conduce la reducerea ratei de ocupare), trebuie precizat imediat faptul că creșterea productivității muncii conduce întotdeauna la modificarea structurii sectoriale a economiei: chiar dacă se reduce gradul de ocupare a populației active în sectorul primar și secundar, dezvoltarea sectorului terțiar și a celui cuaternar în economie atrage cu mult mai multă forță de muncă decât eliberează acestea. Motivul este unul structural: productivitatea muncii în sectoarele terțiar și cuaternar este limitată atât tehnologic cât și social, prin urmare creșterea ponderii acestor sectoare în PIB necesită creșterea mai rapidă de tip extensiv (adică la nivelul ratei de ocupare) decât intensiv. Ca urmare, obiectivul economic și obiectivul suport general al dezvoltării sunt non-contradictorii.

5. Analiza consistenței dintre obiectivul tehnologic și obiectivul social

Realizarea obiectivului tehnologic, pe oricare dintre cele trei paliere (și, cu atât mai mult, pe toate cele trei paliere, concomitent) va crea resurse monetare pentru a gestiona (ameliora, preveni, contracara, elimina) riscul sărăciei și excluziunii sociale. Într-adevăr, atât reducerea consumului de energie (sau, ceea ce este aproximativ același lucru, creșterea eficienței energetice) cât și creșterea ponderii resurselor regenerabile în consumul final de energie vor genera reducerea costului, deci reducerea corespondentă a prețului, ceea ce este de natură să mărească puterea de cumpărare a populației, adică să micșoreze riscul sărăciei. De asemenea, reducerea emisiilor gazelor cu efect de seră, ca urmare a reducerii cheltuielilor de conservare a capacității mediului natural de a asigura condiții optime de viață pentru specia umană, va putea elibera rezerve monetare pentru concentrarea statului pe reducerea riscului de sărăcie și sporirea gradului de incluziune socială a grupurilor defavorizate. Prin urmare, obiectivul tehnologic și obiectivul social sunt consistente unul cu altul, sensurile de variație a celor două fiind non-contradictorii.

6. Analiza consistenței dintre obiectivul tehnologic și obiectivul educațional

Deși nu este la fel de evident ca în alte analize, raportul dintre realizarea obiectivului tehnologic și cel educațional nu este contradictoriu: realizarea obiectivului tehnologic poate elibera resurse financiare pentru alocări suplimentare în îmbunătățirea condițiilor educaționale, în timp ce îmbunătățirea condițiilor educaționale pe căi autonome poate conduce la creșterea calității profesionale și morale a forței de muncă, de natură să întărească preocuparea pentru realizarea obiectivului tehnologic. Așadar, deși legăturile de natură cauzală

nu sunt imediate și nici evidente, realizarea celor două obiective analizate aici nu este, în nici un caz, contradictorie.

7. Analiza consistenței dintre obiectivul tehnologic și obiectivul suport general al dezvoltării

Consistența dintre realizarea obiectivului tehnologic și realizarea obiectivului suport general al dezvoltării este, probabil, cea mai evidentă dintre toate corelațiile posibile dintre obiectivele stabilite de Strategia Europa 2020: creșterea ponderii în PIB a fondurilor financiare alocate cercetării-dezvoltării este de natură să încurajeze identificarea soluțiilor tehnologice necesare realizării trinomului „20x20x20”. În același timp, realizarea obiectivului tehnologic va elibera resurse suplimentare pentru asigurarea sau creșterea ponderii în PIB a finanțării cercetării-dezvoltării. Prin urmare, cele două obiective sunt în mod clar consistente, realizarea oricărui dintre ele nepericlitând realizarea celuilalt.

8. Analiza consistenței dintre obiectivul social și obiectivul educațional

Realizarea obiectivului social va conduce la creșterea nevoilor de calitate a vieții, ceea ce va încuraja reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii și creșterea ponderii populației cu studii superioare. Reciproc, creșterea nivelului educațional primar, gimnazial sau universitar va contribui, prin asigurarea unor venituri salariale mai mari, la reducerea sărăciei și a gradului de risc al sărăciei. Realizarea celor două obiective este, așadar, perfect consistentă, ele generând un așa-numit cerc virtuos (feed-back pozitiv) care va conduce la îmbunătățirea reciprocă, de tip cauzal, a celor două obiective.

9. Analiza consistenței dintre obiectivul social și obiectivul suport general al dezvoltării

Legătura non-contradictorie dintre realizarea obiectivului social și realizarea obiectivului suport general al dezvoltării este mijlocită și nu se manifestă întotdeauna pe termen scurt. Creșterea ponderii în PIB a finanțării cercetării-dezvoltării va conduce, pe termen mediu și lung, la identificarea de noi soluții tehnologice, manageriale, de mecanism instituțional etc. care, la rândul lor, vor spori productivitatea, deci valoarea adăugată din activitatea economică, cu impact favorabil asupra creșterii veniturilor și, în general, a calității vieții. Reciproc, reducerea gradului de sărăcie a populației poate conduce la încurajarea participării la activitatea de cercetare-dezvoltare, ceea ce va necesita alocări financiare suplimentare pentru această activitate. Așadar, deși corelarea dintre îndeplinirea celor două obiective nu este imediată sau evidentă, se poate spune că ea este non-contradictorie.

10. Analiza consistenței dintre obiectivul educațional și obiectivul suport general al dezvoltării

După corelația dintre obiectivul tehnologic și obiectivul suport general al dezvoltării, corelația dintre obiectivul educațional și obiectivul suport general al

dezvoltării este cea mai evidentă. Într-adevăr, reducerea abandonului școlar și creșterea ponderii populației cu studii superioare va conduce la creșterea potențialului științific al societății (una dintre componentele-cheie ale avuției național în sens larg), ceea ce va încuraja valorificarea acestui potențial prin alocarea unor finanțări mai mari pentru cercetare-dezvoltare. Reciproc, rezultatele cercetării-dezvoltării vor putea conduce la creșterea PIB, ceea ce va elibera resurse financiare pentru sprijinirea prin mijloace specifice, mai eficiente, reducerea ratei abandonului școlar și creșterea ponderii populației cu studii superioare. Prin urmare, realizarea obiectivului educațional este perfect consistentă cu realizarea obiectivului suport general al dezvoltării.

6.3. Analiza de coerență a obiectivelor

Prin analiza de coerență a obiectivelor stabilite prin Strategia Europa 2020 vom încerca să vedem dacă realizarea concomitentă a celor cinci obiective de bază care, așa cum am văzut anterior, sunt consistente două câte două, are o coerență internă, în sensul că va conduce atât la creșterea economică cât și la creșterea ocupării (Strategia Europa 2020 fiind calificată, cum se știe, ca *Noua Strategie europeană pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă*).

Ne va interesa, în mod deosebit, la nivelul acestei analize, modul în care realizarea unor obiective se poate constitui în resursă sui-generis pentru realizarea altor obiective. Deși unele dintre aceste aspecte au putut rezulta și din analiza de consistență a obiectivelor, considerăm că punerea în evidență, într-un mod mai explicit și mai detaliat, a coerenței realizării obiectivelor este de natură să sporească încrederea în șansele de implementare a Strategiei, ceea ce ar putea avea drept rezultat implicarea mai responsabilă a statelor membre (a României, în cazul de față) în asigurarea condițiilor de implementare a Strategiei Europa 2020.

În primul rând, vom observa faptul că, între cele cinci obiective, putem distinge trei subcategorii, în funcție de caracterul nemijlocit sau mijlocit asupra scopului final al Strategiei: creșterea economică și a ocupării:

- a) trei obiective sunt de tip non-economic:
  - obiectivul tehnologic: realizarea trinomului „20x20x20”
  - obiectivul educațional: reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii și creșterea ponderii populației cu studii terțiare
  - obiectivul suport general al dezvoltării: ponderea în PIB a finanțării cercetării-dezvoltării
- b) un obiectiv este de tip economic:
  - rata de ocupare

- c) un obiectiv este de tip social:
- reducerea ratei sărăciei relative

Concluzia care rezultă de aici este aceea că Strategia Europa 2020 se fundamentează pe ipoteza societății cunoașterii, în care componenta intelectuală, de cunoaștere (fie la nivelul educației, fie la nivelul cercetării, fie la nivelul tehnologiei care încorporează rezultatele educației și ale cercetării) este majoritară și decisivă. Această concluzie este definitorie pentru Strategia Europa 2020 (cum a fost, de altfel, și pentru Agenda Lisabona).

În al doilea rând, vom observa faptul că activitatea economică este un mijloc derivat (în raport cu mijloacele non-economice) pentru atingerea unui scop finalmente și eminent social. Cu alte cuvinte, Strategia propune un demers în trei pași, sau în trei faze, în care faza 1 este cea care asigură mijloacele primare, faza 2 asigură mijloacele secundare, iar faza 3 asigură scopul final (în figura 6 se încearcă o reprezentare sinoptică a acestei idei):

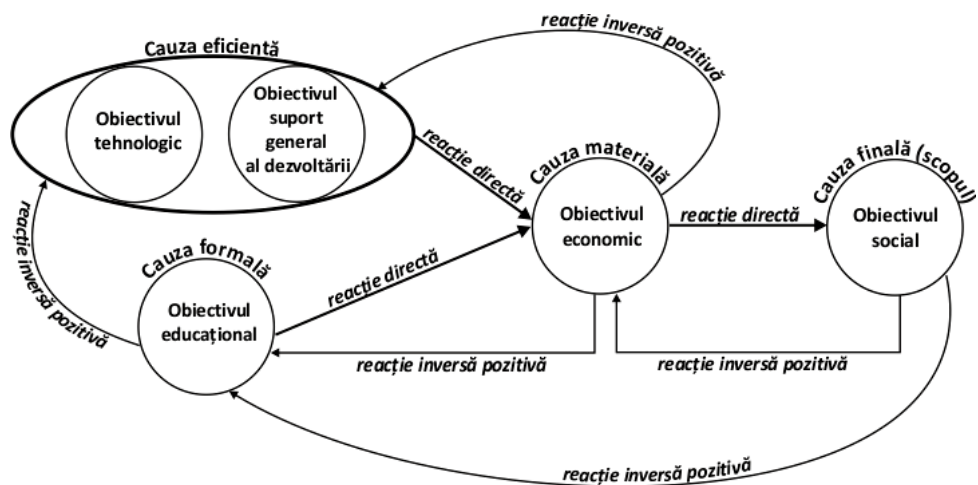

Figura 6. Clasificarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 pe tipuri de cauzalitate

Așadar, din perspectiva lanțului causal-logic în care se integrează cele cinci obiective ale Strategiei, se observă următoarele:

- scopul (sau cauza finală) a Strategiei Europa 2020 este unul social: creșterea calității vieții, semnificată aici de reducerea numărului de persoane afectate de sărăcie, precum și de reducerea generală a riscului de sărăcie;
- cauza materială a realizării scopului este activitatea economică, în speță creșterea potențialului societății de a produce bunuri și servicii care să conducă la creșterea calității vieții, deci implicit la reducerea sărăciei;

- c. cauza formală care conduce la realizarea scopului economic este reprezentată de educație¹⁰, adică de potențialul intelectual și științific care ar putea fi pus în slujba atingerii scopului final al strategiei;
- d. cauza eficientă care declanșează rolul activității economice în atingerea scopului final este reprezentat de obiectivul tehnologic, respectiv de obiectivul suport general al dezvoltării.

Pe baza schemei prezentate în figura 3, precum și pe baza evaluării acestei scheme, se poate trage concluzia că obiectivele propuse în Strategia Europa 2020 sunt coerente între ele, în sensul că acțiunile diverselor obiective sunt de natură a conduce la atingerea scopului final, și anume scopul social.

În al treilea rând, vom observa faptul că cele cinci obiective se poziționează, din punct de vedere logic (și, posibil, și cronologic) în următoarea schemă de acțiune:

- faza 1: societatea asigură principiile de atingere a obiectivelor non-economice: cu alte cuvinte, prin decizii de natură politică, prin asumarea unei viziuni privind orizontul de timp 2020, se decide alocarea resurselor necesare pentru îndeplinirea obiectivelor care se constituie, pe de o parte, în cauza eficientă a procesului analizat (obiectivul tehnologic, respectiv obiectivul de suport general al dezvoltării), iar pe de altă parte, în cauza formală a procesului analizat (obiectivul educațional);
- faza 2: cauza eficientă și cea formală reprezintă principii de atingere a obiectivului economic: cu alte cuvinte, aici avem o relație cauză-efect în care cauza este reprezentată de obiectivele non-economice (tehnologic, educațional și de suport general al dezvoltării), iar efectul este obiectivul economic;
- faza 3: cauza materială reprezintă principiul de atingere a obiectivului social: cu alte cuvinte, aici avem o relație cauză-efect în care cauza este reprezentată de obiectivul economic, iar efectul este reprezentat de obiectivul social.

Așadar, pe baza schemei celor trei faze, se poate constata o înlănțuire logică, de mare coerență, între toate cele cinci obiective propuse în Strategia Europa 2020: pe măsură ce unele obiective sunt atinse, ele se transformă în resurse (cauze) pentru atingerea obiectivelor din faza următoare, atât din perspectivă logică cât și din perspectivă cronologică.

---

¹⁰ În terminologia de limbă engleză, prin educație se înțelege și instrucție și formare profesională. În consecință, ori de câte ori vom vorbi despre educație vom înțelege atât educație intelectuală (instrucție și formare profesională) cât și educație morală (educația propriu-zisă din limba română).

În al patrulea rând, vom observa faptul că schema prezentată în figura 3 funcționează pe baza unui set de reacții inverse de tip pozitiv¹¹ care asigură „alimentarea” permanentă a circuitului cauză-efect, pe cele trei faze, așa încât să se atingă, în orizontul de timp preconizat, valorile numerice (țintele) asociate obiectivelor.

În concluzie, se poate spune că analiza de coerență a obiectivelor propuse în Strategia Europa 2020 se soldează cu un rezultat pozitiv.

---

¹¹ Reacțiile inverse pozitive sunt acele reacții inverse care potențează sistemul căruia i se aplică în sensul evoluției acestuia în direcția în care a evoluat până în acel moment. Aceste reacții se mai numesc reacții inverse de escaladare, de aceea trebuie stabilite limite începând de la care ele va trebui înlocuite cu reacții inverse negative (care potențează sistemul căruia i se aplică în direcția opusă celei în care a evoluat până în acel moment). În acest moment, echipa de cercetare nu are informații legate de faptul dacă, la nivelul Comisiei Europene, experții care au propus valorile numerice ale țintelor care descriu cele cinci obiective, au avut în vedere o transformare automată a reacțiilor inverse de tip pozitiv în reacții inverse de tip negativ (de exemplu: dacă se atinge rata de ocupare de 75%, avem asigurat un stabilizator automat – un mecanism care produce reacții inverse negative – care să asigure conservarea acestei ținte?).

7 Starea României relativă la obiectivele Strategiei Europa 2020

În vederea fundamentării propunerilor de ținte pentru România, în contextul obiectivelor Strategiei Europa 2020, este utilă realizarea unei evaluări a stării României, la nivelul anului 2009, cu privire la cele cinci obiective europene. Evaluarea stării este echivalentă cu realizarea unei analize-diagnostic succinte (evaluarea acestei stări, îndeosebi comparativ cu media Uniunii Europene sau cu statele membre, va fi realizată ulterior, în scopul fundamentării țăintelor care să fie preluate în Programul Național de Reforme).

Această evaluare de stare, pentru fiecare obiectiv în parte, va fi realizată din trei perspective:

- a. aspecte metodologice privind determinarea țintei (valoarea numerică a obiectivului);
- b. analiza statistică a țintei în România, pe perioada 2000-2010¹²;
- c. concluzii generale privind starea României în materia țintei în cauză.

7.1. Ocuparea

- (a) Rata de ocupare se determină ca pondere a populației ocupate în vârstă cuprinsă între 20 și 64 de ani în totalul populației cuprinsă în același interval de vârstă. Este important ca normele metodologice de determinare a acestui indicator să fie uniforme la nivelul Uniunii Europene, atât pentru a realiza evaluări corect din perspectiva procesului de convergență economică reală, cât și din perspectiva stabilirii țăintelor naționale pentru obiectivul în cauză¹³.
- (b) Pe perioada 2002-2010, evoluția ratei de ocupare în România, la grupa de vârstă 20-64 ani, a fost după cum urmează (tabelul 3):

---

¹² Pentru anul 2009 datele sunt provizorii, iar pentru anul 2010 datele sunt previzionate.

¹³ Strategia Europa 2020 permite ca statele membre să stabilească ținte naționale diferite, în cadrul țintei comune. Aceasta presupune, desigur, calcule speciale pentru a determina între ce marje poate varia fiecare țintă națională așa încât, pe medie, la nivelul Uniunii Europene să se atingă ținta de 75% prevăzută în Strategie.

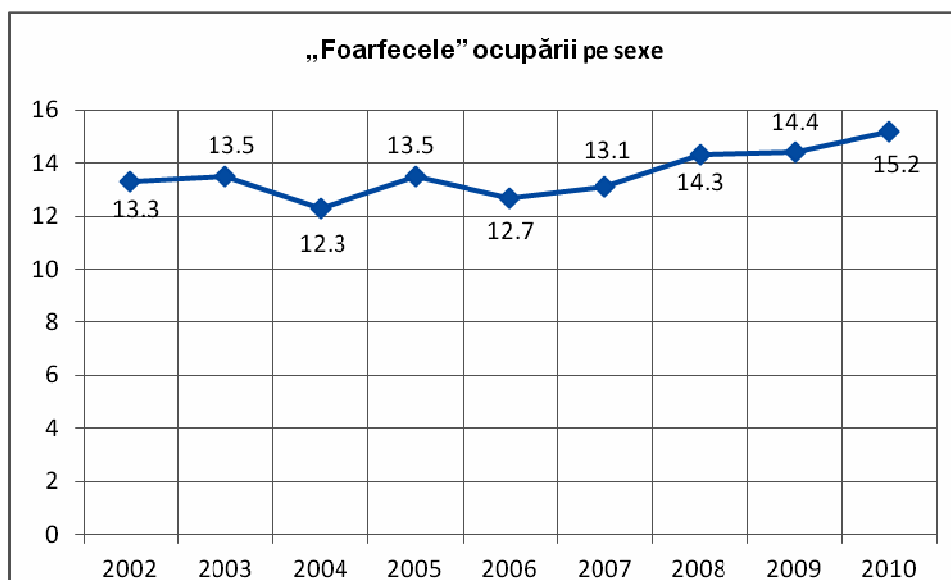
(%)

Total	63,3	63,7	63,5	63,6	64,8	64,4	64,4	63,5	63,6
Bărbați	70,1	70,5	69,7	70,4	71,2	71,0	71,6	70,7	71,2
Femei	56,8	57,0	57,4	56,9	58,5	57,9	57,3	56,3	56,0
„Foarfecelile” ocupării, pe sexe ¹⁴	13,3	13,5	12,3	13,5	12,7	13,1	14,3	14,4	15,2

Tabelul 3. Rata de ocupare în România, pe grupa de vârstă 20-64 ani, în perioada 2005-2010

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-1 (valorile numerice pentru calcularea „foarfecelii” ocupării pe sexe au fost determinate de autori pe baza documentului de fundamentare GSLO-1).

Se observă o creștere continuă (cu excepția anului 2006) a „foarfecelii” ocupării pe sexe, ceea ce indică o problemă nerezolvată încă la nivel satisfăcător în această privință (figura 7):

Figura 7. Evoluția „foarfecelii” ocupării pe sexe în România, în perioada 2005-2010

(c) Se desprind următoarele concluzii:

- rata de ocupare oscilează în jurul a 64% pe ansamblu, cu o medie de circa 71% pentru bărbați și 57% pentru femei. Gap-ul față de ținta

¹⁴ „Foarfecelile” ocupării poate fi determinat ca diferență între ratele de ocupare pt. bărbați, respective pt. femei. „Foarfecelile” ocupării poate fi determinat pe orice tip de structură, de exemplu, pe grupe de vârstă sau pe categorii de ocupare a populației.

stabilită în Strategia Europa 2020 este, așadar, de circa 11 puncte procentuale, extrem de mare, având în vedere faptul că, pe perioada analizată, deși au existat creșteri substanțiale ale PIB real, rata de ocupare nu s-a modificat spectaculos. Aceasta înseamnă că variația ratei de ocupare, în sensul creșterii ei, va putea fi obținută mai ales prin modificarea structurii de ocupare pe sectoare economice, îndeosebi prin creșterea ocupării în sectoarele terțiar și cuaternar ale economiei¹⁵;

- „foarfecele” ocupării pe sexe este extrem de mare (în jur de 14 puncte procentuale, deci mai mare chiar decât gap-ul ocupării totale față de ținta obiectivului stabilită în Strategia Europa 2020); aceasta înseamnă că, pe lângă modificarea structurii ocupării pe sectoare economice, cele mai mari rezerve în creșterea ratei de ocupare sunt în domeniul creșterii ocupării în rândul femeilor. Această concluzie este consistentă cu cea anterioară, deoarece în sectoarele terțiar, respectiv cuaternar femeile pot lucra în condiții mai bune decât în sectoarele primar sau secundar.

7.2. Trinomul „20x20x20”

7.2.1. Dinamica emisiilor de gaze cu efect de seră

- (a) Determinarea valorii numerice a țintei se face prin determinarea ratei dinamice a cantității emisiilor de gaze cu efect de seră¹⁶ (benchmark-ul este ca, la orizontul anului 2020, să se producă o reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, față de nivelul din anul 1990);
- (b) Evoluția emisiilor de gaze cu efect de seră (exprimate în Gg¹⁷ CO₂ echivalent), în cazul excluderii emisiilor din cadrul LULUCF¹⁸, respectiv în cazul includerii acestora este prezentată în tabelul 4:

---

¹⁵ Reamintim că prin sector terțiar se înțelege sectorul care produce servicii, iar prin sectorul cuaternar se înțelege sectorul care produce „bunuri informaționale” (adică legate de societatea bazată pe cunoaștere).

¹⁶ Sunt considerate gaze cu efect de seră (greenhouse gases) gazele care fac parte din „coșul Kyoto”: dioxid de carbon (CO₂), metan (CH₄), oxid de nitrați (N₂O) și așa numitele F-gaze.

¹⁷ Greenhouse gases, se referă la gazele care absorb radiația infraroșie (termică) a suprafeței pământului și o re-radiază asupra atmosferei de joasă înălțime și asupra suprafeței pământului, conducând la un efect (greenhouse effect) de încălzire suplimentară a atmosferei, față de încălzirea inițială provenită de la soare.

¹⁸ LULUCF: Land Use, Land Use Change and Forestry, se referă la activități de eliminare a gazelor cu efect de seră din atmosferă (ex.: plantare de copaci) sau prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă (ex.: prin stoparea sau reducerea despăduririlor). Conceptul a fost introdus prin Acordul de la Marrakesh, în octombrie/noiembrie 2001.

-giga grame echivalent CO₂-

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Total al emisiilor de gaze cu efect de seră (excluzând LULUCF)	132.715	136.231	140.943	147.099	153.740	155.490	149.525	154.178	152.644	145.916
Total al emisiilor de gaze cu efect de seră (incluzând LULUCF)	93.507	98.231	101.936	110.563	117.567	119.998	112.344	116.978	116.530	109.501
Indicele emisiilor de gaze cu efect de seră (excluzând LULUCF), față de anul anterior - %	-	2,65	3,46	4,37	4,51	1,14	3,84	3,11	0,99	-4,41
Indicele emisiilor de gaze cu efect de seră (incluzând LULUCF), față de anul anterior - %	-	5,05	3,77	8,46	6,33	2,07	6,38	4,12	-0,38	-6,03

Tabelul 4. Evoluția emisiilor de gaze cu efect de seră, în România, pe perioada 1999-2008

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-2.

Comparativ cu anul 1990 (considerat an de referință), dinamica reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră este prezentată în tabelul 5:

-% (1990=100)-

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2010
Total al emisiilor de gaze cu efect de seră (excluzând LULUCF)	58,22	60,76	63,50	64,23	61,76	63,68	63,05	60,27	78,00
Total al emisiilor de gaze cu efect de seră (incluzând LULUCF)	49,36	53,54	56,93	58,11	54,40	56,64	56,43	53,02	73,15

Tabelul 5. Evoluția relativă, față de anul 1990, a emisiilor de gaze cu efect de seră, în România, pe perioada 2001-2010

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-2.

- (c) După cum se constată, emisiile de gaze cu efect de seră s-au menținut aproape constante, pe perioada 2005-2008, ceea ce indică o anumită rigiditate cu privire la posibilitatea tehnologică de reducere a acestora. Totuși, în anul 2010 se remarcă o creștere remarcabilă a cantității de emisii de gaze cu efect de seră, comparativ cu anul 1990, deci și cu anii anteriori. La paragraful specializat din prezentul studiu, se va realiza o analiză a posibilităților pe care România le poate angaja în privința acestui obiectiv.

7.2.2. Ponderea surselor regenerabile de energie (SRE) în consumul final brut de energie

- (a) Ținta se determină ca raport între valoarea consumului de energie din surse regenerabile și valoarea consumului brut final de energie;
- (b) În domeniul ponderii surselor regenerabile de energie (SRE) în consumul final brut de energie, Directiva 2009/28/EC stabilește deja, pentru România, o țintă de 24% pentru anul 2020. Valoarea de referință în materie este ponderea SRE în consumul final brut de energie din anul 2005: 17,8%, deci, pentru finele intervalului, se preconizează o creștere a acestui indicator cu 6,2 puncte procentuale.

Din punct de vedere statistic, pentru perioada 2004-2010, situația acestui indicator se prezintă astfel (tabelul 6):

-%-

	2004	2005	2006	2007	2008	2010	Variație absolută (2006-2008) - pp
RO	16,01	18,2	17,01	17,59	20,4	19,04	3,3
UE27	...	...	8,9	9,7	10,3	...	1,4
RO – UE27 (pp)	-	-	8,6	9,0	10,1	-	1,5 ¹⁹
RO/UE27	-	-	196,63	192,78	198,06	-	

Tabelul 6. Evoluția ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final brut de energie în România și UE27

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-2.

Rezultă, așadar, că România se află într-o poziție foarte avantajoasă față de media UE27 din perspectiva acestui indicator. În plus, creșterea valorii indicatorului, pe perioada analizată, a fost de două ori mai mare decât creșterea indicatorului la nivelul UE27.

¹⁹ Între anii 2006-2008.

- (c) Aceasta înseamnă că, la nivelul acestui indicator, obiectivul național al României va fi peste cel al mediei Uniunii Europene.

7.2.3. Dinamica eficienței energetice față de anul 1990

- (a) Ținta se determină ca raport între intensitățile energetice din momentele de timp intrate în comparație. Intensitatea energetică se calculează ca raport între valoarea consumului final brut de energie, exprimat în tep²⁰ și valoarea PIB (în prețuri comparabile); este de dorit ca valoarea numitorului (valoarea PIB) pe baza căruia se calculează intensitatea energetică să fie exprimată în PPS²¹ pentru a elimina diferențele de prețuri dintre statele membre;
- (b) Pentru perioada 2000-2008, intensitatea energetică a României, comparativ cu UE27, a fost după cum urmează (tabelul 7):

-tep/1000 euro PIB (prețuri 2000)-

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Rata medie anuală 2001-2008 - %
RO	0,92	0,865	0,858	0,852	0,773	0,736	0,706	0,655	0,615	-4,91
UE27	0,187	0,187	0,185	0,187	0,184	0,181	0,176	0,169	0,167	-1,40
RO – UE27 (pp)	0,733	0,678	0,673	0,665	0,589	0,555	0,53	0,486	0,448	
Rata anuală (%) pentru RO	-	-5,98	-0,81	-0,70	-9,27	-4,79	-4,08	-7,22	-6,11	
Rata anuală pentru UE27 (%)	-	0,00	-1,07	1,08	-1,60	-1,63	-2,76	-3,98	-1,18	

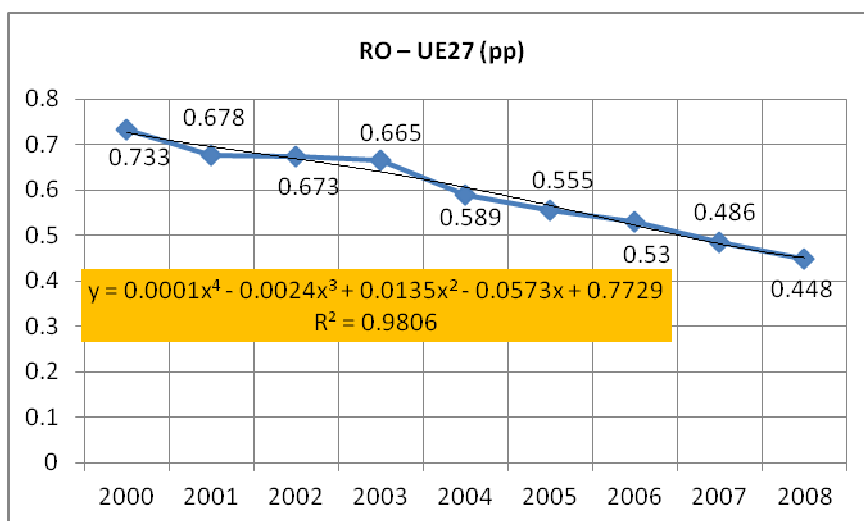
Tabelul 7. Gap-ul intensității energetice dintre România și UE27, pe perioada 2000-2008

Sursa datelor: Eurostat (diferența de puncte procentuale RO-UE27, și ratele de variație relativă, anuale și medii pe perioadă, au fost calculate de autori pe baza datelor din Eurostat).

În figura 8 se vizualizează evoluția istorică a intensității energetice în România și Uniunea Europeană:

²⁰ TEP: ton equivalent petroleum (tone petrol echivalent).

²¹ PPS: paritatea puterii standard, monedă de cont utilizată la nivelul Uniunii Europene, pentru a elimina diferențele de prețuri dintre statele membre, în cazul calculării unor indicatori care trebuie să fie comparabili în expresie monetară.

Figura 8. Evoluția gap-ului intensității energetice dintre România și UE27, pe perioada 2000-2008

Rata medie anuală cu care a scăzut intensitatea energetică a economiei românești, pe perioada analizată, a fost de 3,3 ori mai mare decât rata medie cu care a scăzut intensitatea energetică în Uniunea Europeană.

În ceea ce privește dinamica consumului de energie primară (CEP) pe perioada 2000-2008, situația este prezentată în tabelul 8:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Consumul de energie primară	37.129	36.899	38.499	40.234	39.597	39.236	40.730	40.467	40.616
Dinamica față anul anterior - %	-	-0,62	4,34	4,51	-1,58	-0,91	3,81	-0,65	0,37

Tabelul 8. Consumul de energie primară în România, în perioada 2000-2008

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-2.

- (c) Este nevoie de unele clarificări de natură metodologică, atât cu privire la prețurile în care se calculează variația intensității energetice (care exprimă, de fapt, dinamica eficienței energetice) cât și cu privire la benchmark-ul avut în vedere (există unele ezitări, la nivelul Comisiei Europene): fie consumul de energie primară, fie consumul de energie finală, fie intensitatea energetică.

7.3. Sărăcia

(a) Există mai multe modalități de determinare a ratei sărăciei:

- *rata sărăciei relative*: ponderea persoanelor peste vârsta de 0 ani din gospodăriile care au un venit echivalent disponibil mai mic decât 60% din venitul median disponibil pe membru echivalent de gospodărie²² ;
- *rata sărăciei totale (absolute)*: reprezintă ponderea persoanelor din gospodăriile ale căror cheltuieli de consum pe adult echivalent sunt mai mici decât pragul de sărăcie superior;
- *rata sărăciei severe (extreme)*: ponderea persoanelor din gospodăriile ale căror cheltuieli de consum pe adult echivalent sunt mai mici decât pragul de sărăcie inferior.

(b) Din punct de vedere statistic, situația pentru România este prezentată în tabelele 9, respectiv 10:

(%)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
A. Rata sărăciei relative	17,3	17,9	18,2	18,6	18,5	18,2	18,5	18,3
B. Rata sărăciei totale (absolute)	25,1	18,8	15,1	13,8	9,8	5,7	4,4	...
C. Rata sărăciei severe (extreme)	8,6	5,9	4,6	4,1	2,4	1,0	0,9	-
Variație relativă anuală: A (pp)	3,47	1,68	2,20	-0,54	-1,62	1,65	-1,08	-0,2
Variație relativă anuală: B (pp)	-	-	-8,61	-	-	29,82	-	-
Variație relativă anuală: C (pp)	-	-	-	-	-	-	-	-
Variație relativă 2010 față de 2003: A (%)	+5,78							

²² Acesta este indicatorul solicitat de Comisia Europeană, comparabil la nivelul statelor membre (metodologia națională utilizează ponderări diferite, față de metodologia UE, pentru adulții care urmează după primul adult în cadrul gospodăriei).

Variație relativă 2009 față de 2003: B (%)	-82,47
Variație relativă 2009 față de 2003: C (%)	-89,53

**Tabelul 9. Evoluția ratei sărăciei în România, pe perioada 2003-2010
(scenariul pesimist)**

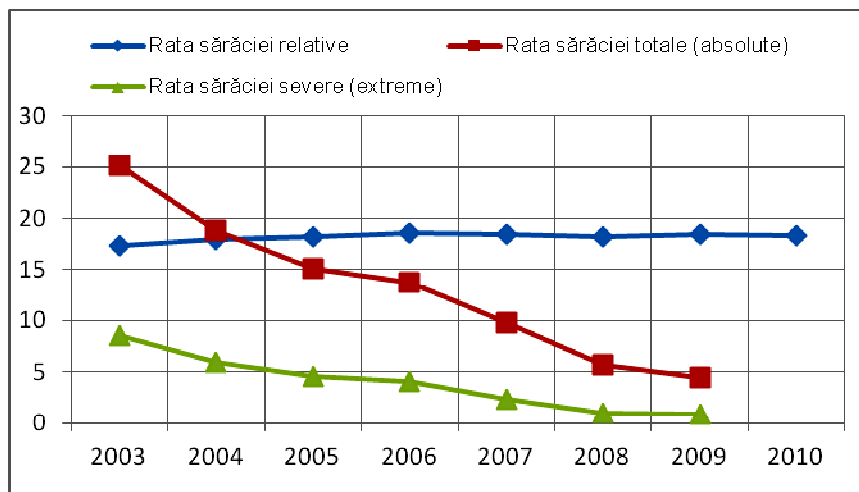
Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-3 (variațiile relative, anuale și medii pe perioadă, au fost calculate de autori, pe baza Documentului de fundamentare GSLO-3).

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
mii persoane								
Scenariul pesimist								
Populație totală	21.733,6	21.673,3	21.623,8	21.584,4	21.537,6	21.504,4	21.470,0	21.435,0
Populație săracă relativ	3.760,0	3.880,0	3.936,0	4.015,0	3.984,0	3.914,0	3.972,0	3.923,0
Rata sărăciei relative - %	17,3	17,9	18,2	18,6	18,5	18,2	18,5	18,3
Scenariul realist								
Populație totală	21.733,6	21.673,3	21.623,8	21.584,4	21.537,6	21.504,4	21.470,0	21.435,0
Populație săracă relativ	3.760,0	3.880,0	3.936,0	4.015,0	3.984,0	3.914,0	3.972,0	3.901,0
Rata sărăciei relative - %	17,3	17,9	18,2	18,6	18,5	18,2	18,5	18,2
Scenariul optimist								
Populație totală	21.733,6	21.673,3	21.623,8	21.584,4	21.537,6	21.504,4	21.470,0	21.435,0
Populație săracă relativ	3.760,0	3.880,0	3.936,0	4.015,0	3.984,0	3.914,0	3.972,0	3.901,0
Rata sărăciei relative - %	17,3	17,9	18,2	18,6	18,5	18,2	18,5	18,2

Tabelul 10. Evoluția populației totale și a celei sărace relativ, în România, pe perioada 2003-2010

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-3.

În figura 9 se ilustrează dinamica celor trei categorii de sărăcie, pe intervalul 2003-2010:

Figura 9. Evoluția ratelor de sărăcie, în România, pe perioada 2003-2008 (scenariul pesimist)

La nivelul anului 2008, pragul sărăciei relative în România a fost de 459,33 lei/persoană, iar ponderea sărăciei relative pe diferite categorii sociale este următoarea:

- la copiii: 25,9%
- la tineri (16 – 24 ani): 20,9%;
- la șomeri: 37,6%;
- la lucrători pe cont propriu (inclusiv țărani): 40,8%

(c) România va trebui să se încadreze la un nivel cât mai ridicat în procesul de reducere a numărului persoanelor considerate sărace (după criteriul sărăciei relative), așa încât gradul de coeziune dintre România și media Uniunii Europene să crească pe intervalul 2011-2020.

7.4. Educația

7.4.1. Privind rata părăsirii timpurii a școlii

(a) Rata de părăsire timpurie a școlii se determină ca pondere a populației de vârstă 18-24 de ani, care a urmat cel mult învățământul gimnazial și care nu este cuprinsă în nici o formă de educație sau pregătire profesională, în totalul populației de vârstă 18-24 de ani. Indicatorul exprimă ponderea populației cu nivel scăzut de educație și pregătire profesională.

- (b) În ceea ce privește evoluția ratei de părăsire timpurie a școlii în România, în perioada 1999-2010, prezentăm tabelul 11:

-%-

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total populație	21,5	22,9	21,7	23,0	22,5	22,4	19,6	17,9	17,3	15,9	16,6	16,3
Populație masculină	23,0	23,8	22,1	23,9	23,6	23,7	20,1	17,8	17,1	15,9	16,1	...
Populație feminină	20,0	22,0	21,4	22,1	21,5	21,1	19,1	18,0	17,4	16,0	17,2	...

Tabelul 11. Evoluția ratei părăsirii timpurii a școlii, în România, pe perioada 1999-2010
Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-4.

- (c) Rata părăsirii timpurii a școlii a înregistrat, pe perioada analizată, o scădere considerabilă, de circa 5 puncte procentuale (cu o rată medie anuală de scădere de 2,6%) față de anul 1999. Față de anul 2002, când se înregistrează cea mai mare rată de părăsire timpurie a școlii, reducerea indicatorului este, în anul 2009, de 6,4 puncte procentuale, ceea ce înseamnă o scădere relativă medie anuală de 3,2%.

România are o problemă cu acest obiectiv, având în vedere faptul că, deși în scădere cu 4 pp între anii 2005 și 2008 (și cu o ușoară tendință de creștere pentru anul 2009), rata părăsirii timpurii a școlii este încă cu aproape 7 puncte procentuale peste limita maximă stabilită de Strategie la nivel european. Aceasta înseamnă că sunt necesare eforturi instituționale și financiare serioase pentru încadrarea în limita prevăzută. Probabil că, și în acest domeniu, problema este de natură structurală și nu pur și simplu cantitativă.

7.4.2. Privind ponderea populației cu studii terțiare

- (a) Rata populației cu studii terțiare se determină ca pondere a populației cuprinse în intervalul de vârstă 30-34 de ani, care a absolvit studii terțiare în totalul populației din grupa de vârstă respectivă. Indicatorul exprimă ponderea populației cu nivel ridicat de educație și pregătire profesională.
- (b) Situația României în privința acestei ținte se prezintă după cum urmează (tabelul 12):

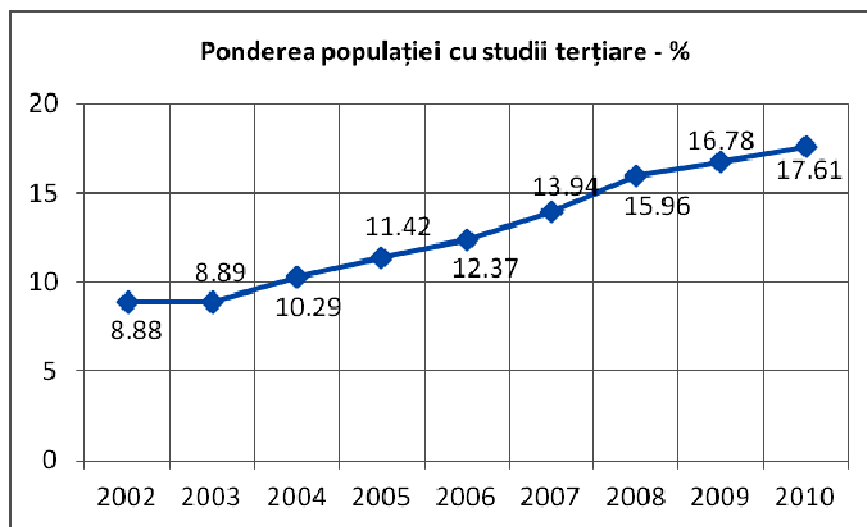
(%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Rata medie anuală de creștere
Ponderea populației cu studii terțiare ²³	8,88	8,89	10,29	11,42	12,37	13,94	15,96	16,78	17,61	8,94
Creșterea anuală (pp)	-	0,01	1,4	1,13	0,95	1,57	2,02	0,82	0,83	-
Rata anuală de creștere	-	0,11	15,75	10,98	8,32	12,69	14,49	5,14	4,95	-

Tabelul 12. Evoluția ponderii populației cu studii terțiare, în România, pe perioada 2005-2009

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-4 (indicii de creștere anuală și variațiile relative anuale au fost calculate de autori pe baza Documentului de fundamentare GSLO-4).

Din punctul de vedere al dinamicii, se înregistrează o creștere permanentă, pe întreaga perioadă analizată, cu aproape opt puncte procentuale (rata medie anuală de creștere a acestei ponderi este de 9,52%). Figura 10 prezintă o imagine grafică a acestei dinamici:

Figura 10. Evoluția ponderii populației cu studii terțiare, în România, în perioada 2002-2010

Comparativ cu UE27, situația se prezintă după cum urmează (tabelul 13):

²³ Indicatorul din metodologia națională, preluat în acest tabel, cuprinde doar studiile universitare.

(%)

	2008	2009
Ponderea populației cu studii terțiare - RO	15,96	16,78
Ponderea populației cu studii terțiare – UE27	31,1	32,3
RO/UE27	51,32	51,95

Tabelul 13. Situația comparativă RO – UE27 privind populația în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare

Sursa datelor: Eurostat (raportul RO/UE27 a fost calculat de autori pe baza datelor furnizate de Eurostat).

- (c) Situația României este și mai dramatică la acest indicator, deoarece, așa cum se vede, în ciuda creșterii permanente (ceva mai încetinite începând cu anul 2008), el se situează la mai puțin de jumătate din „norma” propusă, la nivel european, în Strategia Europa 2020. Desigur, după operarea compatibilizării metodologice privind noțiunea de „învățământ terțiar”, este posibil ca situația să se îmbunătățească.

7.5. Cercetarea-dezvoltarea

- (a) Ponderea finanțării cercetării-dezvoltării în PIB se determină ca raport între alocările financiare, atât din surse publice cât și din surse private și valoarea monetară a PIB. Limita minimă de 3% se referă la PIB al Uniunii Europene, deci (așa cum este cazul la toate obiectivele din Strategie) statele membre vor putea avea valori naționale diferite, în funcție de condițiile specifice²⁴.

Se calculează doi indicatori: a) indicatorul cheltuielilor totale de cercetare-dezvoltare – GERD²⁵; b) indicatorul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare realizate la nivelul întreprinderilor (business-ului), indiferent de sursa de finanțare – BERD²⁶.

- (b) România se caracterizează prin următoarele valori privind finanțarea cercetării-dezvoltării (tabelul 14):

(%)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
GERD	0,39	0,38	0,39	0,39	0,41	0,45	0,52	0,58	0,47	0,49
BERD	0,20	0,22	0,22	0,17	0,20	0,22	0,22	0,17	0,15	0,15

Tabelul 14. Evoluția ponderii în PIB a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare, în România, pe perioada 2001-2010

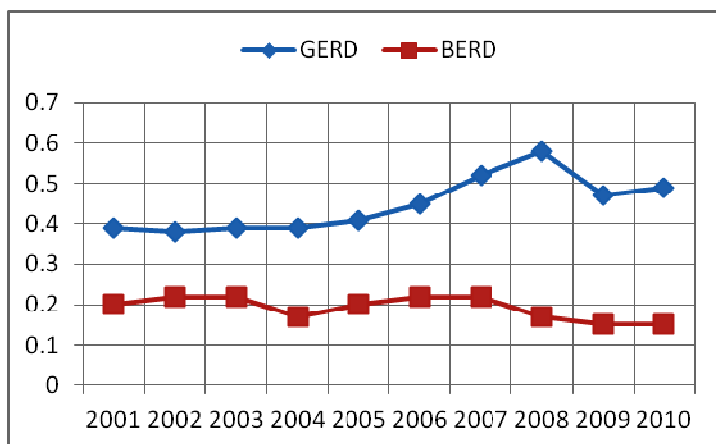
Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-5.

²⁴ Aceste condiții specifice se referă la două elemente de bază: a) punctul de pornire (efectul de bază); b) blocajele identificate în calea realizării obiectivului (țintei) în cauză.

²⁵ Gross Domestic Expenditure on R&D.

²⁶ Business Enterprise R&D.

Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB a oscilat pe perioada 2001-2010, atât în cazul cheltuielilor totale cât și în cazul cheltuielilor efectuate la nivelul business-ului (figura 11):

Figura 11. Evoluția ponderii cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB, în România, pe perioada 2001-2010

Ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB, comparativ cu ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare la nivelul UE27, pe perioada 2001-2008 este prezentată în tabelul 15:

(%)

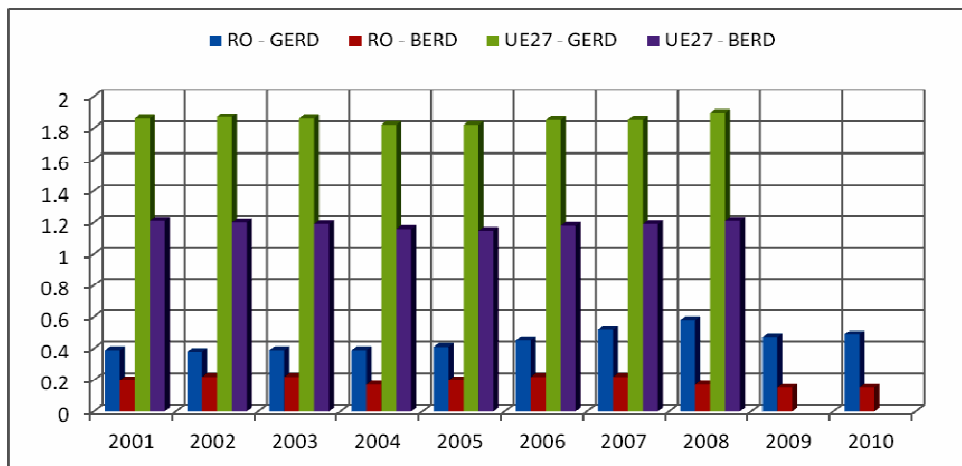
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
RO	GERD	0,39	0,38	0,39	0,39	0,41	0,45	0,52	0,58	0,47	0,49
	BERD	0,20	0,22	0,22	0,17	0,20	0,22	0,22	0,17	0,15	0,15
UE27	GERD	1,86	1,87	1,86	1,82	1,82	1,85	1,85	1,90	...	...
	BERD	1,21	1,20	1,19	1,16	1,15	1,18	1,19	1,21	...	...
UE27 – RO	GERD	1,47	1,49	1,47	1,43	1,41	1,4	1,33	1,32	...	...
	BERD	1,01	0,98	0,97	0,99	0,95	0,96	0,97	1,04	...	...
RO/UE27	GERD	20,97	20,32	20,97	21,43	22,53	24,32	28,11	30,53	...	...
	BERD	16,53	18,33	18,49	14,66	17,39	18,64	18,49	14,05	...	...

Tabelul 15. Evoluția comparativă a ponderii cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB în România și UE27 pe perioada 2001-2008

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-5.

Diferența dintre ponderile cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB în UE27, respectiv în România, a fost, pe perioada analizată, în jur de 1 punct procentual pentru finanțările BERD, respectiv cuprinsă între 1,3 și 1,5 puncte

procentuale pentru finanțările GERD, în favoarea UE27 (figura 12 vizualizează dinamica ponderii cheltuielilor de cercetare totale, respectiv la nivelul întreprinderilor, în PIB, în România, respectiv în UE27):

Figura 12. Dinamica ponderii cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB, pe perioada 2001-2008, în România și UE27

- (c) Obiectivul privind finanțarea cercetării-dezvoltării în România este, de asemenea, extrem de dificil de atins, având în vedere că, în acest moment, ne situăm la circa 30% din ponderea atinsă la nivelul mediei europene (UE27). Probabil, parteneriatul public-privat va constitui, în materie, unul dintre motoarele posibil de utilizat.

8 Propunerile instituționale privind țintele naționale ale Strategiei Europa 2020

Fundamentarea valorilor numerice pentru România cu privire la cele cinci ținte ale Strategiei Europa 2020 este realizată de instituțiile și autoritățile guvernamentale care gestionează domeniul economico-social în care țintele în cauză se materializează. Ca urmare, în economia studiului de față nu intră fundamentarea propriu-zisă a acestor ținte ci, plecând de la fixarea lor exogenă, se realizează o evaluare generală relativă la modalitățile instituționale și procedurale care permit pilotarea cu succes a întregului proces de atingere a țintelor în cauză. Evaluarea propunerilor pentru țintele naționale este focalizată pe următoarele patru componente de analiză:

- a. aspecte instituționale, metodologice și propuneri efective privind ținta;
- b. programarea²⁷ dinamică (anuală) a valorilor intermediare în procesul de atingere a valorii finale a țintei (traectoria țintei);
- c. justificarea cuantificării țintei;
- d. probleme specifice;
- e. concluzie.

8.1. Ținta națională privind ocuparea

- (a) Coordonarea activității de fundamentare a țintei de ocupare a revenit Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale. Din grupul de lucru sectorial pentru fixarea obiectivelor (GSLO-1) au făcut parte instituții și autorități publice implicate în elaborarea și administrarea strategiilor și politicilor care sunt asociate fundamentării și realizării țintei privind ocuparea²⁸.

Ținta privind rata de ocupare (R_o^{20-64}) se referă la ponderea populației ocupate (P_o^{20-64}), din categoria de vârstă 20-64 ani, în totalul populației din aceeași categorie de vârstă (P_T^{20-64}):

---

²⁷ Nu vom folosi termenul de „prognoză” deoarece considerăm că este impropriu în contextul de față: de fapt, propunerile au un caracter normativ (termenul de țintă trimite, de asemenea, la semnificația de normativ), de aceea, în termeni proprii, putem vorbi, mai degrabă, despre programare, planificare.

²⁸ Ministerul Finanțelor Publice; Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale; Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sporturilor; Departamentul pentru Afaceri Europene; Comisia Națională de Prognoză; Institutul Național de Statistică; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale; Institutul pentru Științe ale Educației.

$$R_o^{20-64} = \frac{P_o^{20-64}}{P_T^{20-64}}$$

GSLO-1 a propus următoarele valori numerice pentru ținta națională de ocupare, la orizontul anului 2020²⁹ (tabelul 16) (B: semnifică bărbați; F: semnifică femei; T: semnifică total populație):

-%-

	Anul 2020
$R_o^{20-64}(B)$	74,8
$R_o^{20-64}(F)$	65,5
$R_o^{20-64}(T)$	70,0

Tabelul 16. Cuantificarea țintei naționale de ocupare, pe sexe și pe total populație, la orizontul anului 2020

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-1.

(b) Etapele (țintele) intermediare cu privire la ocupare au fost stabilite de GSLO-1, după cum urmează (tabelul 17):

-%-

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Rata ³⁰ 2020/ 2010	Rata medie ³¹ anuală 2011- 2020
$R_o^{20-64}(B)$	71,2	71,6	72,0	72,4	73,0	73,4	73,8	74,1	74,4	74,6	74,8	5,06	0,49
$R_o^{20-64}(F)$	56,0	56,1	56,5	57,0	57,8	58,8	60,0	61,2	62,5	63,9	65,5	16,96	1,58
$R_o^{20-64}(T)$	63,6	63,9	64,3	64,7	64,7	66,2	67,0	67,8	68,5	69,3	70,0	10,06	0,96
R(B)-R(F)	15,2	15,5	15,5	15,4	15,2	14,6	13,8	12,9	11,9	10,7	9,3	-11,9	-1,09

Tabelul 17. Programarea țintelor naționale intermediare (anuale) privind ocuparea

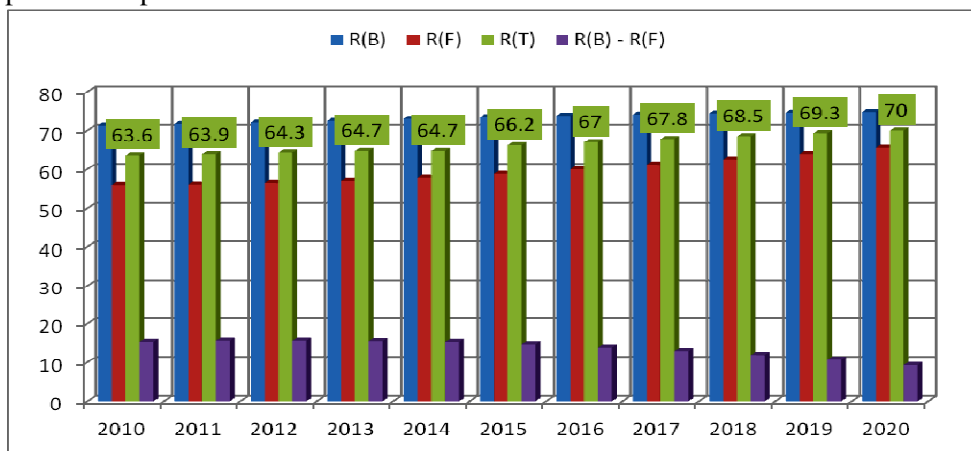
Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-1 (foarfecel ocupării pe sexe, ratele medii anuale și rata variației pe perioadă au fost calculate de autori pe baza datelor din Documentului de fundamentare GSLO-1).

²⁹ Este luat în calcul scenariul realist, care a și fost, de altfel, aprobat de Guvernul României, la 7 iulie 2010. La orizontul anului 2020, scenariul pesimist prevede o rată a ocupării de 68%, iar scenariul optimist o rată a ocupării de 71,5%.

³⁰ Aici este vorba despre variația relativă. Nu trebuie confundată noțiunea de "rată a ocupării", care este un indicator de intensitate (așa cum s-a arătat mai sus) cu noțiunea de „rată a variației” care este un indicator de dinamică.

³¹ Ca și la nota de subsol anterioară, aici este vorba despre un indicator al variației relative medii anuale, și nu despre un indicator mediu anual de intensitate care, de altfel, nu ar avea nici o relevanță.

În figura 13 se prezintă o imagine sinoptică a dinamicii formării țintei finale privind ocuparea:

Figura 13. Formarea dinamică și structurală a țintei finale privind ocuparea

Principalele concluzii relative la formularea țintei naționale privind ocuparea sunt următoarele:

- rata de ocupare va crește permanent pe perioada 2011-2020;
- această creștere este una „netedă”, de 0,49 % anual în cazul bărbaților, 1,58% anual în cazul femeilor și 0,96% anual pe total populație ocupată în grupa de vârstă 20-64 ani; aceasta semnifică inexistența de rupturi structurale în dinamica creșterii economice pe perioada avută în vedere;
- până în anul 2014, rata de ocupare la bărbați va continua să crească mai repede decât rata de ocupare la femei³² dar, începând cu anul 2015, tendința se inversează; pe ansamblul perioadei analizate, diferența dintre rata de ocupare la bărbați și rata de ocupare la femei se reduce în medie, anual, cu 1,09%; aceasta este o tendință pozitivă, în acord cu principiul european al creșterii egalității de gen³³;
- ținta națională privind ocuparea, pe ansamblul populației ocupate din categoria de vârstă 20-64 ani, este sub ținta stabilită în Strategia Europa 2020, pe ansamblul Uniunii Europene: 70,0% față de 75%, deci se menține un gap de 5 pp³⁴;

³² Acesta poate fi un efect de inerție structurală. Ca urmare, inversarea trendului diferenței de ocupare între genuri necesită tot măsuri de Reforme structurală. Aceste măsuri urmează a fi precizate în Planul Național de Reforme.

³³ Acest principiu este implementat, ca direcție de acțiune la nivelul statelor membre, prin inițiativa emblematică „Agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”, asociată priorității „creștere incluzivă”, respectiv obiectivelor economic, social și educațional (vezi figura 1).

³⁴ Puncte procentuale.

- (c) În conformitate cu principiile Strategiei Europa 2020, statele membre își stabilesc țintele naționale în funcție de două condiții specifice: 1) punctul de pornire, la începutul anului 2011; 2) blocajele sau alte restricții specifice cu privire la îndeplinirea țintei din Strategie.

La nivelul anului 2009, rata ocupării la nivelul Uniunii Europene (UE27), comparativ cu cea din România, se prezenta astfel (tabelul 18):

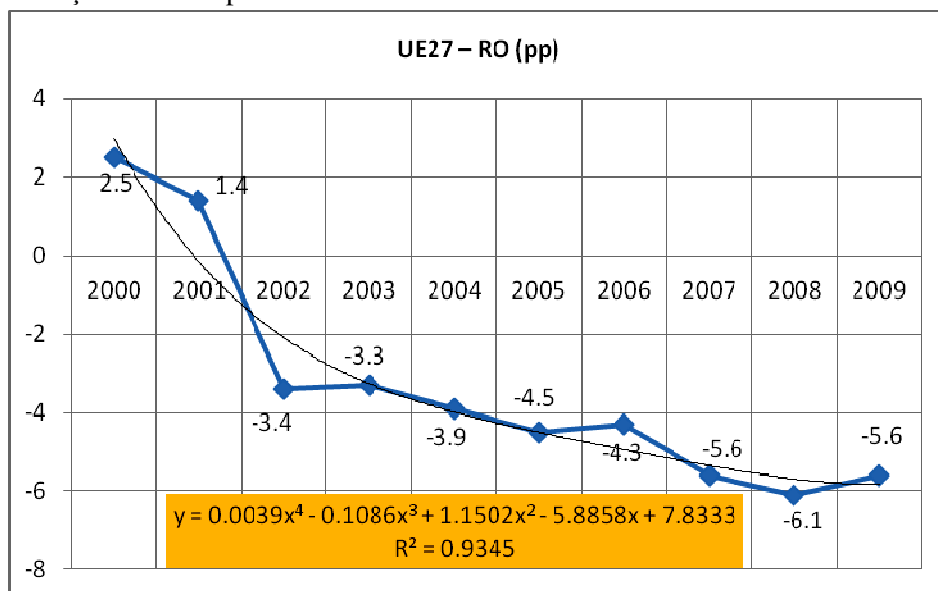
%-

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Rată medie anuală 2001-2009
UE27	66,6	66,9	66,7	67	67,4	68,1	69,1	70	70,5	69,1	0,41
RO	69,1	68,3	63,3	63,7	63,5	63,6	64,8	64,4	64,4	63,5	-0,93
UE27 – RO (pp)	2,5	1,4	-3,4	-3,3	-3,9	-4,5	-4,3	-5,6	-6,1	-5,6	
RO/UE27	103,8	102,1	94,9	95,1	94,2	93,4	93,8	92,0	91,3	91,9	

Tabelul 18. Evoluția gap-ului dintre rata de ocupare medie în UE27 și rata de ocupare în România

Sursa datelor: Eurostat (diferența de puncte procentuale și indicele privind ocuparea în România, respectiv în UE27, au fost calculate de autori pe baza datelor furnizate de Eurostat)

Figura 14 vizualizează dinamica gap-ului dintre rata de ocupare la nivelul UE27 și rata de ocupare în România:

Figura 14. Evoluția gap-ului dintre rata de ocupare în UE27 și rata de ocupare în România (grupa de vârstă 20-64 ani)

Justificarea formulării țintei naționale cu privire la ocupare sub ținta stabilită de Strategia Europa 2020 este următoarea:

Gap-ul mediu dintre rata de ocupare la nivelul UE27 și rata de ocupare la nivelul României este de 4,6 pp (am considerat doar intervalul 2002-2009, pentru a evita distorsiunile introduse de faptul că, pentru anii 2000 și 2001, sensul gap-ului este inversat). Cum gap-ul dintre rata de ocupare UE27 și rata de ocupare în România, la grupa de vârstă 20-64 ani, programat la nivelul anului 2020 este de 5 pp, rezultă că România nu va înrăutăți situația atingerii țintei de ocupare la nivelul Uniunii Europene dar, în același timp, nici nu va aduce vreo contribuție la acest proces³⁵.

Pentru a determina mai precis modul în care România se implică în atingerea țintei de ocupare, este util să se pondereze ținta stabilită de GSLO-1 cu „contribuția” relativă a României la populația ocupată a Uniunii Europene. În tabelul 19 se prezintă numărul populației ocupate, în grupa de vârstă 15-64³⁶ ani, pentru UE27, respectiv pentru România, și se fac o serie de calcule numerice:

-milioane persoane-

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
UE27	209,9	211,9	212,6	213,4	214,8	216,8	220,4	224,4	226,4	222,3	220,2
RO	10,8	10,7	9,6	9,6	9,4	9,3	9,3	9,4	9,3	9,2	9,0
RO/UE27 (%)	5,15	5,05	4,52	4,50	4,38	4,29	4,22	4,19	4,11	4,14	4,09

**Tabelul 19. Ponderea populației ocupate în România în populația ocupată în UE27
(grupa de vârstă 15-64 ani)**

Sursa datelor: Eurostat (ponderea populației ocupate în România față de populația ocupată în UE27 a fost calculată de autori pe baza datelor furnizate de Eurostat)

Prin urmare, în medie, populația ocupată în România reprezintă 4,42% din populația ocupată în UE27. Ținând cont de faptul că, la nivelul anului 2010, rata de ocupare în UE 27 este de circa 69%, înseamnă că ținta stabilită, de 75% pentru orizontului anului 2020, semnifică un indice al ratei de ocupare de 1,087, la nivelul UE27. Putem desfășura următoarele calcule analitice:

³⁵ Asta dacă luăm drept reper gap-ul mediu pe intervalul 2002-2009, pentru că, în raport cu anul 2009 și, posibil, și cu 2010, gap-ul ratei de ocupare dintre media UE27 și România, programat a fi atins în anul 2020, se reduce, așa cum rezultă din tabelul 10. Totuși, punctul de reper trebuie considerat anul 2010 (dar cel mai bun proxy cu date relevante pentru anul 2010 este, în momentul elaborării studiului de față, anul 2009).

³⁶ Utilizarea grupei de vârstă 15-64 ani ca proxy pentru grupa de vârstă 20-64 de ani nu micșorează relevanța analizei, deoarece gap-ul ratei de ocupare dintre cele două grupe de vârstă este relativ constant pe termen lung.

$$I_{UE27}^{2010} = \sum_{i=1}^{27} I_i^{2010} \cdot y_{\frac{i}{UE27}}^{2010}, \text{ unde:}$$

I_{UE27}^{2010} : indicele de variație a ratei de ocupare în intervalul 2010-2020, la nivelul UE27;

I_i^{2010} : indicele de variație a ratei de ocupare în intervalul 2010-2020, la nivelul statului membru „i”;

$y_{\frac{i}{UE27}}^{2010}$: ponderea populației ocupate în statul membru „i” populația ocupată în UE27;

$CA_i = I_i^{2010} \cdot y_{\frac{i}{UE27}}^{2010}$: contribuția absolută, sub formă de coeficient, a statului membru „i” la realizarea indicelui de creștere a ratei de ocupare la nivelul UE27;

Mai notăm cu $CR_i = \frac{I_i^{2010} \cdot y_{\frac{i}{UE27}}^{2010}}{I_{UE27}^{2010}}$: contribuția relativă, sub formă de coeficient, a statului membru „i” la realizarea indicelui de creștere a ratei de ocupare la nivelul UE27;

În cazul concret discutat aici, avem:

$$I_{UE27}^{2010} = 1,087$$

$$I_{RO}^{2010} = 1,104$$

$$y_{\frac{RO}{UE27}}^{2010} = 0,0409$$

$$CA_{RO} = 0,045$$

$$CR_{RO} = 0,041$$

Așadar, viteza cu care România reduce gap-ul față de ținta stabilită în Strategia Europa 2020 este mai mare decât cea cu care se elimină gap-ul la nivelul UE27 (o creștere cu 10,4% față de o creștere de 8,7%, adică un indice de devansare de 101,5%) contribuția României la atingerea țintei de ocupare la nivelul UE27 fiind de 4,1%.

(d) Câteva caracteristici ale economiei și pieței muncii vor îngreuna, în perioada următoare, o țintire mai ambițioasă (peste valoarea numerică propusă de GSLO-1) a ratei de ocupare în România, constituindu-se în blocaje (locuri înguste) în materie:

- un anumit hazard moral generat de nivelul ridicat și nejudicios direcționat al prestațiilor publice privind asistența socială: acesta micșorează costul de oportunitate al renunțării la muncă și conduce, în consecință, la reducerea atractivității ocupării, afectând în mod corespunzător modelele de căutare a locurilor de muncă (job searching models); acest factor exagerează componenta de securitate din conceptul european de flexicuritate;
- funcționarea mecanismului (instituit prin legislație primară) cu privire la contractul colectiv de muncă la nivel național introduce rigidități nominale în economie (inclusiv relative la anticipări vizând inflația), ceea ce diminuează flexibilitatea pieței muncii și împiedică, astfel, o ventilare (redistribuire, restructurare) rapidă și eficace a ocupării³⁷; acest factor micșorează componenta de flexibilitate din conceptul european de flexicuritate;
- un segment important al ocupării efective este inobservabil din perspectiva guvernului, deci este neînregistrat oficial, ca urmare a unei ponderi importante a economiei subterane în economia națională; acest aspect are drept consecință faptul că rata de ocupare raportată oficial de instituțiile guvernamentale este mai mică decât rata de ocupare efectivă. Incapacitatea administrativă a guvernului în această materie face ca, pe termen mediu și lung, o parte din forța de muncă ocupată va rămâne slab calificată, reducând din efectul transmis de creșterea ratei de ocupare asupra creșterii productivității muncii și, diminuând, astfel, corelația pozitivă dintre prioritatea creșterii incluzive (afectată de rata de ocupare) și prioritatea creșterii sustenabile (afectată de productivitatea muncii);
- există, încă, o slabă anticipare a cerințelor pieței muncii în elaborarea programelor de învățământ de la nivelul secundar și terțiar, ceea ce generează o rată mare de inadecvare a ofertei de competențe³⁸, dobândite prin programele de educație inițială, la cererea de competențe, reclamate de piața muncii; aceasta face ca rata de respingere a noilor intrați pe piața muncii să fie semnificativă³⁹ iar presiunea pentru recalificări sau pentru actualizarea

---

³⁷ De menționat faptul că în documentul *EU macro-structural bottlenecks to growth at the national level*, ECFIN/EPC/Ares (2010), difuzat la Bruxelles pe 31 mai 2010, între cele cinci blocaje majore care afectează România în efortul de angajare în realizarea obiectivelor Strategiei 2020, este menționată și existența contractului colectiv de muncă la nivel național care afectează, îndeosebi, șomajul în rândul celor tineri și șomajul pe termen lung.

³⁸ Conceptul de competență avut aici în vedere se referă la ansamblul consistent al celor trei componente ale sale: *cunoștințe* (knowledge), *aptitudini/calificări* (skills), *atitudini/ modele comportamentale* (attitudes).

³⁹ Din păcate, nu avem la dispoziție înregistrări, fie și la nivelul unor anchete, cu privire la durata de căutare activă a unui loc de muncă a absolvenților de învățământ secundar sau terțiar, pentru a determina, în mod concret, această rată de respingere generată de necoincidența dintre oferta de competențe și cererea de competențe. Această situație conduce, după cum se știe, la ceea ce numim

calificărilor prin programe de training LLL⁴⁰ să fie relativ mare.

- (e) În concluzie, România nu va atinge ținta de 75% a ocupării în grupa de vârstă 20-64 ani, la orizontul anului 2020, valoarea națională a țintei propuse de GSLO-1 fiind de 70,0% (74,8% la bărbați, respectiv 65,5% la femei). Cu toate acestea, viteza cu care va crește ocuparea în România, la această grupă de vârstă, este mai mare decât viteza medie cu care va crește ocuparea la nivelul UE27. Aceasta înseamnă că România nu va genera blocaje în atingerea țintei de către UE27, ba chiar va avea o contribuție procentuală la indicele de creștere a ratei de ocupare la nivelul UE27 mai mare decât media.

8.2. Ținta națională privind trinomul „20x20x20”

Evaluarea acestei ținte se va face pentru fiecare dintre termenii „trinomului”. Grupul de sectorial de lucru pentru fixarea obiectivelor a fost GSLO-2.

8.2.1. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

- (a) Coordonarea activității de fundamentare a țintei de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră a revenit Ministerului Mediului și Pădurilor. Din grupul de lucru sectorial pentru fixarea obiectivelor privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GSLO-2) au făcut parte instituții și autorități publice implicate în elaborarea și administrarea strategiilor și politicilor care sunt asociate fundamentării și realizării țintei privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră⁴¹.

Ținta privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră se referă la reducerea relativă a acestor emisii comparativ, cu nivelul emisiilor din anul 1990⁴², în condițiile în care se ignoră impactul activităților de tip LULUCF. Această reducere relativă se măsoară cu ajutorul indicelui de variație.

GSLO-2 a propus următoarele valori numerice pentru ținta națională de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (tabelul 20):

șomaj fricțional (NB: problemă pentru care s-a acordat premiul Nobel pentru economie pe anul 2010), care este un șomaj de tip structural și care, deci, nu poate fi eliminat sau diminuat decât tot prin măsuri de tip structural, atât la nivelul componentei de educație inițială cât și la nivelul training-ului pe tot parcursul vieții.

⁴⁰ Long Life Learning (învățare pe tot parcursul vieții).

⁴¹ Ministerul Economiei, Comerțului și mediului de afaceri; Ministerul Transporturilor și Infrastructurii; Agenția Națională pentru Resurse Minerale; Ministerul Finanțelor Publice; Institutul Național de Statistică; Departamentul pentru Afaceri Europene; Agenția Națională pentru Protecția Mediului; Institutul de Studii și Proiectări Energetice.

⁴² Prin excepție, în cazul României anul de referință este considerat anul 1989.

-/-

	Tipul de scenariu ⁴³	1990	2020
Indicele emisiilor de gaze cu efect de seră (exclusiv LULUCF)	pesimist	100,0	109,25
	realist	100,0	99,47
	optimist	100,0	93,56
Indicele emisiilor de gaze cu efect de seră (inclusiv LULUCF)	pesimist	100,0	109,62
	realist	100,0	98,13
	optimist	100,0	91,18

Tabelul 20. Ținta națională pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-2.

Întrucât, anterior, instituțiile europene abilitate stabiliseră, pentru România, o valoare de 20% a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, la orizontul anului 2020, Guvernul României a aprobat scenariul realist cu privire la această țintă, adică de 20% față de anul 1990 (1989 pentru cazul României).

- (b) Sub aspectul programării dinamice a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, GSLO-2 propune următoarele (tabelul 21):

-/-

	Tipul de scenariu	1990	2011	2013	2015	2020
Indicele emisiilor de gaze cu efect de seră (exclusiv LULUCF)	pesimist	100,0	86,13	91,79	97,84	109,25
	realist	100,0	80,27	84,77	89,26	99,47
	optimist	100,0	77,00	80,89	84,67	93,56
Indicele emisiilor de gaze cu efect de seră (inclusiv LULUCF)	pesimist	100,0	82,67	89,27	96,33	109,62
	realist	100,0	75,79	81,04	86,25	98,13
	optimist	100,0	71,95	76,47	80,85	91,18

Tabelul 21. Traectoria țintei naționale privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră⁴⁴

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-2.

- (c) Ținta națională pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră a fost stabilită înaintea adoptării Strategiei Europa 2020.

⁴³ În scenariul pesimist nu se are în vedere luarea unor măsuri de îmbunătățire a situației în materia emisiilor de gaze cu efect de seră, în scenariul realist se are în vedere luarea unor măsuri active și convergente de realizare a țintei, iar în scenariul optimist se are în vedere luarea unor măsuri suplimentare față de cele prevăzute la scenariul realist.

⁴⁴ Proiecția traiectoriei s-a făcut în ipoteza macroeconomică în care rata reală a PIB este: pentru anul 2011, 2,4%; pentru anul 2013, 4,4%; pentru anul 2015, 4,8%; pentru anul 2020, 3,2%.

- (d) Concluzia cu privire la această subțintă a țintei „trinomial 20x20x20” poate fi formulată astfel:

România își propune să îndeplinească în mod punctual valoarea nominală a țintei privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, așa cum este ea prevăzută în Strategia europeană și cum a fost convenită, anterior, cu instituțiile abilitate ale Uniunii Europene.

8.2.2. Creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final de energie

- (a) Fundamentarea țintei privind creșterea eficienței energetice a revenit GSLO-2, precizat mai sus.

Ținta privind creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final brut de energie (K_C^{SRE}) se referă la atingerea valorii stabilite deja pentru România, prin Directiva 2009/28/CE (Anexa 1)⁴⁵. Această valoare este de 24% la orizontul anului 2020. În acest context, a fost deja elaborat Documentul previzional al României, în conformitate cu art. 4(3) al Directivei, document care a fost transmis Comisiei Europene în luna decembrie 2009.

- (b) Programarea dinamică a atingerii, pe etape, a țintei finale stabilite este următoarea (tabelul 22):

-mii tep-

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Consum final brut de energie	25246	-	-	-	-	27966	-	-	-	-	31212
Consum de energie din surse regenerabile	4807	-	-	-	-	5758	-	-	-	-	7491
$K_C^{SRE} = B/A$ (%)	19,04		19,66		20,59		21,83		24,00		

Tabelul 22. Traiectoria ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final brut de energie

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-2 (coeficientul K a fost calculat de autori pe baza datelor din Documentul de fundamentare GSLO-2).

- (c) Stabilirea țintei este fundamentată prin Documentul previzional al României, elaborat în conformitate cu art. 4(3) al Directivei 2009/28/CE.

⁴⁵ Este vorba despre Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului de Miniștri, din data de 23.04.2009, privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

- (d) România are în vedere utilizarea a cinci categorii de surse regenerabile de energie (tabelul 23):

Sursa de energie regenerabilă	Potențialul energetic anual	Echivalent energie (mii tep)	Produs energetic
Energie solară			
- termică,	60 x 10 ⁶ GJ ⁴⁶	1.433	Energie termică
- fotovoltaică	1.299 GWh	103,2	Energie electrică
Energie eoliană	23.000 GWh	1.978	Energie electrică
Energie hidro, din care:	40.000 GWh	516	Energie electrică
- sub 10 MW	6.000 GWh		
Biomasă	318 x 10 ⁶ GJ	7.597	Energie termică
			Energie electrică
Energie geotermală	7 x 10 ⁶ GJ	167	Energie termică

Tabelul 23. Structura și potențialul surselor regenerabile de energie

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-2.

- (e) În concluzie, subținta referitoare la creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final de energie va fi depășită cu 4 pp, cu o rată medie anuală de creștere a acestei ponderi, pe deceniul 2011-2020, de 2,15%.

8.2.3. Creșterea eficienței energetice

- (a) Fundamentarea țintei privind creșterea eficienței energetice a revenit GSLO-2, precizat mai sus.

Ținta privind creșterea eficienței energetice (K_C^{EE}) se referă la reducerea alternativă a consumului de energie primară, a consumului de energie finală, sau a intensității energetice a economiei naționale.

România optează pentru reducerea consumului de energie primară, atât pentru faptul că aceasta implică și sectoare unde România are potențial de economisire (de exemplu, sectorul energetic), cât și pentru faptul că astfel se vor prelua și efectele actualei crize economice, precum și cele ale aplicării legislației de mediu (de exemplu, privind reducerea emisiilor de CO₂). Pe baza simulărilor realizate pe modelul PRIMES⁴⁷, la nivelul anului 2007, pentru ca România să se încadreze în

⁴⁶ Giga joule.

⁴⁷ PRIMES Energy System Model este un model formal de simulare a echilibrului pieței de energie (echilibrul dintre cererea și oferta de energie), utilizat la nivelul Uniunii Europene și al statelor membre, fiind capabil să realizeze prognoze, să construiască scenarii și să evalueze impactul politicilor, pe termen mediu și lung. Ipoteza de bază a modelului este de tip comportamental:

ținta stabilită în Strategia Europa 2020, de creștere cu 20% a eficienței energetice, ar trebui realizată o reducere a consumului de energie primară, în perioada 2011-2020, cu 10 Mtep⁴⁸. Cum consumul de energie primară prognozat de modelul PRIMES pentru România, la orizontul anului 2020, este de 53 Mtep, rezultă că ținta națională pentru acest obiectiv al Strategiei europene ar trebui să fie de 19%:

$$b_{RO}^{2020} = \frac{\Delta Q_{EP}^{2020}(RO)}{Q_{EP}^{2020}(RO)} = \frac{-10Mtep}{53Mtep} = -1,19 = 19\%, \text{ unde}$$

b_{UE}^{2020} : benchmark-ul (ținta națională) stabilită conform Strategiei Europa 2020

$Q_{EP}^{2020}(RO)$: consumul de energie primară al României, la orizontul anului 2020

$\Delta Q_{EP}^{2020}(RO)$: reducerea consumului de energie primară al României, la orizontul anului 2020

(b) –

(c) Alegerea reducerii consumului de energie primară drept țintă privind creșterea eficienței energetice se datorează condițiilor specifice ale României în privința structurii producției și consumului de energie. Așa cum am precizat deja, statele membre pot alege natura țăintelor, ca și valorile numerice alocate acestora, în funcție de: 1) punctul de pornire la momentul începerii implementării Strategiei; 2) condițiile specifice – de natură structurală, de natura vulnerabilităților, de natura altor constrângeri – ale statului membru în materia respectivă. Condițiile specifice impun României să aleagă drept țintă reducerea consumului de energie primară.

(d) În paralel, pe lângă acțiunile de reducere consumului de energie primară, ar trebui intensificate eforturile și pe celelalte două direcții de reducere a intensității energetice, așa încât, pe măsură ce sunt epuizate rezervele de scădere a consumului de energie pe componenta energiei primare, să se identifice alte surse de reducere în continuare a intensității economiei românești.

(e) În concluzie, România își propune să atingă 95% din valoarea acestei ținte stabilite în Strategia Europa 2020.

---

producătorii și consumatorii de energie reacționează în mod rațional la variația prețului. Modelul PRIMES a fost realizat în perioada 1993-1998, elaborarea sa fiind finanțată de Comisia Europeană. Actualmente este utilizată versiunea II a modelului (PRIMES 2007), o versiune perfecționată, bazată pe integrarea unor module sectoriale de simulare.

⁴⁸ Milioane tone echivalent petrol.

8.3. Ținta națională privind sărăcia

- (a) Coordonarea activității de fundamentare a țintei privind reducerea sărăciei a venit Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale. Din grupul de lucru sectorial pentru fixarea obiectivelor (GSLO-3) au făcut parte instituții și autorități publice implicate în elaborarea și administrarea strategiilor și politicilor care sunt asociate fundamentării și realizării țintei privind reducerea sărăciei⁴⁹.

Ținta privind reducerea sărăciei se stabilește la nivelul reducerii numărului de persoane aflate sub pragul sărăciei relative⁵⁰. Ținta este fundamentată pe trei scenarii alternative: I. scenariu pesimist; II. scenariu realist; III. scenariu optimist. În tabelul 24 sunt prezentate opțiunile României pentru această țintă:

-mii persoane-

	2010			2020			Scădere (2020-2010)		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Populație totală	21.435			20.800			-635		
Populație săracă relativ	3.923	3.901	3.901	3.295	3.224	3.120	-580	-677	-781
Rata sărăciei relative (%)	18,3	18,2	18,2	15,8	15,5	15,0	-16,01	-17,35	-20,02

Tabelul 24. Ținta națională cu privire la reducerea sărăciei relative

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-3.

Rezultă faptul că, în scenariul pesimist, reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie relativă, în intervalul 2010 – 2020, este de 580.000, ceea ce înseamnă o reducere a ratei sărăciei relative cu 16%.

- (b) Traectoria propusă de GSLO-3 pentru atingerea țintei privind sărăcia este următoarea (tabelul 25):

⁴⁹ Ministerul Finanțelor Publice; Ministerul Sănătății; Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului; Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sporturilor; Departamentul pentru Afaceri Europene; Institutul Național de Statistică; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale; Comisia Națională de Prognoză; Secretariatul General al Guvernului; Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen.

⁵⁰ O persoană este considerată a fi în sărăcie relativă dacă venitul său disponibil este de sub 60% din venitul median disponibil.

-mii persoane-

	2010			2013			2015			2020		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Populație totală	21.435			21.300			21.180			20.800		
Populație săracă relativ	3.923	3.901	3.901	3.791	3.749	3.706	3.643	3.579	3.558	3.295	3.224	3.120
Rata sărăciei relative (%)	18,3	18,2	18,2	17,2	17,6	17,4	17,2	16,9	16,8	15,8	15,5	15,0

Tabelul 25. Traiectoria țintei naționale privind sărăcia
Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-3.

- (c) În scenariul pesimist (aprobat de guvern), România își propune reducerea numărului de persoane aflate în stare de sărăcie relativă cu 580.000 față de anul 2010. Dorim să evaluăm contribuția echivalentă⁵¹ a României la efortul general al Uniunii Europene de a reduce numărul persoanelor sărace relativ cu 20 milioane. În tabelul 26 este prezentată poziția relativă a României față de UE27, din punctul de vedere al populației totale și al populației sărace:

-mil. persoane-

	2010	2020	Variație absolută	Indice – coef.
1. Populație totală – UE27	499,4	513,8	14,4	1,0288
2. Populație totală – RO	21,4	20,8	-0,60	0,9720
3. Participarea României la populația UE27 - % (2/1)	4,29	4,05	-0,24 pp	0,9441
4. Nr. persoane sărace relativ – UE27	80	60	-20	0,7500
5. Nr. persoane sărace relativ – RO	3,923	3,295	-0,628	0,8399
6. Participarea României la populația săracă a UE27 - % (5/4)	4,88	5,2	0,32 pp	1,0656
7. Rata sărăciei relative în UE27 - %	16,23	12,09	-4,14 pp	0,7449
8. Rata sărăciei relative în RO - %	18,23	15,00	-3,23 pp	0,8228
9. Contribuția României la reducerea sărăciei în UE27 - %	-	5,37		-

Tabelul 26. Determinarea contribuției echivalente a României la realizarea țintei privind sărăcia

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-3 și Eurostat (indicatorii cu nr. de ordine 3 și 9 au fost calculați de autori pe baza datelor furnizate de Documentul de fundamentare GSLO-3 și Eurostat).

⁵¹ Prin contribuție echivalentă înțelegem corectarea contribuției nominale cu ponderea României în populația săracă relativ a UE27.

Contribuția relativă a României la efortul Uniunii Europene de reducere a sărăciei este:

$$C_{RO}^{coef.} = I_{red.RO}^{2010} \cdot y_{RO}^{2010}, \text{ unde:}$$

$C_{RO}^{coef.}$: coeficientul de contribuție a României la indicele de reducere a sărăciei în UE27

$I_{red.}^{2010}$: indicele de reducere a numărului persoanelor aflate în stare de sărăcie relativă

y_{RO}^{2010} : ponderea României în UE27 din punct de vedere al numărului persoanelor sărace relativ

Înlocuind valorile numerice calculate în tabelul 28, obținem: $C_{RO}^{coef.} = -0,0403$, adică -4,03%. Din punct de vedere relativ, contribuția României la indicele de

reducere a sărăciei în UE27 este: $C_{RO}^{coef.} = \frac{C_{RO}^{coef.}}{I_{red.UE27}^{2010}}$. Înlocuind valorile numerice,

obținem $C_{RO}^{rel.} = 0,0537$, adică 5,4%. Așadar, deși România deține o pondere de 4,29% în populația totală a UE27, respectiv o pondere de 4,88% în populația săracă a UE27, contribuția sa la realizarea țintei Strategiei Europa 2020 privind sărăcia este de 5,4%, față de 2,9% cât rezultă din simpla raportare a numărului cu care se reduce sărăcia în România la numărul cu care se reduce sărăcia în UE27 (580 mii persoane, raportat la 20 milioane persoane).

Întrucât ținta stabilită de Strategia Europa 2020 privind problema sărăciei relative este: reducere cu 25% a numărului persoanelor care se situează în stare de sărăcie relativă, rezultă că România, chiar în scenariul optimist, în care își propune o reducere de 20% (o reducere cu 781.000 persoane față de 3.901.000 persoane în anul 2010), nu se încadrează în obiectivul strategic al Uniunii Europene.

De fapt, mai trebuie făcut un comentariu, și anume cel rezultat din dinamica populației totale în România, comparativ cu dinamica populației totale în UE27. În timp ce populația totală în UE27 crește cu 14,4 milioane locuitori, în România aceasta scade cu 600 mii locuitori. Așadar, la o scădere a populației totale cu 600 mii locuitori, numărul persoanelor calificate ca sărace relativ scade cu 580 mii locuitori.

Analiza factorială a scăderii numărului persoanelor sărace este următoarea:

$$\Delta S = \Delta S_{PT} + \Delta S_r, \text{ unde:}$$

ΔS : variația absolută a numărului persoanelor sărace între 2010 și 2020

ΔS_{PT} : variația absolută a numărului persoanelor sărace între 2010 și 2020, cauzată de variația populației totale

ΔS_r : variația absolută a numărului persoanelor sărace între 2010 și 2020, cauzată de variația ratei sărăciei relative

Atunci:

$$\Delta S_{PT} = r^0 \cdot \Delta PT = 0,1823 \cdot (-0,6) = -0,109 \text{ milioane persoane}$$

$$\Delta S_r = \Delta r \cdot p202^0 = (-0,0323) \cdot 20,8 = -0,672 \text{ milioane persoane}$$

unde cu r^0 s-a notat rata sărăciei relative în momentul 2010, iar cu Δr s-a notat variația ratei sărăciei relative între 2010 și 2020.

Așadar, 86% din reducerea numărului de persoane sărace relativ reprezintă rezultatul eforturilor specifice și doar 14% reprezintă rezultatul scăderii numărului populației totale. Aceasta înseamnă o modificare structurală remarcabilă în domeniul calității vieții.

- (d) Problema reducerii numărului de persoane aflate în stare de sărăcie relativă este o problemă de tip transversal: nu sunt suficiente doar măsuri de sprijin social sau instituțional, ci este nevoie de un set de măsuri care să provină din mai multe sectoare și, deci, care să aparțină mai multor politici guvernamentale:
- *măsuri educaționale*: creșterea capacității educației inițiale și a training-ului pe tot parcursul vieții, care să conducă la creșterea competențelor profesionale care, astfel, să asigure un venit suficient pentru depășirea pragului de sărăcie;
  - *măsuri de tip fiscal*: deductibilități fiscale sau chiar sisteme de impozitare diferențiată a venitului personal, care să conducă la creșterea venitului disponibil;
  - *măsuri pe piața muncii*: care să conducă la creșterea flexibilității pieței muncii, concomitent cu asigurarea securității locului de muncă (conceptul de flexicuritate);
  - *măsuri de asistență socială*: care să conducă la o mai bună focalizare a sprijinului statului pentru persoanele care au nevoie reală de acest sprijin.
- (e) În concluzie, ținând seama de punctul de pornire specific României în această materie, ținta națională pentru reducerea sărăciei relative, de 16% în scenariul pesimist, reprezintă 64% din valoarea nominală a țintei europene.

8.4. Ținta națională privind educația

Coordonarea activității de fundamentare a țintei privind reducerea sărăciei a revenit Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Din grupul de lucru sectorial pentru fixarea obiectivelor (GSLO-4) au făcut parte instituții și autorități publice implicate în elaborarea și administrarea strategiilor și politicilor care sunt asociate fundamentării și realizării țintei privind reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii, respectiv creșterea ratei de absolvire a învățământului terțiar⁵².

8.4.1. Părăsirea timpurie a școlii

(a) Subținta privind rata părăsirii timpurii a școlii, stabilită în cadrul GSLO-4⁵³ este prezentată în tabelul 27:

-/-

	2010	2020	Variație absolută (pp)	Variație relativă	Variație relativă medie anuală
Scenariul pesimist	17,3	13,4	-3,9	-22,54	-2,52
Scenariul realist	16,3	11,3	-5	-30,67	-3,60
Scenariul optimist	16,0	10,0	-6	-37,50	-4,59

Tabelul 27. Ținta națională privind rata părăsirii timpurii a școlii

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-4 (variațiile absolute și relative, pe perioadă și medii anuale, au fost calculate de autori pe baza Documentului de fundamentare GSLO-4).

Ținta națională atinge, în scenariul optimist, valoarea stabilită în Strategia Europa 2020. Guvernul României a adoptat, însă, scenariul realist, adică o reducere a ratei de părăsire timpurie a școlii până la 11,3%, la orizontul anului 2020.

⁵² Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale; Ministerul Finanțelor Publice; Institutul Național de Statistică; Comisia Națională de Prognoză; Departamentul pentru Afaceri Europene; Agenția Națională pentru Calificările din Învățământul Superior și Parteneriat cu Mediul Economic și Social; Centru Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic; Institutul de Științe ale Educației.

⁵³ Ca și în cadrul altor GSLO, și aici s-a procedat la elaborarea unor prognoze. În opinia autorilor studiului, importanța indicatorilor (țintelor) propuse în Strategia Europa 2020 indică folosirea metodei normative de stabilire a țintelor naționale și nu a metodei extrapolative sau a celor care utilizează instrumente de natură econometrică.

(b) Traiectoria programată pentru atingerea subșinței este prezentată în tabelul 28:

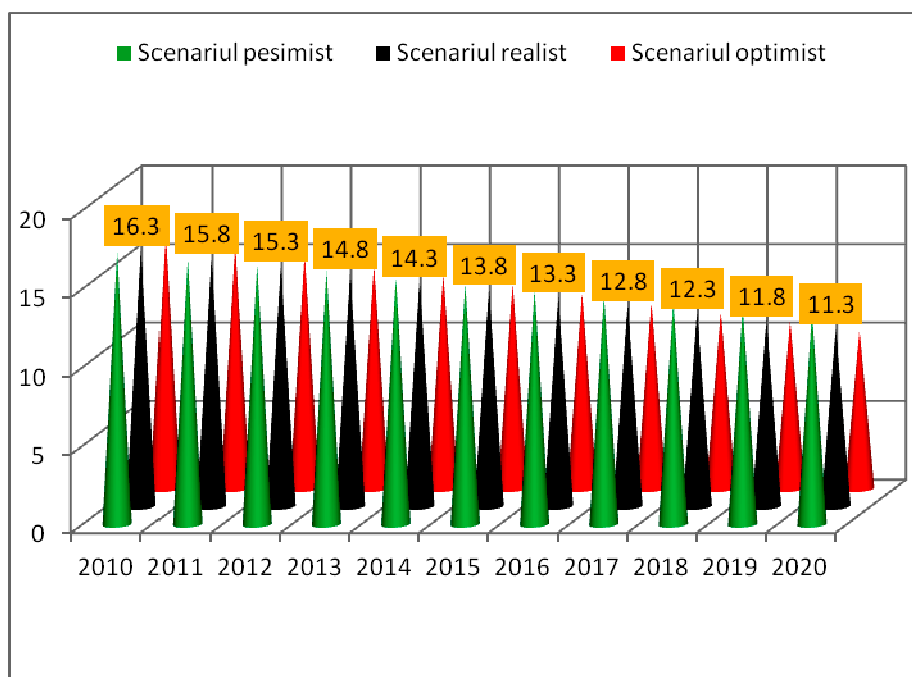
-%-

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Scenariul pesimist	17,3	16,9	16,5	16,1	15,7	15,3	14,9	14,5	14,1	13,7	13,4
Scenariul realist	16,3	15,8	15,3	14,8	14,3	13,8	13,3	12,8	12,3	11,8	11,3
Scenariul optimist	16,0	15,4	14,8	14,2	13,6	13,0	12,4	11,8	11,2	10,6	10,0

Tabelul 28. Traiectoria subșinței naționale privind rata părăsirii timpurii a școlii

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-4.

Faptul că dinamica descrescătoare programată a acestui indicator este relativ calmă (figura 15) este unul structural. Într-adevăr, modificările de comportament, deci modificările culturale, nu se produc brusc ci necesită, așa cum s-a mai precizat, un complex de măsuri și acțiuni corelate și consistente care produc efecte în timp și într-o modalitate statistică.

Figura 15. Traiectoria atingerii subșinței naționale privind rata părăsirii timpurii a școlii

- (c) România și-a propus, privind această subțintă, să se apropie cât mai mult posibil de valoarea nominală stabilită prin Strategia Europa 2020 având în vedere și gap-ul relativ mic, deci ușor de eliminat, care există, în acest moment, între România și UE27 la acest indicator (tabelul 29):

-%-

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
UE27	17,6	17,2	17,0	16,6	16,1	15,8	15,5	15,1	14,9	14,4
RO	22,9	21,7	23,0	22,5	22,4	19,6	17,9	17,3	15,9	16,6
RO - UE27	5,3	4,5	6	5,9	6,3	3,8	2,4	2,2	1	2,2
RO/UE27	130,11	126,16	135,29	135,54	139,13	124,05	115,48	114,57	106,71	115,28

Tabelul 29. Gap-ul România – UE27 privind rata părăsirii timpurii a școlii

Sursa datelor: Eurostat (diferența în puncte procentuale, respectiv indicele procentual, dintre România și UE27, la acest indicator, au fost calculate de autori, pe baza datelor furnizate de Eurostat).

Așadar, la nivelul anului 2009 (considerat proxy pentru anul de bază în Strategia Europa 2020, care este anul 2010) diferența dintre România și Uniunea Europeană este de numai 2,2 puncte procentuale, în defavoarea României. Având în vedere faptul că valoarea indicatorului a putut fi scăzută în ultimii 10 ani cu mai mult de 6 puncte procentuale, în următoarea decadă nu va fi dificil să se recupereze circa 6 puncte procentuale (deși, ca urmare a așa-numitului efect de bază, efortul va fi considerabil mai mare în decada care urmează).

- (d) România are o serie de condiții specifice care trebuie luate în considerare în elaborarea strategiei și a planurilor de acțiune din cadrul Programului Național de Reforme care să conducă la atingerea valorii programate la acest indicator:
- ponderea mare a populației rurale în totalul populației din grupa de vârstă 18-24 ani; aceasta face ca, din motive culturale (ex.: continuarea tradiției economice a familiei) sau sociale (ex.: familii cu mulți copii), să existe o anumită tendință de a menține în afara completării școlarizării un număr important de persoane din grupa de vârstă menționată;
  - existența unei ponderi importante a economiei subterane în PIB poate conduce la atragerea timpurie și relativ importantă a persoanelor din grupa de vârstă 18-24 ani în activități economice remunerate, ceea ce ar putea face neatractiv efortul de completare a școlarizării (prin creșterea costului de oportunitate al alegerii activității de școlarizare în locul activității economice remunerate);

- menținerea unui număr important de persoane adulte, care au întemeiat familii, în activități economice în străinătate, ceea ce face ca o parte dintre copiii rămași în țară să nu mai beneficieze de o îndrumare corespunzătoare pentru completarea școlarizării.
- (e) În concluzie, această subțintă națională este programată la valoarea nominală a țintei stabilite de Strategia Europa 2020.

8.4.2. Absolvirea studiilor terțiare

- (a) Subținta privind creșterea ponderii populației din grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare în totalul populației din grupa de vârstă menționată este fundamentată, de către GSLO-4 pe trei scenarii: I. scenariul pesimist; II. scenariul realist; III. scenariul optimist. În tabelul 30 sunt prezentate aceste scenarii:

-%-

	2010	2020	Variație absolută (pp)	Variație relativă	Variație medie anuală
Populația în vârstă de 30-34 ani cu studii terțiare					
Scenariul pesimist	17,33	24,60	7,27	41,95	3,57
Scenariul realist	17,61	26,74	9,13	51,85	4,27
Scenariul optimist	17,88	29,93	12,05	67,39	5,29

Tabelul 30. Ținta națională pentru ponderea populației din grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-4.

Prin urmare, chiar și în varianta optimistă, ținta națională nominală va reprezenta circa 75% din ținta medie stabilită pentru Uniunea Europeană. Guvernul României a aprobat, drept țintă națională, valoarea stabilită în scenariul realist, ceea ce reprezintă circa 67% din ținta stabilită în Strategia europeană.

- (b) Traectoria acestei subținte este prezentată în tabelul 31:

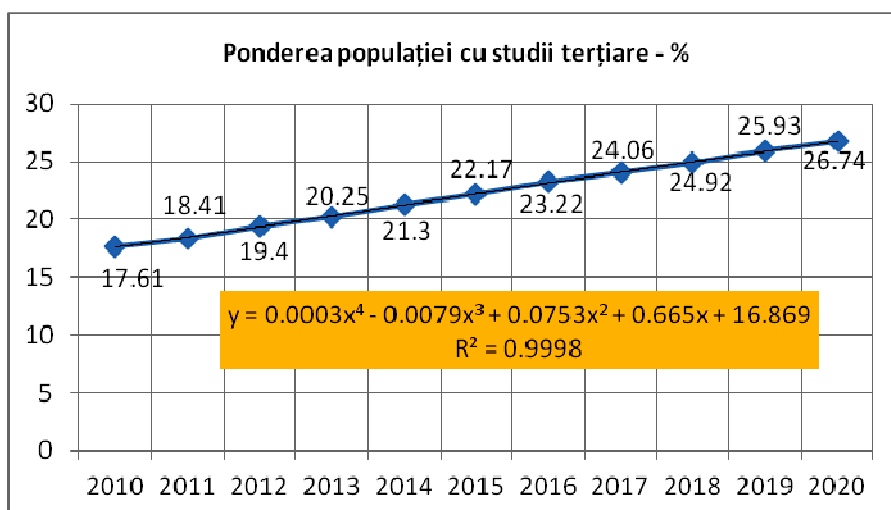
-%-

Anul	Populația în grupă de vârstă de 30-34 ani, cu studii terțiare		
	Scenariul I (pesimist)	Scenariul II (realist)	Scenariul III (optimist)
2010	17,33	17,61	17,88
2011	17,89	18,41	19,10
2012	18,49	19,40	20,51
2013	19,02	20,25	21,95
2014	19,65	21,30	23,33
2015	20,21	22,17	24,57
2016	20,95	23,22	25,69
2017	21,73	24,06	26,85
2018	22,57	24,92	27,92
2019	23,51	25,93	28,99
2020	24,60	26,74	29,93

Tabelul 31. Traectoria țintei naționale pentru ponderea populației din grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-4.

Scenariile se „foarfecă” din ce în ce mai mult spre orizontul anului 2020, ceea ce înseamnă că orice strategie s-ar alege, implementarea ei are caracteristici liniare, diferența referindu-se doar la gradul de participare a României la realizarea subțintei la nivel european (figura 16):

Figura 16. Traectoria atingerii subțintei naționale privind învățământul terțiar (scenariul realist)

- (c) Atingerea unei ponderi de doar 67% din ținta stabilită în Strategia Europa 2020 este o situație complet nefavorabilă și face ca România să-și aducă o contribuție modestă la realizarea țintei în cauză. Justificarea acestei situații se poate face din trei puncte de vedere: 1) punctul de pornire al României; 2) condițiile metodologice diferite de calcul al populației în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare; 3) condițiile specifice ale României în materie educațională.
1. conform datelor din tabelul 10, la nivelul anului 2009 (considerat, aici, proxy pentru anul 2010, care este anul de referință pentru deceniul 2011-2020) raportul dintre ponderea numărului populației în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare în România și ponderea numărului populației în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare în UE27 este de circa 52%. Aceasta înseamnă că, la orizontul anului 2020, România va avea o contribuție relativă mai mare la creșterea acestui indicator, deoarece proporția respectivă va fi de circa 67%;
  2. alinierea metodologică privind conținutul indicatorului „populație în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare” între statistica Eurostat și statistica națională, care va include în indicatorul menționat și populația din grupa respectivă de vârstă care are studii profesionale post-secundare va crește valoarea indicatorului pentru România;
  3. instabilitatea normativă din România în domeniul educațional (atât la nivelul legislației primare cât și la cel al legislației secundare) face ca strategiile de creștere calitativă a output-ului educațional să fie, încă, firave. Dacă această vulnerabilitate va fi eliminată în timp scurt, este posibil ca România să-și îmbunătățească indicatorul discutat.
- (d) Problema învățământului terțiar este, la fel ca problema reducerii sărăciei relative, una multidimensională. În consecință, atingerea (și, ceea ce este de dorit, creșterea valorii țintei programate în acest moment de GSLO-4) va depinde nu numai de măsuri luate strict în domeniul serviciilor educaționale ci și de măsuri luate în alte domenii economice și sociale (vom reveni asupra acestor aspecte în partea finală a studiului). Enumerăm câteva aspecte specifice ale materiei:
- adaptarea (anticipativă) a curriculum-ului universitar la cerințele pieței muncii este, încă, deficitară, programele de studii ale universităților fiind proiectate și operaționalizate în mod inerțial, pe baza extrapolării situațiilor anterioare;
  - nu există o corelare, la nivel instituțional, între învățământul universitar public și învățământul universitar privat, așa încât output-

urile celor doi „actori” pe piața serviciilor educaționale universitare să fie coerente și convergente;

- există riscul, metodologic, al unei încărcături pur cantitative a indicatorului ponderii populației în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare, ca urmare a calității slabe a pregătirii în învățământul universitar, risc generat de manifestarea unei concurențe pe piața serviciilor universitare exclusiv la nivelul numărului de studenți atrași; deși „tonul” în această deformare a pieței de profil l-au dat unele universități private, în ultimul timp se constată o reducere a exigenței și deontologiei în materie inclusiv la nivelul învățământului universitar public.

- (e) În concluzie, această subțintă a Strategiei Europa 2020 nu este îndeplinită la nivelul României decât în proporție nominală de 67%, deși anumite condiții viitoare ar putea conduce la creșterea contribuției României la formarea indicatorului mediu la nivelul Uniunii Europene în acest domeniu.

8.5. Ținta națională privind cercetarea-dezvoltarea

- (a) Coordonarea activității de fundamentare a țintei privind cercetarea-dezvoltarea a revenit Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică. Din grupul de lucru sectorial pentru fixarea obiectivelor (GSLO-5) au făcut parte instituții și autorități publice implicate în elaborarea și administrarea strategiilor și politicilor care sunt asociate fundamentării și realizării țintei privind finanțarea cercetării-dezvoltării⁵⁴.

Ținta privind ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare (publice și private) în PIB, stabilită de GSLO-5 este următoarea (tabelul 32):

---

⁵⁴ Academia Română; Academia de Științe Agricole și Silvicultură; Institutul Național de Statistică; Secretariatul General al Guvernului; Departamentul pentru Afaceri Europene; Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale; Ministerul Apărării Naționale; Ministerul Finanțelor Publice; Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale; Ministerul Administrației și Internelor; Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri; Comisia Națională de Prognoză; Ministerul Educației, Cercetării, Turismului și Sporturilor.

-%-

	Sursa finanțării	2010	2020	Variație relativă (pp)	Rata medie anuală
Scenariul pesimist	publică		1,00	-	-
	privată		0,80	-	-
	Total	0,49	1,80	1,31	13,90
Scenariul realist	publică		1,00	-	-
	privată		1,00	-	-
	Total	0,49	2,00	1,51	15,10
Scenariul optimist	publică		1,00	-	-
	privată		1,20	-	-
	Total	0,49	2,20	1,71	16,20

Tabelul 32. Ținta națională pentru ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-5.

Așadar, deși ținta națională este foarte optimistă, ținând cont de punctul de pornire al României în acest domeniu, chiar și în scenariul optimist ea nu atinge decât circa 73% din ținta stabilită în Strategia Europa 2020. Autorii consideră, la fel ca și în cazul celorlalte ținte care au fost fundamentate pe scenarii alternative, că România trebuie să-și asume în mod necondiționat scenariul optimist⁵⁵, pentru a beneficia de avantajele pe care dezvoltarea societății bazate pe cunoaștere le oferă în privința creșterii economice, competitivității economice și calității vieții. În Memorandum-ul aprobat de Guvernul României cu privire la ținta națională în domeniul studiilor terțiare, s-a optat pentru strategia realistă, adică 2% din PIB, ceea ce înseamnă 67% din valoarea nominală stabilită în Strategia Europa 2020.

- (b) GSLO-5 a stabilit valorile intermediare ale țintei doar pentru anii 2011, 2013 și 2015. Traectoria atingerii țintei este prezentată în tabelul 33:

-%-

	2010	2011	2013	2015	2020	Variație relativă totală (pp)	Rata medie anuală
Scenariu pesimist	0,49	0,48	0,70	1,00	1,80	1,31	13,90
Scenariu realist	0,49	0,48	0,85	1,30	2,00	1,51	15,10
Scenariu optimist	0,49	0,63	0,90	1,45	2,20	1,71	16,20

Tabelul 33. Traectoria țintei naționale privind ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-5.

⁵⁵ Adică, să procedeze strict normativ.

O imagine sinoptică a acestei traiectorii este prezentată în figura 17:

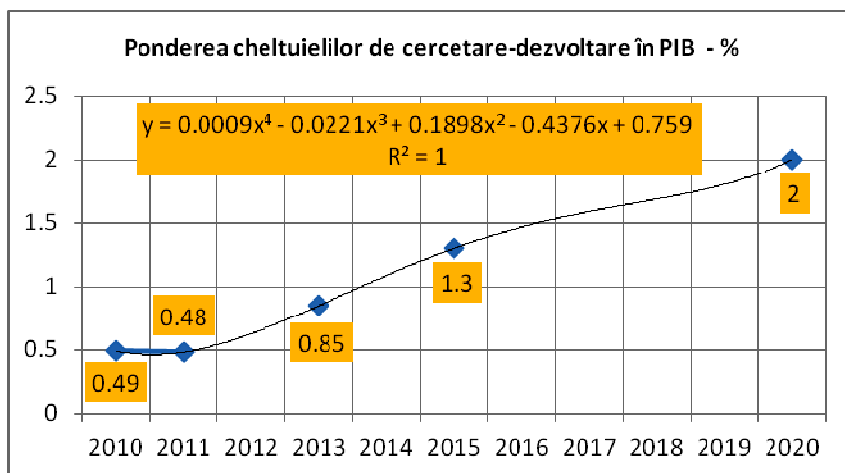

Figura 17. Traiectoria atingerii subținței naționale privind cercetarea-dezvoltarea

Așadar, pe perioada acoperită de Strategia Europa 2020, ponderea în PIB a cheltuielilor alocate cercetării-dezvoltării va crește de circa 4 ori, cu o rată medie anuală situată între 13,9% și 16,2%, în funcție de scenariul avut în vedere. Acesta este un efort deosebit de important care implică nu numai aspectul cantitativ (volumul cheltuielilor, publice și private) ci și pe cel cantitativ (structura acestor cheltuieli).

- (c) Acest efort considerabil este justificat de gap-ul considerabil existent între România și Uniunea Europeană la capitolul finanțării cercetării-dezvoltării-inovării. Astfel, privitor la capacitatea de inovare, calculată prin intermediul European Innovation Scoreboard (EIS)⁵⁶, pentru anul 2009, România este încadrată în rândul statelor membre aflate în stadiul de recuperare⁵⁷ (catching up). Locul ocupat de România în rândul statelor membre (UE27), la nivelul anilor 2007-2008, prezentat în tabelul 34, justifică determinarea cu care România își propune o țintă atât de ambițioasă pentru decada 2011-2020:

⁵⁶ Indicatorii calculați prin EIS sunt în număr de 29 și se grupează în 7 clase.

⁵⁷ Summary Innovation Index (SII), care agregă cei 29 indicatori ai EIS, avea valoarea 0,296 pentru România (față de valoarea de 0,481 pentru UE27), adică o valoare de peste 1,6 ori mai mică.

	Indicatorul	Ca nivel	Ca dinamică
Indicatori de intrare (enablers)	Resurse umane (HR)	25	3
	Sprijin financiar și logistic (F&S)	27	1
Efecte de ieșire (outputs)	Efecte economice (EE)	18	7
Summary Innovation Index (SII)		25	2

Tabelul 34. Locul și dinamica României privind indicatorii din European Innovation Scoreboard, pentru anii 2007 și 2008

Sursa datelor: Document de fundamentare GSLO-5.

Prin urmare, locul foarte modest ocupat de România în rândul statelor membre la capitolul inovare este compensat de viteza mare cu care se produce procesul de recuperare a acestei situații. În acest context de recuperare rapidă se înscrie și caracterul ambițios al țintei naționale privind ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB pentru perioada vizată de Strategia Europa 2020.

Este necesar, în același timp, să se identifice, pe parcursul implementării Programului Național de Reforme, noi surse de finanțare a cercetării-dezvoltării, îndeosebi din sectorul privat, care să mărească valoarea țintei naționale efective față de cea programată.

- (d) Implementarea țintei privind ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB pe perioada 2011-2020 va trebui să depășească o serie de constrângeri de natură obiectivă, instituțională sau culturală:
- nu există formată, încă, o atitudine corectă față de cercetare științifică fundamentală, căreia fie i se cere, în schimbul finanțării de la bugetul de stat, să producă rezultate imediate (palpabile, aplicabile), fie este subfinanțată din același motiv;
  - firmele (întreprinderile) nu au ajuns să dezvolte structuri interne, permanente, de inovare sau/și dezvoltare tehnologică, mulțumindu-se să fie reactive sau să exploateze oportunități pe termen scurt ale pieței specifice;
  - parteneriatul public-privat în materia cercetării, dezvoltării și inovării este încă firav din punct de vedere cultural;
  - salarizarea sectorului de cercetare-dezvoltare-inovare în domeniul public este nestimulativă;
  - nu s-au cristalizat suficient cele trei componente ale „lanțului” cercetării-dezvoltării-inovării: cercetarea fundamentală, transferul tehnologic, aplicarea și generalizarea.

- (e) În concluzie, ținta națională privind ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB se situează la circa 67% din ținta stabilită de Strategia Europa 2020. Având în vedere punctul de pornire și condițiile economice, instituționale și culturale în domeniu, autorii consideră că aceasta este o țintă relativ ambițioasă și fezabilă.

9 Sinteza țințelor naționale

Sinopticul țințelor naționale, la orizontul anului 2020, așa cum au fost ele adoptate prin Memorandumul „Aprobarea valorilor finale ale obiectivelor României pentru Strategia Europa 2020”, aprobat în ședința de guvern din 7 iulie 2010, este prezentat în tabelul 35:

Obiectivul	Ținta	Natura ținței	Sensul ținței	UM	Valoare nominală în Strategia Europa 2020	Valoare nominală națională			Gap-ul absolut dintre valoarea națională și valoarea din Strategia Europa 2020 - pp	Ponderea alinierii valorii naționale la valoarea din Strategia Europa 2020 - %
						Scenariul pesimist	Scenariul realist	Scenariul optimist		
Economic	Ocuparea populației în vârstă de 20-64 ani	prag ⁵⁸	să crească la:	%	75	70,0			-5,0	93,3
Social	Rata sărăciei relative	prag	să scadă cu:	%	25	16			-9,0	64,0
Tehnologic	Rata emisiilor de gaze cu efect de seră ⁵⁹	prag	să scadă cu:	%	20 ⁶⁰	20			0	100,0
	Eficiența energetică	prag	să crească cu:	%	20	19 ⁶¹			-1	95,0
	Surse de energie regenerabile în consumul final brut de energie	prag	să crească la:	%	20	24			+4	120,0

⁵⁸ Valoarea prag este o valoare minimală (sunt recomandate valori mai mari decât valoarea prag)

⁵⁹ Față de anul 1990.

⁶⁰ Inclusiv LULUCF.

⁶¹ România a ales drept ancoră pentru această țință națională reducerea consumului de energie primară.

Suport general al dezvoltării	Cheltuieli de cercetare-dezvoltare în PIB	prag	să crească la:	%	3	1,8	2,0	2,2	-1,0	66,7
Educațional	Părăsirea timpurie a școlii	plafon ⁶²	să scadă la:	%	10	13,4	11,3	10,0	-1,3	87,0
	Populația în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare	prag	să crească la:	%	40	24,6	26,7	29,9	-13,3	66,7

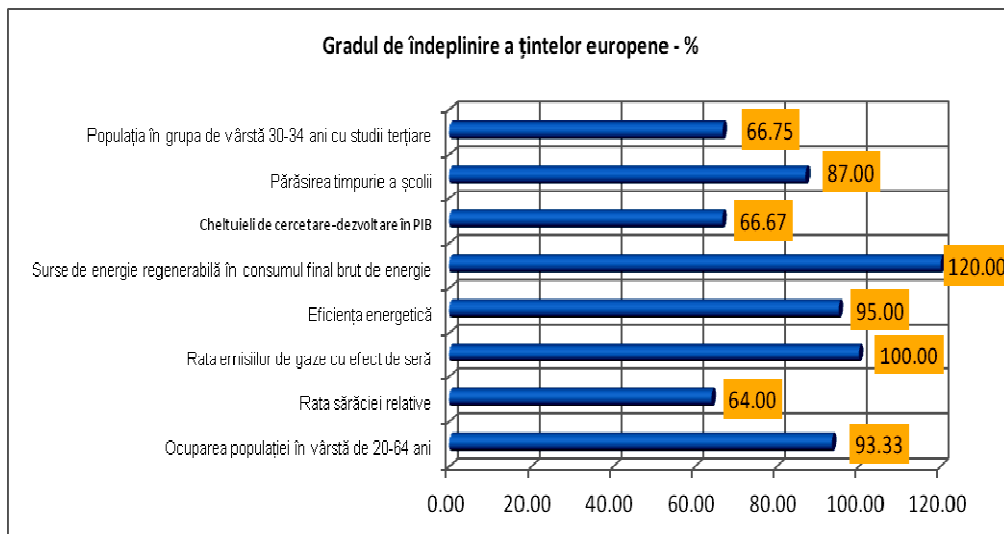
Tabelul 35. Sinteza țintelor naționale, comparativ cu țintele din Strategia Europa 2020, la orizontului anului 2020

Așadar, România își propune o îndeplinire punctuală (la valoarea nominală stabilită în Strategia Europa 2020) pentru două ținte (eficiența energetică, respectiv părăsirea timpurie a școlii), o depășire a valorii propuse de Strategie în privința unei ținte (ponderea surselor de energie regenerabilă în consumul final brut de energie) și o îndeplinire parțială (mergând de la un grad de îndeplinire de 44% până la 93,6%) pentru cinci ținte (rata de ocupare, rata de reducere a sărăciei relative, rata de scădere a emisiilor de gaze cu efect de seră, rata cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB și rata populației în grupă de vârstă de 30-34 ani cu studii terțiare).

Așa cum s-a arătat la fiecare obiectiv, țintă și subțintă în parte, programarea valorilor naționale pentru țintele care nu sunt îndeplinite punctual este justificată de cei doi factori pe care Consiliul European îi acceptă pentru fundamentarea diferențierii țintelor naționale de țintele stabilite în Strategia Europa 2020: a) punctul de pornire al țării respective, la orizontul de timp stabilit ca poziție inițială; b) condițiile specifice ale țării respective privind creșterea economică, sistemul instituțional, condițiile de finanțare etc. Acești doi factori de diferențiere au fost luați în considerare de GSLO care au propus valorile nominale pentru țintele naționale.

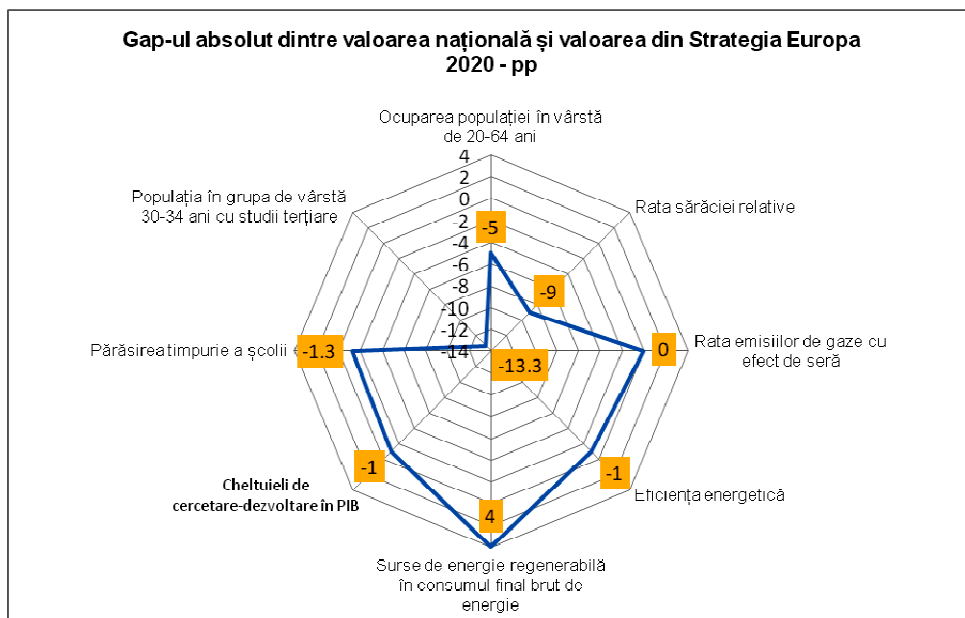
Gradul de îndeplinire de către România a țintelor propuse în Strategia Europa 2020 este ilustrat în figura 18:

⁶² Valoarea plafon este o valoare maximală (sunt recomandate valori mai mici decât valoarea plafon).

Figura 18. Gradul de îndeplinire națională a țintelor stabilite în Strategia Europa 2020

Vizualizarea gap-ului dintre România și UE27 cu privire la programarea țintelor în Strategia Europa 2020 este făcută în figura 19:

Figura 19. Gap-ul dintre țintele naționale și țintele stabilite prin Strategia 2020

10 Riscuri privind atingerea țintelor naționale

Anticiparea riscurilor și proiectarea mecanismelor instituționale de pilotare a acestora este la fel de importantă ca și fundamentarea valorilor nominale ale țintelor în marja cărora apar riscurile. Autorii identifică patru categorii de riscuri care pot apărea și amenința îndeplinirea țintelor naționale, atât la nivelul mărimii nominale stabilite cât și la nivelul orizontului de timp programat: blocaje, vulnerabilități, incertitudini și lag-uri.

10.1. Blocaje

Blocajele⁶³ reprezintă elemente obiective sau subiective care împiedică, parțial sau total, cu caracter accidental sau permanent, atingerea unei ținte, de cele mai multe ori prin reducerea eficacității unei măsuri îndreptate spre atingerea ținte în cauză, dar, uneori, chiar prin împiedicarea transmiterii efectului măsurii asupra ținte. În cele mai multe cazuri, blocajele sunt de natură instituțională, dar ele pot fi și de natură culturală, de comportament, de cutumă etc.

Cu privire la cele opt⁶⁴ ținte naționale pentru implementarea Strategiei Europa 2020, blocajele posibile sunt sistematizate în tabelul 36.

Obiectivul	Ținta	Blocajul	Natura blocajului	Căi de evitare
Economic	Ocuparea populației în vârstă de 20-64 ani	- excesul de protecție socială nediferențiată	- instituțională	- restructurarea protecției sociale conform necesităților sociale punctuale
		- rigiditățile nominale introduse de contractul colectiv de muncă la nivel național ⁶⁵	- instituțională	- desființarea contractului colectiv de muncă la nivel național
		- pondere relativ mare a economiei subterane	- obiectivă	- stimularea fiscală a oficializării economiei inobservabile

⁶³ În Strategia Europa 2020 și în documentele care o însoțesc se folosește expresia „bottleneck” care are semnificația de loc îngust sau blocaj.

⁶⁴ Strategia Europa 2020 propune, de fapt, cinci obiective dar unul dintre ele are două ținte (sau subținte) iar altul are trei ținte (sau subținte) ceea ce face ca, de fapt, să existe opt ținte care trebuie atinse în orizontul de timp al Strategiei.

⁶⁵ Blocaj evocat și în documentul *EU macro-structural bottlenecks to growth at the national level*, ECFIN/EPC/Ares (2010), al Comisiei Europene, difuzat la 31 mai 2010.

		- existența unui număr mare de emigranți din rațiuni economice, în grupa de vârstă 20-64 ani	- culturală	- stimularea, fiscală sau prin alte mijloace, a întoarcerii emigranților din rațiuni economice
		- înclinație mică spre auto-ocupare	- culturală	- stimularea fiscală a auto-ocupării
Social	Rata sărăciei relative	- pondere ridicată a etniei rome în populația săracă în mod absolut ⁶⁶	- obiectivă	- dezvoltarea unei strategii dedicate (inclusiv prin cooperare europeană) incluziunii sociale a romeilor
		- grad scăzut de dezvoltare a infrastructurii sociale	- obiectivă	- creșterea ponderii PPP în dezvoltarea infrastructurii sociale
		- menținerea disparităților de dezvoltare între mediul urban și mediul rural	- obiectivă	- măsuri de reducere a disparităților urban-rural
		- menținerea disparităților între centrul urban și periferia urbană	- obiectivă	- măsuri de reducere a disparităților urban-urban
Tehnologic	Rata emisiilor de gaze cu efect de seră	- absența sau insuficiența, la nivelul structurilor guvernamentale, a personalului specializat în problematica schimbărilor climatice	- instituțională	- elaborarea unui program de specializare a unui număr suficient de experți în problematica schimbărilor climatice
		- absența unei structuri specializate, la nivelul ministerelor implicate, care să gestioneze problema schimbărilor climatice	- instituțională	- constituirea unor asemenea structuri dedicate problematicii schimbărilor climatice
		- absența unei Strategii Naționale privind schimbările climatice	- instituțională	- elaborarea unei Strategii Naționale privind schimbările climatice
		- insuficiența alocării de fonduri pentru finanțarea cercetărilor în domeniul schimbărilor climatice	- instituțională	- creșterea finanțării (publice și private) pentru realizarea de studii și cercetări în materia schimbărilor climatice

⁶⁶ În prezent, rata sărăciei absolute a populației rome este de 31,1%, în timp ce rata națională a sărăciei absolute este de 5,7%.

	Eficiența energetică	- inerția structurală a economiei, sub aspectul randamentului energetic	- obiectivă	- elaborarea Strategiei de Modernizare a României (SMR) 2012-2020 ⁶⁷ , care să contracareze această inerție
		- insuficiența finanțării creșterii eficienței energetice în domeniul non-economic (locuințe etc.)	- obiectivă	- identificarea de surse noi de finanțare, inclusiv prin atragerea sistemului bancar
		- comportament al populației inconsistent cu obiectivele de reducere a consumului de energie	- culturală	- acțiuni de conștientizare și de responsabilizare a populației în direcția necesității reducerii consumului de energie - introducerea certificatului de eficiență energetică
		- insuficienta atractivitate a axelor prioritare și a domeniilor majore de intervenție din POSCCE ⁶⁸	- instituțională	- re-proiectarea POSCCE în CSNR ⁶⁹ 2014-2020 sau introducerea unui POS special pentru țintele energetice ale Strategiei Europa 2020
	Surse de energie regenerabilă în consumul final brut de energie	- eficiență relativ scăzută a surselor de energie regenerabilă	- obiectivă	- introducerea unui certificat de energie regenerabilă, în sectorul privat al ofertei interne
		- distribuție teritorială neomogenă a surselor de energie regenerabilă	- obiectivă	- proiectarea de rețele de transport teritorial a energiei generate de sursele de energie regenerabilă
Suport general al dezvoltării	Cheltuieli de cercetare-dezvoltare în PIB	- constrângeri legate de deficitul bugetului public	- obiectivă	- reprioritizarea cheltuielilor bugetare publice în direcția acordării unui loc mai

⁶⁷ Aceasta reprezintă o propunere a Academiei Române, prin Centrul de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu” din cadrul Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirișescu”, făcută în anul 2010 (și publicată în presa economică), propunere la care autorii studiului de față aderă. Strategia de Modernizare a României 2012-2020 ar trebui să umple un gol pe care intenționa să-l umple Strategia Post-Aderare a României (elaborată în urmă cu câțiva ani, dar neadaptată de factorul politic).

⁶⁸ Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice.

⁶⁹ Cadrul Strategic Național de Referință.

				important finanțării cercetării-dezvoltării
		- participarea majoritară a sectorului privat (2/3) în finanțarea cercetării-dezvoltării	- instituțională	- dezvoltarea unui mecanism de PPP ⁷⁰ specializat pe domeniul cercetării-dezvoltării (eventual ca un program național de profil)
		- insuficienta dezvoltare a verigii de transfer tehnologic a rezultatelor cercetării științifice	- instituțională	- proiectarea corelată a celor trei verigi ale cercetării-dezvoltării-inovării
		- înțelegerea greșită, de către factorul politic, a rolului cercetării fundamentale (aparent, fără rezultate aplicabile imediat)	- culturală	- decizia finanțării suficiente și necondiționate a cercetării fundamentale exclusiv de la bugetul de stat
		- inerție în privința nomenclatorului ofertei interne	- culturală	- stimularea, prin mijloace fiscale, la nivelul sectorului privat, a gradului de înnoire a nomenclatorului ofertei interne
		- grilă de salarizare nestimulativă a cercetătorilor, îndeosebi în domeniul cercetării fundamentale (academice)	- instituțională	- revizuirea grilei de salarizare unitară a cercetătorilor, îndeosebi a celor din cercetarea fundamentală ⁷¹
Educațional	Părăsirea timpurie a școlii	- gradul ridicat de sărăcie, care implică orientarea spre activități economice în grupa de vârstă 18-24 ani	- obiectivă	- reducerea gradului de sărăcie relativă și absolută
		- pondere ridicată a economiei subterane care deturnezează tinerii de la activitățile de instruire la cele economice	- obiectivă	- reducerea economiei neobservate în PIB

⁷⁰ Parteneriat Public-Privat.

⁷¹ Autorii propun un spor specific (nerevendicabil de alte categorii de cercetători sau din alte domenii de activitate, deci fără impact important asupra deficitului bugetar) care ar putea fi numit „spor de interdisciplinaritate”, întrucât cercetarea fundamentală este imposibilă fără dobândirea și utilizarea unui background științific divers și autentic, dobândire și utilizare care reclamă dedicare, stabilitate, continuitate, pasiune și eliminarea presiunii materiale curente.

		- pondere importantă a populației de etnie rromă la grupa de vârstă 18-24 ani, cu o înclinație scăzută spre educație	- culturală	- identificarea de modalități instituționale de a atrage în circuitul educațional a populației de etnie rromă
		- ponderea relevantă a familiilor cu copii care, emigrând economic, nu și mai pot exercita rolul educațional de orientare a copiilor spre școală	- obiectivă	- perfecționarea instituțiilor de educare a copiilor singuri, abandonafi sau cu tutori neadecvați
		- combinarea, la nivelul familiilor, a gradului ridicat de sărăcie cu numărul mare de copii	- culturală	- identificarea de modalități de ajutor social pentru educație, acordat direct la nivelul copilului angajat în activități educaționale
		- infrastructura școlară deficitară, mai ales în mediul rural (inclusiv distanțele mari de parcurs de la domiciliu la școală)	- obiectivă	- identificarea de soluții pe principiul „școala urmează elevul”
	Populația în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare	- nivelul relativ scăzut al veniturilor populației, care să susțină participarea în procesul de învățământ terțiar	- obiectivă	- identificarea de soluții de natura politicilor economice care să conducă la reluarea creșterii economice și la creșterea veniturilor
		- slăbiciune generală a sistemului de învățământ național sub aspectul formării competențelor pentru piața forței de muncă ⁷²	- instituțională	- reelaborarea strategiei educaționale la nivel național, în scopul întăririi rolului și funcțiilor sistemului de învățământ terțiar relativ la cerințele pieței muncii
		- inexistența unor „culoare” educaționale, de la învățământul secundar către învățământul terțiar, care să „alimenteze”	- instituțională	- proiectarea, prin curriculum sau alte mijloace instituționale, a unor asemenea „culoare” educaționale

⁷² Blocaj evocat și în documentul *EU macro-structural bottlenecks to growth at the national level*, ECFIN/EPC/Ares (2010), al Comisiei Europene, difuzat la 31 mai 2010.

		învățământul terțiar cu elevi/studenti		
		- ne-omogenitatea distribuției instituțiilor de învățământ terțiar pe teritoriu, ceea ce conduce la un număr important de renunțări la continuarea studiilor secundare	- obiectivă	- creșterea coeziunii teritoriale a României, îndeosebi prin intermediul viitorului CSNR 2014-2020

Tabelul 36. Sinteza blocajelor în atingerea țintelor naționale aferente Strategiei Europa 2020

10.2. Vulnerabilități

Vulnerabilitățile se referă, pe de o parte, la efectele adverse generate de o măsură aplicată în scopul atingerii unei ținte, iar, pe de altă parte, la slăbiciunile (cei trei „I”: incoerențe, inconsistențe, incompletitudini) care pot greva măsurile luate în scopul atingerii țintei. Gestionarea vulnerabilităților este cel puțin la fel de importantă ca gestionarea blocajelor deoarece potențialul de compromitere a scopului, pe care-l antrenează, este considerabil.

Cu privire la cele opt ținte naționale pentru implementarea Strategiei Europa 2020, vulnerabilitățile posibile sunt sistematizate în tabelul 37.

Obiectivul	Ținta	Vulnerabilitatea	Natura vulnerabilității	Căi de evitare
Economic	Ocuparea populației în vârstă de 20-64 ani	- creștere pur cantitativă a ocupării, fără creșterea corespondentă a productivității muncii	- instituțională	- investițiile tehnologice trebuie să însoțească creșterea ocupării
		- structură nejudicioasă a creșterii ocupării, sectoare economice	- instituțională	- creșterea ponderii ocupării în sectorul terțiar, respectiv cuaternar
		- structură nejudicioasă a ocupării, pe sexe	- instituțională	- creșterea mai rapidă a ocupării femeilor
		- structură nejudicioasă a ocupării, pe regiuni de dezvoltare	- instituțională	- creșterea mai rapidă a ocupării în regiunile de dezvoltare rămase în urmă
		- slaba capacitate a sistemului de învățământ de a anticipa, în curriculum, cerințele pieței muncii	- instituțională	- dezvoltarea capacității sistemului de învățământ (inițial și de training) de a răspunde adecvat cerințelor pieței muncii

Social	Rata sărăciei relative	- descentralizarea responsabilității în problema incluziunii sociale nu este însoțită de descentralizarea finanțării în materie	- instituțională	- aplicarea principiului „finanțarea urmează responsabilitatea” în materia procesului de incluziune socială
		- confundarea incluziunii sociale cu ajutorul social	- instituțională	- considerarea ajutorului social doar ca soluție temporară și locală, ca anticameră a realizării incluziunii sociale
		- volatilitatea ridicată a normelor și instituțiilor în materia gestionării problemei sărăciei	- instituțională	- creșterea stabilității instituționale în materia gestionării problemei sărăciei
		- neadaptarea pregătirii inițiale și profesionale la cerințele pieței muncii	- instituțională	- dezvoltarea capacității sistemului de învățământ (inițial și de training) de a răspunde adecvat cerințelor pieței muncii
		- necorelare instituțională la nivel local în materia incluziunii sociale	- instituțională	- reproiectarea instituțiilor și procedurilor, la nivel local, pentru gestionarea problemei incluziunii sociale
Tehnologic	Rata emisiilor de gaze cu efect de seră	- slaba monitorizare, la nivel național, a emisiilor de GES	- instituțională	- includerea, în toate strategiile sectoriale, a obiectivului monitorizării emisiilor sectoriale de GES
		- slaba corelare a politicii de dezvoltare economică cu politica de reducere a emisiilor de GES	- instituțională	- considerarea emisiilor de GES ca un spill over în toate strategiile și politicile economice (îndeosebi industriale)
		- slaba dezvoltare a sistemelor de măsurare a intrărilor inerente, din exterior, a GES (leakages)	- instituțională	- dezvoltarea unor sisteme de monitorizare a pătrunderilor din exterior a GES (inclusiv în cadrul finanțărilor inovative în materie)
		- participarea slabă la mecanismele flexibile ale Protocolului Kyoto	- instituțională	- îmbunătățirea condițiilor de eligibilitate a României pentru participarea la aceste mecanisme flexibile

	Eficiența energetică	- necorelarea creșterii eficienței energetice cu creșterea economică	- instituțională	- indicatorii de creștere economică trebuie să fie non-contradictorii cu indicatorii de creștere a eficienței energetice
		- necorelarea creșterii eficienței energetice cu creșterea productivității totale a factorilor	- instituțională	- transformarea creșterii eficienței energetice în factor causal al creșterii eficienței economice generale
		- ruperea legăturii dintre reducerea consumului de energie primară și reducerea consumului de energie finală ⁷³	- instituțională	- ținta finală a creșterii eficienței energetice trebuie considerată reducerea intensității energetice a economiei naționale
	Surse de energie regenerabilă în consumul final brut de energie	- caracterul accentuat sezonier sau conjunctural al surselor de energie regenerabilă	- obiectivă	- planificare redundantă a structurii surselor de energie în consumul final brut de energie
		- caracterul limitat ⁷⁴ al surselor de energie regenerabilă	- obiectivă	- planificare redundantă a structurii surselor de energie în consumul final brut de energie
Suport general al dezvoltării	Cheltuieli de cercetare-dezvoltare în PIB	- insuficiența conștientizare a sectorului privat cu privire la necesitatea și impactul cercetării-dezvoltării asupra cantității, calității și sustenabilității ofertei interne	- culturală	- introducerea unui discount fiscal temporar pentru produsele și serviciile cu un anumit grad de noutate generată de încorporarea rezultatelor cercetării
		- insuficiența dezvoltare a PPP în materia finanțării cercetării-dezvoltării	- instituțională	- dezvoltarea unui mecanism de PPP specializat pe domeniul cercetării-dezvoltării (eventual ca un program național de profil)
		- insuficiența dezvoltare a competiției reale pe proiecte, la nivelul cercetării de dezvoltare (de generalizare) sau al cercetării de inovare (de adâncire) ⁷⁵	- instituțională	- reelaborarea condițiilor competitive ale pieței cercetării de dezvoltare, respectiv ale cercetării de inovare

⁷³ Dintre cele trei direcții posibile de creștere a eficienței energetice (reducerea consumului de energie primară, reducerea consumului de energie finală, reducerea intensității energetice) România a ales reducerea consumului de energie primară, ca urmare a condițiilor naționale specifice.

⁷⁴ Caracterul sustenabil (reproductibil) al surselor de energie regenerabilă nu elimină vulnerabilitatea generată de caracterul limitat (în mod obiectiv), la un moment dat sau ca „debit” general al acestor surse de energie.

⁷⁵ Cercetarea fundamentală nu trebuie supusă condițiilor de competiție pentru finanțare.

		- insuficiență înclinație a curriculum-ului universitar (pe toate cele trei niveluri prevăzute de Declarația de la Bologna) pentru pregătirea cercetătorilor de elită	- instituțională	- proiectarea unui mecanism de identificare timpurie și de formare continuă a cercetătorilor de elită
		- demonetizarea titlurilor științifice și academice, prin dobândirea caracterului de masă al deținătorilor	- instituțională	- reconsiderarea criteriilor de acordare a unor asemenea titluri și, în primul rând, reconsiderarea calității și deontologiei celor care acordă asemenea titluri ⁷⁶
Educațional	Părăsirea timpurie a școlii	- insuficiența capacitate educațională a școlii primare și gimnaziale de a reține copiii în procesul educațional	- instituțională	- creșterea ponderii activității de educație în raport cu ponderea activității de instrucție la nivelul studiilor primare și gimnaziale
		- volatilitatea, însoțită de amatorism (prin „instituția” suplinirii), a cadrelor didactice, îndeosebi în mediul rural	- instituțională	- acordarea de sprijin social consistent și constant cadrelor didactice care se stabilesc în mediul rural
		- salarizarea nestimulativă a cadrelor didactice, ceea ce reduce considerabil atât din performanța profesională cât și din stabilitatea acestora	- instituțională	- proiectarea unei grile de salarizare a cadrelor didactice în acord cu semnificația socială a rolului și funcțiilor lor pe termen lung
	Populația în grupa de vârstă 30-34 ani cu	- descurajarea tinerilor de a urma studii terțiare ca urmare a scăderii calității în domeniu	- obiectivă	- creșterea standardelor de calitate și accentuarea controlului pentru respectarea lor ⁷⁷

⁷⁶ Autorii ar dori să propună ca titlul de profesor universitar, respectiv de cercetător științific gradul 1, să nu mai poată fi acordate decât dacă solicitantul face proba absolvirii unei școli post-doctorale (așa cum pentru titlul de conferențiar, respectiv cercetător științific gradul 2, solicitantul trebuie să facă proba deținerii titlului de doctor). Aceasta ar demonstra faptul că solicitantul titlului de profesor universitar, respectiv de cercetător științific gradul 1, a continuat activitatea de cercetare de nivel performant și după obținerea titlului de doctor, adică a contribuit la dezvoltarea cercetării științifice românești în mod efectiv. De asemenea, probabil că și criteriile de admisibilitate în rândul membrilor Academiei Române (ca membru de onoare, membru corespondent, sau membru titular) ar trebui să fie serios rafinate, așa încât calitatea științifică și deontologică a solicitanților de accedere în cel mai înalt for de consacrare științifică al țării să aducă valoare adăugată certă instituției respective.

⁷⁷ Autorii consideră că un bun public cum este învățământul superior de stat nu trebuie să aibă locuri de școlarizare cu taxă, iar admiterea să se facă prin concurs sever. În felul acesta, atractivitatea învățământului superior ar crește pentru tinerii care doresc cu adevărat să învețe și nu doar să capete o diplomă.

studii terțiare	- „ne-probarea”, decât în mică măsură, a faptului că învățământul profesional sau superior pregătește pentru cerințele pieței muncii de la sfârșitul studiilor	- instituțională	- preluarea anticipativă, în mai mare măsură, a dinamicii (cantitative și structurale) a pieței muncii, în structura curriculum-ului educațional
	- cadrul național al calificărilor (CNC) nu este, încă, bine structurat	- instituțională	- este necesară definitivarea acestui cadru și punerea lui în corespondență cu cadrul de calificări european ⁷⁸
	- recunoașterea, în străinătate, a diplomelor de absolvire obținute în România	- instituțională	- realizarea demersurilor de recunoaștere reciprocă a diplomelor

Tabelul 37. Sinteza vulnerabilităților în atingerea țintelor naționale aferente Strategiei Europa 2020

10.3. Incertitudini

Incertitudinile se referă la imposibilitatea, principială sau conjuncturală, de a produce predicții de o precizie dată cu privire la impactul unei măsuri îndreptate spre atingerea unei ținte. Existența incertitudinilor este de natură să introducă un grad, mai mic sau mai mare, de probabilitate cu privire la atingerea nominală a unei ținte într-un orizont de timp prestabilit, de aceea cunoașterea lor și luarea în calcul a impactului pe care-l generează sunt importante pentru asigurarea realizării Programului Național de Reforme.

Cu privire la cele opt ținte naționale pentru implementarea Strategiei Europa 2020, incertitudinile posibile sunt sistematizate în tabelul 38.

Obiectivul	Ținta	Incertitudinea	Natura incertitudinii	Căi de evitare
Economic	Ocuparea populației în vârstă de 20-64 ani	- capacitatea guvernului de a dezvolta un proces investițional public suficient de robust	- obiectivă	- dezvoltarea atragerii finanțelor private prin finanțe publice (ex. PPP)
		- tendința forței de muncă autohtone de a rămâne pe piața națională a muncii	- culturală	- stimularea, prin politica de venituri, de alegere a pieței naționale a muncii
		- tendința femeilor de a rămâne pe piața muncii	- culturală	- stimularea asistenței sociale (publice și

⁷⁸ EQF: European Qualifications Framework.

				private) a creșterii și îngrijirii copiilor
		- capacitatea de absorbție a fondurilor structurale, de natură a dezvolta infrastructura economică (genera noi locuri de muncă)	- instituțională	- restructurarea radicală și imediată a instituțiilor de absorbție a fondurilor structurale ⁷⁹
Social	Rata sărăciei relative	- capacitatea de absorbție a fondurilor structurale, de natură a dezvolta infrastructura socială	- instituțională	- restructurarea radicală și imediată a instituțiilor de absorbție a fondurilor structurale
		- determinarea adecvată a nivelului veniturilor ⁸⁰	- instituțională	- realizarea de studii și anchete care să cuantifice mai adecvat nivelul veniturilor pe gospodării și persoane
		- planificarea familială	- culturală	- educație socială adecvată
		- îmbătrânirea demografică	- obiectivă	- restructurarea sistemului de asigurări sociale; - perfecționarea sistemului de asistență socială instituționalizată pentru bătrâni fără sprijin familial
Tehnologic	Rata emisiilor de gaze cu efect de seră	- alocarea corespunzătoare a fondurilor necesare dezvoltării de studii, măsurări și monitorizări în materie	- instituțională	- sensibilizarea factorului politic cu privire la necesitatea finanțării suficiente a demersurilor în cauză
		- determinarea guvernelor, a instituțiilor europene și a celor cu vocație mondială de a rezolva problema emisiilor de GES	- politică	- creșterea activismului Guvernului României în direcția adoptării de măsuri ferme și eficiente în materie
		- inexistența unei strategii naționale de restructurare sectorială a economiei, care să ofere „indicii” privind emisiile de GES	- politică	- elaborarea Strategiei de Modernizare a României (SMR) 2012-2020

⁷⁹ Prin aplicarea principiilor: simplificare, depolitizare, eficientizare.

⁸⁰ Determinarea pragului sărăciei relative (sau a sărăciei absolute, respectiv a sărăciei severe) poate fi deformată de necuantificarea corectă a veniturilor neînregistrate (provenite din economia subterană, din remitențe, din furturi cu caracter permanent etc.)

		- inexistența unei planificări naționale a activităților de tip LULUCF	- instituțională	- elaborarea Strategiei Naționale pentru activitățile LULUCF
Eficiența energetică		- capacitatea de absorbție a fondurilor structurale, de natură a dezvolta infrastructura energetică a țării	- instituțională	- restructurarea radicală și imediată a instituțiilor de absorbție a fondurilor structurale
		- inerția structurală a modificărilor tehnologice în scopul creșterii eficienței energetice	- obiectivă	- planificare coerentă (de tipul mijloc-scop) a restructurărilor tehnologice în materia creșterii eficienței energetice
		- capacitatea bugetului public de a asigura finanțarea suficientă privind creșterea eficienței energetice	- instituțională	- restructurarea priorităților în planificarea cheltuielilor bugetare în direcția restructurării infrastructurii energetice a țării
		- înclinația sectorului privat de a investi în creșterea eficienței energetice	- culturală	- identificarea căilor de antrenare (premiere/sanționare) a firmelor private în participarea la creșterea eficienței energetice a sistemului de producție național
Surse de energie regenerabilă în consumul final brut de energie		- capacitatea de absorbție a fondurilor structurale, de natură a dezvolta infrastructura economică a surselor de energie regenerabilă	- instituțională	- restructurarea radicală și imediată a instituțiilor de absorbție a fondurilor structurale
		- capacitatea bugetului public de a asigura finanțarea suficientă privind sursele de energie regenerabilă	- instituțională	- restructurarea priorităților în planificarea cheltuielilor bugetare în direcția restructurării infrastructurii energetice a țării
		- înclinația sectorului privat de a investi în creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă în consumul final brut de energie	- culturală	- identificarea căilor de antrenare (premiere/sanționare) a firmelor private în participarea la creșterea utilizării surselor de energie regenerabilă

Suport general al dezvoltării	Cheltuieli de cercetare-dezvoltare în PIB	- predictibilitatea scăzută în alocările de fonduri publice pentru cercetare-dezvoltare	- instituțională	- prevederea fermă, în Strategia fiscal-bugetară, a programării pe termen mediu și lung a finanțării publice a cercetării-dezvoltării
		- capacitatea de absorbție a fondurilor structurale, de natură a dezvolta infrastructura de cercetare-dezvoltare	- instituțională	- restructurarea radicală și imediată a instituțiilor de absorbție a fondurilor structurale
		- considerarea alocărilor financiare pentru cercetare-dezvoltare ca cheltuieli administrative ale guvernului; ⁸¹	- culturală	- finanțarea cercetării-dezvoltării trebuie considerată de natura investițiilor, și în special a investițiilor în capital uman ⁸²
		- absența unui sistem unitar de monitorizare și diseminare a rezultatelor cercetării științifice (academice, universitare și din cadrul institutelor de cercetare)	- instituțional	- proiectarea unui portal național de acces al celor interesați la banca de rezultate științifice autohtone, în dublu scop: a) transferul tehnologic al rezultatelor deja existente; b) evitarea redundanței efortului de cercetare (inclusiv la nivelul finanțării)
Educațional	Părăsirea timpurie a școlii	- imposibilitatea creșterii rapide a nivelului de trai în familiile care sunt expuse acestui risc	- obiectivă	- preluarea în sarcina statului a sprijinirii menținerii tinerilor din grupa de vârstă 18-24 ani în activitatea educațională

⁸¹ De exemplu, în cadrul recentelor măsuri de austeritate luate de guvernul român, bugetul Academiei Române și cel alocat cercetării științifice din cadrul Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sporturilor au fost amputate, în mod proporțional, ca bugetul oricărui minister care desfășoară activități de administrație publică. Or, cercetarea științifică nu este o activitate administrativă. Multiplicatorul enorm al impactului cercetării științifice acționează în aceeași măsură și la creșterea finanțării (în sens pozitiv) și la micșorarea finanțării (în sens negativ). Este adevărat că efectele se produc pe termen lung, dar nu sunt, prin aceasta, mai puțin grave, dimpotrivă.

⁸² Nu există investiție cu un efect de antrenare (return) mai mare decât investiția în capitalul uman (adică în cercetare-dezvoltare). Cunoștința (rezultatul cercetării) este singurul produs care nu numai că nu se uzează prin utilizare, dar chiar își crește valoarea informațională.

Populația în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare	- capacitatea bugetului de stat de a aloca fonduri pentru sprijinirea directă a menținerii populației ținută în sistemul educațional	- obiectivă	- identificarea unor forme de sprijin direct care să nu necesite finanțare efectivă (ex.: vouchere educaționale ⁸³)
	- capacitatea sistemului educațional preuniversitar de a spori componenta educațională în raport cu componenta instrucțională	- instituțională	- cadrele didactice din învățământul primar și gimnazial ar trebui să aibă o mai bună pregătire pedagogică, sociologică și psihologică
	- ponderea mare a învățământului superior privat, ale cărui planuri de învățământ nu pot fi complet coordonate cu cele ale învățământului superior public	- instituțională	- accentuarea caracterului strategic al învățământului superior și coordonarea mai accentuată a acestuia de către ministerul de resort, indiferent de forma publică sau privată a acestuia
	- inexistența unui model economic și social clar al României pentru perioada 2012-2020, se reflectă în inexistența unei previziuni clare și generale a învățământului terțiar	- instituțională	- elaborarea Strategiei de Modernizare a României (SMR) 2012-2020
	- neclaritățile metodologice în privința conceptului de învățământ terțiar	- instituțională	- clarificarea metodologiei în materie și acomodarea ei cu metodologia europeană
	- inexistența unui sistem de burse adecvat în învățământul terțiar (pentru merit, pentru cazuri sociale etc.)	- instituțională	- elaborarea unui sistem atractiv și stimulator de burse în învățământul terțiar, inclusiv prin atragerea sectorului privat în finanțarea acestuia

Tabelul 38. Sinteza incertitudinilor în atingerea țințelor naționale aferente Strategiei Europa 2020

⁸³ Acestea ar putea fi acoperite de sistemul bancar, cu garanția statului.

10.4. Lag-uri

Lag-urile se referă la întârzierile care se produc între momentul implementării măsurii de atingere a țintei și momentul producerii măsurabile a efectului scontat prin aplicarea măsurii. Cele mai multe lag-uri sunt de natură obiectivă, dar pot apărea și lag-uri generate de sistemul general de administrare a implementării Strategiei Europa 2020.

Cu privire la cele opt ținte naționale pentru implementarea Strategiei Europa 2020, lag-urile posibile sunt sistematizate în tabelul 39.

Obiectivul	Ținta	Lag-ul	Natura lag-ului	Căi de evitare
Economic	Ocuparea populației în vârstă de 20-64 ani	- adaptarea pregătirii profesionale a forței de muncă la noile cerințe ale pieței muncii	- obiectivă	- o anticipare mai bună a cerințelor viitoare ale pieței muncii
		- intrarea în funcțiune a obiectivelor de investiții generatoare de locuri de muncă	- obiectivă	- o planificare judicioasă a proiectării obiectivelor de investiții generatoare de locuri de muncă
		- schimbarea locului de muncă, conform modificărilor grilei profesionale și a costului de oportunitate	- instituțională	- creșterea flexibilității pieței muncii
Social	Rata sărăciei relative	- producerea efectelor investițiilor în infrastructura socială	- obiectivă	- planificarea corelată a investițiilor în infrastructura socială și a țintelor intermediare de reducere a sărăciei relative
		- „valuri” privind nașterile sau „contingentele” de bătrâni	- obiectivă	- anticiparea acestor „valuri” și proiectarea de sisteme de pilotare ad hoc
		- producerea efectelor îmbunătățirii educației și nivelului cultural	- obiectivă	- planificarea corelată a cauzelor implementate și a efectelor așteptate
		- inerție comportamentală privind incluziunea socială	- culturală	- măsuri specifice de modificare a comportamentului conform noilor standarde de incluziune socială

Tehnologic	Rata emisiilor de gaze cu efect de seră	- efectul generat de activitățile LULUCF	- obiectivă	- planificarea anticipativă și corelată a activităților LULUCF și a celor care emit GES
		- efectele investițiilor în tehnologii care reduc emisiile de GES	- instituțională	- corelarea țintelor intermediare de reducere a emisiilor de GES cu intrarea în funcțiune a obiectivelor de investiții care contracarează emisiile de GES
		- efectele modificării structurii sectoriale a economiei (ex.: reducerea ponderii sectorului secundar, principalul canal al emisiilor de GES)	- instituțională	- corelarea țintelor intermediare de reducere a emisiilor de GES cu modificările în structura sectorială a economiei
	Eficiența energetică	- efectele investițiilor în reducerea consumului de energie	- obiectivă	- planificarea corelată a investițiilor pentru reducerea consumului de energie și a țintelor intermediare în domeniu
		- conștientizarea populației privind necesitatea creșterii eficienței energetice	- culturală	- acțiuni de diseminare a informației utile în domeniu
		- inerția prețurilor pieței în raport cu creșterea eficienței energetice	- obiectivă	- îmbunătățirea controlului agențiilor guvernamentale de reglementare în domeniu
	Surse de energie regenerabilă în consumul final brut de energie	- efectele investițiilor în creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă în consumul final brut de energie	- obiectivă	- planificarea corelată a investițiilor pentru creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a țintelor intermediare în domeniu
		- inerția prețurilor pieței în raport cu structura energetică a producției	- obiectivă	- îmbunătățirea controlului agențiilor guvernamentale de reglementare în domeniu
	Suport general al dezvoltării	Cheltuieli de cercetare-dezvoltare în PIB	- producerea întârziată a efectelor finanțării cercetării-dezvoltării	- obiectivă

		- cvasi-absența impactului cercetării științifice fundamentale (lag foarte mare și impredictibil)	- obiectivă	- aceasta este o caracteristică immanentă cercetării fundamentale, ea nu trebuie să conteze în decizia de finanțare publică în materie
Educațional	Părăsirea timpurie a școlii	- efectele creșterii nivelului de trai asupra scăderii ratei de părăsire timpurie a școlii	- obiectivă	- accelerarea reducerii sărăciei relative și absolute
		- efectele extinderii pregătirii cadrelor didactice în domeniile pedagogic, sociologic și psihologic	- obiectivă	- accelerarea acestei dezvoltări a spectrului profesional și cultural al cadrelor didactice
		- efectele investițiilor în infrastructura școlară (mai ales în mediul rural)	- obiectivă	- infrastructura școlară trebuie considerată componentă a infrastructurii strategice a României (așa cum trebuie considerate cercetarea și sănătatea) ⁸⁴
	Populația în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare	- efectele creșterii veniturilor asupra creșterii posibilităților de înscriere în învățământul terțiar	- obiectivă	- planificare pe termen mediu și lung a accesării învățământului terțiar în funcție de dinamica factorilor cauzali economici
		- omogenizarea calității și corelarea la nivelul curriculum-ului între învățământul terțiar public și cel privat	- instituțională	- prevederi clare în legea învățământului cu privire la natura strategică a învățământului și la responsabilitatea socială în materie
		- preluarea în curicula din învățământul terțiar a cerințelor viitoare ale pieței muncii	- instituțională	- realizarea unor studii privind structura și dimensiunile viitoarei piețe a muncii la nivel național și european
		- scăderea disparităților în distribuția teritorială a instituțiilor de învățământ terțiar	- obiectivă	- îmbunătățirea programelor de creștere a coeziunii teritoriale din acest punct de vedere

Tabelul 39. Sinteza lag-urilor în atingerea țintelor naționale aferente Strategiei Europa 2020

⁸⁴ Autorii consideră, într-adevăr, că există trei domenii care asigură ființa națională în fundamentele ei: a) educația (asigură ființa intelectuală și morală); b) sănătatea (asigură ființa biologică și socială); c) cercetarea (asigură ființa spirituală).

11 Considerații privind elaborarea Programului Național de Reforme

11.1. Rolul Programului Național de Reforme (PNR)

Programul Național de Reforme (PNR) reprezintă documentul de poziție al României privind implementarea națională a Strategiei Europa 2020.

Întrucât una dintre cele mai semnificative prevederi ale Strategiei Europa 2020 este aceea conform căreia toate politicile, strategiile și eforturile instituționale trebuie să fie consistente și convergente cu cele cinci obiective stabilite⁸⁵ în Strategie, rezultă că, și la nivel național, PNR trebuie să coaguleze toate programele, strategiile sectoriale și politicile publice în scopul atingerii țintelor naționale propuse în acest program.

Pe baza acestei poziții, considerăm că, la nivel național, este necesar ca PNR să fie declarat în mod oficial programul-master (sau strategia-master) al dezvoltării societății românești pe perioada 2011-2020. Aceasta implică cel puțin următoarele:

- a. toate celelalte strategii naționale sau sectoriale (inclusiv cele transversale⁸⁶) vor fi elaborate în strictă concordanță cu PNR;
- b. obiectivele/țintele din strategiile naționale sau sectoriale vor fi consistente cu obiectivele/țintele din PNR;
- c. toate politicile publice trebuie să fie elaborate având în vedere că scopul final al acestora este să contribuie la atingerea țintelor naționale stabilite prin PNR;
- d. toate resursele europene (în primul rând, fondurile structurale) trebuie accesate și utilizate, complet, eficient și legal, în primul rând pentru atingerea țintelor intermediare și a celor finale stabilite în PNR;
- e. structura guvernamentală, atât la nivelul cabinetului miniștrilor cât și la nivelul celorlalte structuri, centrale sau descentralizate ale guvernului (inclusiv la nivelul agențiilor guvernamentale și la nivelul celor independente) trebuie adaptată la mecanismul de proiectare, implementare,

---

⁸⁵ Inclusiv în concluziile președinției Consiliului European de vară (17 iunie 2010), se arată, la punctul 5: „Va trebui ca toate politicile comune, inclusiv politica agricolă și cea de coeziune, să sprijine Strategia”.

⁸⁶ Prin caracter transversal al unei strategii/unui program, se înțelege caracteristica acesteia/acestui program de a afecta, prin prevederile sale și prin planul de acțiuni asociat, toate nivelurile de organizare și funcționare a societății, dintr-un anumit punct de vedere și anume din cel al specificului acelei strategii/acelui program. De exemplu, o strategie în domeniul învățământului are o natură transversală.

monitorizare și raportare a stadiului și calității atingerii țintelor naționale stabilite în PNR;

- f. este necesară crearea unor structuri și dispozitive instituționale care să realizeze o monitorizare integrată, cu caracter permanent, a implementării PNR și care să realizeze evaluări și raportări cu frecvență trimestrială la nivelul Guvernului.

11.2. Principii generale ale elaborării PNR

Programul Național de Reforme va fi elaborat pe baza următoarelor principii de bază:

- a. PNR este un proiect intelectual: el aspiră să construiască o societate românească conformă cu prioritățile stabilite de Strategia Europa 2020;
- b. fiind un document de natură strategică (este transpunerea națională a Strategiei Europa 2020), PNR va cuprinde doar informații referitoare la:
  - *obiectivul fundamental național*: care trebuie să coincidă cu obiectivul fundamental al Strategiei Europa 2020 (realizarea unei creșteri inteligente, sustenabile și favorabile incluziunii economiei și a societății românești);
  - *obiectivele sectoriale*: care trebuie să reprezinte transpunerea națională a obiectivelor Strategiei Europa 2020 (cele cinci obiective: economic, social, tehnologic, educațional și suport general al dezvoltării)
  - *țintele naționale*: care trebuie să reprezinte transpunerea națională a țintelor stabilite în Strategia Europa 2020 (cele opt ținte naționale, așa cum au fost ele stabilite de GSLO: rata de ocupare, rata sărăciei relative, rata părăsirii timpurii a școlii, rata populației cu studii terțiare, rata emisiilor de gaze cu efect de seră, rata eficienței energetice, rata surselor de energie regenerabilă, rata cheltuielilor de cercetare-dezvoltare);
  - *programarea dinamică* a atingerii țintelor naționale (ținte intermediare, faze, etape etc.), așa cum au fost propuse de GSLO;
  - *direcțiile majore de acțiune*: categoriile (clasele) de acțiuni care trebuie realizate în scopul atingerii obiectivelor și țintelor PNR;
  - *instituțiile și organizațiile responsabile*: nominalizarea structurilor instituționale care vor asigura implementarea, monitorizarea și raportarea progreselor înregistrate în procesul de realizare a PNR;
  - *modalitățile de monitorizare și raportare* a progreselor în procesul de implementare a PNR;

- c. PNR nu va cuprinde planuri detaliate de acțiune (planuri de măsuri); planurile detaliate de acțiune (planurile de măsuri) vor fi elaborate și implementate de instituțiile și organizațiile implicate în realizarea obiectivelor și țintelor PNR și vor constitui instrumentele operaționale și instituționale de atingere a obiectivelor și țintelor din PNR;
- d. PNR va integra obiectivele și țintele naționale, într-o modalitate logică și conceptuală, așa încât să se valorifice la nivel maxim corelarea cauzală, structurală și funcțională dintre cele opt ținte naționale: de ex.: atingerea unor ținte (sau a unor valori intermediare ale unor ținte) poate constitui resursă pentru atingerea altor ținte (sau a unor valori intermediare ale altor ținte)⁸⁷. Fiind un program-master, PNR va trebui să realizeze o integrare globală a atingerii țintelor naționale, evitând efectele adverse generate de atingerea unor ținte (ceea ce ține de gestionarea vulnerabilităților) și exploatarea feed-back-urilor⁸⁸ pe care atingerea unei ținte le transmite către procesul de atingere a altor ținte;
- e. elaborarea PNR nu va fi condiționată de nici un document, program sau strategie națională sau sectoriale, anterioare, dacă prevederile acestora sunt inconsistente cu principiile și conținutul PNR; dimpotrivă, toate documentele, programele sau strategiile existente, precum și cele elaborate după adoptarea PNR, va trebui să se încadreze în filosofia generală și în trendul impus de PNR;
- f. instituția coordonatoare a elaborării și implementării PNR va fi Departamentul pentru Afaceri Europene sau un viitor minister al integrării și afacerilor europene⁸⁹;
- g. PNR va asigura:
  - coerența, consistența și completitudinea tuturor demersurilor și acțiunilor naționale privind participarea României la implementarea Strategiei Europa 2020;
  - manifestarea rolului României în construcția și progresul european general;
  - predictibilitatea și continuitatea acțiunilor interne vizând implementarea Strategiei Europa 2020;

---

⁸⁷ Este, de exemplu, evident faptul că creșterea gradului de ocupare se constituie în resursă pentru reducerea ratei sărăciei relative, sau creșterea ratei populației cu studii terțiare se constituie în resursă pentru dezvoltarea cercetării-dezvoltării.

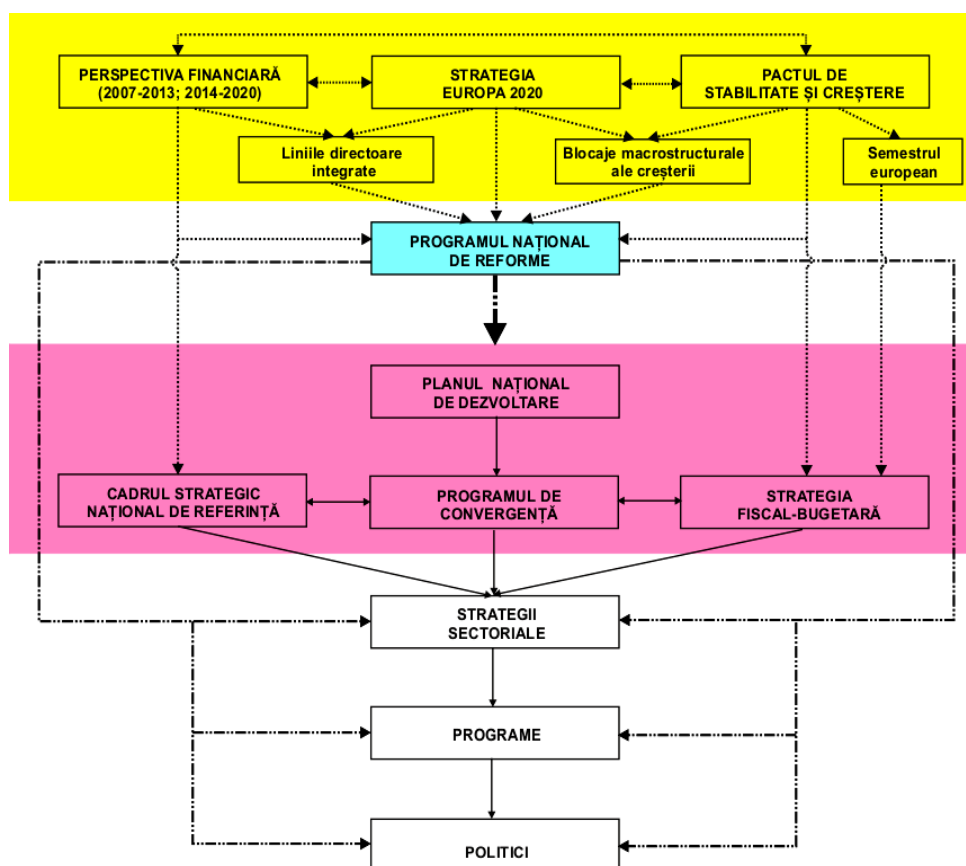
⁸⁸ Atât feed-back-urile negative (de stabilizare) cât și feed-back-urile pozitive (de autoîntreținere, autodezvoltare).

⁸⁹ Autorii consideră necesară dezvoltarea Departamentului pentru Afaceri Europene la nivelul unui Minister al Integrării și Afacerilor Europene, ministrul integrării și afacerilor europene fiind, de drept, ministru de stat, alături de ministrul finanțelor publice.

- realizarea interesului național pe termen lung, în contextul european;
- conștientizarea și asumarea programatică, la nivelul întregii societăți românești, a obiectivelor și țintelor Strategiei Europa 2020, așa cum au fost ele transpuse în țintele naționale;
- implementarea reformelor interne necesare și suficiente pentru ca țintele naționale transpuse din Strategia Europa 2020 să fie realizate conform calendarului și valorilor nominale stabilite.

11.3. Încadrarea instituțională a PNR

Din punct de vedere informațional, locul și rolul PNR pot fi reprezentate ca în figura 20:

Figura 20. Locul și rolul PNR, din punct de vedere informațional

Așadar, Programul Național de Reforme fundamentează, condiționează și corelează toate acțiunile de dezvoltare economică și socială a României, inclusiv

obiectivele privind convergența economică reală și nominală cu Uniunea Europeană. În acest context, autorii iterează recomandarea evocată mai sus și anume ca Programul Național de Reforme să fie considerat, pe întreaga perioadă 2011-2020, drept Programul master de dezvoltare și modernizare a României.

11.4. Structura generală a PNR

Structura PNR trebuie să răspundă locului, rolului și funcțiilor acestui program-master, așa cum au fost ele schițate în paragraful 10.2.

În acest context, autorii propun ca Programul Național de Reforme să fie proiectat/elaborat din două perspective: a) o perspectivă de tip cadru, care să cuprindă obiective, indicatori, proceduri etc. referitoare la întregul interval de implementare a Strategiei Europa 2020; programul PNR – cadru se elaborează o singură dată, în anul 2010, cu finalizare în aprilie 2011, după discuțiile bilaterale cu Comisia Europeană; b) o perspectivă anuală, care să cuprindă obiective, indicatori, proceduri etc. referitoare la fiecare an calendaristic din perioada de implementare a Strategiei europene, care se elaborează în fiecare an, conform calendarului indicat de Comisia Europeană.

Logica funcționării celor două versiuni ale Programului Național de Reforme este schițată în figura 21:

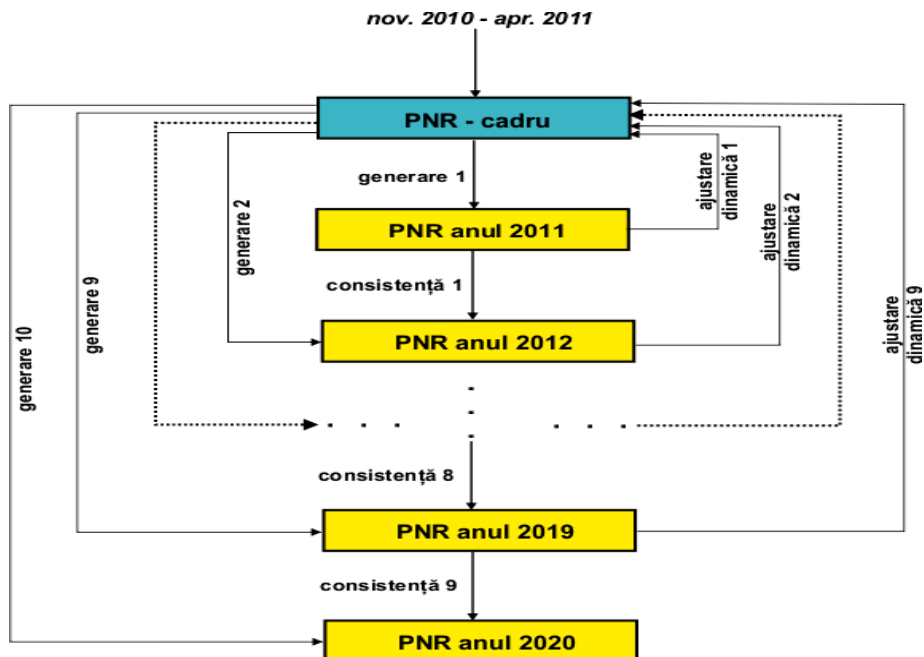

Figura 21. Interdependențele logice și cronologice dintre PNR – cadru și PNR anuale

11.4.1. PNR cadru: 2011-2020

Considerăm că este necesară elaborarea unui PNR cadru, care să vizeze perioada de implementare a Strategiei Europa 2020. PNR cadru va reprezenta versiunea națională a Strategiei Europa 2020 și va constitui benchmark-ul întregii perioade cu privire la realizarea obligațiilor României, în calitate de stat membru, pentru atingerea obiectivelor și țintelor stabilite de Strategia Europa 2020.

PNR cadru este elaborat de Guvernul României, prin intermediul Departamentului pentru Afaceri Europene.

În funcție de amploarea modificărilor, pe parcursul implementării, a condițiilor avute în vedere la elaborarea PNR cadru, acesta poate suferi actualizări.

Structura propusă pentru PNR cadru⁹⁰ este prezentată în Anexa 1.

11.4.2. PNR anual

PNR anual reprezintă un document de pilotare curentă, realizat de Guvernul României, prin intermediul Departamentului de Afaceri Europene, și care are drept scop asigurarea coordonării, la nivelul anului în cauză, a tuturor eforturilor naționale în direcția atingerii țintelor naționale derivate din Strategia Europa 2020.

Pentru a fi eficient, PNR anual va trebui să se concentreze pe valorile nominale intermediare (aferele anului în cauză) ale țintelor naționale aferente Strategiei. Desigur, încadrarea acestor ținte intermediare în benchmark-ul general (conținut în PNR cadru) este de natură să confere documentului un plus de credibilitate, dar, în esență, „rolul” PNR anual este de a asigura îndeplinirea angajamentului anual în materie.

PNR anual va constitui baza informațională pentru elaborarea Raportului anual către Comisia Europeană cu privire la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

În acest context, PNR anual ar putea avea structura generală prezentată în Anexa 2⁹¹.

---

⁹⁰ Pentru o mai ușoară gestionare dinamică, PNR cadru ar putea fi considerat ca fiind PNR0, urmând ca, pentru anii 2011-2020, edițiile anuale ale PNR să fie considerate PNR1...PNR10.

⁹¹ Toate informațiile și evaluările se concentrează, în proporție covârșitoare, pe anul calendaristic aferent PNR în cauză.

12 Considerații privind pilotarea implementării Programului Național de Reforme

Prin pilotarea implementării PNR înțelegem procesul integrat prin care normele, instituțiile, mecanismele și procedurile dedicate acestui scop asigură atingerea țintelor naționale, la nivelul valorilor nominale și al structurilor stabilite și în termenele calendaristice planificate.

Responsabilitatea pilotării implementării PNR revine Departamentului pentru Afaceri Europene.

12.1. Conținutul procesului de pilotare

Pilotarea implementării PNR cuprinde următoarele instituții, activități, acțiuni, mecanisme, proceduri și documente:

- a. opt *unități de pilotare a țintei* (UPT): au rolul de a monitoriza în permanență desfășurarea procesului de atingere a țintei naționale pe care o gestionează și de a raporta trimestrial, către Departamentul pentru Afaceri Europene, stadiul atingerii țintei. Structura raportului UPT este stabilită de DAE, pentru a asigura omogenitatea structurii de raportare pe toate cele opt unități. Fiecare UPT va fi formată din 4-5 persoane, iar cele opt UPT vor fi localizate la ministerele coordonatoare ale programării și implementării celor opt ținte naționale (pe cele cinci obiective ale PNR):
  - 2 UPT la MECTS
  - 1 UPT la MMP
  - 2 UPT la MECMA
  - 2 UPT la MMFPS
  - 1 UPT la ANCS
- b. o direcție specializată în cadrul DAE, denumită „*Strategia Europa 2020 și procesul de integrare europeană*”, care va avea rolul de a coordona elaborarea PNR cadru și a PNR anuale, de a primi rapoartele trimestriale de la UPT, de a elabora Raportul trimestrial privind implementarea PNR și de a organiza audierea publică semestrială privind implementarea PNR (locul propus pentru această direcție, în organigrama DAE, este prezentat în Anexa 3);
- c. *Raportul trimestrial privind implementarea PNR*, elaborat de DAE, pe baza rapoartelor trimestriale ale UPT și care va fi prezentat în ședință de guvern⁹²

---

⁹² Acest Raport va avea și rolul de a evalua procesul de absorbție a fondurilor structurale alocate implementării naționale a Strategiei Europa 2020

- d. *Audierea publică semestrială privind implementarea PNR*, organizată de DAE, prin direcția „Strategia Europa 2020 și procesul de integrare europeană”, menită să scoată în evidență aspecte cruciale în derularea procesului de implementare a PNR, îndeosebi din perspectiva unor alertări timpurii privind blocaje sau vulnerabilități posibile ca și pentru a extrage propuneri pentru îmbunătățirea procesului de implementare;
- e. *Ședința de guvern anuală privind implementarea PNR*, ședință care va avea la ordinea de zi un singur punct: stadiul și problemele implementării PNR;
- f. *Matricea de consistență între PNR și PC*⁹³. Aceasta este elaborată, în comun, de DAE și Ministerul Finanțelor Publice, și prezintă o analiză de consistență, coerență și convergență între obiectivele (țintele) din PNR și cele din PC⁹⁴ (Anexa 4);
- g. *Elaborarea planului integrat de acțiune, prin armonizarea planurilor de acțiune* privind atingerea fiecăreia dintre cele opt ținte naționale individuale. Anual, ministerele coordonatoare implicate în atingerea țintelor naționale, vor transmite către DAE, la direcția de resort nou constituită, planurile de acțiune dedicate fiecărei ținte. Pe baza analizei corelațiilor cauzale, structurale și funcționale, DAE va integra aceste planuri de acțiune, urmărind, în principal:
- eliminarea redundanțelor de acțiune și de finanțare;
  - ordonanțarea acțiunilor cu impact multiplu (asupra mai multor ținte), așa încât să se optimizeze atât eforturile acționale cât și cele financiare;
  - identificarea efectelor adverse ale unor acțiuni și stabilirea căilor de evitare sau contracarare a acestor efecte adverse;
  - identificarea situațiilor în care atingerea unei ținte (sau a unui stadiu din valoarea sa nominală) se poate constitui ca resursă sui-generis pentru atingerea unei alte ținte (sau a unui alt stadiu din valoarea nominală a aceleiași ținte);
  - identificarea inconsistențelor, adică a situațiilor în care două acțiuni vizând ținte diferite (deci aparținând unor planuri de acțiune diferite) se pot neutraliza reciproc și stabilirea condițiilor de eliminare a unor asemenea situații;
- h. *Patru evaluări de etapă privind implementarea PNR*, care se vor constitui în analize complexe privind calitatea implementării PNR și efectele

---

⁹³ PC: Programul de convergență.

⁹⁴ Matricea de consistență poate fi prezentată fie în ambele materiale (evident ea va fi identică în cele două documente) fie într-unul dintre ele. Este posibil și ca, la nivelul Comisiei Europene, să se prefere elaborarea unui document de sine stătător privind consistența dintre PNR și PC.

translaționale ale acestei implementări. Evaluările de etapă vor reprezenta oportunități de a perfecționa însuși PNR cadru⁹⁵. Evaluările de etapă se prezintă în ședința anuală de guvern dedicată procesului de implementare a PNR și, apoi, în plenul Parlamentului României:

- evaluarea de etapă 2013;
- evaluarea de etapă 2015;
- evaluarea de etapă 2017;
- evaluarea de etapă 2019.

12.2. Diagrama generică a procesului de pilotare

Cazul generic al diagramei de proces privind pilotarea implementării PNR poate fi descris astfel:

- 1) Prezentarea rapoartelor trimestriale de progres în implementarea PNR, în ședința de guvern
  - DAE prezintă, în ședință de guvern, raportul trimestrial de progres privind implementarea PNR: sfârșitul primei luni din trimestrul următor trimestrului evaluat: t;
  - DAE întocmește, prin noua direcție înființată, raportul trimestrial de progres: (t-15) – (t-5);
  - UPT transmite, către DAE, rapoartele de unitate privind implementarea planurilor de acțiune pentru fiecare țintă națională gestionată: (t-15);
  - UPT elaborează rapoartele pe fiecare țintă națională gestionată: (t-20) – (t-15);
  - UPT culeg și sintetizează informațiile privind implementarea planurilor de acțiune pentru fiecare țintă națională gestionată: (t-25) – (t-20).
- 2) Audierea publică privind implementarea PNR
  - DAE prezidează desfășurarea audierii publice privind implementarea PNR: mijlocul celei de a doua luni a trimestrului următor semestrului evaluat: t;
  - DAE transmite, către invitații la audierea publică, materialul de dezbateri: (t-5);
  - DAE întocmește, pe baza rapoartelor trimestriale și pe baza altor materiale, inclusiv pe baza unor evaluări, recomandări etc. primite de

---

⁹⁵ Este de dorit ca evaluările de etapă să se facă pe baza unor studii realizate prin intermediul Institutului European din România, pentru fiecare evaluare în parte, în scopul realizării unor evaluări fundamentate științific.

la Comisia Europeană, în materie, materialul de dezbatere pentru audierea publică: (t-15) – (t-5).

- 3) Prezentarea raportului anual privind implementarea PNR, în ședința de guvern
  - Șeful DAE prezintă, în ședința de guvern dedicată exclusiv acestui scop, raportul anual privind implementarea PNR: t;
  - DAE transmite membrilor Guvernului, prin intermediul Secretariatului general al Guvernului, raportul anual privind implementarea PNR: (t-5);
  - DAE întocmește, pe baza rapoartelor trimestriale, a rezultatelor audierilor publice, precum și pe baza altor informații, inclusiv pe baza unor evaluări, recomandări etc. primite de la Comisia Europeană, în materie, raportul anual privind implementarea PNR: (t-15) – (t-5).
- 4) Prezentarea evaluării de etapă privind implementarea PNR, în ședința de guvern și în plenul Parlamentului României
  - Șeful DAE prezintă, în plenul Parlamentului României, evaluarea de etapă privind implementarea PNR: t;
  - Șeful DAE prezintă, în ședința anuală de guvern dedicată analizei implementării PNR, evaluarea de etapă: (t-5);
  - DAE întocmește, pe baza rapoartelor trimestriale, a rezultatelor audierilor publice, a studiului întocmit de IER, precum și pe baza altor informații, inclusiv pe baza unor evaluări, recomandări etc. primite de la Comisia Europeană, în materie, evaluarea de etapă publică: (t-15) – (t-5);
  - IER transmite către DAE studiul întocmit în scopul evaluării de etapă a implementării PNR: (t-45);
  - IER elaborează studiul privind evaluarea de etapă a implementării PNR: (t-365).
- 5) Integrarea planurilor de acțiune individuale (vizând ținte individuale)
  - DAE transmite, către ministerele implicate, planul de acțiune integrat: t;
  - DAE realizează planul de acțiune integrat: (t-45) – (t);
  - ministerele implicate în implementarea țăintelor individuale transmit către DAE planurile de acțiune individuale (opt planuri de acțiune): (t-45);
  - ministerele implicate elaborează planurile de acțiune privind implementarea țăintelor naționale individuale: (t-90) – (t-45).

12.3. O instituție independentă de monitorizare și raportare a PNR

Importanța crucială a Programului Național de Reforme în efortul de modernizare a României și de integrare a ei în Uniunea Europeană impune, în opinia autorilor, necesitatea constituirii unui organism instituțional permanent, independent de structurile statului, în scopul asigurării unei monitorizări independente și profesioniste a implementării consecvente a PNR, care să confere mai multă credibilitate rapoartelor instituțiilor guvernamentale către Comisia Europeană.

Acest organism ar putea purta denumirea de **Consiliu Național de Reformă Economică și Socială (CONRES)**.

a. Scopul înființării CONRES

Monitorizarea profesională, independentă și permanentă a proiectării, implementării și raportării PNR, în scopul asigurării unei contribuții reale a României la atingerea țintelor Strategiei Europa 2020.

b. Necesitatea înființării CONRES

Necesitatea înființării CONRES constă în următoarele:

- **asigurarea controlului științific** al proiectării instituțiilor, mecanismelor, procedurilor și instrumentelor de înregistrare, monitorizare, cuantificare, evaluare și raportare a progreselor, blocajelor, vulnerabilităților etc. care pot apărea în procesul de implementare a PNR;
- **asigurarea controlului independent** asupra procesului de implementare și raportare a PNR, din partea societății civile și a mediului academic⁹⁶;
- **asigurarea permanenței și continuității** controlului implementării PNR, la standardele, termenele și la calitatea cerute de Strategia Europa 2020 și de documentele de monitorizare elaborate de Comisia Europeană.

c. Funcțiile CONRES

- **elaborarea**, în mod independent, **de studii, analize, evaluări, diagnostice, prognoze**, cu privire la obiectivele și țintele naționale ale Strategiei Europa 2020;
- **avizarea**, cu valoare consultativă, a proiectului PNR;
- **avizarea**, cu valoare consultativă, a rapoartelor naționale anuale referitoare la implementarea PNR;
- **avizarea**, cu valoare consultativă, a structurii instituționale de elaborare, monitorizare și raportare a progreselor în procesul de implementare a PNR;

---

⁹⁶ De fapt, este vorba despre propunerea unei structuri analoge Consiliului Fiscal (care asigură controlul științific și independent al procesului bugetar) dar, de data aceasta, referirea se face la procesul de reformă aferent implementării PNR.

- **participarea** la dezbaterile organizate de instituțiile guvernamentale cu privire la problematica PNR;
- **participarea** la proiectarea instituțională a procesului de elaborare, monitorizare și raportare de progres, referitor la PNR.

d. Structura generală a CONRES

- **Denumire:** Consiliul Național de Reformă Economică și Socială (CONRES)
- **Total personal:** 21 membri
  - **Conducere:**
    - **Consiliul științific:** structura deliberativă (5 membri)
    - **Directoratul:** structura executivă (3 membri)
      - președinte (este și președintele Consiliului științific)
      - vicepreședinte
      - secretar general
  - **Secretariatul tehnic**
    - **unitatea 1:** unitatea de evaluare a pilotării țintelor naționale:
      - 8 experți, câte unul pentru fiecare țintă națională din PNR;
    - **unitatea 2:** unitatea de evaluare a elaborării PNR:
      - 3 experți
    - **unitatea 3:** unitatea de evaluare a implementării PNR:
      - 3 experți
    - **unitatea 4:** unitatea de sinteză:
      - 4 experți

e. Aspecte instituționale ale CONRES

- CONRES este organizat și funcționează în cadrul Academiei Române⁹⁷
- bugetul CONRES este parte componentă a bugetului Academiei Române
- CONRES este înființat prin lege
- membrii CONRES sunt personalități recunoscute, pe plan național și internațional în domeniile care privesc țintele naționale ale Strategiei Europa 2020, și care nu au legături instituționale cu structurile guvernamentale care sunt implicate în proiectarea, implementarea și raportarea atingerii țintelor naționale ale Strategiei Europa 2020
- membrii CONRES sunt numiți de plenul Parlamentului României, după audierea în comisiile de specialitate
- membrii CONRES sunt numiți pe o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea realegerii

---

⁹⁷ În mod analog cu funcționarea Secretariatului tehnic al Consiliului Fiscal, care este organizat și funcționează tot în cadrul Academiei Române, la nivelul Centrului de Cercetări Financiare și Monetare „Victor Slăvescu”.

- CONRES trebuie înființat foarte repede (probabil, până la 31 noiembrie a.c.), deoarece PNR este în curs de elaborare (el trebuie finalizat până în aprilie 2011), iar de la 1 ianuarie 2011 intră în vigoare Strategia Europa 2020, deci și primul PNR.

13 Concluzii, remarci finale și recomandări

13.1. Concluzii

- a. Strategia Europa 2020 constituie documentul de tip master al evoluției economice și sociale a Uniunii Europene pe intervalul 2011-2020;
- b. În consecință, Programul Național de Reforme va trebui să reprezinte master planul de dezvoltare economică și socială a României pe intervalul menționat;
- c. Dintre cele opt ținte propuse de Strategia Europa 2020, România își propune să realizeze valoarea nominală din Strategie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, să depășească (cu 20%) ținta europeană la creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă în consumul final brut de energie și să atingă valori sub „norma” europeană (între 67% și 93%) la celelalte șase ținte;
- d. Nu înseamnă că, prin nerealizarea punctuală a celor șase ținte menționate mai sus, România nu-și aduce o contribuție importantă la realizarea Strategiei europene în domeniul creșterii economice și ocupării; contribuția națională este, însă, dependentă de punctul de pornire în realizarea țăintelor propuse și, mai ales, de unele condiții specifice, de natură economică, socială sau instituțională care caracterizează România la momentul inițierii implementării Strategiei Europa 2020 (1 ianuarie 2011);
- e. Valoarea nominală a țăintelor naționale aferente Strategiei Europa 2020 va mai fi discutată cu reprezentanții Comisiei Europene și în perioada următoare (după cum se știe, pe 12 noiembrie 2010 trebuie elaborat un prim draft al Programului Național de Reforme, iar până în aprilie 2011 acest program trebuie definitivat);
- f. Programul Național de Reforme va trebui să aibă două versiuni: a) o versiune-cadru, care cuprinde întregul interval 2011-2020; b) o versiune anuală, actualizată în funcție de versiunea-cadru, pe de o parte și de stadiul realizării obiectivelor versiunii anuale anterioare, pe de altă parte;
- g. Pilotarea implementării Programului Național de Reforme anual implică constituirea unor unități de pilotare a țăintelor naționale, la nivelul ministerelor sau structurilor guvernamentale responsabile de realizarea țăintelor respective, precum și o serie de proceduri informaționale și de validare de parcurs, care să asigure un proces sustenabil și eficient de îndeplinire a obligațiilor naționale care decurg din obiectivele Strategiei Europa 2020;

- h. Pilotarea procesului de implementare a Programului Național de Reforme se va concentra pe eliminarea celor patru categorii de riscuri identificate de autori pentru fiecare dintre cele opt ținte în parte: blocaje, vulnerabilități, incertitudini și lag-uri;
- i. Este de dorit înființarea unui compartiment/direcții specializate în cadrul Departamentului pentru Afaceri Europene, care să se ocupe exclusiv de problematica Programului Național de Reforme și de consistența sa cu Programul de Convergență;
- j. Este dezirabilă înființarea unui Minister al Integrării și Afacerilor Europene, care să integreze și actualul Departament pentru Afaceri Europene;
- k. Este dezirabilă crearea unei structuri independente de monitorizare a elaborării, implementării și raportării Programului Național de Reforme și a respectării funcției sale de master plan al dezvoltării economice și sociale a României;

13.2. Remarci finale

- a. Pe măsură ce condițiile economice, financiare și instituționale se îmbunătățesc, România trebuie să încerce să ridice nivelul cuantificării țăintelor naționale aferente obiectivelor Strategiei Europa 2020, aducându-și, în felul acesta o contribuție mai mare la implementarea documentului strategic european, pe de o parte și realizând un grad mai mare de modernizare a țării și de integrare în Uniunea Europeană, pe de altă parte;
- b. Toate strategiile naționale și sectoriale existente trebuie revăzute și aliniate (ca obiective, etape, resurse și acțiuni) la prevederile din Programul Național de Reforme;
- c. Echipele care lucrează la elaborarea Programului Național de Reforme, respectiv la elaborarea Programului de Convergență, trebuie să colaboreze activ și permanent, pentru a asigura coerența și consistența celor două programe esențiale pentru procesul de modernizare economică și socială a României și pentru integrarea sa în Uniunea Europeană;

13.3. Recomandări

- a. Institutul European din România ar trebui să realizeze, cu frecvența propusă în studiu, evaluările de etapă ale implementării Programului Național – cadru de Reforme; în acest context, autorii studiului pot oferi consultanță sau pot participa la grupurile de lucru sau la work-shop-urile organizate în scopul menționat;

- b. Elementele obligatorii de structură ale Programului Național de Reforme, impuse de Comisia Europeană, ar trebui completate cu propunerile autorilor privind structura de elaborare atât a versiunii-cadru cât și a versiunilor anuale ale Programului Național de Reforme.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Memorandumul „Aprobarea valorilor finale ale obiectivelor României pentru Strategia Europa 2020”, aprobat în ședința de guvern din 7 iulie 2010. Disponibil online la adresa <http://www.dae.gov.ro/articol/961/strategia-europa-2020-la-nivel-national>
2. Documentele de fundamentare prezentate de cele cinci grupuri de lucru care au proiectat țintele naționale ale Strategiei Europa 2020.
3. *Eurostat*.
4. *EU macro-structural bottlenecks to growth at the national level*, ECFIN/EPC/Ares (2010).
5. *Broad Economic Policies Guidelines (12082/10 PRESSE 202)*, document adoptat de Consiliul UE la data de 13 iulie 2010.
6. Altomonte, C., Nava, M., 2005, *Economics and Politics of an Enlarged Europe*, Edward Elgar Publishing.
7. Busch, K., 2010, *World Economic Crisis and the Welfare State: Possible Solutions to Reduce the Economic and Social Imbalance in the World Economy*, Friedrich-Ebert-Stiftung, Berlin. Available at: <http://library.fes.de/pdf-files/id/ipa/07000.pdf>.
8. Caballero, R., Jaffe, A., 1993, *How High Are the Giants' Shoulders: An Empirical Assessment of Knowledge Spillovers and Creative Destruction in a Model of Economic Growth*, in NBER Macroeconomics Annual, Cambridge, MIT Press.
9. Clark, R., Beckfield, J., 2009, *A new trichotomous measure of world-system position using the international trade network*, International Journal of Comparative Sociology, 50 (1), 5-38
10. Cojanu, V., 2009, *Către un concept operational al dezvoltării competitive în plan teritorial*, Revista Transilvana de Științe Administrative, 1(23), p. 19-38.
11. Collignon, S., 2008, *Forward with Europe: A Democratic and Progressive Reform Agenda after the Lisbon Strategy*, Friedrich-Ebert-Stiftung, Berlin. Available at: <http://library.fes.de/pdf-files/id/ipa/05294.pdf>
12. Comisia Europeană, 2005, *Common Actions for Growth and Employment*. The Community Lisbon Program, Communication from the Commission to the Council and the European Parliament, 20.07.2005
13. CREST Report of the Policy Mix Team, 2005, R&D and Innovation Policies in Romania, www.mct.ro
14. EC, 2009, Issues paper on ways to accelerate reforms for Europe to emerge

- stronger after the crisis. Meeting of national Lisbon coordinators' meeting in Prague on 22nd April, 2009, SEC GEN 6 April 2009.
15. EC 2009, Brussels, 24.11.2009, COM 2009, 647 final, Commission Working Document, *Consultation on the Future "EU 2020" Strategy*
  16. European Commission (EC), 2010, *Europe 2020: a strategy for smart, sustainable and inclusive growth*, COM (2010) 2020, Communication from the Commission, Brussels, 3.3.2010
  17. Eurostat, Structural Indicators, online May 2010
  18. Fidrmuc, J., Iikka K., 2006, *Meta-analysis of the business cycle correlation between the euro area and the CEECs*, Journal of Comparative Economics 34, 518–537
  19. Grupul de Economie Aplicată, 2005, *Romania and the Lisbon Agenda*, Daniel Dăianu (coord.)
  20. Grupul de Economie Aplicată, 2010, *Romania and the Europe 2020 Strategy*
  21. Kellermann, C., Ecke, M., Petzold, S., 2009, *A new growth strategy for Europe beyond 2010*, Friedrich-Ebert-Stiftung, Berlin. Available at: <http://library.fes.de/pdf-files/id/ipa/06219.pdf>
  22. Kok, W., 2004, http://ec.europa.eu/growthandiobs/pdf/kok_report_en.pdf
  23. Kose M. A., Otrok, C., Prasad, E.S., 2008, *Global Business Cycles: Convergence or Decoupling?*, WP/08/143, IMF Working Paper, June
  24. Lederman, D., Maloney, W.F., 2003, *R&D and Development*, World Bank, Policy Research Paper no.3024
  25. Menon, A., 2008, *Europe: The State of the Union*, Atlantic Books Publisher.
  26. Pisani F.J., Sapir, A., 2006, *Last exit to Lisbon*, Bruegel brief, http://www.bruegel.org/uploads/tx_btbbreugel/pbf140306lisbon.pdf
  27. Report from the High Level Group chaired by Wim Kok, 2004, *Facing the Challenge. The Lisbon Strategy for Growth and Employment*, European Communities, Luxembourg.
  28. Sapir, A., 2005, *The Lisbon Council. Making Europe Fit for the Future*, special policy briefing
  29. Sapir, A., (ed.), 2009, *Europe's economic priorities 2010-2015*, New Commission, Bruegel report.
  30. Von Tunzelmann, N., Martin, B., 1998, *Public vs. Private Funding of R&D and Rates of Growth: 1963-1995*, Working Paper, Science Policy Research Unit, University of Sussex
  31. World Economic Forum, 2004, *Lisbon Review 2004. An Assessment of Policies and Reform in Europe* (Blanke J. and A. Lopez), Geneva
  32. World Economic Forum, 2010, *Global Competitiveness Report 2009-2010*, Geneva

INDEX DE NUME ȘI DE TERMENI

„coșul Kyoto”, 21

„Foarfecele” ocupării, 20

A

abordarea tematică, 13

absorbție, 58, 59, 69

Agenda Lisabona, 7, 8, 13, 18

ajutorul social, 55

auto-ocupare, 52

B

benchmark, 21, 24, 38, 67, 68

BERD, 28, 29

blocaje, 35, 51, 69, 82, 83

Bologna, 56

bugetul de stat, 48, 53

C

cauza eficientă, 19

cauza formală, 19

cauza materială, 18, 19

cercetare-dezvoltare, 9, 17, 28, 29,
30, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 56, 59,
60, 62, 64

CNC, 57

co-decizie, 14

Comisia Europeană, 13, 14, 25, 38,
66, 68, 70, 71, 72, 75

competență, 9, 14, 35

CONRES, 71, 72, 73

Consiliul European, 8, 50

consistență, 13, 15, 17, 69, 86

convergența economică, 7, 66

creștere favorabilă incluziunii, 8

creștere inteligentă, 8

creștere sustenabilă, 8

CSNR, 53, 54

curriculum, 45, 54, 55, 56, 57, 62

D

DAE, 68, 69, 70, 71, 85

deficitul bugetului public, 53

Departamentul pentru Afaceri
Europene, 5, 6, 31, 36, 39, 42, 46,
65, 68

diseminare, 60, 62

E

educație, 9, 10, 12, 19, 26, 27, 35,
54, 57, 58

energie finală, 24, 38, 56

energie primară, 24, 38, 39, 49, 56

energie regenerabilă, 37, 49, 50, 53,
56, 59, 62, 64

EQF, 57

F

feed-back pozitiv, 17

flexicuritate, 12, 35, 41

G

gap, 21, 32, 33, 34, 43, 47, 50

gaze cu efect de seră, 9, 13, 14, 15,
21, 22, 36, 37, 49, 50, 52, 55, 58,
61, 64

GERD, 28, 29

GES, 55, 56, 58, 59, 61

Gg, 21, 36, 37

GSLO-1, 31, 33, 35

GSLO-2, 36, 37, 38

GSLO-3, 39

GSLO-4, 42, 44, 45

GSLO-5, 46, 47

H

hazard moral, 35

I

IMM, 11

- incertitudini, 51, 82, 83
incluziune socială, 15, 16, 42, 55, 61
infrastructura socială, 58, 61
inițiative emblematice, 9, 13
Instituții, 83, 84
Institutul European din România,
5, 6
intensitatea energetică, 23, 24
învățământ terțiar, 9, 28, 54, 60, 63
- L**
lag-uri, 51, 61, 82, 83
LLL, 35
locuri de muncă, 11, 15, 32, 58, 61
LULUCF, 4, 21, 22, 36, 37, 49, 59,
61
- M**
mecanisme, 13, 56, 68, 83, 84
model economic, 60
monitorizare, 1, 5, 13, 55, 56, 60, 63,
64, 71, 72
- O**
obiectivul economic, 15, 16, 19
obiectivul educațional, 15, 16, 17,
18, 19
obiectivul social, 15, 16, 17, 19
obiectivul suport general al
dezvoltării, 16, 17, 18, 19
obiectivul tehnologic, 15, 16, 17, 19
oportunitate, 6, 35, 44, 61
- P**
Parlamentul European, 14
PC, 69, 86
piața muncii, 9, 10, 12, 35, 41, 58,
80, 82
PIB, 8, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 28, 29,
30, 43, 46, 47, 48, 49, 50, 53, 54,
56, 59, 62
PNR, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70,
71, 72, 73, 80, 82, 86
politici, 10, 11, 41, 80, 81, 82, 83, 84
PPP, 52, 53, 56, 58
PPS, 23
PRIMES, 38
proceduri, 6, 66, 68, 83, 84
Programe, 13, 83, 84
Programe de convergență, 13
Programe de stabilitate, 13
Programul Național de Reforme, 20,
63, 64, 66
protecție socială, 12, 52
proxy, 33, 34, 43, 45
- R**
rata de ocupare, 8, 14, 18, 19, 21, 31,
32, 33, 34, 35, 50, 64
rata de părăsire timpurie a școlii, 26
rata sărăciei relative, 25, 64
rata sărăciei severe, 25
rata sărăciei totale, 25
riscuri, 51
România, 5, 20, 21, 22, 23, 24, 25,
26, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 37,
38, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47,
48, 49, 50, 56, 57, 69
- S**
sărăcie, 9, 15, 16, 17, 18, 25, 26, 39,
40, 41, 54
scopul, 10, 12, 13, 18, 19, 20, 54, 55,
59, 63, 64, 69, 71
sectorul terțiar, 55
SII, 47, 48
SMR, 52, 59, 60
- Ș**
șomaj fricțional, 35
- S**
Strategia Europa 2020, 6, 7, 8, 9, 12,
13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21,
28, 32, 33, 34, 38, 39, 41, 42, 43,
44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 64,

65, 67, 68, 69, 72, 73, 75, 80, 81,
85

strategii, 7, 10, 13, 52, 59, 63, 80

T

tendințe, 80

TEP, 23

Ț

ținte, 7, 8, 13, 19, 20, 27, 30, 36, 46,
50, 51, 55, 58, 61, 64, 68, 69, 71

T

transfer tehnologic, 53

trinomul "20x20x20", 9, 14

U

UE, 9, 10, 11, 12, 25, 34, 75

UE27, 23, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 35,
40, 41, 43, 45, 47, 50, 80

Uniunea Europeană, 7, 10, 11, 24,
43, 44, 47, 66, 71, 80

UPT, 68, 69, 70

V

vulnerabilități, 51, 69, 82, 83

INDEX DE FIGURI

<i>Figura 1. „Alocarea” priorităților, țintelor și a inițiativelor emblematice în Strategia Europa 2020 .....</i>	<i>14</i>
<i>Figura 2. Clasificarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 pe tipuri de cauzalitate .....</i>	<i>15</i>
<i>Figura 3. Gap-ul dintre țintele naționale și țintele stabilite prin Strategia 2020.....</i>	<i>17</i>
<i>Figura 4. Schema generală a Agendei Lisabona comparativ cu cea a Strategiei Europa 2020.....</i>	<i>21</i>
<i>Figura 5. „Alocarea” obiectivelor și a inițiativelor emblematice pe prioritățile Strategiei Europa 2020 .....</i>	<i>30</i>
<i>Figura 6. Clasificarea obiectivelor Strategiei Europa 2020 pe tipuri de cauzalitate .....</i>	<i>37</i>
<i>Figura 7. Evoluția „foarfecelui” ocupării pe sexe în România, în perioada 2005-2010.....</i>	<i>41</i>
<i>Figura 8. Evoluția gap-ului intensității energetice dintre România și UE27, pe perioada 2000-2008.....</i>	<i>46</i>
<i>Figura 9. Evoluția ratelor de sărăcie, în România, pe perioada 2003-2008 (scenariul pesimist) .....</i>	<i>49</i>
<i>Figura 10. Evoluția ponderii populației cu studii terțiare, în România, în perioada 2002-2010 .....</i>	<i>51</i>
<i>Figura 11. Evoluția ponderii cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB, în România, pe perioada 2001-2010.....</i>	<i>53</i>
<i>Figura 12. Dinamica ponderii cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB, pe perioada 2001-2008, în România și UE27.....</i>	<i>54</i>
<i>Figura 13. Formarea dinamică și structurală a țintei finale privind ocuparea.....</i>	<i>57</i>
<i>Figura 14. Evoluția gap-ului dintre rata de ocupare în UE27 și rata de ocupare în România (grupa de vârstă 20-64 ani).....</i>	<i>58</i>
<i>Figura 15. Traectoria atingerii subțintei naționale privind rata părăsirii timpurii a școlii .....</i>	<i>72</i>
<i>Figura 16. Traectoria atingerii subțintei naționale privind învățământul terțiar (scenariul realist).....</i>	<i>75</i>
<i>Figura 17. Traectoria atingerii subțintei naționale privind cercetarea-dezvoltarea .....</i>	<i>79</i>

<i>Figura 18. Gradul de îndeplinire națională a țintelor stabilite în Strategia Europa 2020.....</i>	<i>84</i>
<i>Figura 19. Gap-ul dintre țintele naționale și țintele stabilite prin Strategia 2020.....</i>	<i>84</i>
<i>Figura 20. Locul și rolul PNR, din punct de vedere informațional.....</i>	<i>105</i>
<i>Figura 21. Interdependențele logice și cronologice dintre PNR – cadru și PNR anuale.....</i>	<i>106</i>

INDEX DE TABELE

<i>Tabelul 1. Valorile nominale ale țințelor europene, respectiv naționale privind Strategia Europa 2020 .....</i>	<i>16</i>
<i>Tabelul 2. Traiectoriile nominale ale țințelor naționale pe intervalul 2011-2020.....</i>	<i>17</i>
<i>Tabelul 3. Rata de ocupare în România, pe grupa de vârstă 20-64 ani, în perioada 2005-2010.....</i>	<i>41</i>
<i>Tabelul 4. Evoluția emisiilor de gaze cu efect de seră, în România, pe perioada 1999-2008.....</i>	<i>43</i>
<i>Tabelul 5. Evoluția relativă, față de anul 1990, a emisiilor de gaze cu efect de seră, în România, pe perioada 2001-2010.....</i>	<i>43</i>
<i>Tabelul 6. Evoluția ponderii surselor regenerabile de energie în consumul brut final de energie în România și UE27 .....</i>	<i>44</i>
<i>Tabelul 7. Gap-ul intensității energetice dintre România și UE27, pe perioada 2000-2008.....</i>	<i>45</i>
<i>Tabelul 8. Consumul de energie primară în România, în perioada 2000-2008....</i>	<i>46</i>
<i>Tabelul 9. Evoluția ratei sărăciei în România, pe perioada 2003-2010 (scenariul pesimist).....</i>	<i>48</i>
<i>Tabelul 10. Evoluția populației totale și a celei sărace relativ, în România, pe perioada 2003-2010.....</i>	<i>48</i>
<i>Tabelul 11. Evoluția ratei părăsirii timpurii a școlii, în România, pe perioada 1999-2010.....</i>	<i>50</i>
<i>Tabelul 12. Evoluția ponderii populației cu studii terțiare, în România, pe perioada 2005-2009 .....</i>	<i>51</i>
<i>Tabelul 13. Situația comparativă RO – UE27 privind populația în grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare.....</i>	<i>52</i>
<i>Tabelul 14. Evoluția ponderii în PIB a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare, în România, pe perioada 2001-2010.....</i>	<i>52</i>
<i>Tabelul 15. Evoluția comparativă a ponderii cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB în România și UE27 pe perioada 2001-2008.....</i>	<i>53</i>
<i>Tabelul 16. Cuantificarea ținței naționale de ocupare, pe sexe și pe total populație, la orizontul anului 2020.....</i>	<i>56</i>
<i>Tabelul 17. Programarea țințelor naționale intermediare (anuale) privind ocuparea.....</i>	<i>56</i>
<i>Tabelul 18. Evoluția gap-ului dintre rata de ocupare medie în UE27 și rata de ocupare în România .....</i>	<i>58</i>

Tabelul 19. Ponderea populației ocupate în România în populația ocupată în UE27 (grupa de vârstă 15-64 ani)	59
Tabelul 20. Ținta națională pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.....	63
Tabelul 21. Traiectoria țintei naționale privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.....	63
Tabelul 22. Traiectoria ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final brut de energie	64
Tabelul 23. Structura și potențialul surselor regenerabile de energie.....	65
Tabelul 24. Ținta națională cu privire la reducerea sărăciei relative	67
Tabelul 25. Traiectoria țintei naționale privind sărăcia.....	68
Tabelul 26. Determinarea contribuției echivalente a României la realizarea țintei privind sărăcia	68
Tabelul 27. Ținta națională privind rata părăsirii timpurii a școlii	71
Tabelul 28. Traiectoria subțintei naționale privind rata părăsirii timpurii a școlii	72
Tabelul 29. Gap-ul România – UE27 privind rata părăsirii timpurii a școlii	73
Tabelul 30. Ținta națională pentru ponderea populației din grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare	74
Tabelul 31. Traiectoria țintei naționale pentru ponderea populației din grupa de vârstă 30-34 ani cu studii terțiare.....	75
Tabelul 32. Ținta națională pentru ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB.....	78
Tabelul 31. Traiectoria țintei naționale privind ponderea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB.....	78
Tabelul 34. Locul și dinamica României privind indicatorii din European Innovation Scoreboard, pentru anii 2007 și 2008.....	80
Tabelul 35. Sinteza țințelor naționale, comparativ cu țințele din Strategia Europa 2020, la orizontului anului 2020	83
Tabelul 36. Sinteza blocajelor în atingerea țințelor naționale aferente Strategiei Europa 2020.....	90
Tabelul 37. Sinteza vulnerabilităților în atingerea țințelor naționale aferente Strategiei Europa 2020	94
Tabelul 38. Sinteza incertitudinilor în atingerea țințelor naționale aferente Strategiei Europa 2020	98
Tabelul 39. Sinteza lag-urilor în atingerea țințelor naționale aferente Strategiei Europa 2020.....	101

ANEXA 1. Propunere de structură pentru PNR - cadru

1. CONTEXTUL GENERAL

1.1 Contextul internațional

- 1.1.1 Evaluarea economiei mondiale
- 1.1.2 Tendințe în economia mondială
- 1.1.3 Procese relevante în economia mondială
- 1.1.4 Sistemul monetar și financiar internațional
- 1.1.5 „Urmele” crizei financiare și economice din 2007-2010

1.2 Contextul european (Uniunea Europeană)

- 1.2.1 Evaluarea economiei UE27
- 1.2.2 Tendințe în economia UE27
- 1.2.3 Sistemul monetar și financiar la nivelul UE27
- 1.2.4 Dinamica ieșirii din criză în UE27
- 1.2.5 Procese normative și strategii relevante la nivelul UE27

1.3 Contextul național

1.3.1 Mediul normativ

- 1.3.1.1 Administrația publică
- 1.3.1.2 Descentralizarea administrativă
- 1.3.1.3 Politica fiscal bugetară
- 1.3.1.4 Politica monetară
- 1.3.1.5 Alte politici publice

1.3.2 Cadrul economic și social

- 1.3.2.1 Indicatori macroeconomici și regionali
- 1.3.2.2 Indicatori privind economia reală
- 1.3.2.3 Indicatori privind eficiența economică
- 1.3.2.4 Indicatori privind economia nominală
- 1.3.2.5 Indicatori privind nivelul de trai și calitatea vieții
- 1.3.2.6 Indicatori privind piața muncii
- 1.3.2.7 Indicatori microeconomici
- 1.3.2.8 Indicatori privind echilibrul economic extern

1.3.3 Indicatori privind Strategia Europa 2020

- 1.3.3.1 Populația, piața muncii și ocuparea
- 1.3.3.2 Condițiile sociale și sărăcia
- 1.3.3.3 Educația
- 1.3.3.4 Energia, mediul înconjurător și schimbările climatice
- 1.3.3.5 Cercetarea-dezvoltarea-inovarea

1.3.4 Cadrul financiar

- 1.3.4.1 Sistemul bancar

- 1.3.4.2 Sistemul financiar non-bancar
- 1.3.4.3 Piața de capital
- 1.3.4.4 Piața valutară
- 2. LINIILE DIRECTOARE DE ACȚIUNE PENTRU PERIOADA 2011-2020**
  - 2.1 Privind dezvoltarea economică**
  - 2.2 Privind progresul social**
  - 2.3 Privind Strategia Europa 2020**
    - 2.3.1 Ocuparea
    - 2.3.2 Sărăcia
    - 2.3.3 Educația
    - 2.3.4 Energia, mediul înconjurător și schimbările climatice
    - 2.3.5 Cercetarea-dezvoltarea-inovarea
- 3. RISCURI POSIBILE ÎN CREȘTEREA ECONOMICĂ ȘI PROGRESUL SOCIAL**
  - 3.1. Blocaje
  - 3.2. Vulnerabilități
  - 3.3. Incertitudini
  - 3.4. Lag-uri
- 4. RISCURI POSIBILE ÎN ATINGEREA ȚINTELOR NAȚIONALE AFERENTE STRATEGIEI EUROPA 2020**
  - 4.1 Privind ocuparea
  - 4.2 Privind sărăcia
  - 4.3 Privind educația
  - 4.4 Privind energia, mediul înconjurător și schimbările climatice
  - 4.5 Privind cercetarea-dezvoltarea-inovarea
- 5. STRATEGII, PROGRAME, POLITICI**
  - 3.1 Sectoriale**
    - 3.1.1 ...
    - 3.1.2 ...
  - 3.2 Transversale**
    - 3.2.1 ...
    - 3.2.2 ...
  - 3.3 Pentru implementarea Strategiei Europa 2020**
    - 3.3.1 Privind ocuparea
    - 3.3.2 Privind sărăcia
    - 3.3.3 Privind educația
    - 3.3.4 Privind energia, mediul înconjurător și schimbările climatice
    - 3.3.5 Privind cercetarea-dezvoltarea-inovarea
- 6. ANEXE GRAFICE, MATEMATICE ȘI STATISTICE**

ANEXA 2. Propunere de structură pentru PNR anual

- 1. CONTEXTUL NAȚIONAL GENERAL**
  - 1.1. Mediul normativ**
    - 1.1.1. Administrația publică
    - 1.1.2. Descentralizarea administrativă
    - 1.1.3. Politica fiscal bugetară
    - 1.1.4. Politica monetară
    - 1.1.5. Alte politici publice
  - 1.2. Cadrul economic și social**
    - 1.2.1. Indicatori macroeconomici și regionali
    - 1.2.2. Indicatori privind economia reală
    - 1.2.3. Indicatori privind eficiența economică
    - 1.2.4. Indicatori privind economia nominală
    - 1.2.5. Indicatori privind nivelul de trai și calitatea vieții
    - 1.2.6. Indicatori privind piața muncii
    - 1.2.7. Indicatori microeconomici
    - 1.2.8. Indicatori privind echilibrul economic extern
- 2. ANALIZĂ DIAGNOSTIC A STADIULUI ATINS ÎN IMPLEMENTAREA PNR CADRU⁹⁸**
  - 2.1. Evaluarea punctuală a implementării țintelor naționale**
    - 2.1.1. Ocuparea
    - 2.1.2. Sărăcia
    - 2.1.3. Educația
    - 2.1.4. Energia
    - 2.1.5. Cercetarea-dezvoltarea
  - 2.2. Evaluarea generală a progresului economic și social**
    - 2.2.1. Creștere inteligentă
    - 2.2.2. Creștere sustenabilă
    - 2.2.3. Creștere incluzivă
- 3. VALORILE NOMINALE ANUALE PROGRAMATE ALE ȚINTELOR NAȚIONALE**
  - 3.1. Ocuparea
  - 3.2. Sărăcia
  - 3.3. Educația

---

⁹⁸ Această secțiune (care se referă la perioada scursă de la începutul implementării PNR cadru și până la sfârșitul anului anterior) se va dovedi foarte utilă atunci când se va elabora Raportul privind implementarea PNR, raport care va fi transmis, anual, Comisiei Europene. Întrucât structura Raportului urmează a fi comunicată de Comisie, în materialul de față nu se vor face referiri la această componentă.

- 3.4. Energia
- 3.5. Cercetarea-dezvoltarea
- 4. RISCURI POSIBILE ÎN ATINGEREA ȚINTELOR NAȚIONALE**
  - 4.1. Privind ocuparea (blocaje, vulnerabilități, incertitudini, lag-uri)
  - 4.2. Sărăcia (blocaje, vulnerabilități, incertitudini, lag-uri)
  - 4.3. Educația (blocaje, vulnerabilități, incertitudini, lag-uri)
  - 4.4. Energia (blocaje, vulnerabilități, incertitudini, lag-uri)
  - 4.5. Cercetarea-dezvoltarea (blocaje, vulnerabilități, incertitudini, lag-uri)
- 5. RESURSE ALOCATE ATINGERII ȚINTELOR NAȚIONALE ANUALE**
  - 5.1. Privind ocuparea**
    - 5.1.1. Resurse instituționale**
      - 5.1.1.1. Strategii, linii directoare
      - 5.1.1.2. Programe, politici
      - 5.1.1.3. Legislație primară și secundară
      - 5.1.1.4. Instituții, mecanisme, proceduri
    - 5.1.2. Resurse financiare**
      - 5.1.2.1. Bugetul public
      - 5.1.2.2. Sectorul privat
      - 5.1.2.3. Fonduri structurale
      - 5.1.2.4. Alte surse
    - 5.1.3. Resurse umane**
  - 5.2. Privind sărăcia**
    - 5.2.1. Resurse instituționale**
      - 5.2.1.1. Strategii, linii directoare
      - 5.2.1.2. Programe, politici
      - 5.2.1.3. Legislație primară și secundară
      - 5.2.1.4. Instituții, mecanisme, proceduri
    - 5.2.2. Resurse financiare**
      - 5.2.2.1. Bugetul public
      - 5.2.2.2. Sectorul privat
      - 5.2.2.3. Fonduri structurale
      - 5.2.2.4. Alte surse
    - 5.2.3. Resurse umane**
  - 5.3. Privind educația**
    - 5.3.1. Resurse instituționale**
      - 5.3.1.1. Strategii, linii directoare
      - 5.3.1.2. Programe, politici
      - 5.3.1.3. Legislație primară și secundară
      - 5.3.1.4. Instituții, mecanisme, proceduri

5.3.2. Resurse financiare

- 5.3.2.1. Bugetul public
- 5.3.2.2. Sectorul privat
- 5.3.2.3. Fonduri structurale
- 5.3.2.4. Alte surse

5.3.3. Resurse umane

5.4. Privind energia

5.4.1. Resurse instituționale

- 5.4.1.1. Strategii, linii directoare
- 5.4.1.2. Programe, politici
- 5.4.1.3. Legislație primară și secundară
- 5.4.1.4. Instituții, mecanisme, proceduri

5.4.2. Resurse financiare

- 5.4.2.1. Bugetul public
- 5.4.2.2. Sectorul privat
- 5.4.2.3. Fonduri structurale
- 5.4.2.4. Alte surse

5.4.3. Resurse umane

5.5. Privind cercetarea-dezvoltarea

5.5.1. Resurse instituționale

- 5.5.1.1. Strategii, linii directoare
- 5.5.1.2. Programe, politici
- 5.5.1.3. Legislație primară și secundară
- 5.5.1.4. Instituții, mecanisme, proceduri

5.5.2. Resurse financiare

- 5.5.2.1. Bugetul public
- 5.5.2.2. Sectorul privat
- 5.5.2.3. Fonduri structurale
- 5.5.2.4. Alte surse

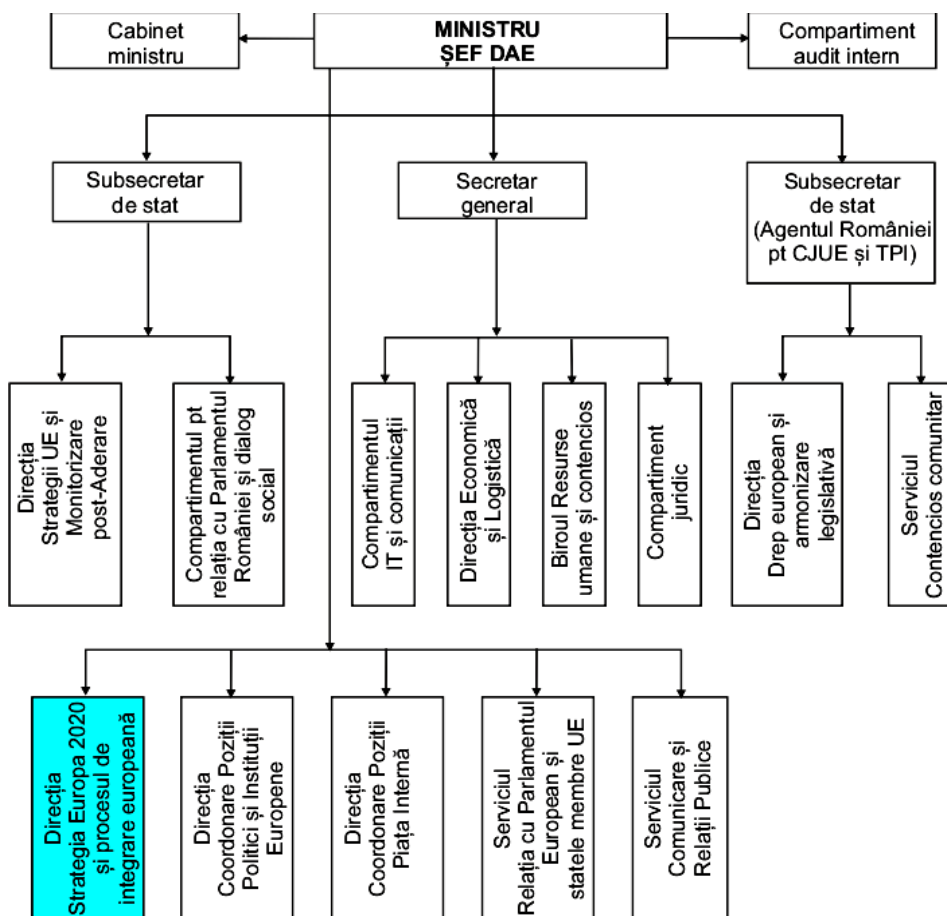
5.5.3. Resurse umane

6. CORELAREA CAUZALĂ, STRUCTURALĂ ȘI FUNCȚIONALĂ A ȚINTELOR ANUALE

7. ALTE PRECIZĂRI

8. ANEXE GRAFICE, MATEMATICE ȘI STATISTICE

ANEXA 3. Direcția „Strategia Europa 2020 și procesul de integrare europeană” din cadrul DAE

ANEXA 4. Matricea de consistență dintre PNR și PC

I. NOTAȚII PENTRU INDICATORI SPECIFICI PROGRAMULUI DE CONVERGENȚĂ:

A. Prevederi de natură strategică națională

1. legislație primară

- A1(PC)1:
- A1(PC)2:
- ....

2. legislație secundară

- A2(PC)1:
- A2(PC)2:
- ....

B. Prevederi de natură strategică sectorială

1. legislație primară

- B1(PC)1:
- B1(PC)2:
- ....

2. legislație secundară

- B2(PC)1:
- B2(PC)2:
- ....

C. Prevederi din Programul de Guvernare

1. legislație primară

- C1(PC)1:
- C1(PC)2:
- ....

2. legislație secundară

- C2(PC)1:
- C2(PC)2:
- ....

D. Indicatori macroeconomici reali

- D(PC)1:
- D(PC)2:
- ....

E. Indicatori macroeconomici nominali

- E(PC)1:
- E(PC)2:

- ....

F. Alți factori de influență

- F(PC)1:
- F(PC)2:
- ....

II. NOTAȚII PENTRU INDICATORI SPECIFICI PROGRAMULUI NAȚIONAL DE REFORME:

- (PNR)1: creșterea ratei de ocupare
- (PNR)2: reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii
- (PNR)3: creșterea ponderii populației cu studii terțiare
- (PNR)4: creșterea ponderii cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în PIB
- (PNR)5: reducerea ratei sărăciei relative
- (PNR)6: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- (PNR)7: creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă în consumul final brut de energie
- (PNR)8: scăderea consumului de energie primară (scăderea intensității energetice a economiei)

ANUL										
	Specifica- ție	Impact	(PNR)1	(PNR)2	(PNR)3	(PNR)4	(PNR)5	(PNR)6	(PNR)7	(PNR)8
A1(PC)1		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
A1(PC)2		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
.....		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
A2(PC)1		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
A2(PC)2		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
.....		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
B1(PC)1		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
B1(PC)2		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
.....		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
B2(PC)1		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
B2(PC)2		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
.....		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
C(PC)1		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								

C(PC)2		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
.....		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
D(PC)1		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
D(PC)2		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
.....		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
E(PC)1		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
E(PC)2		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
.....		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
E(PC)1		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
E(PC)2		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								
.....		Pozitiv								
		Advers								
		Neutru								

EUROPEAN INSTITUTE OF ROMANIA

STRATEGY AND POLICY STUDIES - SPOS 2010

Study no. 2

The new European strategy for growth and jobs (Europe 2020): goals, instruments to monitor its implementation, institutional resources, implementation recommendation

Authors:

Univ. Prof. Ene DINGA (coordinator)

Camelia BĂLTĂREȚU

Univ. Prof. Gabriela PRELIPCEAN

Bucharest, 2010

© *European Institute of Romania*, 2011
7-9, Bd. Regina Elisabeta
Sector 3, Bucharest
ier@ier.ro
www.ier.ro

DTP & Printing: *Alpha Media Print SRL București*
Splaiul Unirii nr. 313 www.amprint.ro

FOREWORD

The research - development programme dedicated to strategy and policy studies (Strategy and Policy Studies – SPOS), launched by the European Institute of Romania in 2006 in order to support Romania in exercising its attributions as a member state of the EU, was continued in 2010 through a new series of studies.

In 2010, as part of the *Strategy and Policy Studies* project, *four studies* were elaborated, tackling fields which are relevant for the Romania's evolution in the European context. Thus, the studies covered important topics of the *government programme* or specific requests formulated by central institutions represented in the coordination reunion on European affairs.

The studies provide elements which found the strategy, policies and the national institutional construction deriving from the EU's programmatic documents (*The Lisbon Treaty; Europe 2020 Strategy; the European Strategy for Danube region*) as well as a practical application aiming to stimulate the development of the industrial policy (*The Competitive Potential of Economic Growth*).

The current studies series, through its information, analyses and proposals, confirm once more the contribution of the European Institute of Romania to the argumentation of Romania's strategies, policies and positions in exercising its attributes as a member of the European Union.

The study has benefited from the contribution of a team of researchers made up of:

- Mr. **Ene Dinga** - economist, Ph.D., professor of theoretical economics, scientific researcher 1 at the Romanian Academy, doctoral thesis coordinator, specialized in economic modeling, economic epistemology, public macroeconomic policies, European economics ;

- Ms. **Gabriela Prelipcean** – professor, Ph. D. at the University „Ștefan cel Mare” from Suceava, with a rich editorial activity and with a vast experience in the area of research in numerous national and international projects of international macroeconomy, risks and crisis economy, rare and extreme events, educations, clusters, migration;

- Ms. **Camelia Băltărețu** - mathematician, is a scientific researcher at the Centre for Financial and Monetary Research „Victor Slăvescu” of the Romanian Academy, from 2001. Her interests concerns mathematical modeling in macroeconomy, econometrics, dynamical systems and conservation laws. She participated in various research grants, such as „*Policies, models and scenarios of economic growth for Romania's integration into European Union*” (2005-2008) and “*Sustainable adjustment policy mix achieving the economic convergence of Romania to European Union*” (PN-II-ID PCE 2008-2) (2008-2011).

Throughout the elaboration of the above - mentioned study, the team of researchers has benefited from the active contribution of Mihai Sebe as project coordinator from the European Institute of Romania, as well as from the support of a working group, made up of representatives of the main institutions of the central administration with competencies in the field.

Gabriela Drăgan

Director General of the European Institute of Romania

CONTENTS

ABBREVIATIONS.....	145
KEY WORDS.....	146
JEL CLASSIFICATION.....	146
1 STUDY IDENTIFICATION	147
1.1. Study title.....	147
1.2. Beneficiary	147
2 ACKNOWLEDGEMENTS	148
3 METHODOLOGICAL CLARIFICATIONS.....	149
4 SYNTHESIS.....	151
5 NON TECHNICAL INTRODUCTION	158
5.1. What Europe 2020 strategy is	158
5.1.1. Institutional deficiencies of the Lisbon Agenda 2010	158
5.1.2. General characterization of Europe 2020 strategy	159
5.1.3. Priorities (basic principles)	160
5.1.4. Goals	160
5.1.5. Flagship initiatives	161
5.1.6. Institutional conditions in support of goal accomplishment	167
5.2. What does Europe 2020 strategy bring new compared to the Lisbon Agenda	168
6 ANALYSIS OF EUROPE 2020 STRATEGY GOALS.....	170
6.1. List of goals.....	170
6.2. Analysis of goals' consistency.....	170
6.3. Analysis of goals' coherence	174
7. STATE OF ROMANIA IN RELATION WITH THE GOALS OF EUROPE 2020 STRATEGY	178
7.1. Employment.....	178
7.2. "20x20x20" trinomial.....	180
7.2.1. Dynamics of the greenhouse gases	180
7.2.2. Proportion of the renewable energy sources (RES) within the gross final energy consumption	182
7.2.3. Dynamics of energy efficiency compared to 1990	183
7.3. Poverty.....	185
7.4. Education.....	187
7.4.1. Rate of early school leaving	187
7.4.2. Proportion of the population with tertiary studies.....	188
7.5. Research-development	190
8 INSTITUTIONAL PROPOSITIONS REGARDING THE NATIONAL TARGETS OF EUROPE 2020 STRATEGY	193
8.1. National target for employment.....	193
8.2. National target for „20x20x20’ trinomial	200

8.2.1. Reduction of greenhouse gas emissions.....	200
8.2.2. Increase of the proportion of renewable energy sources within the final energy consumption.....	202
8.2.3. Increase of the energy efficiency	203
8.3. National target for poverty	205
8.4. National target for education	208
8.4.1. Early school leaving.....	209
8.4.2. Graduation of tertiary learning.....	211
8.5. National target for research-development	214
9 SYNTHESIS OF THE NATIONAL TARGETS	219
10 RISKS TO THE ACCOMPLISHMENT OF THE NATIONAL TARGETS	222
10.1. Bottlenecks	222
10.2. Vulnerabilities	227
10.3. Incertitudes	231
10.4. Lags.....	235
11 CONSIDERATIONS ON THE ELABORATION OF THE NATIONAL PROGRAM OF REFORMS	239
11.1. Role of the National Program of Reforms (NPR).....	239
11.2. General principles for NPR development.....	240
11.3. NPR institutional framework.....	242
11.4. General structure of NPR.....	243
11.4.1. Framework NPR: 2011-2020	244
11.4.2. Annual NPR	244
12 CONSIDERATIONS ON PILOTING THE IMPLEMENTATION OF THE NATIONAL PROGRAM OF REFORMS	245
12.1. Content of the piloting process.....	245
12.2. Generic diagram of the piloting process	247
12.3. An independent institution which to monitor and report on NPR	249
13 CONCLUSIONS, FINAL REMARKS AND RECOMMENDATIONS	252
13.1. Conclusions	252
13.2. Final remarks	253
13.3. Recommendations.....	253
REFERENCES	255
INDEX OF NAMES AND TERMS	257
INDEX OF FIGURES.....	260
INDEX OF TABLES	262
ANNEX 1. STRUCTURE OF THE FRAMEWORK NPR.....	264
ANNEX 2. STRUCTURE OF THE ANNUAL NPR	266
ANNEX 3. DIRECTORATE FOR „EUROPE 2020 STRATEGY AND THE PROCESS OF EUROPEAN INTEGRATION” WITHIN THE DEA	269
ANNEX 4. CONSISTENCY MATRIX BETWEEN NPR AND PC	270

ABBREVIATIONS

BERD: Business Enterprise R&D

PEC: primary energy consumption

CNC: National Framework for Qualifications

CONRES: National Council for Economic and Social Reform

CSNR: National Strategic Framework of Reference

DEA: Department for European Affairs

EIS: European Innovation Scoreboard

EQF: European Qualifications Framework

GERD: Gross Domestic Expenditure on R&D

GES: Greenhouse gas

GSLO-i: Sectoral working group „i” setting the goals

SME: Small and medium enterprises

ISCED: International Standard Classification of Education

LULUCF: Land Use, Land Use Change and Forestry

PC: Program of Convergence

GDP: Gross Domestic Product

NPR: National Program of Reforms

POS: Sectoral Operational Program

PPP: Public-private partnership

PPS: purchasing power standard

SII: Summary Innovation Index

SMR: Strategy for the Modernization of Romania

RES: renewable energy sources

TEP: tons equivalent petrol

UE27: European Union with 27 member states

TPI: target piloting units

KEY WORDS

Europe, strategy, employment, education, reforms, poverty, greenhouse gas, school early leaving.

JEL CLASSIFICATION

E24, F43, H23, H52, I28, I38, J21.

1 Study identification

1.1. Study title

The new European strategy for growth and jobs (Europe 2020): goals, instruments to monitor its implementation, institutional resources, implementation recommendation.

1.2. Beneficiary

The direct beneficiary of the study is the European Institute of Romania, which also is the contracting party. Among the users of the study are: the Department for European Affairs , the Ministry of Economy, Trade and Business, the Ministry of Labour, Family and Social Protection, the Ministry of Education, Research, Youth and Sports, the Ministry of Foreign Affairs, the Chamber of Deputies, the Senate of Romania, the National Agency for Qualifications in the Higher Education and Partnership with the Economic and Social Environment (ACPART), the National Agency for Equal Opportunity and the National Agency for Scientific Research.

2 Acknowledgements

First, the research team is indebted to, and thanks the **European Institute of Romania**, beneficiary of the project, for its competent and permanent support (supply of documents, notification on the publication of new internal or European documents regarding the development and approval of Europe 2020 Strategy, hosting intermediary workshops with the institutional decision-makers of the national strategies pertaining to Europe 2020 strategy) and for the detailed piloting of drawing up the study.

Second, the research team wants to thank the **Department for European Affairs**, which constantly monitored the development of the study, examining in detail the intermediate versions and inputting interesting and useful observations, proposals and evaluations, many of them being included in the final version of the study.

Third, the research team thanks the **experts** from the public institutions in charge with substantiating the national targets arising from Europe 2020 strategy who added true value to the final version of the research report by attending the intermediary workshops and by inputting observations and proposals. However, the authors of the study noticed that the support of the ministries involved in the development of the national targets deriving from Europe 2020 Strategy could have been much more substantial and quicker. The authors are convinced that this attitude, rather formal, displayed during the development of the study, will be completely abandoned during the process of development, implementation, monitoring and reporting on the National Program of Reforms.

3 Methodological clarifications

The study was drawn up on the basis of the following methodological premises:

- The numeric values of the national targets and the dynamic programming of their accomplishment during the time interval 2011-2020, were set and substantiated by the public institutions (ministries/governmental agencies), in charge with the eight punctual targets proposed by Europe 2020 strategy, within the working groups for each target and within the high level working group, coordinated by the Department for European Affairs;
  - *consequence*: within the economy of the study, the quantification and dynamic programming of the national targets are regarded a exogenous (policy) variables, therefore, no evaluation is done on the necessity, possibility or opportunity of these values and programming (the numeric values of the targets were taken as such from the Memorandum approved by the Government of Romania on July 10, 2010 „Approval of the final values for the Romanian targets deriving from Europe 2020 strategy ”).
- The inputs formulated by the working groups in the documents substantiating the national targets deriving from Europe 2020 strategy, concerning the volume, structure and planning of the financial resources or of other types of resources, necessary and sufficient to accomplish the proposed targets, are sporadic, incomplete and unsupported by budgetary or macroeconomic anchors for the time interval 2011-2020;
  - *consequence*: the study doesn't approach and doesn't evaluate the allocation of resources (financial, human, logistic etc.) required to accomplish the proposed national targets; the authors consider, otherwise, that the place of these evaluations is the plan of action which, in principle, must not be part of strategic documents, rather it should be included in programming documents (such as the National Plan of Reforms); however, the authors focused quite in detail on the institutional resources, on the resources of mechanism and procedures, which are necessary and possible for the development and implementation of the National Program of Reforms.
- The authors consider (in agreement with the terms of reference proposed by the beneficiary – the European Institute of Romania) that the study

must focus on the way of designing the National Program of Reforms and, particularly, on the institutional mechanisms piloting its implementation;

- *consequence*: the study systematised the possible risks to the implementation of the measures needed to accomplish the national targets, it proposes a new structure of the National Plan of Reforms (and a strategic framework for it), as well as an institutional mechanism (institutions and procedures) to ensure the consistency, continuity and efficacy of the National Program of Reforms' implementation.

Methods used by the study

- a. Analyses pertaining to logic, behaviour and mechanism, causality and impact;
- b. Statistic evaluations (dynamics, intensities, factorial contributions);
- c. Graphic, numeric and synoptic representations (Excel, CorelDraw);
- d. Comparative analyses;
- e. Structural analyses.

4 Synthesis

OBJECTIVES OF THE STUDY

The study had the following objectives:

- a. To evaluate the significance of the targets and of their quantified value, as they were set by “Europe 2020 - European strategy for smart, sustainable and inclusive growth”
- b. Evaluate the substantiation of the nominal value for the national targets afferent to the goals of the European strategy, to be accomplished by 2020, and evaluate the programmed evolution so as to accomplish the final targets;
- c. Propose an adequate structure of the National Program of Reforms, which to answer the requirements of coherent, consistent and predictable implementation of the national targets;
- d. Propose an institutional mechanism for the continuous piloting of the process of implementation, monitoring, stage evaluation and reporting on the accomplishment of the targets set by the National Program of Reforms;
- e. Identify a mechanism which to correlate the objectives stated by the National Program of Reforms and by the Program of Convergence, which to ensure the coherence, consistency and convergence of the two national strategic programs.

BRIEF PRESENTATION OF EUROPE 2020 STRATEGY GOALS

Europe 2020 strategy proposes three basic principles (priorities):

- Smart growth
- Sustainable growth
- Inclusive growth

In order to accomplish these principles, Europe 2020 strategy proposes the following eight targets, grouped on five headline targets, to be achieved by 2020:

- a. **Economic target: occupation rate: 75%** (of the population aged 20-64) through:
  - an increased participation of the youth
  - the participation of the older workers and of the less skilled workers
  - a better integration of the legal immigrants

- b. Target of general support to development: The total funds (public and private) allocated to **research-development**: 3% of the GDP;
- c. Technological target: “**20x20x20**” trinomial : 20% reduction in the emissions of greenhouse gases (compared to 1990), 20% increase of the energy efficiency or 20% decrease of the energy consumption, 20% increase of the proportion of renewable energy sources in the final gross consumption of energy;
- d. Educational target: Limit to maximum 10% the **rate of early school leaving** by the population aged 18-24, and reaching a proportion of minimum 40% of the population aged 30 to 34 having a tertiary degree or equivalent;
- e. Social target: Decrease by 20 millions the population exposed to the **risk of poverty** (25% reduction of the population at risk of poverty).

Europe 2020 strategy proposes seven flagship initiatives aimed to facilitate goal accomplishment:

- Innovation Union
- Youth on the move
- A digital Agenda for Europe
- Resource efficient Europe
- An industrial policy for the globalization era
- An Agenda for new skills and jobs
- European Platform against Poverty

Figure 1 shows the way in which the flagship initiatives form a coherent mechanism for the economic and social development of the European Union by 2020.

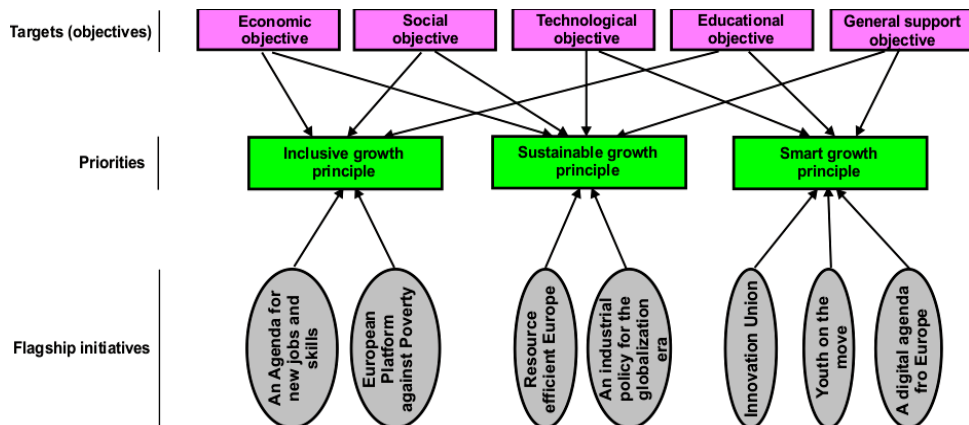

Figure 1. „Allocation” of the goals and flagship initiatives to the priorities of Europe 2020 strategy

MAIN RESEARCH OUTPUTS

Conceptual

- a. The five headline targets of Europe 2020 strategy are consistent between them (taken two by two and overall), generating “virtuous” circles which produce the reciprocal potentiation of the headline targets (figure 2):

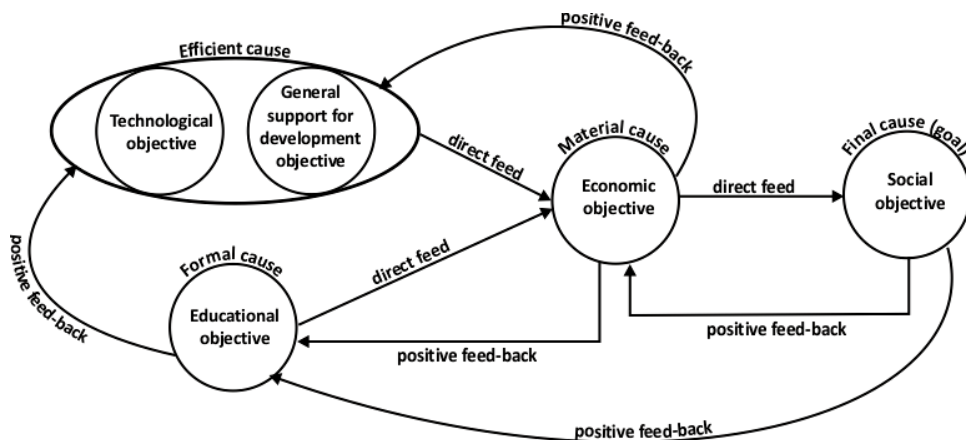

Figure 2. Classification of Europe 2020 strategy headline targets according to the type of causality

- b. The targets produce outputs which become inputs for other targets, which ensures the internal sustainability of the headline targets set by the European strategy;
- c. The convergence process and the process of accomplishing Europe 2020 strategy goals are interdependent and will be analysed in correlation by the European Commission, the two documents being forwarded simultaneously by the member states;
- d. The accomplishment of Europe 2020 strategy goals will subordinate all the public policies from the member states and the European Union (which means that Europe 2020 strategy and the National Programs of Reform become master plans for the entire economic and social development of the European Union and of its member states, during the time interval 2011-2020);
- e. The headline targets of Europe 2020 strategy focus on the final, social, significance of all the outputs of its implementation, which materializes the concept of “social market economy”, present in all EU strategic documents, including in the Lisbon Treaty, which currently

- governs the organization and functioning of the European Union;
- f. The vision proposed by Europe 2020 strategy doesn't refer any more to a status of the European Union by 2020 (as the Lisbon Agenda had proposed for 2010); it just objectifies the three priorities that must guide the economic and social development of the Union (smart growth, sustainable growth and inclusive growth);
  - g. The Council of Europe coordinates directly the implementation of Europe 2020 strategy, which involves that the goals of the strategy are assumed at the top political level.

Empirical

Table 1 shows the national targets resulting from Europe 2020 strategy:

	Headline target	Target	Nominal value in Europe 2020 strategy	Nominal value set by Romania	Accomplishment of the European target - %
1.	Economic	Employment rate of the population aged 20-64- %	75.0	70.0	93.3
2.	Social	Reduce the rate of relative poverty - %	25.0	16.0	64.0
3.	Technological	Reduce the rate of greenhouse gas - % emissions	20.0	20.0	100.0
		Increase the rate of energy efficiency - %	20.0	19.0	95.0
		Proportion of the renewable sources of energy within the final gross energy consumption - %	20.0	24.0	120.0
4.	General support to development	Proportion of research-development expenditure within the GDP - %	3.0	2.0	66.7
5.	Educational	Reduce early school leaving - %	10.0	11.3	87.0
		Share of population aged 30-34 with tertiary education - %	40.0	26.7	66.7

Table 1. Nominal values of the European and national targets

Figure 3 shows the nominal gap (in percentage points) between the national targets and the European targets:

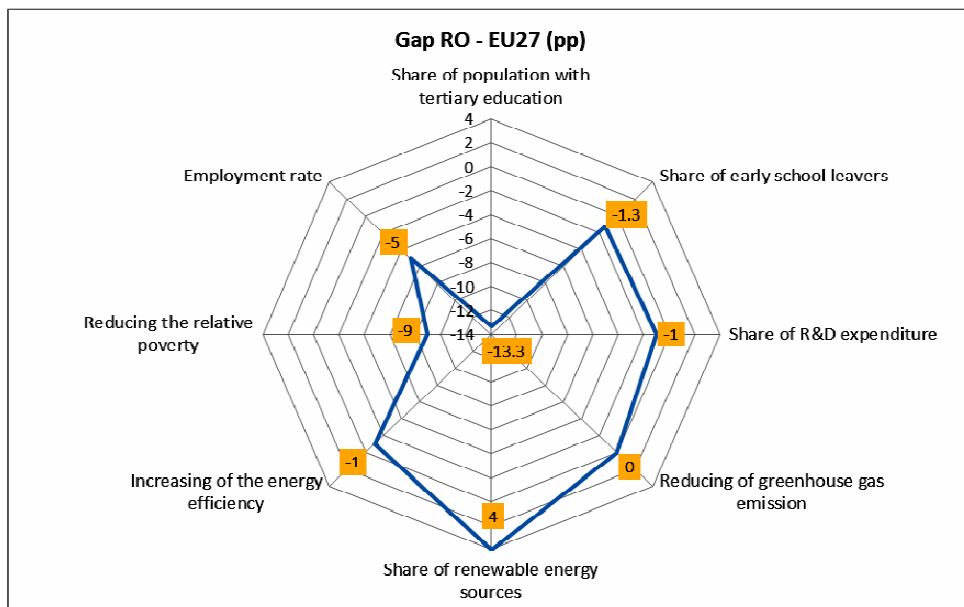

Figure 3. Gap between the national targets and the targets set by Europe 2020 strategy

Table 2 shows the evolution of the national targets during the interval 2011-2020:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Employment rate of the population aged 20-64- %	63.9	64.3	64.7	64.7	66.2	67.0	67.8	68.5	69.3	70.0
Reduce the rate of relative poverty - %			3.4		7.1					16.0
Reduce the rate of greenhouse gas - % emissions	80.3		84.8		89.3					99.5
Increase the rate of energy efficiency - %										19.0
Proportion of the renewable sources of energy within the final gross energy consumption - %	19.0	19.0	19.7	19.7	20.6	20.6	21.8	21.8	24.0	24.0
Proportion of research-development expenditure within the GDP - %	0.48		0.85		1.3					2.0
Reduce early school leaving - %	15.8	15.3	14.8	14.3	13.8	13.3	12.8	12.3	11.8	11.3
Share of population aged 30-34 with tertiary education - %	18.4	19.4	20.3	21.3	22.2	23.2	24.1	24.9	25.9	26.7

Table 2. Nominal evolution of the national targets during the interval 2011-2020

Data source: Documents of establishing national targets GSLO-1, GSLO-2, GSLO-3, GSLO-4, GSLO-5. Eurostat.

Institutional

- a. The accomplishment of the national targets is conditioned by the occurrence of four types of risks: bottlenecks, vulnerabilities, incertitudes and lags;
- b. The study identifies for each of the eight individual national targets, the list of the main bottlenecks, vulnerabilities, incertitudes and lags that have to be managed;
- c. It is necessary to develop not just an annual National Program of Reforms, but also a framework National Program of Reforms;
- d. It is necessary to elaborate annually the matrix of consistency between the National Program of Reforms and the Program of Convergence;
- e. It is necessary to establish a special directorate with the Department for European Affairs, which to deal exclusively with the elaboration of the National Program of Reforms and which to coordinate its implementation;
- f. It is advisable to establish a Ministry of Integration and European Affairs, which to integrate the current Department for European Affairs;
- g. It is necessary to establish target piloting units, for each individual national target within the ministries or governmental structures in charge with the accomplishment of those targets;
- h. It is necessary to conduct four stage evaluations (in 2013, 2015, 2017, 2019) of the accomplishment of the goals set by the framework National Program of Reforms;
- i. It is advisable to establish an independent structure which to monitor the elaboration and implementation of the National Program of Reforms and the reports on its progress: the National Council of Economic and Social Reform (CONRES).

SUGGESTIONS AND RECOMMENDATIONS

- a. As the economic, financial and institutional conditions improve, Romania must endeavour to increase the quantification of the national targets afferent to the goals of Europe 2020 strategy, increasing thus its contribution to the implementation of the European strategic document, on the one hand, and achieving a higher level of modernization and of integration of Romania within the European Union, on the other hand;

- b. All the national and sectoral strategies must be reviewed and aligned (as objectives, stages, resources and actions) with the provisions of the National Program of Reforms;
- c. The teams working on the elaboration of the National Program of Reforms and of the Program of Convergence, must collaborate actively and permanently in order to ensure the coherence and consistency of these two essential programs for the economic and social modernization of Romania and for its integration within the European Union;
- d. The European Institute of Romania should perform, with the frequency proposed by the study, the stage evaluations for the implementation of the National (framework) Program of Reforms; within this context, the authors of the study may provide counselling or may participate in the working groups or workshops organised for the mentioned purpose;
- e. The mandatory structural elements of the National Program of Reforms, imposed by the European Commission, should be completed with the proposals of the authors concerning the elaboration of the framework version and of the annual versions of the National Program of Reforms.

5 Non technical introduction

5.1. What Europe 2020 strategy is

Europe 2020 strategy is a strategic document of the European Union concerning the economic and social fields, within the context of the European model of social market economy, document which sets the basic directions of economic and social development of the European Union in the 21st century. This is a new strategic approach of the European Union, based on several documents issued by the European Commission, by the Council of Europe and by the working formations of the Council of the European Union. *Europe 2020* strategy comprises the fundamental goals which the European Union wants to accomplish, in the economic and social field, by 2020, meaning throughout the interval 2011-2020, across the Union. *Europe 2020* strategy is a continuation of the Lisbon Agenda 2010, which functioned with the same purpose, for the period 2000-2010.

5.1.1. Institutional deficiencies of the Lisbon Agenda 2010

The intermediary evaluations, either official (reports) or as scientific studies, concerning the designing and implementation of the Lisbon Agenda, revealed several deficiencies which ended in an unsatisfactory accomplishment of the goals set by this strategy:

- *Lack of an adequate program of implementation by the member states;*
- *Lack of a full political assuming at the national level;*
- *Large number of quantified goals and targets;*
- *Deficient monitoring of the member states;*
- *Insufficient distinction between purposes and means;*
- *Insufficient correlation between the goals of the Lisbon Agenda and those of the economic convergence;*

All these evaluations were considered when the new European strategy was developed – Europe 2020 strategy. Figure 4 shows the general design of making the new strategy simpler and more efficient:

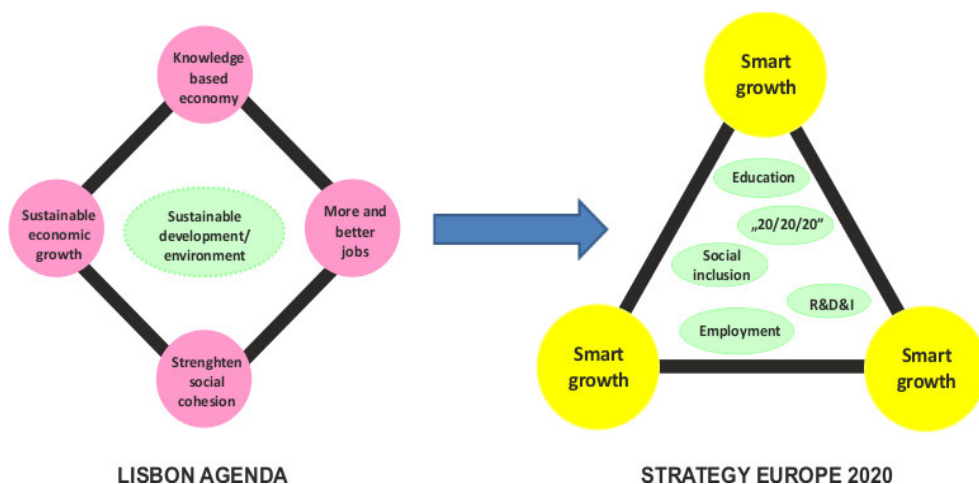

Figure 4. Comparative design of the Lisbon Agenda and of the Europe 2020 strategy

5.1.2. General characterization of Europe 2020 strategy

Although the results of the Lisbon Agenda 2010 implementation are not satisfactory, *Europe 2020* strategy didn't cut back on its ambitions concerning the goals/targets which it proposes for the economic and social development of the European Union during the next decade. We thus consider that maintaining the "positive pressure" on the speed and scope of the European construction (first, at the institutional level and, second, at the level of the real economy) is beneficial. It is important to show from the beginning several particularities of the new Strategy, compared to the Lisbon Agenda:

- a stronger stress on implementing the actions, compared to the stress on accomplishing the goals; of course, this doesn't mean that the actions will be directed less and the emphasis is on accomplishing the goals, it just means that the implementation of the actions becomes of decisive importance;
- introduction of the mechanisms for goal accomplishment by implementing the related actions in the very strategy (which did not happen in the Lisbon Agenda);
- the social aspects are regarded as essential to the process of economic growth (in the perspective of the European social model);
- the national goals can be different than those proposed by the European strategy, function of the starting point, of the actual conditions from each member state, and function of the obstacles to economic growth or function of other economic and social processes from each member state;

- subordination of the community policies to the purpose of accomplishing *Europe 2020* strategic goals;
- the European Council becomes the crucial factor coordinating Strategy implementation, the guiding forum (contrary to the present situation when it actually is the last link).

5.1.3. Priorities (basic principles)

Europe 2020 Strategy proposes three priorities¹, which actually are *basic principles* for the European construction during the next decade:

1. **smart** growth – developing an economy based on knowledge and innovation (economy in which the production, circulation and utilization of the information, of any kind, has a democratic character, comprehensive, functioning within an increasingly automatic network);
2. **sustainable** growth – promoting a more resource efficient, greener and more competitive economy (economic growth able to meet the economic necessities of the present generation without adversely affecting the possibilities of the future generations to meet their own economic necessities);
3. **inclusive** growth – fostering a high-employment economy delivering social and territorial cohesion (economic growth which increases the level and quality of the social integration for all the members of the society, by reducing and possibly eliminating the economic and social disparities which are not based on disparities of merit).

5.1.4. Goals

Europe 2020 strategy proposes five goals (targets) to be accomplished by 2020. These goals are:

- a. **Employment rate:** 75% (of the population aged 20-64) through:
  - an increased participation of the youth
  - the participation of the older workers and of the less skilled workers
  - a better integration of the legal immigrants
- b. The total funds (public and private) allocated to **research-development:** 3% of the GDP;

---

¹ These principles were stipulated, more or less explicitly, in the Lisbon Agenda too, but this time they are stated expressly, in order to put into value the general philosophy of the European construction in the economic and social fields, during the next decade.

- c. **“20x20x20”** trinomial: 20% reduction in the emissions of greenhouse gases (compared to 1990), 20% increase of the energy efficiency or 20% decrease of the energy consumption, 20% increase of the proportion of renewable energy sources in the final gross consumption of energy;
  - o EU might decide, after 2012, the increase to 30% of the emissions reduction, compared to 1990;
- d. Limit to maximum 10% the **rate of early school leaving** by the population aged 18-24, and reaching a proportion of minimum 40% of the population aged 30 to 34 having a tertiary degree² or equivalent;
- e. Decrease by 20 millions the population exposed to the **risk of poverty** (25% reduction of the population at risk of poverty).

5.1.5. Flagship initiatives

Europe 2020 strategy proposes seven flagship initiatives (pilot programs, sectoral programs with transversal vocation, aimed to facilitate goal accomplishment through specific and convergent actions, conducted in key areas of the economic and social processes). The flagship initiatives include directions and recommendations of actions both for the European Union as a whole, and for the individual member states. These initiatives are as follows:

- ***Innovation Union***

---

² By *tertiary learning* we understand a form of higher education or its equivalent (ISCED levels 5 and 6 from the European classification. The Ministry of Education, Research, Youth and Sports considers, in its contribution to the position of Romania regarding EU 2020 strategy, that “the sphere of competence of the pre-university education also includes the non-university tertiary education – post high-school learning and vocational learning”. According to EUROSTAT, which uses the *International Standard Classification of Education (ISCED)* the tertiary learning includes **levels 5 and 6** as follows:

- level 5 = first stage of the tertiary learning – which includes programs with academic orientation (type A) as well as those programs of tertiary education oriented towards a profession (type B), which are shorter as duration than type A programs and which are directed towards facilitating the insertion of the labour market ;
- level 6 = second stage of the tertiary learning which provides studies leading to qualification in advanced research (doctorate, or PhD degree)
- level 4 ISCED – non-tertiary, post-secondary education, including programs reaching the borderline between the higher secondary and tertiary education , such as programs which prepare the students for the tertiary learning or programs which prepare the students directly for the labour market . The problem is to decide whether to include the post-high school learning and the vocational schools at ISCED level 4 (higher secondary education) or at ISCED level 5 (first stage of tertiary learning).

The last Council for Education-Culture-Youth, from 11 May 2010, accepted the possibility to include, in properly documented situations, level ISCED 4 within the national sphere of definition for the tertiary learning or its equivalent, as support for the accomplishment of the national target for tertiary learning from *Europe 2020* strategy .

- Purpose: redirect research-development-innovation towards the current challenges: climate change, energy and resources efficiency, health and demographic change
- Directions of action at EU level:
  - ✓ Complete the agenda of the European Research Area
  - ✓ Improve the framework conditions for business to innovate
  - ✓ Launch European Innovation Partnerships
  - ✓ Strengthen the role of EU instruments to support innovation
  - ✓ Promote knowledge partnerships
- Directions of action at national level:
  - ✓ Reform the national (and regional) research-development-innovation systems
  - ✓ Ensure a sufficient supply of knowledge in science, mathematics and engineering, and focus school curricula on creativity, innovation and entrepreneurship
  - ✓ Prioritize knowledge expenditure by promoting private investments in research-development
- ***Youth on the move***
  - Purpose: enhance the performance and international attractiveness of Europe's higher education institutions and raise the overall quality of all levels of education and training in the European Union
  - Directions of action at EU level:
    - ✓ Integrate and enhance the mobility as well as university and researchers' programs
    - ✓ Set up the modernization agenda of the higher education
    - ✓ Promote entrepreneurship through programs for young professionals
    - ✓ Promote recognition for non-formal and informal learning
    - ✓ Launch a youth employment framework aimed at reducing youth unemployment rates
  - Directions of action at national level:
    - ✓ Efficient investment in education and training systems at all levels
    - ✓ Improve the educational outcomes on each segment³, aiming at reducing the early school leaving
    - ✓ Enhance the openness and relevance of the education systems by building national qualification frameworks and better gearing

---

³ The following education levels, in chronological order, are targeted: pre-school, primary, secondary, vocational and tertiary. For Romania, between the primary and secondary level we must add the middle school.

learning outcomes towards labour market needs

- ✓ Improve young people's entry into the labour market through an integrated mechanism of guidance, counselling and apprenticeships

- ***A digital Agenda for Europe***

- Purpose: deliver sustainable economic and social benefits from a digital single market based on fast and ultra fast internet and interoperable applications

- Directions of action at EU level:

- ✓ Provide a stable legal framework that stimulates investments in an open and competitive high speed internet infrastructure and in related services
- ✓ Develop an efficient spectrum policy
- ✓ Facilitate the use of the structural funds to implement the digital agenda
- ✓ Create a true, single on-line market
- ✓ Reform the research and innovation funds and increase support in the field of ICT
- ✓ Promote internet access and take-up by all European citizens, through actions promoting the digital literacy

- Directions of action at national level:

- ✓ Draw up operational high speed internet strategies and target public funds (including structural funds)
- ✓ Establish a legal framework for coordinating the public works to reduce the costs of network implementation
- ✓ Promote deployment and usage of modern accessible on-line services (governance, health etc.)

- ***Resource efficient Europe***

- Purpose: support the shift towards a resource efficient and low-carbon economy, with the purpose to decouple the economic growth from resources and energy

- Directions of action at EU level:

- ✓ Mobilise EU financial instruments as part of a consistent funding strategy, that pulls together public and private funding
- ✓ Enhance the framework for the use of market-based instruments to accomplish the purpose
- ✓ Present proposals to modernise and decarbonise the transport sector (including the launch of a major European "green" car initiative)
- ✓ Accelerate the implementation of strategic projects with high European added value, to address critical bottlenecks (in particular cross border sections and inter modal nodes)

- ✓ Complete the internal energy market and implement the strategic energy technologies plan (including the promotion of renewable sources of energy)
- ✓ Present an initiative to upgrade Europe's energy networks (including Trans European energy networks)
- ✓ Adopt and implement a revised Energy Efficiency Action Plan (impacting on the consumption and production patterns)
- ✓ Establish a vision of structural and technological changes required to move to a low carbon, resource efficient and climate resilient economy by 2050
- Directions of action at national level:
  - ✓ Terminate environmentally harmful subsidies, limiting exceptions to the people with social needs
  - ✓ Use market-based instruments to adapt production and consumption methods
  - ✓ Develop a smart, upgraded and fully interconnected transport and energy infrastructure
  - ✓ Ensure a coordinated implementation of infrastructure projects
  - ✓ Focus on the urban dimension of transportation
  - ✓ Use regulation, building performance standards and market-based instruments to reduce energy and resource use and use structural funds
  - ✓ Stimulate energy saving
- ***An industrial policy for the globalization era***
  - Purpose: industry must promote competitiveness (in the primary, secondary and tertiary sectors) and exploit the opportunities of globalization and green economy (throughout the entire international value chain)
  - Directions of action at EU level:
    - ✓ Establish an industrial policy creating the best environment to maintain and develop a strong, competitive and diversified industrial base in Europe
    - ✓ Develop a horizontal approach to industrial policy combining different policy instruments
    - ✓ Improve the business environment, especially for smes, including through reducing the transaction costs of doing business in Europe, the promotion of clusters and improving affordable access to finance
    - ✓ Promote the restructuring of sectors in difficulty

- ✓ Promote technologies and production methods that reduce natural resource use
- ✓ Promote the internationalisation of smes
- ✓ Ensure that transport and logistics networks enable industry throughout the Union to have effective access to the Single Market and the international market beyond
- ✓ Develop an effective space policy (including programs Galileo⁴ and GMES⁵)
- ✓ Enhance the competitiveness of the European tourism sector
- ✓ Review regulations to support the transition of service and manufacturing sectors to greater resource efficiency (including more effective recycling)
- ✓ Renew the EU strategy to promote Corporate Social Responsibility
- Directions of action at national level:
  - ✓ Improve the business environment especially for innovative SMEs (including through public sector procurement to support innovation incentives)
  - ✓ Improve the conditions for enforcing intellectual property
  - ✓ Reduce administrative burden on companies, and improve the quality of business legislation
  - ✓ Work closely with stakeholders in different sectors to identify bottlenecks and develop a shared analysis on how to maintain a strong industrial and knowledge base and put the eu in a position to lead global sustainable development
- ***An Agenda for new skills and jobs***
  - Purpose: create the conditions for modernizing labour markets with the view to raising employment levels and ensuring the sustainability of the social models (including raising labour productivity)
  - Directions of action at EU level:
    - ✓ Define and implement the second phase of flexicurity agenda, together with the European social partners
    - ✓ Adapt the legislative framework, in line with 'smart' regulation principles, to evolving work patterns
    - ✓ Facilitate and promote intra-European labour mobility and better match labour supply with demand (including concerning workforce migration)

---

⁴ European system for radio-navigation by satellite European equivalent of the GPS).

⁵ Global Monitoring For Environment and Security.

- ✓ Strengthen the capacity of social partners and make full use of the problem-solving potential of social dialogue at all levels
- ✓ Give a strong impetus to the strategic framework for cooperation in education and training involving all stakeholders (implementation of life-long learning principles)
- ✓ Develop the European Skills, Competences and Occupations framework (ESCO⁶)
- Directions of action at national level:
  - ✓ Implement the national pathways for flexicurity
  - ✓ Review and regularly monitor the efficiency of tax and benefit systems so to make work pay with a particular focus on the low skilled, whilst removing measures that discourage self-employment
  - ✓ Promote new forms of work-life balance and active ageing policies and to increase gender equality
  - ✓ Promote and monitor the effective implementation of social dialogue outcomes
  - ✓ Establish the national qualification framework with the view to implement the European qualification framework
  - ✓ Ensure that the formal and informal learning and training systems generate the competencies demanded by the further learning and labour market
  - ✓ Develop partnerships between the worlds of education/training and work (including by the participation of social partners in the planning of education and training provision)
- **European Platform against Poverty**
  - Purpose: ensure economic, social and territorial cohesion
  - Directions of action at EU level:
    - ✓ Transform the open method of coordination on social exclusion and social protection into a platform for cooperation, peer-review and exchange of good practice (including by support from the structural funds)
    - ✓ Design and implement programmes to promote social innovation for the most vulnerable, for the most discriminated, and development of a new agenda for migrants' integration
    - ✓ Undertake and assessment of the adequacy and sustainability of pension systems and social protection (including a better access to health care systems)

---

⁶ European Skills, Competences and Occupations.

- Directions of action at national level:
  - ✓ Promote shared collective and individual responsibility in combating poverty and social exclusions
  - ✓ Define and implement measures addressing the specific circumstances of groups
  - ✓ Deploy the pensions and social security systems to ensure adequate income and access to health care.

5.1.6. Institutional conditions in support of goal accomplishment

Europe 2020 strategy sets the institutional and economic policy conditions aimed to ensure the accomplishment of the determined goals. These conditions are, in principal:

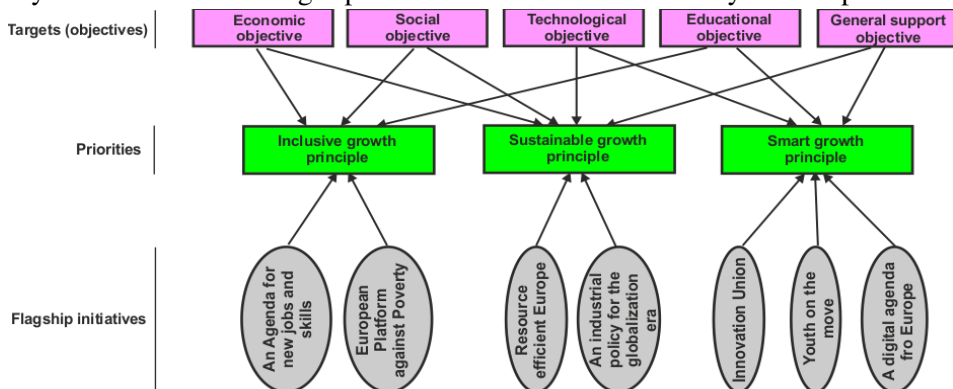
- Restore the macroeconomic *stability*;
- Redirect the *public finances* towards a sustainable development;
- Extended *coordination* of the economic policies between the member states;
- *Subordination* of all the common policies (including the common agricultural policy and the policy of cohesion) to the accomplishment of the strategic goals;
- *Promote* economic, social and territorial cohesion;
- *Develop* the infrastructure;
- *Increase* work productivity;
- Efficient *monitoring* mechanisms;
- Periodical debates within the Council of Europe concerning the priorities of the strategy
  - October 2010: research-development;
  - March 2011: energy policy (including the greenhouse gases and the security of energy supply);
- Coordinate the economic policies of the member states (the open method of coordination, wide directions of economic policy);
- Coordinate the report and evaluation of the accounts on the national programs of reforms and on the national programs of convergence/stability;
- Close dialogue between the Commission and the member states (reunion of the Commission's and member states' experts to examine the situation);
- Ensure the quality, reliability and promptness of supplying statistical data by the member states;
- *Involvement* of the national parliaments, social partners, regions and of other stakeholders.

5.2. What does Europe 2020 strategy bring new compared to the Lisbon Agenda

Europe 2020 strategy aspires to represent a natural continuation of the Lisbon Agenda. Nevertheless, it has some characteristics intended both to avoid the institutional and mechanism dysfunctions which affected the efficacy of implementing the Lisbon Agenda, and to amplify the factors favoring the accomplishment of the new economic and social targets that have been set for 2011-2020. These peculiarities mainly refer to the:

- *Thematic approach* of the EU economic and social development during 2011-2020: this resides in the structural and functional combination of the set targets and priorities. This will make sure that the means of accomplishment fit the targets, which will increase the odds of implementing the goals set by *Europe 2020* strategy;
- *Correlation* of the system of national reporting: the member states will report concomitantly both the stage of implementing the *Europe 2020* strategy (the stage of implementing the national programs of reforms) and the stage of implementing the strategy of convergence/stability⁷. Although the two reports are distinct, the fact that they are forwarded concomitantly to the European Commission allows the latter to evaluate the consistency existing between the two strategies, which is aimed to support their mutual synergism, not their mutual undermining;

The flagship initiatives have been introduced with the purpose to support specifically the observance of the three priorities of the strategy. Figure 5 shows the way in which the seven flagship initiatives are “allocated” directly to these priorities:

Figure 5. “Allocation” of the goals and flagship initiatives to the priorities of Europe 2020 strategy

⁷ The member states of the Economic and Monetary Union (the Euro zone) develop and implement Programs of stability, while the other member states develop and implement Programs of convergence.

- *Relocation* of the decision-making responsibility, initiative and competency, from the European Commission⁸ to the Council of Europe, due to the composition of the Council of Europe (heads of state and governments of the EU member states): this change of responsibility will bring, from the beginning, a higher cohesion both in decision-making and formulation and in ensuring the institutional and authoritative conditions for the implementation of the decisions that are made;
- *Bestowing* the European Parliament with the roles of:
  - Driving force to mobilize the European citizens in accomplishing the goals of the Strategy, relying on the fact that the members of the European Parliament are elected by the European citizens and, therefore, they have to represent their interests in this forum;
  - Co-legislator for the essential initiatives concerning the implementation of the Strategy and the accomplishment of the set goals: this will be mainly done through the procedure of co-decision-making.

---

⁸ The European Commission, as executive body, will maintain the following main attributions, competencies and responsibilities: a) will monitor and evaluate the progress; b) will coordinate the economic policies; c) will direct the flagship initiatives; d) will issue warnings if inadequate national reactions occur in relation with the implementation of the Strategy.

6 Analysis of Europe 2020 Strategy Goals

6.1. List of goals

Europe 2020 strategy is a strategy dedicated to the economic growth and job creation. Examining the five headline targets of the strategy shows the following nature of the goals:

- I. An *economic* goal: **occupation rate**: 75% (of the population aged 20-64);
- II. A *technologic* goal: the “**20x20x20**” trinomial: 20% reduction in the emissions of greenhouse gases (compared to 1990), 20% increase of the energy efficiency or 20% decrease of the energy consumption, 20% increase of the proportion of renewable energy sources in the final gross consumption of energy;
- III. A *social* goal: decrease by 20 millions the population exposed to the **risk of poverty**⁹ (25% reduction of the population at risk of poverty);
- IV. An *educational* goal: limit to maximum 10% the **rate of early school leaving** by the population aged 18-24, and reaching a proportion of minimum 40% of the population aged 30 to 34 having a tertiary degree or equivalent;
- V. A goal as *general support for development*: the total funds (public and private) allocated to **research-development**: 3% of the GDP.

6.2. Analysis of goals' consistency

The consistency (non-contradictoriness) of the goals set by *Europe 2020* strategy is particularly important because, if this condition is not met, there is a risk that the accomplishment of one or several goals compromises the accomplishment of another or other goals.

The most efficient method to analyse the consistency of a set of entities is to analyse those entities two by two.

1. Analysis of consistency between the economic goal and the technological goal

The accomplishment of the technological goal leads to a certain decrease of the unit price of production (by reducing the price of electric power purchase) and of the social cost (by reducing the expenditure of intervention to neutralise the

---

⁹ The term refers to the relative poverty.

adverse externality due to the emissions of greenhouse gases). Therefore, additional funds are available to create new jobs, which is consistent with the economic goal. Reciprocally, the higher occupational rate requires, in order to maintain the level of work productivity, a higher energy efficiency of the economic activity. A specific levy effect emerges and functions here: the higher is the propensity to reduce the greenhouse gas emissions, i.e. the better the energy efficiency, the more beneficial (i.e. towards the desired direction) will be the effect of higher employment rates on the energy issues. Of course, it would be methodologically interesting to identify the threshold where this effect emerges and starts functioning but, for the purposes of this study, the simple identification of this possibility is enough to show the consistency between the economic goal and the technological goal.

2. Analysis of consistency between the economic goal and the social goal

The accomplishment of the economic goal will increase the income of the population, with immediate impact on reducing the poverty rate and, implicitly, on increasing the level of social inclusion, i.e. on the accomplishment of the social goal. Reciprocally, if using alternative methods (for instance, by an autonomous increase of the social work) the poverty rate decreases, the maintenance of this social status involves both a higher demand (primarily of the demand for consumption) and offer of labour from the population, therefore, on both levels of impact, a higher employment rate. Therefore, the accomplishment of the two goals is not contradictory.

3. Analysis of consistency between the economic goal and the educational goal

The causal link between the economic goal and the educational goal is no longer as obvious as in the above situations, at least for the short term. However, on the medium term and long term, in a rather intermediated manner, GDP growth, generated by the higher employment rates, will increase the demands for quality of life, which will have a positive impact on the reduction of the early school leaving rate and on the increased rate of the population with tertiary education within the total population aged 20-64. Reciprocally, the lower rates of early school leaving and the higher rates of population with tertiary education will result in better skills, therefore in a higher work productivity, which will increase the proportion of the tertiary and quaternary sectors within the GDP, i.e. will increase the employment rate. We may thus say that in principle, the economic goal and the educational goal are non-contradictory, both as logic and as actual process within the society.

4. Analysis of consistency between the economic goal and the goal of general support to development

Although, at first sight, it may seem that the accomplishment of the goal of

general support for development would be contradictory with the economic goal (for instance, one might say that the accomplishment of the goal of general support for development will increase work productivity, which would reduce the employment rate), we must say that the increase in work productivity always leads to the change of the sectoral structure of the economy: even if the employment rate of the active population decreases in the primary and secondary sectors, the development of the tertiary and quaternary sectors in the economy draws much more labour force than the primary and secondary sectors release, and this is due to a structural reason: work productivity in the tertiary and quaternary sectors is limited both technologically and socially, therefore, the higher proportion of these two sectors within the GDP requires a fast and extensive growth (of the employment rate), rather than an intensive growth. Therefore, the economic goal and the goal of general support to development are not contradictory.

5. Analysis of consistency between the technological goal and the social goal

The accomplishment of the technological goal, on any of the three levels (and much more so, for all three levels, concomitantly), will create monetary resources to manage (alleviate, prevent, counteract, eliminate) the risk of poverty and of social exclusion. Indeed, both the reduction of the electric power consumption (or, which is just about the same thing, the increase of energy efficiency) and the increased proportion of renewable resources within the final consumption of energy, will decrease the cost, and thus the price, which will increase the purchasing power of the population, i.e. decrease the risk of poverty. Also, the reduction of the greenhouse gases emissions, which will cut the expenditure to preserve the environmental capacity to provide optimal life conditions for humans, will free funds which the state can use to alleviate the risk of poverty and to increase the level of social inclusion of the disfavoured groups. Therefore, the technological goal and the social goal are mutually consistent, their direction of variation being non-contradictory.

6. Analysis of consistency between the technological goal and the educational goal

Although not as obvious as in other analyses, the relation between the accomplishment of the technological goal and the educational goal is not contradictory: the accomplishment of the technological goal may release funds that can be used as additional allocations to improve the educational conditions, while the autonomous improvement of the educational conditions may improve the professional and moral quality of the labour force, thus augmenting the concern for the accomplishment of the technological goal. Therefore, although the causal relations are not immediate or obvious, the accomplishment of the two

analysed goals is, by no means, contradictory.

7. Analysis of consistency between the technological goal and the goal of general support to development

The consistency between the accomplishment of the technological goal and the accomplishment of the goal of general support to development is, probably, the most obvious of all possible correlations between the goals of *Europe 2020* Strategy: the higher proportion of research-development allocations within the GDP will support the identification of technological solutions required by the „20x20x20” trinomial. Meanwhile, the accomplishment of the technological goal will release additional funds for research-development within the GDP. Therefore, the two goals are clearly consistent; the accomplishment of any one will not endanger the accomplishment of the other one.

8. Analysis of consistency between the social goal and the educational goal

The accomplishment of the social goal will increase the requirements of quality of life, which will promote a lower school leaving rate and higher proportions of people with tertiary education. Reciprocally, the higher rate of primary, secondary or tertiary education will contribute, by the higher incomes, the reduction of poverty and of the risk for poverty. The accomplishment of the two goals is, therefore, perfectly consistent; they generate a positive feedback which results in the mutual, causal improvement of the two goals.

9. Analysis of consistency between the social goal and the goal of general support to development

The non-contradictory link between the accomplishment of the social goal and the accomplishment of the goal of general support to development, is intermediated, and it is not always manifested on the short term. The higher funds allocated in the GDP for research-development will result, in the medium- and long-term, in the identification of new technological and managerial solutions and to results in the field of the institutional mechanism, which, in turn, will increase work productivity, thus the value added by the economic activity; this will have a favourable effect on the increase of incomes and of the quality of life, in general. Reciprocally, the reduction of the poverty rate of the population may encourage the participation in the research-development activity, which will require additional funds for this activity. Therefore, although the correlation between the accomplishment of the two goals is not immediate, or obvious, we may say that it is non-contradictory.

10. Analysis of consistency between the educational goal and the goal of general support to development

The correlation between the educational goal and the goal of general support to development is second, as evidence, only to the correlation between the technological goal and the goal of general support to development. Indeed, the

reduction of school leaving and the higher proportion of population with tertiary education will increase the scientific potential of the society (one of the key components of the national wealth, in the broad meaning), which will support the valuation of this potential through the allocation of increasing funds for research-development. Reciprocally, the research-development results will increase the GDP, which will release funds used to further reduce, through specific means, the rate of school leaving and to increase the proportion of population with tertiary education. Therefore, the accomplishment of the educational goal is perfectly consistent with the accomplishment of the goal of general support to development.

6.3. Analysis of goals' coherence

By analysis of coherence of the goals set by the *Europe 2020* strategy, we will try to see whether the concomitant accomplishment of the five headline targets which, as seen previously, are consistent two-by-two, has internal coherence, i.e. will result both in economic growth and in a higher employment rate (as it is known, the *Europe 2020* strategy is called the *New European strategy for economic growth and occupation*).

We will be particularly interested by the way in which the accomplishment of some goals may be a sui-generis resource for the accomplishment of other goals. Although some of these aspects may have also resulted from the analysis of goals' consistency, we consider that the more explicit and more detailed highlighting of the coherence underlying goals' accomplishment may increase the trust in the odds for the implementation of the Strategy, which might elicit a more responsible involvement of the member states (of Romania, in this case) to ensure the conditions for the implementation of *Europe 2020* strategy.

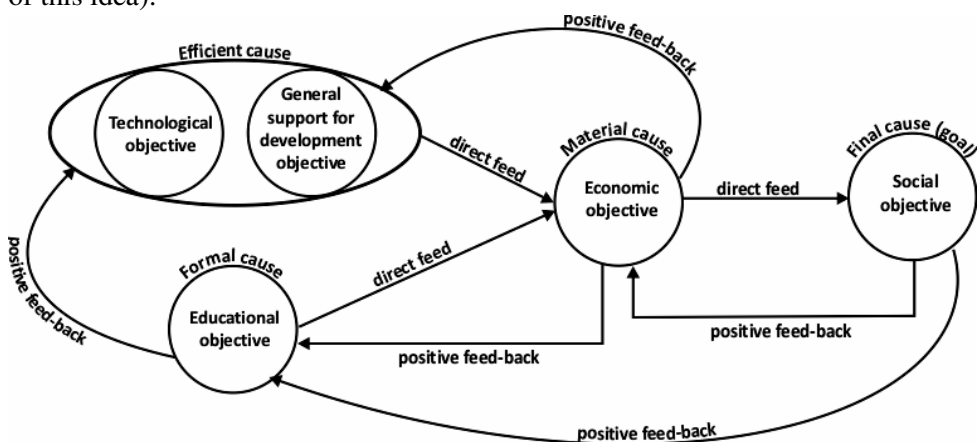
First, we will observe that we may distinguish three subcategories among the five headline targets, function of the direct or intermediated effect on the end purpose of the Strategy: economic growth and higher employment rate:

- a) Three goals are non-economic:
  - the technologic goal: achieving the „20x20x20” trinomial
  - the educational goal: reduction of the school early leaving rate and increase the proportion of people with tertiary education
  - the goal of general support to development: proportion of the research-development funds within the GDP
- b) One goal is economic:
  - the employment rate
- c) One goal is social:
  - reduction of the relative poverty rate

The resulting conclusion is that *Europe 2020* strategy relies on the hypothesis of the knowledge society in which the intellectual component, of knowledge (either related to education, or to research, or to the technology incorporating the results of education and research) is preponderant and decisive. This conclusion is definitory for *Europe 2020* strategy (as it was for the Lisbon Agenda too).

Second, we will observe that the economic activity is a derived means (in relation with the non-economic means) to achieve an ultimately and purely social goal. In other words, the Strategy proposes a three-step (or three stages) approach in which step 1 provides the primary means, step 2 endures the secondary means and step 3 ensures the ultimate purpose (Figure 6 gives a synoptic representation of this idea).

Figure 6. Classification of *Europe 2020* strategy headline targets according to the type of causality

Therefore, in terms of the causal-logic chain in which the five goals of the strategy are included, one can notice the following:

- the purpose (or final cause) of *Europe 2020* strategy is social: increase the quality of life, shown here by the reduction of the number of people affected by poverty, and by the general reduction of the risk of poverty;
- the material cause of accomplishing the purpose is the economic activity, the increase of society's potential to produce goods and services supporting a better quality of life, implicitly less poverty;
- the formal cause which enables the accomplishment of the economic purpose is represented by education¹⁰, i.e. by the intellectual and scientific

¹⁰ In the English terminology, by education one understands both learning and professional formation. Therefore, each time we will speak of education, we will understand both intellectual education (learning and professional formation) and moral education (actual education in Romanian).

potential which might be used to accomplish the ultimate purpose of the Strategy;

- d. the efficient cause which activates the role of the economic activity in accomplishing the ultimate purpose, is represented by the technological goal and by the goal of general support to development.

From Figure 3, one may draw the conclusion that the headline targets proposed by *Europe 2020* strategy are coherent among them, meaning that the actions of the different goals lead to the accomplishment of the ultimate purpose, the social purpose.

Third, we will observe that the five headline targets are positioned, logically (and possibly chronologically) in the following plan of action:

- stage 1: the society ensures the principles required to accomplish the non-economic goals: in other words, by political decisions and by assuming a vision for the time horizon 2020, the required funds are allocated for the accomplishment of the goals which form, on the one hand, the efficient cause of the surveyed process (the technological goal and the goal of general support to development), and, on the other hand, the formal cause of the surveyed process (the educational goal);
- stage 2: the efficient cause and the formal cause are principles enabling to achieve the economic goal: in other words, we have here a cause-effect relation, in which the cause is represented by the non-economic goals (technological, educational and of general support to development), while the effect is represented by the economic goal;
- stage 3: the material cause represents the principle enabling to achieve the social goal: in other words, we have here a cause-effect relation, in which the cause is represented by the economic goal, while the effect is represented by the social goal.

Therefore, the plan of action in three stages shows that there is a highly coherent logic linking between the five headline targets proposed by the *Europe 2020* strategy: as some goals are achieved, they turn into resources (causes) used to accomplish the goals of the next stage, both logically and chronologically.

Fourth, we will observe that the scheme shown in Figure 3 functions on the basis of a set of positive¹¹ feedback reactions which “fuel” permanently the cause-

---

¹¹ The positive feedback is the feedback which empowers the system to proceed in the direction of evolution followed up to that moment. These reactions are also termed escalating feedback, hence limits must be set from which they have to be replaced by negative feedback (which empowers the system to proceed in the opposite direction of evolution to the direction followed up to that moment). At this moment, the research team doesn't have information whether the EC experts which proposed the numeric values of the targets describing the five goals, also considered an automatic transformation of the feedback reactions from positive to negative (for instance: if the

effect circuit, in all its three stages, so that the numeric values (targets) associated to the goals are accomplished within the set timeframe.

In conclusion, the coherence analysis of the goals set forth by *Europe 2020* Strategy gives a positive outcome.

75% employment rate is reached, is there an automatic stabilizer – a mechanism which produces negative feedback – which ensures the preservation of this target?).

7. State of Romania in relation with the goals of Europe 2020 Strategy

With the view to set the grounds for the proposals of targets for Romania, within the context of the headline targets of *Europe 2020* strategy, it is useful to evaluate the state of Romania, as it was in 2009, in terms of the five European goals. The evaluation of the state is equivalent to making a brief diagnosis-analysis (the evaluation of this state, particularly in comparison with the European Union average and with the member states will be done in a subsequent work, with the purpose to set the grounds for the targets which to be assumed by the National Program of Reforms).

This evaluation of the state, for each single goal, will be done from three perspectives:

- a. Methodological aspects used to determine the target (numeric value of the goal);
- b. Statistical analysis of the target in Romania, for the timeframe 2000-2010¹²;
- c. General conclusions as to the state of Romania for the specific goals.

7.1. Employment

- (a) The employment rate is determined as proportion of the occupied population aged 20-64 within the total population of the same age interval. It is important that the methodological norms used to determine this indicator are uniform throughout the European Union, both in order to produce correct evaluations for the process of real economic convergence, and to set the national targets for this specific goal¹³.
- (b) Table 3 shows the evolution of the employment rate for the age group 20-64, in the interval 2002-2010.

---

¹² The data for 2009 are provisional, and the data for 2010 are forecasts.

¹³ *Europe 2020* strategy allows the member states to set different national targets, within the common target. This presumes, of course, special calculations to determine the margins of variation for the national target so that the overall EU average is 75% as set in the Strategy.

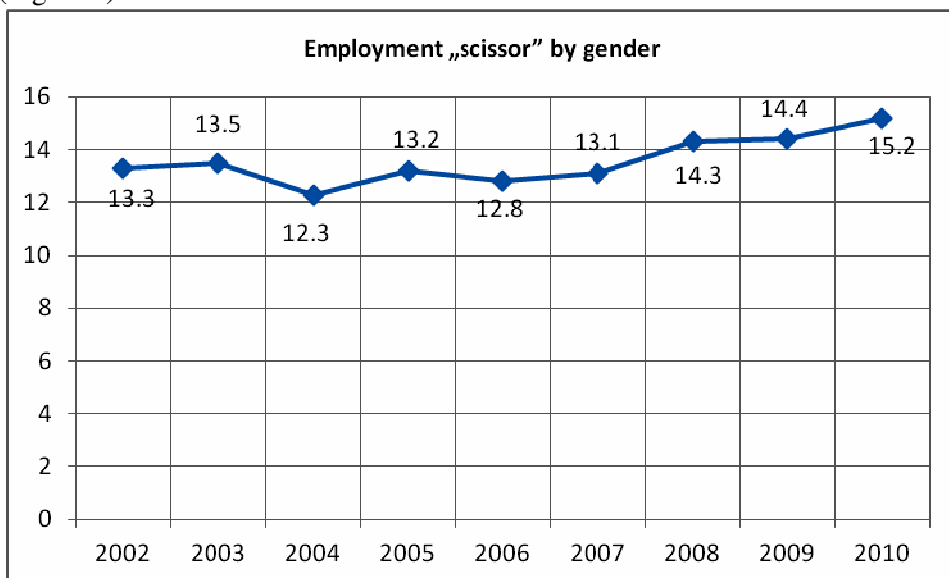
(%)

Total	63.3	63.7	63.5	63.6	64.8	64.4	64.4	63.5	63.6
Men	70.1	70.5	69.7	70.4	71.2	71.0	71.6	70.7	71.2
Women	56.8	57.0	57.4	56.9	58.5	57.9	57.3	56.3	56.0
Employment „scissor” ¹⁴	13.3	13.5	12.3	13.5	12.7	13.1	14.3	14.4	15.2

Table 3. Employment rate in Romania, for the age group 20-64, during the interval 2005-2010

Data source: Document of establishing national targets GSLO-1 (the figures to calculate the employment „scissor” by gender have been determined by the authors, based on the Document of establishing national targets GSLO-1).

A continuous increase can be noticed (except for 2006) of the employment “scissor” by gender, which shows this issue is yet to be solved satisfactorily (Figure 7):

Figure 7. Evolution of the employment “scissor” by gender, in Romania, for the interval 2002-2010

(c) The following conclusions result:

¹⁴ The employment “scissors” can be determined as percent difference between the employment rate for men and the employment rate for women. The employment “scissor”, can be determined for any kind of structure, for instance by age groups of the occupied population.

- The employment rate oscillates overall around 64%, with an average of about 71% for men and 57% for women. The gap compared to the target set by *Europe 2020* strategy is, therefore, of about 11 percentage points, which is extremely large, because during the analysed interval, although there have been a substantial growth of the real GDP, the employment rate didn't change spectacularly. This means that the variation of the employment rate, i.e. its increase, will result mainly from the change of the employment structure by economic sectors, particularly by the increased employment in the tertiary and quaternary sectors of the economy¹⁵;
- The employment "scissor" by gender is extremely high (around 14 percentage points, even larger than the gap of the total employment compared to the target set by *Europe 2020* strategy); this means that besides the change in the structure of employment by economic sectors, the largest reserves to increase the employment rate lie in increasing the employment of women. This conclusion is consistent with the previous one, because women can work in better conditions in the tertiary and quaternary sectors than in the primary and secondary sectors.

7.2. "20x20x20" trinomial

7.2.1. Dynamics of the greenhouse gases

- (a) The numerical value of the target is calculated from the dynamic rate of greenhouse gases emissions¹⁶ (the benchmark is a 20% reduction of the greenhouse gases emissions by 2020, compared to 1990);
- (b) Table 4 shows the evolution of greenhouse gases emissions (expressed in Gg¹⁷ CO₂ equivalent), in two situations, including and excluding LULUCF¹⁸:

---

¹⁵ The tertiary sector is the sector producing services, while the quaternary sector is the sector producing "IT goods" (useful to the knowledge society).

¹⁶ The greenhouse gases are those gases included in the „Kyoto basket“: carbon dioxide (CO₂), methane (CH₄), nitrate oxides (N₂O) and the so-called F-gases.

¹⁷ Greenhouse gases, refer to the gases which absorb the infrared (thermal) radiation from the surface of the earth and radiates it again on the low altitude atmosphere and on the surface of the earth, producing a greenhouse effect which heats the atmosphere more than the initial heating from the sun.

¹⁸ LULUCF: Land Use, Land Use Change and Forestry, refers to activities to remove the greenhouse gases from the atmosphere of the earth (ex.: planting trees) or to reduce the emissions of greenhouse gases into the atmosphere (ex.: by stopping or reducing the rate of forest clearing). The concept was introduced by the Marrakech Agreement, in October/November 2001.

-giga grams equivalent CO₂-

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Total emissions of greenhouse gases (excluding LULUCF)	132.715	136.231	140.943	147.099	153.740	155.490	149.525	154.178	152.644	145.916
Total emissions of greenhouse gases (including LULUCF)	93.507	98.231	101.936	110.563	117.567	119.998	112.344	116.978	116.530	109.501
Index of greenhouse gases emissions (excluding LULUCF), compared to previous year - %	-	2.65	3.46	4.37	4.51	1.14	3.84	3.11	0.99	-4.41
Index of greenhouse gases emissions (including LULUCF), compared to previous year - %	-	5.05	3.77	8.46	6.33	2.07	6.38	4.12	-0.38	-6.03

Table 4. Evolution of the greenhouse gases emissions in Romania, during the interval 1999-2008

Data source: Document of establishing national targets GSLO-2.

Table 5 shows the dynamics of the greenhouse gases reduction, compared to 1990 (taken as reference year).

-% (1990=100)-

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2010
Total greenhouse gas emissions (excluding LULUCF)	58.22	60.76	63.50	64.23	61.76	63.68	63.05	60.27	78.00
Total greenhouse gas emissions (including LULUCF)	49.36	53.54	56.93	58.11	54.40	56.64	56.43	53.02	73.15

Table 5. Relative evolution, compared to 1990, of the greenhouse gas emissions, in Romania, during the interval 2001-2010

Data source: Document of establishing national targets GSLO-2.

- (c) As it can be seen, the greenhouse gases emissions were almost constant during the interval 2005-2008, which shows certain rigidity in terms of technological possibilities to cut the emissions. However, a noticeable increase of the greenhouse gas emissions was observed in 2010, compared to 1990, and to the subsequent years. The paragraph of this study dedicated to this topic will analyse the possibilities by which Romania can use to accomplish this goal.

7.2.2. Proportion of the renewable energy sources (RES) within the gross final energy consumption

- (a) The target is determined as ratio of the consumption of energy from renewable sources to the value of the gross final energy consumption;
- (b) Regarding the proportion of renewable energy sources (RES) within the final gross energy consumption, Directive 2009/28/EC already set, for Romania, a target of 24% for the year 2020. The reference value in this matter is the proportion of RES within the gross final energy consumption in 2005: 17.8%; therefore, the target foresees a 6.2 percentage points increase by the end of the interval.

Table 6 shows statistically, the situation of this indicator for the interval 2006-2008:

	2004	2005	2006	2007	2008	2010	Absolute variation (2006-2008) - pp
RO	16.01	18.2	17.01	17.59	20.4	19.04	3.3
EU27	...	...	8.9	9.7	10.3	...	1.4
RO – EU27 (pp)	-	-	8.6	9.0	10.1	-	1.5 ¹⁹
RO/EU27 (%)	-	-	196.63	192.78	198.06	-	

Table 6. Evolution of the proportion of renewable energy sources within the gross final energy consumption in Romania and EU27

Data source: Document of establishing national targets GSLO-2.

It results that Romania is in a very advantageous position for this indicator in relation to the EU27 average. Furthermore, the increase in value of this indicator during the analysed interval was twice as large as the increase of the indicator in EU27.

¹⁹ Between 2006-2008.

- (c) This means that the national goal of Romania, for this indicator, will be above the EU average.

7.2.3. Dynamics of energy efficiency compared to 1990

- (a) The target is determined as ratio of the energy intensities at the moments to be compared. The energy intensity is calculated as ratio of the gross final energy consumption, expressed in TEP²⁰ to the GDP (in international comparable prices); the value of the denominator (GDP value) used to calculate energy intensity should be expressed in PPS²¹ in order to remove any price differences between the member states;
- (b) Table 7 shows the energy intensity in Romania during the interval 2000-2008, compared to EU27:

-tep/1000 euro PIB (2000 prices)-

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Average annual rate 2001-2008 - %
RO	0.92	0.865	0.858	0.852	0.773	0.736	0.706	0.655	0.615	-4.91
EU27	0.187	0.187	0.185	0.187	0.184	0.181	0.176	0.169	0.167	-1.40
RO – EU27 (pp)	0.733	0.678	0.673	0.665	0.589	0.555	0.53	0.486	0.448	
Annual rate for RO (%)	-	-5.98	-0.81	-0.70	-9.27	-4.79	-4.08	-7.22	-6.11	
Annual rate for EU27 (%)	-	0.00	-1.07	1.08	-1.60	-1.63	-2.76	-3.98	-1.18	

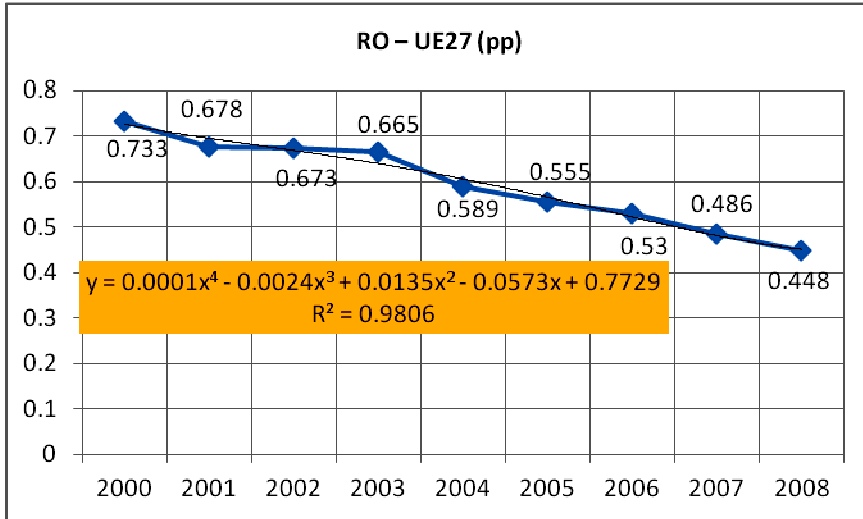
Table 7. Energy intensity in Romania during the interval 2000-2008

Data source: Eurostat (difference expressed in percentage points RO-EU27, and the relative rates of variation, annual and averages on period, have been calculated by the authors, based on Eurostat).

Figure 8 displays the historical evolution of the energy intensity in Romania and in the European Union:

²⁰ TEP: ton equivalent petroleum.

²¹ PPS: purchasing power standard, accounting monetary unit used throughout the European Union, in order to remove any differences of prices between the member states, when indicators are calculated, which should be comparable in monetary expression.

Figure 8. Evolution of the energy intensity gap between Romania and the European Union, between 2000-2008

The average annual rate of decrease displayed by the energy intensity of the Romanian economy during the surveyed interval was 3.3 times higher than the average rate of energy intensity decrease in the EU.

Table 8 shows the dynamics of the primary energy consumption (PEC) between 2000-2008:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Primary energy consumption	37.129	36.899	38.499	40.234	39.597	39.236	40.730	40.467	40.616
Dynamics vs. the previous year - %	-	-0.62	4.34	4.51	-1.58	-0.91	3.81	-0.65	0.37

Table 8. Primary energy consumption in Romania, between 2000-2008

Data source: Document of establishing national targets GSLO-2.

- (c) Some methodological clarifications are needed, concerning both the prices in which the variation of the energy intensity is calculated (which actually expresses the dynamics of the energy efficiency) and the used benchmark (hesitation has been observed within the European Commission): either the consumption of primary energy, or the consumption of final energy, or the energy intensity.

7.3. Poverty

- (a) There are several ways to calculate the poverty rate:
- *rate of relative poverty*: proportion of persons above the age of 0 from the household, who have an equivalent available income less than 60% of the median equivalised household income²²;
  - *rate of absolute (total) poverty*: number of people in the household whose equivalised expenditure for consumption is below the upper poverty threshold;
  - *rate of severe (extreme) poverty*: number of people in the household whose equivalised expenditure for consumption is below the lower poverty threshold.
- (b) Tables 9 and 10 show statistically the situation for Romania:

(%)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
A. Rate of relative poverty	17.3	17.9	18.2	18.6	18.5	18.2	18.5	18.3
B. Rate of absolute (total) poverty	25.1	18.8	15.1	13.8	9.8	5.7	7.4	...
C. Rate of severe (extreme) poverty	8.6	5.9	4.6	4.1	2.4	1.0	-	-
Annual relative variation: A (pp)	3.47	1.68	2.20	-0.54	-1.62	1.65	-1.08	-0.2
Annual relative variation: B (pp)	-25.10	-19.68	-8.61	-28.99	-41.84	29.82	-	-
Annual relative variation: C (pp)	-31.40	-22.03	-10.87	-41.46	-58.33	-	-	-
Relative variation 2010 vs. 2003: A (%)	+5.78							
Relative variation 2009 vs. 2003: B (%)	-82.47							

²² This is the indicator demanded by the European Commission, comparable among the member states (the national methodology uses different weighing than EU methodology, for the adults following the first adult of the household).

Relative variation 2009 vs. 2003: C (%)	-89.53
---	--------

Table 9. Evolution of the poverty rate in Romania during the interval 2003-2010 (pessimistic scenario)

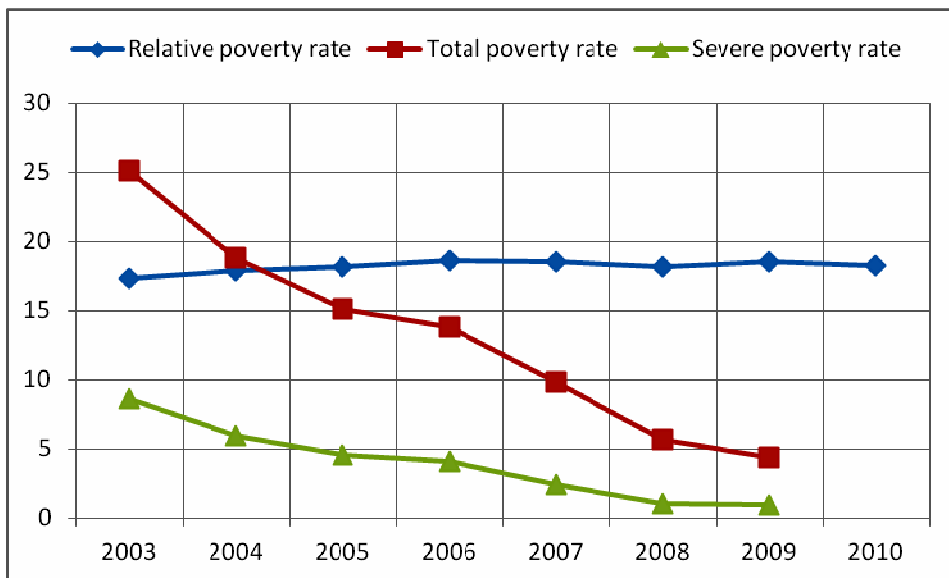
Data source: Document of establishing national targets GSLO-3 (relative variations, annual and average on period, have been calculated by the authors, based on Document of establishing national targets GSLO-3).

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
thousands persons								
Pessimistic scenario								
Total population	21,733.6	21,673.3	21,623.8	21,584.4	21,537.6	21,504.4	21,470.0	21,435.0
Population in relative poverty	3,760.0	3,880.0	3,936.0	4,015.0	3,984.0	3,914.0	3,972.0	3,923.0
Rate of relative poverty - %	17.3	17.9	18.2	18.6	18.5	18.2	18.5	18.3
Realistic scenario								
Total population	21,733.6	21,673.3	21,623.8	21,584.4	21,537.6	21,504.4	21,470.0	21,435.0
Population in relative poverty	3,760.0	3,880.0	3,936.0	4,015.0	3,984.0	3,914.0	3,972.0	3,901.0
Rate of relative poverty - %	17.3	17.9	18.2	18.6	18.5	18.2	18.5	18.2
Optimistic scenario								
Total population	21,733.6	21,673.3	21,623.8	21,584.4	21,537.6	21,504.4	21,470.0	21,435.0
Population in relative poverty	3,760.0	3,880.0	3,936.0	4,015.0	3,984.0	3,914.0	3,972.0	3,901.0
Rate of relative poverty - %	17.3	17.9	18.2	18.6	18.5	18.2	18.5	18.2

Table 10. Evolution of the total population and of the population living in relative poverty in Romania , between 2003-2010

Data source: Document of establishing national targets GSLO-3.

Fig. 9 shows the dynamics of the three categories of poverty, between 2003-2010:

Figure 9. Evolution of the poverty rates in Romania between 2003-2008 (pessimistic scenario)

At the 2008 moment, the threshold for relative poverty in Romania was of 459.33 lei/person; the proportion of the relative poverty by social categories is the following:

- children: 25.9%
- young people (aged 16 – 24): 20.9%;
- unemployed: 37.6%;
- entrepreneurs (peasants included): 40.8%

(c) Romania will have to work hard to reduce the number of poor people (according to the criterion of relative poverty), so that the level of cohesion between Romania and the EU average increases during the interval 2011-2020.

7.4. Education

7.4.1. Rate of early school leaving

(a) The rate of early school leaving is calculated as proportion of the population aged 18-24 which graduated at most the middle school and which is not included in any form of learning or professional training, within the total population aged 18-24. The indicator expresses the proportion of population with a low level of learning and professional training.

- (b) Table 11 shows the evolution of the rate of early school leaving in Romania during 1999-2010:

-%-

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Total population	21.5	22.9	21.7	23.0	22.5	22.4	19.6	17.9	17.3	15.9	16.6	16.3
Male population	23.0	23.8	22.1	23.9	23.6	23.7	20.1	17.8	17.1	15.9	16.1	...
Female population	20.0	22.0	21.4	22.1	21.5	21.1	19.1	18.0	17.4	16.0	17.2	...

Table 11. Evolution of the early school leaving rate in Romania during the interval 1999-2010

Data source: Document of establishing national targets GSLO-4.

- (c) The rate of early school leaving decreased strongly, about 5 percentage points, during the surveyed period (2.6% average annual rate of decrease) compared to 1999. Compared to 2002, when there was the highest rate of early school leaving, this indicator decreased in 2009 by 6.4 percentage points, which means a relative annual decrease of 3.2%.

Romania has a problem with this goal, because although it decreased by 4 pp between 2005 and 2008 (and displayed a slight increasing trend in 2009), the rate of early school leaving is still almost 7 percentage points higher over the upper limit admitted by the Strategy at the European level. This calls for serious institutional and financial efforts in order to bring this indicator within the admitted range. The problem here might also be structural, not just quantitative.

7.4.2. Proportion of the population with tertiary studies

- (a) The rate of population with tertiary studies is determined as proportion of the population aged 30-34, which graduated tertiary studies, from the total population aged 30-34. This indicator expresses the proportion of population with a high level of learning and professional training.
- (b) Table 12 shows the situation of Romania in relation to this target:

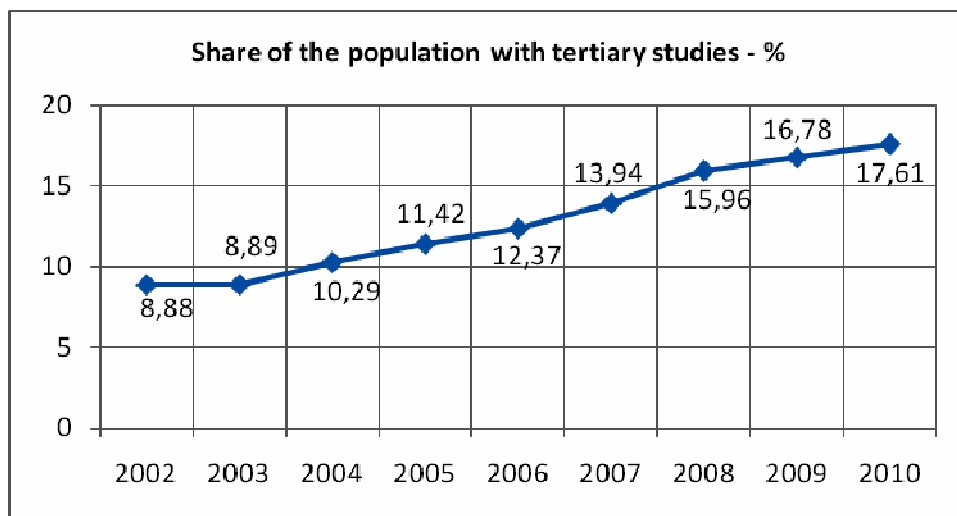
(%)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Average annual rate of increase
Proportion of population with tertiary studies ²³	8.88	8.89	10.29	11.42	12.37	13.94	15.96	16.78	17.61	8.94
Annual increase (pp)	-	0.01	1.4	1.13	0.95	1.57	2.02	0.82	0.83	-
Annual rate of increase	-	0.11	15.75	10.98	8.32	12.69	14.49	5.14	4.95	-

Table 12. Evolution of the proportion of population with tertiary studies in Romania, during the interval 2002-2010

Data source: Document of establishing national targets GSLO-4 (annual indices and annual relative variation have been calculated by the authors, based on Document of establishing national targets GSLO-4).

The dynamics of this indicator show a consistent increase throughout the surveyed period, amounting to almost eight percentage points (the average annual rate of increase for the proportion of population with tertiary studies is 9.52%). Figure 10 shows a graph display of this dynamics:

Figure 10. Evolution of the proportion of population with tertiary studies in Romania, during the interval 2002-2010

Compared to EU27, the situation looks as follows (Table 13):

²³ The indicator from the national methodology presented in this table, only includes the higher education.

(%)

	2008	2009
Proportion of population with tertiary studies - RO	15.96	16.78
Proportion of population with tertiary studies - EU27	31.1	32.3
RO/EU27	51.32	51.95

Table 13. RO – EU27 comparison concerning the proportion of population aged 30-34 with tertiary studies

Data source: Eurostat (the coefficient RO/EU27 has been calculated by the authors based on Eurostat).

- (c) The situation of Romania is even more dramatic for this indicator, because as it can be seen, despite the consistent increase (the increase slowed down slightly starting with 2008), it is less than half of the target set by *Europe 2020* strategy. Of course, after the national and EU methodologies regarding the notion of “tertiary learning” will become compatible, the situation may improve.

7.5. Research-development

- (a) The proportion of the funds for research-development within the GDP is calculated as ratio of the public and private funds allocated for research-development to GDP value. The minimal limit of 3% refers to EU GDP, therefore (as for all the goals from the strategy) the member states may have different national values, function of the specific conditions²⁴.

Two indicators are calculated: a) the Gross Domestic Expenditure on R&D – GERD²⁵; b) the Business Enterprise R&D, irrespective of the source of financing –BERD²⁶.

- (b) Table 14 shows the relevant values for the allocation of research-development funds in Romania:

(%)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
GERD	0.39	0.38	0.39	0.39	0.41	0.45	0.52	0.58	0.47	0.49
BERD	0.20	0.22	0.22	0.17	0.20	0.22	0.22	0.17	0.15	0.15

Table 14. Evolution of the GDP proportion of funds allocated for research-development in Romania during the interval 2001-2010

Data source: Document of establishing national targets GSLO-5.

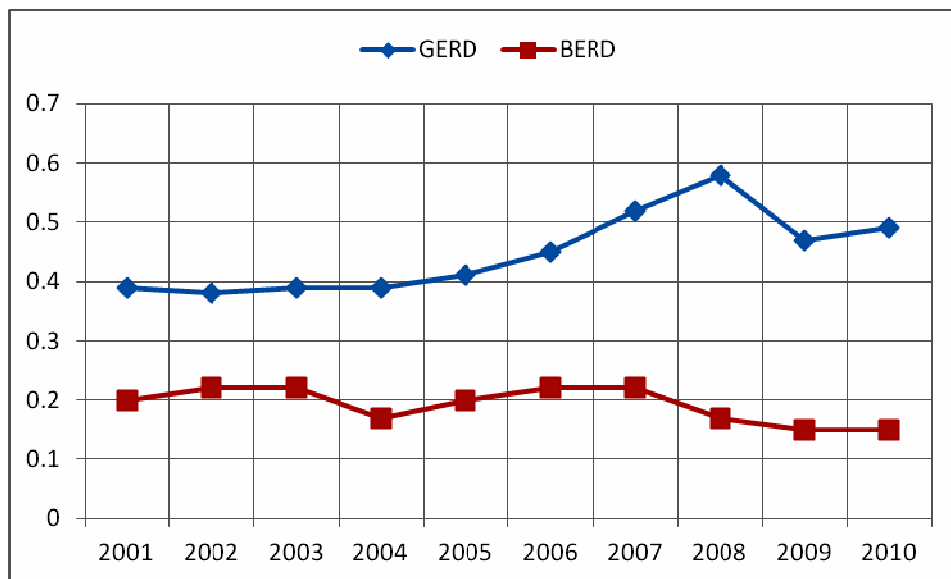
²⁴ These specific conditions refer to two basic elements: a) the starting point (basic effect); b) blockages to achieving the specific target.

²⁵ Gross Domestic Expenditure on R&D.

²⁶ Business Enterprise R&D.

The proportion of the funds allocated for research-development within the GDP oscillated during the interval 2001-2010, both for the total expenditure, and for the business enterprise expenditure (Figure 11):

Figure 11. Evolution of the GDP proportion of funds allocated for research-development in Romania during the interval 2001-2010

Table 15 shows the proportion of the funds allocated for research-development within the GDP of Romania and of EU27, during the interval 2001-2008:

(%)

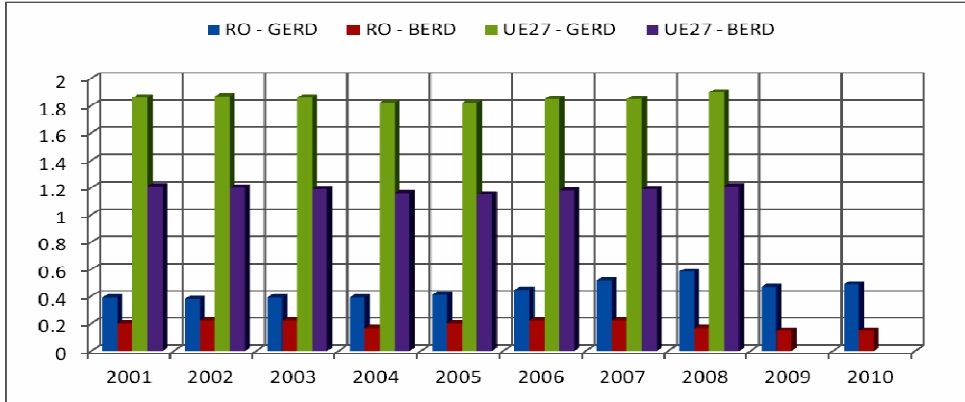
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
RO	GERD	0.39	0.38	0.39	0.39	0.41	0.45	0.52	0.58	0.47	0.49
	BERD	0.20	0.22	0.22	0.17	0.20	0.22	0.22	0.17	0.15	0.15
EU27	GERD	1.86	1.87	1.86	1.82	1.82	1.85	1.85	1.90	...	...
	BERD	1.21	1.20	1.19	1.16	1.15	1.18	1.19	1.21	...	...
EU27 – RO	GERD	1.47	1.49	1.47	1.43	1.41	1.4	1.33	1.32	...	...
	BERD	1.01	0.98	0.97	0.99	0.95	0.96	0.97	1.04	...	...
RO/EU27	GERD	20.97	20.32	20.97	21.43	22.53	24.32	28.11	30.53	...	...
	BERD	16.53	18.33	18.49	14.66	17.39	18.64	18.49	14.05	...	...

Table 15. Comparative evolution of the proportion of R&D expenditure within the GDP of Romania and EU27, during the interval 2001-2008

Data source: Document of establishing national targets GSLO-5.

The difference between the proportion of R&D expenditure within the GDP of Romania and EU27 was of about 1 percentage point for BERD, and between 1.3

and 1.5 percentage point for GERD, in favour of EU27 (Figure 12 shows the dynamics of the total R&D expenditure and of business enterprise expenditure, within the GDP of Romania and EU27):

Figure 12. Dynamics of R&D expenditure within the GDP, during the interval 2001-2008, in Romania and EU27

- (c) The goal for R&D funding in Romania also is extremely difficult to accomplish, given the fact that now we are at about 30% of the average European allocation of funds for research-development (EU27). The public-private partnership will probably be one of the drives to use.

8 Institutional propositions regarding the national targets of Europe 2020 Strategy

The relevant governmental economic and social institutions and authorities propose, for Romania, numeric values for the five headline targets of *Europe 2020* strategy. Therefore, the scope of our study doesn't cover the actual fundamentation of these targets; rather, starting from their exogenous setting, we will make a general evaluation of the institutional and procedural modalities allowing the successful piloting of the entire process of achieving the set targets.

The proposals for the national targets are evaluated focusing on four analytical components:

- a. Institutional, methodological aspects and actual proposals for the target;
- b. Dynamic (annual) programming²⁷ of the intermediary values along the target path until the final value is reached;
- c. Justification of target quantification;
- d. Specific problems;
- e. conclusion.

8.1. National target for employment

- (a) The Ministry of Labour, Family and Social Protection coordinated the fundamentation of the employment target. The sectoral work group for target setting (GSLO-1) also included public institutions and authorities involved in the elaboration and management of the strategies and policies associated to the fundamentation and delivery of the employment target²⁸.

The employment target (R_o^{20-64}) refers to the proportion of the occupied population (P_o^{20-64}), aged 20-64, within the total population aged 20-64 (P_T^{20-64}):

---

²⁷ We will not use the term of "prognosis" because we consider that it is not fitted for the present context: actually, the proposals have a normative character (the term of target also hints towards the signification of normative), therefore, in proper terms, we may rather speak of programming, planning.

²⁸ Ministry of Public Finances; Ministry of Agriculture and Rural Development; Ministry of Economy, Trade and Business Environment; Ministry of Education, Research, Youth and Sports; Department for European Affairs; National Commission for Prognosis; National Institute for Statistics; National Employment Agency; National Research-Development Institute for Labour and Social Protection; Institute for Sciences of Education.

$$R_o^{20-64} = \frac{P_o^{20-64}}{P_T^{20-64}}$$

GSLO-1 proposed the following numeric values for the national target for employment, to be reached by 2020²⁹ (Table 16) (B: men; F: women; T: total population):

	-%-
	Year 2020
$R_o^{20-64} (B)$	74.8
$R_o^{20-64} (F)$	65.5
$R_o^{20-64} (T)$	70.2

Table 16. Quantification of the national target for employment by gender and for the total population, to be reached by 2020

Data source: Document of establishing national targets GSLO-1.

(b) Table 17 shows the intermediary stages (targets) set by GSLO-1:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 / 2010 ratio ³⁰	Average ³¹ annual rate 2011-2020
$R_o^{20-64} (M)$	71.2	71.6	72.0	72.4	73.0	73.4	73.8	74.1	74.4	74.6	74.8	5.06	0.49
$R_o^{20-64} (W)$	56.0	56.1	56.5	57.0	57.8	58.8	60.0	61.2	62.5	63.9	65.5	16.96	1.58
$R_o^{20-64} (T)$	63.6	63.9	64.3	64.7	64.7	66.2	67.0	67.8	68.5	69.3	70.0	10.06	0.96
R(M)-R(W) (pp)	15.2	15.5	15.5	15.4	15.2	14.6	13.8	12.9	11.9	10.7	9.3	-11.9	-1.09

Table 17. Programming of the intermediary (annual) targets for employment

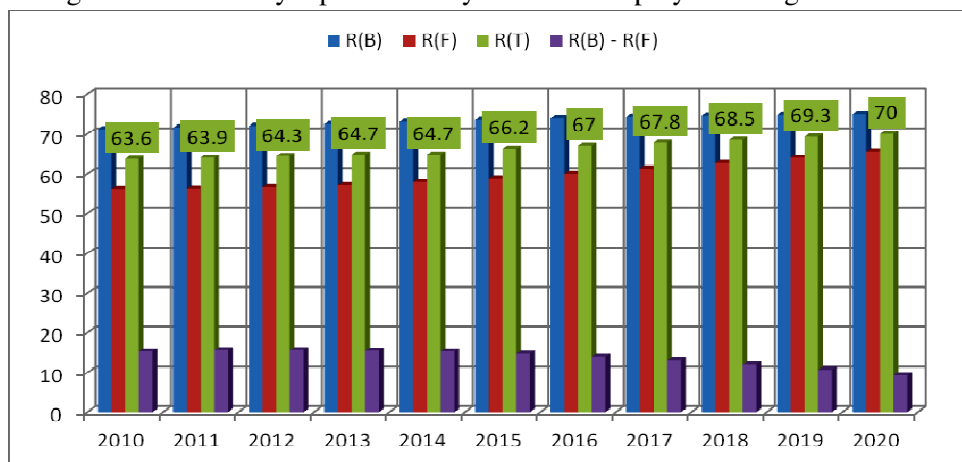
Data source: Document of establishing national targets GSLO-1 (the employment „scissor” by gender, annual and average on period rates have been calculated by the authors, based on Document of establishing national targets GSLO-1).

²⁹ The realistic scenario was taken into consideration, scenario which was otherwise approved by the Government of Romania on 7 July 2010. For 2020, the pessimistic scenario specifies an employment rate of 68%, while the optimistic scenario specifies an employment rate of 71.5%.

³⁰ This is the relative variation. We must not mistake the notion of “employment rate”, which is an indicator of intensity (as shown above) with the notion of „rate of variation” which is an indicator of dynamics.

³¹ As shown above, we have here an indicator of the average annual mean variation, not an average annual indicator of intensity, which would otherwise have no relevance.

Figure 13 shows a synopsis of the dynamics of employment target formation:

Figure 13. Dynamic and structural formation of the target for employment

There are several main conclusions on the formation of the national target for employment:

- the employment rate will increase permanently during the interval 2011-2020;
- this increase is “smooth”, of 0.49% annually for men and 1.58% annually for women, giving an overall annual rate of 0.99%, for the population aged 20-64; this shows that there is no structural break in the dynamics of the economic growth over the considered period;
- by 2014, the employment rate for men will continue to increase faster than the employment rate for women³² but, as of 2015, the trend reverses; overall the analysed period, the difference between the employment rate for men and the employment rate for women will decrease annually, in average, by 1.09%; this is a positive trend, in agreement with the European principle of a higher gender equality³³;
- the national target for employment, for the entire occupied population aged 20-64, is below the target set by *Europe 2020* strategy: 70.2% compared to 75%, existing thus a gap of 4.8 pp³⁴;

³² This may be an effect of structural inertia. Therefore, the reversal of the trend of employment difference between genders also requires measures of structural reform. These measures will be presented in the National Program of Reform.

³³ This principle is implemented, as direction of action of the member states, through the flagship initiative “An agenda for new skills and jobs”, associated to the priority “inclusive growth” and to the economic, social and learning goals (see Figure 1).

³⁴ Percent points.

(c) According to the principles of *Europe 2020* strategy, the member states set their national targets function of two specific conditions: 1) the starting point, at the beginning of 2011; 2) blockages or other specific restrictions to achieving the strategic target.

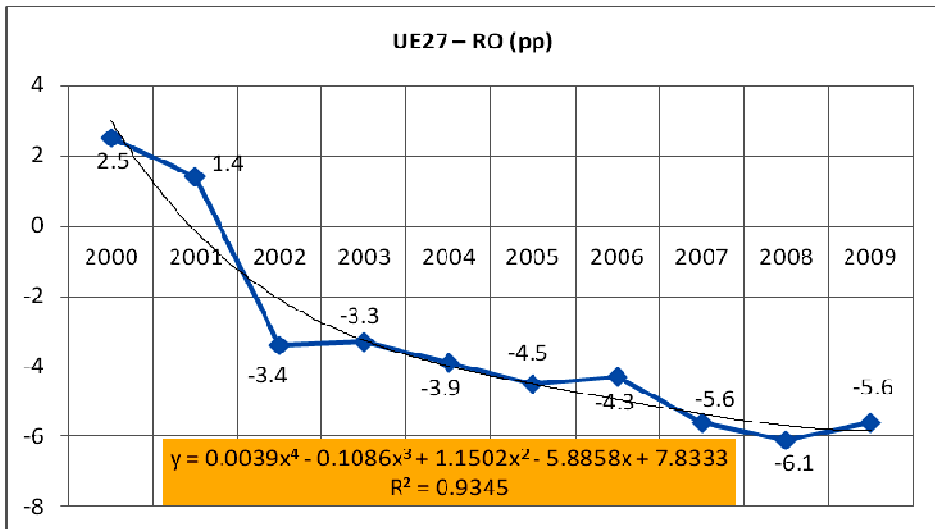
Table 18 shows the employment rate in the European Union (EU27), compared to the employment rate in Romania, in 2009:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Average annual rate 2001-2009
EU27	66.6	66.9	66.7	67	67.4	68.1	69.1	70	70.5	69.1	0.41
RO	69.1	68.3	63.3	63.7	63.5	63.6	64.8	64.4	64.4	63.5	-0.93
EU27 – RO (pp)	2.5	1.4	-3.4	-3.3	-3.9	-4.5	-4.3	-5.6	-6.1	-5.6	
RO/EU27	103.8	102.1	94.9	95.1	94.2	93.4	93.8	92.0	91.3	91.9	

Table 18. Evolution of the gap between the average employment rate in EU27 and in Romania

Data source: Eurostat (the difference expressed in percentage points and the index concerning the employment in Romania, respectively in EU27, have been calculated by the authors, based on Eurostat).

Figure 14 shows the dynamics of the gap between the average employment rate in EU27 and in Romania:

Figure 14. Evolution of the gap between the average employment rate in EU27 and in Romania (age group 20-64)

The formulation of the national target for employment below the target set by *Europe 2020* strategy is justified by the following facts:

The average gap between the employment rate in EU27 and the employment rate in Romania is of 4.6 pp (we only took into consideration the interval 2002-2009, in order to avoid the distortions introduced by the fact that in 2000 and 2001, the direction of the gap was reversed). Since the gap between the employment rate in EU27 and the employment rate in Romania for the age group 20-64, programmed for 2020 is 4.8 pp, it results that Romania will not worsen the accomplishment of the target at EU level; neither will it bring a contribution to this process³⁵.

In order to determine more precisely the way in which Romania gets involved in accomplishing the employment target, it is useful to weight the target set by GSLO-1 with the relative „contribution” of Romania to the occupied population of the European Union. Table 19 shows the numbers of occupied population, for the age group 15-64³⁶ for EU27 and for Romania:

-million people-

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
UE27	209.9	211.9	212.6	213.4	214.8	216.8	220.4	224.4	226.4	222.3	220.2
RO	10.8	10.7	9.6	9.6	9.4	9.3	9.3	9.4	9.3	9.2	9.0
RO/UE27	5.15	5.05	4.52	4.50	4.38	4.29	4.22	4.19	4.11	4.14	4.09

Table 19. Proportion of the occupied population in Romania within the occupied population of EU27 (age group 15-64)

Data source: Eurostat (the share of employed population in Romania comparative with the same share in EU27 has been calculated by the authors, based on Eurostat).

Therefore, on the average, the occupied population of Romania, accounts for 4.2% of the occupied population in EU27. Taking into account the fact that in 2010 the occupation rate in EU27 is of about 69%, it means that the set target, 75% by 2020, shows an index of the occupation rate of 1.087 for EU27. Several analytical calculations can be made:

$$I_{UE27}^{2020} = \sum_{i=1}^{27} I_i^{2010} \cdot \frac{y_i^{2010}}{UE27}, \text{ where:}$$

³⁵ This is if we take as benchmark the average gap for the interval-2009, because in relation to 2009 and, possibly, with 2010, the gap of the employment rate between the average EU27 level and Romania, programmed to be reached by 2020, decreases, as shown in Table 10. However, the benchmark must be set for 2010 (but the best proxy with relevant data for 2010 is, at the moment of writing this study, 2009).

³⁶ The use of the age group 15-64 as proxy for the age group 20-64 doesn't affect the relevance of the analysis, because the gap of the employment rate between the two age groups is rather constant in the long run.

I_{UE27}^{2010} : index of variation of the employment rate during the interval 2010-2020, in EU27;

I_i^{2010} : index of variation of the employment rate during the interval 2010-2020, in the member state „i”;

y_i^{2010} : proportion of the employed population in the member state „i” within the employed population of EU27;

$CA_i = I_i^{2010} \cdot y_i^{2010}$: absolute contribution, as coefficient, of the member state „i”

to the accomplishment of the index of employment rate increase in EU27;

$CR_i = \frac{I_i^{2010} \cdot y_i^{2010}}{I_{UE27}^{2010}}$: relative contribution, as coefficient, of the member state „i”

to the accomplishment of the index of employment rate increase in EU27;

In the concrete case that we discussed above, we have:

$$I_{UE27}^{2010} = 1.087$$

$$I_{RO}^{2010} = 1.104$$

$$y_{RO}^{2010} = 0.0409$$

$$CA_{RO} = 0.045$$

$$CR_{RO} = 0.041$$

Therefore, the speed with which Romania closes the gap to the target set by *Europe 2020* Strategy is higher than the speed of removing the gap at EU27 level (10.4% increase compared to 8.7% increase, which gives a 101.5% index of pre-emption) the contribution of Romania to the accomplishment of the employment target in EU27 being 4.1%.

(d) Some characteristics of the economy and labour market will make it hard, during the subsequent period, setting a more ambitious target (above the numeric value proposed by GSLO-1) of the employment rate in Romania due to bottlenecks (narrow places) in the matter:

- a certain moral hazard generated by the high and improperly directed level of the public services of social work: this decreases the opportunity cost of

giving up working and leads, consequently, to the decrease of employment attractiveness, affecting thus the job searching models; this factor exaggerates the security component from the European concept of flexicurity;

- the operation of the mechanism (established by primary legislation) concerning the collective labour contract at the national level introduces nominal rigidities in the economy (including in relation to anticipations concerning inflation), which decreases labour market flexibility and thus prevents a fast and efficient ventilation (redistribution, reorganisation) of employment³⁷; this factor decreases the flexibility component of the European concept of flexicurity;
- an important segment of the actual employment is unobservable by the government, thus it is not recorded officially, because of the important proportion of the informal economy within the national economy; the consequence of this aspect is that the employment rate reported officially by the governmental institutions is lower than the actual employment rate. The administrative incapacity of the government in this matter makes part of the employed labour force to remain with poor skills on the medium and long-term, thus reducing the effect transmitted by the increasing employment rates on the increase of work productivity, which decreases the positive correlation between the priority of inclusive growth (affected by the employment rate) and the priority of sustainable growth (affected by work productivity);
- there still is a poor anticipation of labour market requirements in the development of the curricula for the secondary and tertiary learning, which generates a high rate of inadequacy of the offer of competencies³⁸, acquired through the programs of initial learning to the demand of competencies from the labour market; because of this there is a significant³⁹ rate of rejection of the newly comers into the labour market, while the pressure for

---

³⁷ It is noteworthy that in the document *EU macro-structural bottlenecks to growth at the national level*, ECFIN/EPC/Ares (2010), issued at Brussels on 31 May 2010, among the five main bottlenecks which affect Romania in its endeavour to accomplish the goals of 2020 Strategy, it is mentioned the existence of the collective labour contract at the national level which affects particularly youth unemployment and long-term unemployment.

³⁸ The concept of competency considered here refers to the consistent whole consisting of its three: knowledge, skills, attitudes.

³⁹ Unfortunately, we don't have records, even just from a survey, on the duration of an active search for a job by the graduates from the secondary of tertiary learning, in order to actually determine this rate of rejection generated by the mismatch between the offer of competencies and the requirement of competencies. This situation leads, as it is known, to what we call a frictional unemployment, which is a structural unemployment and which can only be removed or decreased by structural measures, both at the level of the component of initial learning, and at the level of the lifelong training.

re-qualification or for updating the qualification through LLL⁴⁰ training programs is quite high.

- (e) In conclusion, Romania will not reach by 2020 the 75% target of the employment rate for the age group 20-64; the national target proposed by GSLO-1 is 70.0% (74.8% for men, and 65.5% for women). However, the rate of employment rate increase in Romania, for this age group, is higher than the average rate of employment rate increase in EU27. This means the Romania will not generate bottlenecks in the accomplishment of the employment rate target at EU27 level; it will even have a percent contribution to the index of employment rate increase at EU27 level, higher than the average value.

8.2. National target for „20x20x20” trinomial

This target will be evaluated for each of the “trinomial” terms. The sectoral working group assigned to set the goals was GSLO-2.

8.2.1. Reduction of greenhouse gas emissions

- (a) The Ministry of Environment and Forestry coordinated the fundamentation of the target for greenhouse gas emissions reduction. The working group assigned to set the goals of this target (GSLO-2) included public institutions and authorities involved in the elaboration and management of the strategies and policies associated to the fundamentation and achievement of the target for greenhouse gas emissions reduction⁴¹.

The target for greenhouse gas emissions reduction (K_R^{EGES}) refers to the relative reduction of these emissions compared to the 1990⁴² level under the conditions in which the impact of LULUCF-type activities is ignored. This relative reduction is measured with the variation index.

GSLO-2 has the following propositions in terms of the dynamic programming of the greenhouse gas emissions reduction (Table 20):

---

⁴⁰ Life Long Learning.

⁴¹ Ministry of Economy, Trade and Business Environment; ministry of Transportation and Infrastructure; National Agency for Mineral Resources, Ministry of Public Finances; National Institute of Statistics; the Department for European Affairs; National Agency for Environmental Protection; the Institute for Energy Studies and Design.

⁴² By exception, the reference year for Romania is 1989.

-%-

	Type of scenario ⁴³	1990	2020
Index of greenhouse gas emissions (excluding LULUCF)	pessimistic	100.0	109.25
	realistic	100.0	99.47
	optimistic	100.0	93.56
Index of greenhouse gas emissions (including LULUCF)	pessimistic	100.0	109.62
	realistic	100.0	98.13
	optimistic	100.0	91.18

Table 20. National target for greenhouse gas emissions reduction

Data source: Document of establishing national targets GSLO-2.

Because, previously, the relevant European institutions had planned for Romania a 20% reduction of the greenhouse gas emissions by 2020, the Government of Romania approved the realistic scenario for this target, i.e. 20% reduction compared to 1990 (1989 for Romania).

- (b) GSLO-2 proposed the following dynamic programming of greenhouse gas emissions reduction (table 21):

-%-

	Type of scenario	1990	2011	2013	2015	2020
Index of greenhouse gas emissions (excluding LULUCF)	pessimistic	100.0	86.13	91.79	97.84	109.25
	realistic	100.0	80.27	84.77	89.26	99.47
	optimistic	100.0	77.00	80.89	84.67	93.56
Index of greenhouse gas emissions (including LULUCF)	pessimistic	100.0	82.67	89.27	96.33	109.62
	realistic	100.0	75.79	81.04	86.25	98.13
	optimistic	100.0	71.95	76.47	80.85	91.18

Table 21. Evolution of the national target for greenhouse gas⁴⁴ emissions reduction

Data source: Document of establishing national targets GSLO-2.

- (c) The national target for greenhouse gas emissions reduction in Romania was set before the adoption of Europe 2020 strategy.

- (d) The conclusion on this sub-target of the target “20x20x20 trinomial” can be formulated as follows:

⁴³ The pessimistic scenario doesn't consider taking measures to improve the situation in the matter of greenhouse gas emissions reduction; the realistic scenario considers taking active and converging measures to accomplish the target, while the optimistic scenario considers taking additional measures to those stipulated in the realistic scenario.

⁴⁴ The evolution was projected within the macroeconomic hypothesis that the real rate for GDP will be 2.4% for 2011, 4.4% for 2013, 4.8% for 2015 and 3.2% for 2020.

Romania undertakes to accomplish punctually the nominal value of the target for greenhouse gas emission reduction, as stipulated in the European strategy, and as agreed subsequently with the relevant EU institutions.

8.2.2. Increase of the proportion of renewable energy sources within the final energy consumption

- (a) GSLO-2 was responsible with the fundamentation of the target on the increase of energy efficiency.

The target concerning the increase of the proportion of renewable energy sources within the final energy consumption (K_C^{SRE}) refers to reaching the target already set for Romania by Directive 2009/28/CE (Appendix 1)⁴⁵. This value is 24%, by 2020. Within this context, Romania has already drawn up the forecasting document demanded by art. 4(3) of the Directive, document which was forwarded to the European Commission in December 2009.

- (b) The dynamic programming of achieving, by stages, the final target is shown in Table 22:

-thousands tep-

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A. Final gross energy consumption	25246	-	-	-	-	27966	-	-	-	-	31212
B. Energy consumption from renewable sources	4807	-	-	-	-	5758	-	-	-	-	7491
$K_C^{SRE} = B/A$ (%)	19.04		19.66		20.59		21.83		24.00		

Table 22. Proportion of the renewable energy sources within the final gross energy consumption

Data source: Document of establishing national targets GSLO-2 (K coefficient has been calculated by the authors based on Document of establishing national targets GSLO-2).

⁴⁵ Directive 2009/28/CE of the European Parliament and of the Council of Ministers, of 23 April 2009, regarding the promotion of energy from renewable sources.

(c) The target was set through the forecasting document of Romania, elaborated in agreement with art. 4(3) of Directive 2009/28/CE.

(d) Romania considers using five categories of renewable energy sources (Table 23):

Renewable sources of energy	Annual energy potential	Energy equivalent (thousands tep)	Energy product
Solar energy			
- thermal,	60 x 10 ⁶ GJ ⁴⁶	1,433	Thermal energy
- photovoltaic	1,299 GWh	103,2	Electric energy
Wind energy	23,000 GWh	1,978	Electric energy
Hydro energy, of which:	40,000 GWh	516	Electric energy
- under 10 MW	6,000 GWh		
Biomass	318 x 10 ⁶ GJ	7,597	Thermal energy
			Electric energy
Geothermal energy	7 x 10 ⁶ GJ	167	Thermal energy

Table 23. Structure and potential of the renewable energy sources

Data source: Document of establishing national targets GSLO-2.

(e) In conclusion, the sub-target regarding the increase of the proportion of renewable energy sources within the final energy consumption will be exceeded by 4 pp, with a 2.15% average annual rate of increase during the interval 2011-2020.

8.2.3. Increase of the energy efficiency

(a) GSLO-2 was responsible with the fundamentation of the target on the increase of energy efficiency.

The target regarding the increase of the energy efficiency (K_c^{EE}) refers to the alternative reduction of the primary energy consumption, of the final energy consumption, or of the energy intensity of the national economy.

Romania decided to reduce primary energy consumption, both because this involves sectors where Romania has potential for saving (for instance, the energy producing sector), and because it will comprise the effects of the current economic crisis and the effects of enforcing the current environmental law (for instance, concerning the reduction of CO₂ emissions). The simulations done using

⁴⁶ Giga Joule.

PRIMES⁴⁷, in 2007, have shown that in order to achieve the target of 20% increase of the energy efficiency, set by Europe 2020 strategy, the consumption of primary energy should decrease by 10 Mtep⁴⁸ during the interval 2011-2020. As the consumption of primary energy forecast by PRIMES for Romania, by 2020, is of 53 Mtep, it results that the national target for this goal of the European strategy should be 19%:

$$b_{RO}^{2020} = \frac{\Delta Q_{EP}^{2020}(RO)}{Q_{EP}^{2020}(RO)} = \frac{-10Mtep}{53Mtep} = -1,19 = 19\% , \text{ where}$$

b_{UE}^{2020} : benchmark (national target) set according to Europe 2020 strategy

$Q_{EP}^{2020}(RO)$: primary energy consumption in Romania, by 2020

b_{UE}^{2020} : benchmark (target) set by Europe 2020 strategy

$\Delta Q_{EP}^{2020}(RO)$: primary energy consumption in Romania, by 2020

(b) –

(c) This choice, to reduce the primary energy consumption, is due to the specific conditions from Romania in terms of structure of the energy production and consumption. As already mentioned, the member states may choose the nature of their targets, as well as the numeric values of these targets, function of: 1) starting point when the Strategy began to be implemented; 2) specific conditions – in terms of structure, vulnerabilities, other constraints – of the member state concerning that particular matter. The specific conditions impose that Romania chooses as target to reduce the consumption of primary energy.

(d) In parallel, besides the actions of reducing the primary energy consumption, efforts should be intensified towards the other two ways to reduce the energy intensity, so as, as the resources to decrease energy consumption at the expense of the primary energy component wear out, other sources may be identified, which to allow the further reduction of the energy intensity in the Romanian economy.

(e) In conclusion, Romania is committed to achieve 95% of the value of this sub-target set by Europe 2020 Strategy.

⁴⁷ PRIMES Energy System Model is a formal model simulating the equilibrium of the energy market (balance between the demand and offer of energy) used by the European Union and its member states. This model can formulate prognoses, build scenarios and evaluate the medium-term and long-term impact of policies. The basic hypothesis of the model is behavioural: the producers and consumers of energy react rationally to the variation of the price. PRIMES model was developed in 1993-1998, with funds from the European Commission. Presently a second version of the model is used, an improved version, based on the integration of sectoral modules of simulation.

⁴⁸ Millions tons petrol equivalent.

8.3. National target for poverty

- (a) The Ministry of Labour, Family and Social Protection is in charge with coordinating the fundamentation of the target of poverty reduction. The sectoral working group setting the goals (GSLO-3) included public institutions and authorities involved in the elaboration and management of the strategies and policies associated to the fundamentation and achievement of the target of poverty reduction⁴⁹.

The target for poverty reduction is accomplished by reducing the number of people living under the threshold of relative poverty⁵⁰. The target was formulated with three alternative scenarios: I. pessimistic scenario; II. realistic scenario; III. optimistic scenario. Table 24 show the options of Romania for this target:

	2010			2020			Decrease (2020-2010)		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Total population	21,435			20,800			-635		
Population which is poor in relative terms	3,923	3,901	3,901	3,295	3,224	3,120	-580	-677	-781
Rate of the relative poverty (%)	18.3	18.2	18.2	15.8	15.5	15.0	-16.01	-17.35	-20.02

Table 24. National target for the reduction of the relative poverty
Data source: Document of establishing national targets GSLO-3.

It results that, according to the pessimistic scenario, the reduction of the number of persons running the risk of relative poverty between 2010 – 2020, amounts to 580,000, which means a 16% reduction of the rate of relative poverty.

- (b) Table 25 shows GSLO-3 trajectory proposal to achieve the target on poverty:

⁴⁹ Ministry of Public Finances; Ministry of Health; Ministry of Regional Development and Tourism; Ministry of Education, research, Youth and Sports; Department for European Affairs; National Institute of Statistics; National Employment Agency; National Research-Development Institute for Labour and Social Protection; National Commission of Prognosis; General Secretariat of the Government; Association for Gender Liberty and Equality.

⁵⁰ A person is considered to be in relative poverty, if its available income is below 60% of the available mean income.

- thousand persons -

	2010			2013			2015			2020		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Total population	21.435			21.300			21.180			20.800		
Population which is poor in relative terms	3,923	3,901	3,901	3,791	3,749	3,706	3,643	3,579	3,558	3,328	3,224	3,120
Rate of the relative poverty (%)	18.3	18.2	18.2	17.2	17.6	17.4	17.2	16.9	16.8	16.0	15.5	15.0

Table 25. Evolution of the national target on poverty*Data source: Document of establishing national targets GSLO-3.*

- (c) According to the optimistic scenario (approved by the government), Romania aims to reduce by 580,000, compared to 2010, the number of people in relative poverty. We want to evaluate the equivalent contribution⁵¹ of Romania to the general effort of the European Union to reduce by 20 million the number of people in relative poverty. Table 26 shows the relative position of Romania in relation to EU27, in terms of total population and poor population:

-mil. persons-

	2010	2020	Absolute variation	Index – coeff.
1. Total population – EU27	499.4	513.8	14.4	1,0288
2. Total population – RO	21.4	20.8	-0.6	0,9720
3. Contribution of Romania to EU27 population - % (2/1)	4.29	4.05	-0.24 pp	0,9441
4. No. of people in relative poverty – EU27	80	60	-20	0,7500
5. No. of people in relative poverty – RO	3.923	3.295	-0.628	0,8399
6. Contribution of Romania to the poor population of EU27 - % (5/4)	4.88	5.2	0.32 pp	1,0656
7. Rate of the relative poverty, EU27 - %	16.23	12.09	-4.14 pp	0,7449
8. Rate of the relative poverty, RO - %	18.23	15	-3.23 pp	0,8228
9. Romania's contribution to reducing poverty in EU27 - %	-	5.37		-

Table 26. Equivalent contribution of Romania to accomplishing the poverty target*Data source: Document of establishing national targets GSLO-3 and Eurostat (indicators no. 3 and 9 have been calculated by the authors, based on Document of establishing national targets GSLO-3 and Eurostat).*

⁵¹ By equivalent contribution we understand the correction of the nominal contribution with the weight of Romania within the population under relative poverty within EU27.

The relative contribution of Romania to EU efforts to reduce poverty is:

$$C_{RO}^{coef.} = I_{red.RO}^{\frac{2020}{2010}} \cdot y_{RO}^{2010}, \text{ where:}$$

$C_{RO}^{coef.}$: coefficient of Romania's contribution to the index of poverty reduction in EU27

$I_{red.}^{\frac{2020}{2010}}$: index of reduction of the number of people in relative poverty

y_{RO}^{2010} : contribution of Romania to EU27 in terms of the number of people in relative poverty

Replacing the numeric values calculated in Table 26, we obtain: $C_{RO}^{coef.} = 0.0403$.

The relative contribution of Romania to the index of poverty reduction in EU27

is: $C_{RO}^{coef.} = \frac{C_{RO}^{coef.}}{I_{red.UE27}^{\frac{2020}{2010}}}$. Replacing the numeric vales we obtain $C_{RO}^{rel.} = 0.0537$, that

is 5.4%. Therefore, although Romania accounts for just 4.29% of the total EU27 population, and for 4.88% of the poor population in EU27, its contribution to the accomplishment of Europe 2020 strategy target for poverty is 5.34%, compared to 2.9% obtained from the ratio of the number of people taken out of poverty in Romania, to the number of people taken out of poverty in EU27 (580 thousand persons to 20 million persons).

Since the target set by Europe 2020 strategy for the relative poverty is the 25% reduction of the number of people in relative poverty, it results that, even in the optimistic scenario which proposes a 20% reduction (781.000 persons, compared to 3,901,000 persons in 2010), Romania will not meet the strategic EU goal.

We really have to make one more comment, which results from the dynamics of the total population in Romania, compared to the dynamics of the total population in EU27. While the total EU27 population increases by 14.4 million inhabitants, the total population decreases by 600,000 thousand people in Romania. Thus, for a 600 thousand people decrease of the total population, the number of poor people decreases by 580 thousand people in Romania.

The factorial analysis of the decrease in the number of poor people is as follows:

$$\Delta S = \Delta S_{PT} + \Delta S_r, \text{ where:}$$

ΔS : absolute variation of the number of poor people between 2010 and 2020

ΔS_{PT} : absolute variation of the number of poor people between 2010 and 2020, caused by the variation of the total population

ΔS_r : absolute variation of the number of poor people between 2010 and 2020, caused by the variation of the rate of relative poverty

Then:

$$\Delta S_{PT} = r^0 \cdot \Delta PT = 0,1823 \cdot (-0,6) = -0,109 \text{ million people}$$

$$\Delta S_r = \Delta r \cdot p_{2020} = (-0,0323) \cdot 20,8 = -0,672 \text{ million people}$$

where r^0 is the rate of relative poverty in 2010, and Δr is the variation of the rate of relative poverty between 2010 and 2020.

Therefore, 86% of the decrease in the number of poor people is due to specific efforts, while 14% is the result of the lower total population. This is an outstanding structural modification in the field of the quality of life.

- (d) The problem of reducing the number of people in relative poverty is a transversal-type problem: the measures of social or institutional support are not enough; a set of measures is needed, which should originate from several sectors, belonging thus to several governmental policies:
- *Educational measures*: enhance the capacity of the initial learning and of the lifelong training, which to increase the professional competency, thus bringing enough income to live above the poverty threshold;
  - *Fiscal measures*: fiscal deductibility or even systems of differential taxation of the personal income, which to increase the available income;
  - *Labour market measures*: which to increase labour market flexibility, while ensuring job security (the concept of flexicurity);
  - *Social assistance measures*: which to focus better the support of the state on the people who really need it.
- (e) In conclusion, taking into account the starting point and the specific conditions of Romania in this matter, the national target for reducing the rate of relative poverty, of 16% in the pessimistic scenario represents 64% of the nominal value of the European target.

8.4. National target for education

The Ministry of Education, Research, Youth and Sport was in charge with formulating the national target for the education. The sectoral working group setting the goals (GSLO-4) included public institutions and authorities involved in the elaboration and management of the strategies and policies associated to the fundamentation and achievement of the target of reducing the rate of early school leaving and increasing the rate of tertiary education graduation⁵².

---

⁵² Ministry of Labour, Family and Social Protection; Ministry of Public Finances; National Institute of Statistics; National Commission for Prognosis; Department for European Affairs; National Agency for Qualification in Higher Education and Partnership with the Business and Social

8.4.1. Early school leaving

(a) Table 27 shows the early school leaving sub-target set by GSLO-4⁵³:

-%-

	2010	2020	Absolute variation (pp)	Relative variation	Average annual relative variation
I. Pessimistic scenario	17.3	13.4	-3.9	-22.54	-2.52
II. Realistic scenario	16.3	11.3	-5	-30.67	-3.60
III. Optimistic scenario	16.0	10.0	-6	-37.50	-4.59

Table 27. National target for the rate of early school leaving

Data source: Document of establishing national targets GSLO-4 (absolute and relative variations, on period and annual averages have been calculated by the authors, based on Document of establishing national targets GSLO-4).

The national target reaches, in the optimistic scenario, the value set by Europe 2020 Strategy. The Government of Romania has adopted, however, the realistic scenario, i.e. a 11.3% reduction of the rate of early school leaving, by 2020.

(b) Table 28 shows the programmed achievement of the sub-target:

-%-

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
I. Pessimistic scenario	21.5	22.9	21.7	23.0	22.5	22.4	19.6	17.9	17.3	15.9	16.6
II. Realistic scenario	23.0	23.8	22.1	23.9	23.6	23.7	20.1	17.8	17.1	15.9	16.1
III. Optimistic scenario	20.0	22.0	21.4	22.1	21.5	21.1	19.1	18.0	17.4	16.0	17.2

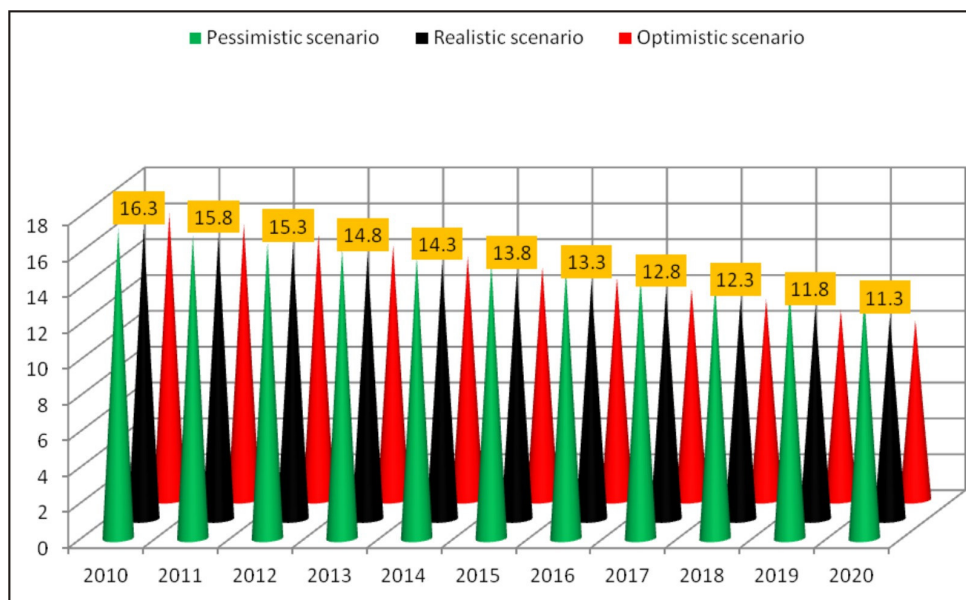
Table 28. Evolution of the national sub-target for the rate of early school leaving

Data source: Document of establishing national targets GSLO-4.

Environment; National Centre for the Development of the Professional and Technical Learning; Institute for Education Sciences.

⁵³ Similar to the other GSLO, prognosis were developed here too. In our opinion, the importance of the indicators (targets) proposed by Europe 2020 Strategy shows that the national targets were set using the normative method, rather than the extrapolative method, or other methods which use econometric instruments.

The fact that the programmed decreasing dynamics of this indicator is rather calm (Figure 15) pertains to structure. Indeed, the behavioural changes, thus the cultural changes, do not occur suddenly, rather they need a complex of correlated and consistent measures and actions which produce effects in time and in a statistical manner.

Figure 15. Evolution of the national target for early school leaving

- (c) Romania aims to get as close as possible to the nominal value set by Europe 2020 Strategy for this sub-target considering, among other things, the rather small gap currently existing between Romania and EU27 for this indicator (Table 29), gap which can be easily closed:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
EU27	17.6	17.2	17.0	16.6	16.1	15.8	15.5	15.1	14.9	14.4
RO	23.8	22.1	23.9	23.6	23.7	20.1	17.8	17.1	15.9	16.1
RO – EU27	6.2	4.9	6.9	7.0	7.6	4.3	2.3	2.0	1.0	1.7
RO/EU27	135.23	128.49	140.59	142.17	147.20	127.22	114.84	113.25	106.71	111.81

Table 29. Gap between Romania and EU27 concerning the rate of early school leaving

Data source: Eurostat (the difference expressed in percentage points, and the percentage index between Romania and EU27, for this indicator, have been calculated by the authors, based on Eurostat).

Therefore, in 2009 (taken as proxy for the baseline year (2010) from Europe 2020 Strategy) the difference between Romania and the European Union is of just 1.7 percentage points, to the detriment of Romania. Since the value of the indicator decreased by more than 6 percentage points during the past 10 years, it will not be very difficult to catch up 6 percentage points over the next decade (although the effort will be considerably higher during this new period because of the so-called baseline effect).

- (d) Romania has several specific conditions which must be taken into consideration when developing the strategy and plans of action from the National Program of Reforms, aimed to achieve the value set for this indicator:
- The higher proportion of the rural population within the total population aged 18-24; because of this, due to cultural reasons (such, as continuation of the economic tradition of the family) or social reasons (such as, numerous families with many children), there is a certain trend to keep out of school a fairly large number of people from this age group;
  - The large share of the informal economy within the GDP may lead to the early involvement of large numbers of people aged 18-24 in remunerated economic activities; thus, the effort to complete the school cycles might become unattractive (because of the increased cost of opportunity of choosing the school instead of the remunerated economic activity);
  - The large number of adult people, with family, working abroad. Thus, part of the children which remained home do not have the proper tutorship to complete their schooling period.
- (e) In conclusion, this national sub-target is programmed to the nominal value of the target set by Europe 2020 Strategy.

8.4.2. Graduation of tertiary learning

- (a) The sub-target for increasing the proportion of population aged 30-34 which graduated tertiary education within the whole population aged 30-34, was formulated by GSLO-4 on three scenarios: I. pessimistic scenario; II. realistic scenario; III. optimistic scenario. Table 30 shows these scenarios:

-%-

	2010	2020	Absolute variation (pp)	Relative variation	Average annual variation
Population aged 30-34 with tertiary learning					
I. Pessimistic scenario	17.33	24.60	7.27	41.95	3.57
II. Realistic scenario	17.61	26.74	9.13	51.85	4.27
III. Optimistic scenario	17.88	29.93	12.05	67.39	5.29

Table 30. National target for the proportion of population aged 30-34 with tertiary education

Data source: Document of establishing national targets GSLO-4.

Therefore, even in the optimistic variant, the nominal national target will amount to about 75% of the target set for the European Union. The Government of Romania approved, as national target, the value set in the realistic scenario, which represents about 67% of the target set by the European strategy.

(b) Table 31 shows the evolution of this sub-target:

-%-

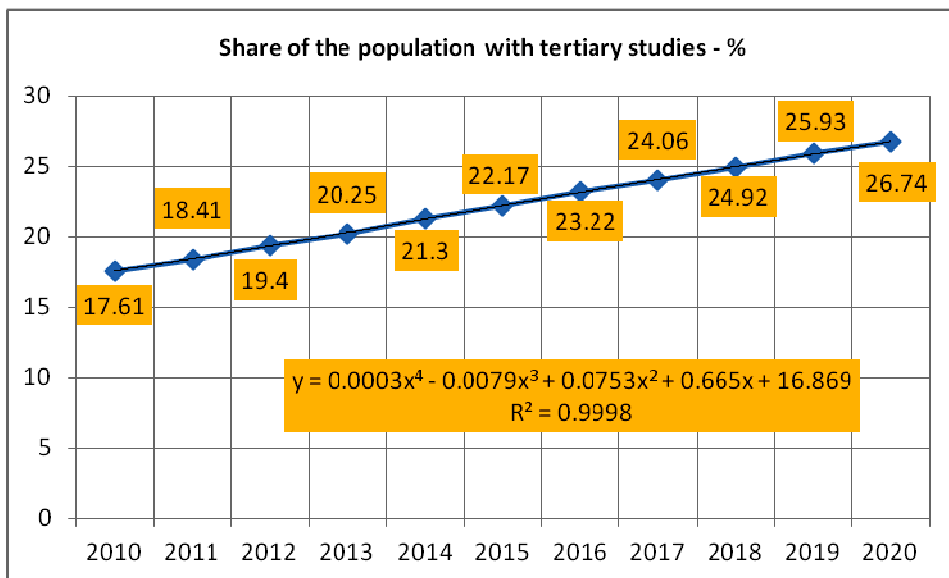
Year	Population aged 30-34 with tertiary education		
	Scenario I (pessimistic)	Scenario II (realistic)	Scenario III (optimistic)
2010	17.33	17.61	17.88
2011	17.89	18.41	19.10
2012	18.49	19.40	20.51
2013	19.02	20.25	21.95
2014	19.65	21.30	23.33
2015	20.21	22.17	24.57
2016	20.95	23.22	25.69
2017	21.73	24.06	26.85
2018	22.57	24.92	27.92
2019	23.51	25.93	28.99
2020	24.60	26.74	29.93

Table 31. Evolution of the national target for the proportion of population aged 30-34 with tertiary learning

Data source: Document of establishing national targets GSLO-4.

The scenarios “spread” increasingly towards 2020, which means that irrespective of the chosen strategy, its implementation has linear characteristics,

the difference referring only to the national level of participation to the accomplishment of the sub-target at the European level (Figure 16):

Figure 16. Evolution of accomplishing the national sub-target for tertiary learning

(c) The achievement of just 67% of the target set by Europe 2020 strategy is a completely unfavourable situation, which results in a modest contribution of Romania to the accomplishment of this target. There are three reasons to this situation: 1) the starting point of Romania; 2) the different methodologies for the calculation of the proportion of people aged 30-34 with tertiary education; 3) the specific conditions in Romania in the matter of learning.

1. according to the data from Table 10, in 2009 (taken as, proxy for 2010, the baseline year for the period 2011-2020), the ratio of the population aged 30-34 with tertiary education in Romania to the population aged 30-34 with tertiary education in EU27 is of about 52%. This means that by 2020, Romania will have a higher contribution to the accomplishment of this indicator: about 67%;
2. the methodological uniformization concerning the content of the indicator „population aged 30-34 with tertiary learning” between Eurostat statistics and the national statistics, which will also include in this indicator the population aged 30-34 with post-secondary professional learning, will increase the value of the indicator for Romania;

3. the normative instability in Romania in the field of learning (concerning both the primary and the secondary legislation), maintain the strategies for the qualitative increase of the learning output in a frail state. If this vulnerability is removed within a short period, Romania might improve this indicator.
- (d) The problem of tertiary education is, similarly to the problem of reducing the relative poverty, a multidimensional one. In consequence, the accomplishment (and the increase of this target's numeric value beyond the current value set by GSLO-4) will depend not just on measures to be taken strictly in the field of learning, but also on measures taken in other economic and social fields (we will revert to this topic towards the end of the study). Here are some specific aspects of this matter:
- The (anticipative) adaptation of the university curriculum to labour market requirements is still deficient; the learning programs of the universities are designed and turned operational in an inertial manner, by extrapolating the previous situations;
  - There is no correlation, at the institutional level, between the public and private university learning, so that the outputs of the two actors become coherent and convergent on the market of educational services;
  - There is a methodological risk for a simple quantitative load of the indicator concerning the proportion of population aged 30-34 with tertiary education, due to the poor quality of university training, risk generated by the competition on the market for university services for the number of enrolled students; although the "tone" of this market alteration was given by the private universities, lately, a decrease of the exigency and deontology in this matter has also been noticed for the public university learning.
- (e) In conclusion, Romania accomplishes only 67% of this sub-target of Europe 2020 strategy, although some future conditions might increase the contribution of Romania to the formation of the average EU indicator in this field.

8.5. National target for research-development

- (a) The National Authority for Scientific Research was in charge with the coordination of formulating the national target for research-development. The sectoral working group setting the goals (GSLO-5) included public institutions and authorities involved in the elaboration and management of

the strategies and policies associated to the fundamentation and achievement of the target for research-development funding⁵⁴.

Table 32 shows the target concerning the proportion of (public and private) expenditure for research-development within the GDP, as it was set by GSLO-5:

	Source of funds	2010	2020	Relative variation (pp)	Average annual rate
Pessimistic scenario	public		1.00	-	-
	private		0.80	-	-
	Total	0.49	1.80	1.31	13.90
Realistic scenario	public		1.00	-	-
	private		1.00	-	-
	Total	0.49	2.00	1.51	15.10
Optimistic scenario	public		1.00	-	-
	private		1.20	-	-
	Total	0.49	2.20	1.71	16.20

Table 32. National target for the proportion of expenditure for research-development within the GDP

Data source: Document of establishing national targets GSLO-5.

Therefore, although the national target is very optimistic, given the starting point of Romania in this field, even in the optimistic scenario it only reaches about 73% of the target set by Europe 2020 strategy. The authors consider, similarly with the other targets that have been formulated using alternative scenarios, that Romania must assume unconditionally the optimistic scenario⁵⁵ in order to benefit of the advantages of the knowledge society in terms of economic growth, economic competitiveness and quality of life. The memorandum approved by the Government of Romania concerning the national target for the tertiary education, opted for the realistic scenario, namely 2% of the GDP, which means 67% of the nominal value set by Europe 2000 strategy.

(b) Table 33 shows the intermediary values of the target set by GSLO-5 for the years 2011, 2013 and 2015:

⁵⁴ Romanian Academy; Academy of Agricultural and Forestry Sciences; National Institute of Statistics; General Secretariat of the Government; Department for European Affairs; Ministry of Agriculture and Rural Development; Ministry of National Defence; Ministry of Public Finances; Ministry of Communications and Information Society; Ministry of Administration and of the Interior; Ministry of Economy, Trade and Business Environment; National Commission for Prognosis; Ministry of Education, Research, Tourism and Sports.

⁵⁵ Meaning to act in a strictly normative way.

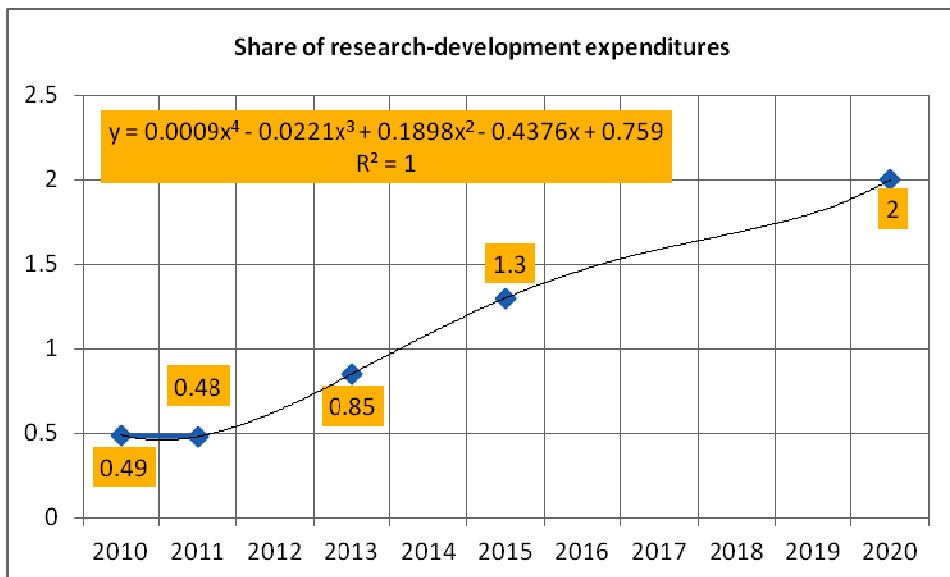
-%-

	2010	2011	2013	2015	2020	Total relative variation (pp)	Average annual rate
Pessimistic scenario	0.49	0.48	0.70	1.00	1.80	1.31	13.90
Realistic scenario	0.49	0.48	0.85	1.30	2.00	1.51	15.10
Optimistic scenario	0.49	0.63	0.90	1.45	2.20	1.71	16.20

Table 33. Evolution of the national target for the proportion of expenditure for research-development within the GDP

Data source: Document of establishing national targets GSLO-5.

Figure 17 gives a synoptic image of this evolution.

Figure 17. Evolution of the national sub-target on research-development

Therefore, the proportion of the funds for research-development out of the GDP will increase some 4 times, over the period covered by Europe 2020 strategy, with an average annual rate between 13.9% and 16.2%, depending on the considered scenario. This is a particularly important effort which involves not just the quantitative aspect (volume of public and private expenditure), but also the qualitative aspect (structure of the expenditure).

- (c) This considerable effort is justified by the large gap existing between Romania and the European Union as to the funds allocated for research-development. Thus, in terms of the capacity of innovation, calculated with the European Innovation Scoreboard (EIS)⁵⁶, in 2009, Romania was included among the member states which are catching up⁵⁷). The position of Romania among the EU 27 member states in 2007-2008, shown in Table 34, justifies the determination displayed by Romania in setting such an ambitious target for the decade 2011-2020:

	Indicator	As level	As dynamics
Enablers	Human resources (HR)	25	3
	Financial and logistic support (F&S)	27	1
Outputs	Economic effects (EE)	18	7
Summary Innovation Index (SII)		25	2

Table 34. Place and dynamics of Romania for the indicators of the European Innovation Scoreboard, for 2007 and 2008

Data source: Document of establishing national targets GSLO-5.

Therefore, the modest position of Romania among the member states in terms of innovation is balanced by the high speed of the catching-up process, as proved by the challenging character of the national target concerning the proportion of expenditure for research-development within the GDP for the period covered by Europe 2020 strategy.

Meanwhile, as the National Program of Reforms is implemented, new sources of funds for research-development must be identified, mainly in the private sector, to increase the value of the national target in relation to the programmed one.

- (d) The implementation of the target concerning the proportion of expenditure for research-development within the GDP for the period 2011-2020 will have to overcome several objective, institutional or cultural constraints:
- There is not yet a correct attitude towards fundamental scientific research, which is required, in exchange for the funds from the state budget, to produce immediate (material, applicable) outcomes, or the fundamental research is under-funded due to the same reason;

⁵⁶ EIS calculates 29 indicators grouped in 7 classes.

⁵⁷ The Summary Innovation Index (SII), which aggregates the 29 indicators of EIS, had a value of 0.296 for Romania (compared to 0.481 for EU27), which is over 1.6 times lower.

- The firms (enterprises) still don't have internal, permanent structures for technological innovation/development; they are just reactive, or exploit short-term opportunities of their specific market;
  - There still is a frail culture of the public-private partnership in research, development and innovation;
  - The wages in the field of research, development and innovation from the public sector are not stimulating;
  - The three components of the research-development "chain" – fundamental research, technological transfer, application and generalization – are not yet fully crystallized.
- (e) In conclusion, the national target for the proportion of expenditure for research-development within the GDP will reach, in the best case, about 67% of the target set by Europe 2020 strategy. Given the starting point and the economic, institutional and cultural conditions in the field of research-development, the authors consider that this is a challenging and achievable target.

9 Synthesis of the national targets

Table 35 shows the synopsis of the national targets for 2020, as they have been adopted by the Memorandum „Approval of the final values of the Romanian targets for Europe 2020 strategy” approved in the government meeting of 7 July 2010.

Goal	Target	Type of target	Direction of target	MU	Nominal value in Europe 2020 Strategy	National nominal value			Absolute gap between the national value and the value from Europe 2020 Strategy - pp	Proportion of the national value within the value from Europe 2020 Strategy - %
						Pessimistic scenario	Realistic scenario	Optimistic scenario		
Economic	Employment of the population aged 20-64	threshold ⁵⁸	Increase to:	%	75	70.0			-5.0	93.3
Social	Rate of relative poverty	threshold	Decrease by:	%	25	16.0			-9.0	64.0
Technologic	Rate of greenhouse gas emissions ⁵⁹	threshold	Decrease by:	%	20 ⁶⁰	20.0			0.0	100.0
	Energy efficiency	threshold	Increase by:	%	20	19 ⁶¹			-1	95.0
	Renewable sources of energy within the final gross energy consumption	threshold	Increase to:	%	20	24			4.0	120.0

⁵⁸ The threshold value is minimal (higher values are recommended)

⁵⁹ Compared to 1990.

⁶⁰ Including LULUCF.

⁶¹ Romania has chosen as target to reduce primary energy consumption.

General support to development	Expenditure for R&D within the GDP	threshold	Increase to:	%	3	1.8	2.0	2.2	-1.0	66.7
	Early school leaving	cap ⁶²	Decrease to:	%	10	13.4	11.3	10.0	-1.3	87.0
Educational	Share of population aged 30-34 with tertiary education	threshold	Increase to:	%	40	24.6	26.7	29.9	-13.3	66.7

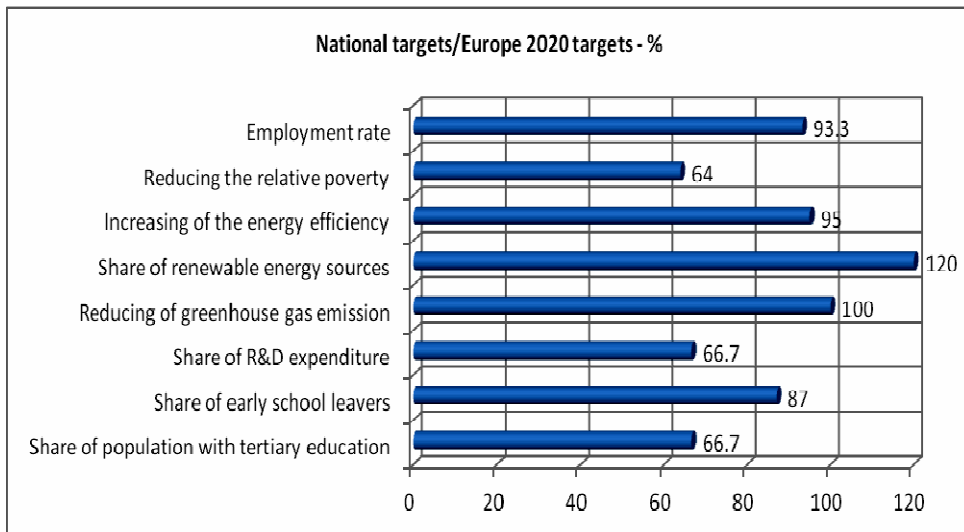
Table 35. Synthesis of the national targets for 2020, compared to the targets of Europe 2020 Strategy

Therefore, Romania undertakes a punctual accomplishment (at the nominal value set by Europe 2020 strategy) for two targets (energy efficiency and early school leaving); to exceed the value from Europe 2020 strategy for one target (proportion of the renewable energy sources within the final energy consumption) and a partial accomplishment (between 44% and 93.6%) of five targets (employment rate, rate of relative poverty reduction, rate of greenhouse gas emissions reduction, rate of research-development expenditure within the GDP and rate of the population aged 30-34 with tertiary education within the total population aged 30-34).

As shown for each single goal, target and sub-target, the national values for the targets which are not achieved punctually, is justified by the two factors which the Council of Europe accepts as grounds for the differences between the national targets and the targets set by Europe 2020 Strategy: a) the starting point of the specific country at the moment set as baseline; b) the specific conditions of a particular country regarding the economic growth, institutional system, conditions of funding etc. These two factors of differentiation have been taken into consideration by GSLO when proposing the nominal values of the national targets.

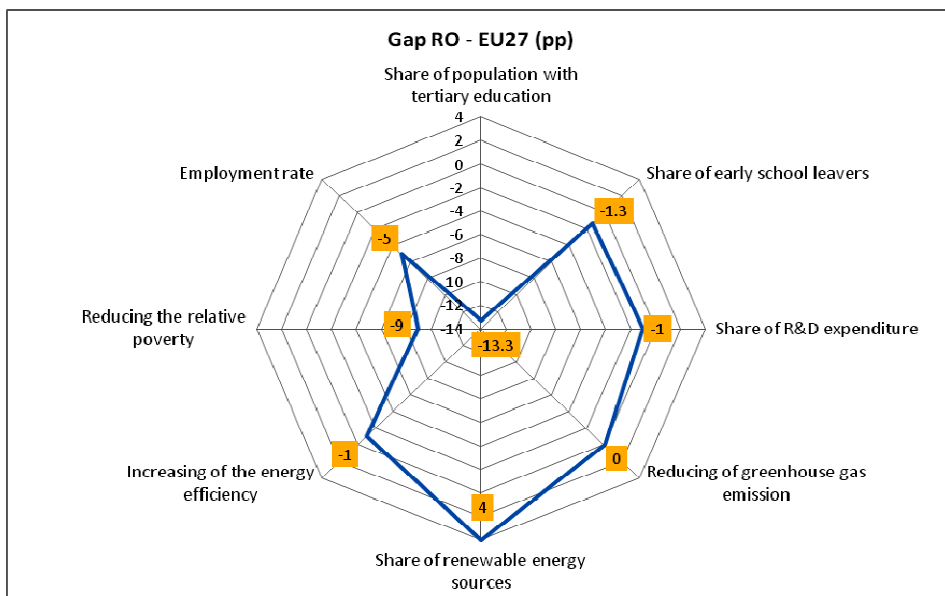
Figure 18 shows the proportion in which Romania meets the targets set in Europe 2020 strategy:

⁶² The value of the cap is a maximal value (lower values are recommended).

Figure 18. Proportion in which Romania meets the targets set in Europe 2020 Strategy

Figure 19 shows the gap between the targets set by Romania and EU27 according to Europe 2020 Strategy:

Figure 19. The gap between the national targets and the targets set by Europe 2020 strategy

10 Risks to the accomplishment of the national targets

The anticipation of the risks and the design of the institutional mechanisms to pilot them, is as important as the fundamentation of the nominal values of the targets where the risks may appear. The authors identified four types of risks that may appear and endanger the accomplishment of the national targets, both as nominal value, and as programmed timeframe: bottlenecks, vulnerabilities, incertitude and lags.

10.1. Bottlenecks

The bottlenecks⁶³ are objective or subjective elements which prevent partially or totally, with an accidental or permanent character, the accomplishment of a target. Most times this is done by decreasing the efficacy of a measure intended to support the accomplishment of the target, and sometimes by preventing the transmission of the effect of the measure onto the target. Most bottlenecks are institutional, but they can also be cultural, behavioural and custom-related, etc.

Concerning the possible bottlenecks in relation with the eight⁶⁴ national targets set for the implementation of Europe 2020 Strategy, they are systematized in table 36.

Goal	Target	Bottleneck	Type of bottleneck	Ways to avoid it
Economic	Employment of the population aged 20-64	-Excess of undifferentiated social protection	-institutional	-reorganise social protection according to the punctual social necessities
		-nominal rigidities introduced by the collective labour contract at the national level ⁶⁵	-institutional	-eliminate the collective labour contract at the national level
		-rather large proportion of the informal economy	-objective	-fiscal stimuli to turn the informal economy into official economy

⁶³ Europe 2020 Strategy introduced the term of „bottleneck” with the significance of narrow place, or blockage.

⁶⁴ Europe 2020 Strategy actually proposes five goals, but one of them has two targets (or sub-targets) and another one has three targets (or sub-targets), which raises to eight the goals that have to be accomplished in the timeframe of the Strategy.

⁶⁵ Bottleneck also mentioned in *EU macro-structural bottlenecks to growth at the national level*, ECFIN/EPC/Ares (2010), of the European Commission, issued on 31 May 2010.

		-large number of immigrants due to economic reasons, in the age group 20-64	-cultural	-fiscal stimuli or other kinds of stimuli to make the economic immigrants come home
		-low propensity towards self-employment	-cultural	-fiscal stimuli for self-employment
Social	Rate of relative poverty	-high proportion of Roma ethnics among the people in absolute poverty ⁶⁶	-objective	-develop a strategy dedicated to the social inclusion of the Roma people (including by European cooperation)
		-low level of development of the social infrastructure	-objective	-increase the proportion of PPP in the development of the social infrastructure
		-maintenance of the development disparities between the urban and rural environments	-objective	-measures to reduce the urban-rural disparities
		-maintenance of the disparities between the urban central areas and the urban periphery	-objective	-measures to reduce the urban-urban disparities
Technologic	Rate of greenhouse gas emissions	-absence or insufficiency of the staff specialised in climate change, within the governmental structures	-institutional	-develop a program to specialise a sufficient number of experts in climate changes
		-absence of specialised structures within the relevant Ministries, which to manage the problem of climate change	-institutional	-establishment of such structures devoted to the issues of climate changes
		-absence of a National Strategy on climate change	-institutional	-elaboration of a National Strategy on climate change
		-insufficient allocation of funds for research on climate change	-institutional	-higher amount of funds (public and private) for studies and research on climate change

⁶⁶ Presently, the rate of absolute poverty for the Roma population is 31.1%, while the national rate of absolute poverty is 5.7%.

	Energy efficiency	-structural inertia of the economy in terms of energy yield	-objective	-development of the Strategy for the Modernization of Romania (SMR) 2012-2020 ⁶⁷ , which to control this inertia
		-insufficient funds to increase energy efficiency in non-economic areas (dwellings etc.)	-objective	-identification of new sources of funds, including from the banking system
		-population behaviour inconsistent with the objectives of energy consumption reduction	-cultural	-awareness-raising actions to responsabilize the population on the necessity to cut energy consumption -introduction of the energy efficiency certificate
		-insufficient attractiveness of the priority axes and of the main areas of intervention from POSCCE ⁶⁸	-institutional	-redesign POSCCE into CSNR ⁶⁹ 2014-2020 or introduction of a special POS for the energy targets of Europe 2020 Strategy
	Renewable sources of energy within the final gross consumption of energy	-low relative efficiency of the renewable sources of energy	-objective	-introduction of a certificate of renewable energy in the private sector of the domestic offer
		-inhomogeneous territorial distribution of the renewable sources of energy	-objective	-design of transportation networks for the energy generated by renewable energy sources
General support to development	Research-development expenditure within the GDP	-constraints due to the public budget deficit	-objective	-reset the priorities for the expenditure from the public budget to increase the funds for research-development

⁶⁷ This is a proposition of the Romanian Academy, through the Centre for Financial and Monetary Research „Victor Slăvescu” under the National Institute for Economic Research „Costin C. Kirişescu” made in 2010 (and published in the economic media), which the authors of this study support. The Strategy for the Modernization of Romania 2012-2020 should fill a vacuum which should have initially been filled by the Post-accession Strategy of Romania (developed several years ago, but which the political factor didn't adopt).

⁶⁸ Sectoral Operational Program – Increase the Economic Competitiveness.

⁶⁹ National Strategic Framework of Reference.

		-major participation of the private sector (2/3) to the funds for research-development	-institutional	-develop a PPP ⁷⁰ mechanism specialised in research-development (possibly a national program in the field)
		-insufficient development of the technological transfer of the scientific research outputs	-institutional	-correlated design of the three links of research-development-innovation
		-wrong understanding, by the political factor, of the role played by the fundamental research (apparently without immediately applicable outputs)	-cultural	-determination to fund sufficiently and unconditionally the fundamental research exclusively from the state budget
		-inertia of the nomenclature of the domestic offer	-cultural	-fiscal stimulation of the private sector to renew the nomenclature of the domestic offer
		-unstimulating wages for the researchers (particularly in the field of fundamental (academic) research)	-institutional	-review the wages for researchers, particularly in the field of fundamental research ⁷¹
Educational	Early school leaving	-high level of poverty, which entails orientation towards economic activities of the population aged 18-24	-objective	-alleviate the level of relative and absolute poverty
		-high proportion of the informal economy which diverts away the youth from schooling to economic activities	-objective	-reduce the share of the informal economy within the GDP
		-important proportion of the Roma ethnic within the age group 18-24, having a low propensity for education	-cultural	-identification of institutional ways to draw the Roma ethnics to school

⁷⁰ Public-Private Partnership.

⁷¹ The authors propose a specific bonus (not applicable to other categories of researchers or to other areas of activity, therefore without a major impact on the budget deficit) which might be called bonus for interdisciplinarity”, because fundamental research is impossible without acquiring and using a diverse and authentic scientific background, which claims dedication, stability, continuity, passion and elimination of the constant material worries.

		-relevant proportion of the families with children whose parents go abroad to work and can no longer tutor and guide the children to school	-objective	-improvement of the educational institutions for children who are either living alone, or are abandoned, or have inadequate tutors
		-poor families with many children	-cultural	-identify ways for social assistance for education, supplied directly to the child attending school
		-deficient school infrastructure, particularly in the rural areas (including the long distances from home to school)	-objective	-identify solutions on the principle “the school follows the pupil”
	Population aged 30-34 with tertiary studies	-low level of population income, which to support participation in tertiary learning	-objective	-identify solutions in terms of economic policies which to support economic growth and higher incomes
		-general weakness of the national system of learning in terms of forming the competencies for the labour market ⁷²	-institutional	-redevelopment of the national strategy for learning, to strengthen the role and functions of the tertiary learning in relation with labour market demands
		-inexistence of educational “alleys” from the secondary education to tertiary education, which to “fuel” the tertiary learning with students	-institutional	-design such educational “alleys” through the curriculum or other institutional means
		-inhomogeneous territorial distribution of tertiary learning institutions which makes many people to give up continuing their secondary education	-objective	-enhance the territorial cohesion of Romania, particularly via the prospective CSNR 2014-2020

Table 36. Synthesis of the bottlenecks in the achievement process of national targets related to Strategy Europe 2020

⁷² Blockage also mentioned in *EU macro-structural bottlenecks to growth at the national level*, ECFIN/EPC/Ares (2010), issued by the European Commission, on 31 May 2010.

10.2. Vulnerabilities

The vulnerabilities refer, on the one hand, to the adverse effects generated by a measure applied with the purpose to accomplish a target and, on the other hand, to the weaknesses (the three “I”: incoherence, inconsistency, incompleteness) which may affect the measures taken with the purpose to accomplish a target. The management of vulnerabilities is at least as important as bottlenecks management because of their considerable potential to compromise the goal.

Concerning the possible vulnerabilities that may interfere with the eight national targets for the implementation of Europe 2020 Strategy, they are systematized in table 37.

Goal	Target	Vulnerability	Type of vulnerability	Ways to avoid it
Economic	Employment of the population aged 20-64	-Quantitative increase of employment, without a corresponding increase of work productivity	-institutional	-the increase of occupation must be accompanied by technological investments
		-improper structure of the increase of employment, economic sectors	-institutional	-increased employment in the tertiary and quaternary sectors
		-improper structure of employment, by gender	-institutional	-faster increase of employment for women
		-improper structure of employment, by regions of development	-institutional	-faster increase of employment in the development regions lagging behind
		-poor capacity of the learning system to anticipate labour market demands in the curriculum	-institutional	-development of the learning system (initial and training) to answer adequately to labour market demands
Social	Rate of relative poverty	-decentralization of responsibility for social inclusion is not accompanied by the decentralization of social inclusion funding	-institutional	-apply the principle “financing follows responsibility” in matters of the social inclusion process
		-confound social inclusion with social aid	-institutional	-regard the social aid as just a temporary and local solution, as antechamber for social inclusion

		-high volatility of the norms and institutions tackling poverty	-institutional	-increase the institutional stability to deal with poverty
		-unfitting of the initial and professional learning to labour market demands	-institutional	-develop the capacity of the learning system (initial and training) to respond adequately to labour market demands
		-lack of local institutional correlation on matters of social inclusion	-institutional	-redesign the local institutions and procedures managing social inclusion
Technologic	Rate of greenhouse gas emissions	-poor national monitoring of the greenhouse gas emissions	-institutional	-inclusion, in all sectoral strategies, the objective of monitoring the sectoral greenhouse gas emissions
		-poor correlation of the policy of economic development with the policy of greenhouse gas emissions reduction	-institutional	-consider the greenhouse gas emissions as a spill over in all economic strategies (industrial ones particularly)
		-poor development of the systems measuring greenhouse gas leakages from the outside	-institutional	-develop systems monitoring the outer leakages of greenhouse gas (including through research activities)
		-poor participation in the flexible mechanisms of the Kyoto Protocol	-institutional	-improve the eligibility conditions of Romania, in order to participate in these flexible mechanisms
	Energy efficiency	-uncorrelation of the increase of energy efficiency with the economic increase	-institutional	-the indicators of economic growth must be non-contradictory with the indicators of energy efficiency increase
		-uncorrelation of the increase of energy efficiency with the increase of the total productivity of the factors	-institutional	-transform the increase of energy efficiency into a causal factor for the increase of the general economic efficiency

		-break the link between the reduction of primary energy consumption and the reduction of the consumption of final energy ⁷³	-institutional	-the final target of the increase of energy efficiency must be the reduction of the energy intensity of the national economy
	Renewable sources of energy within the final gross consumption of energy	-high seasonal or conjunctural character of the renewable sources of energy	-objective	-redundant planning of the structure of energy sources within the final gross energy consumption
		-limited character ⁷⁴ of the renewable sources of energy	-objective	-redundant planning of the structure of energy sources within the final gross energy consumption
General support to development	Research-development expenditure within the GDP	-insufficient awareness of the private sector regarding the necessity for, and impact of the research-development on the amount, quality and sustainability of the domestic offer	-cultural	-introduce a temporary fiscal discount for the products and services with a specific degree of novelty generated by the incorporation of the research outputs
		-insufficient development of PPP to fund research-development activities	-institutional	-develop a PPP mechanism specialised in research-development (possibly a national program in this field)
		-insufficient development of the real competition for projects, at the level of the research for development (of generalization) or of the research for innovation (of deepening) ⁷⁵	-institutional	-redesign the competitive conditions of the market for research-development and research-innovation

⁷³ Of the three possible directions to increase the economic efficiency (reduction of the consumption of primary energy, reduction of the consumption of final energy, reduction of the energy intensity) Romania has chosen to reduce the consumption of primary energy, due to the specific national conditions.

⁷⁴ The sustainable (reproducible) character of the renewable energy sources doesn't cancel the vulnerability generated by the limited character (objectively) at a specific moment or as general "output" of these energy sources.

⁷⁵ The fundamental research must not be funded by project competitions.

		-insufficient elaboration of the university curriculum (on all three levels set by the Bologna Declaration) to prepare elite researchers	-institutional	-design a mechanism for the early identification and continuous formation of the elite researchers
		-demonetization of the scientific and academic titles due to the large number of title holders	-institutional	-reconsider the eligibility criteria for these titles and reconsideration of the quality and deontology of the people granting such titles ⁷⁶
Educational	Early school leaving	-insufficient educational capacity of the primary and middle education to preserve the children within the learning process	-institutional	-increase the proportion of the educational activity in relation with the proportion of instructive activity during the primary and middle education
		-volatility, accompanied by amateurism (due to the „institution” of temporariness) of the teaching staff, particularly in the rural areas	-institutional	-supply consistent and constant social support to the teaching staff who settle in rural areas
		-non-stimulating wages of the didactic staff, which reduces considerably their professional performance and stability	-institutional	-set wages for the didactic staff in agreement with the social significance of their long-term role and functions
	Population aged 30-34 with tertiary studies	-discouragement of the youth to attend tertiary studies because of the decreasing quality in that field	-objective	-increase the quality standards and enhance monitoring of standard observation ⁷⁷

⁷⁶ The authors propose that the title of university professor and that of senior scientific researcher I is awarded only if the applicant has graduate a post-doc school (just like in order to get the title of lecturer, and senior scientific researcher II, the applicant must have the doctor's degree). This would prove that the applicant for the title of university professor or of senior scientific researcher I, continued the research activity at high levels of performance after obtaining the doctor's degree, i.e. had actually contributed to the development of the Romanian scientific research. The criteria for admission in the Romanian Academy (as honorary member, corresponding member, or full member) should be seriously fine tuned, so that the scientific and deontological quality of the applicants for accession to the highest forum of scientific consecration in Romania, adds high value to this institution.

⁷⁷ The authors consider that a public good such as the state higher education must not charge taxes from part of the students, and that the admission should be done by a severe competition. In this way, the higher education would be more attractive for the young people who really want to learn, not just get a diploma.

		-faint “evidences” that the professional or tertiary education prepare the youth according to labour market demands	-institutional	-the learning curriculum should follow more closely the (quantitative and structural) dynamics of the labour market
		-the national qualifications framework is not yet properly developed	-institutional	-complete this framework and put it into agreement with EQF ⁷⁸
		-acknowledgement abroad of the graduation diplomas obtained in Romania	-institutional	-act for the mutual acknowledgement of the graduation diplomas

Table 37. Synthesis of the vulnerabilities in the achievement process of national targets related to Strategy Europe 2020

10.3. Incertitudes

The incertitudes refer to the, rational or conjectural, impossibility to produce accurate predictions on the impact of the measure taken in order to achieve a target. The existence of incertitudes introduces a, higher or lower, level of probability on the nominal accomplishment of a target in a preset timeframe; hence, their knowledge and consideration of their impact are important for the achievement of the National Program of Reforms.

Concerning the possible incertitudes may interfere with the eight national targets for the implementation of Europe 2020 Strategy, they are systematized in table 38.

Goal	Target	Incertitude	Type of incertitude	Ways to avoid it
Economic	Employment of the population aged 20-64	-Governmental capacity to develop a sufficiently robust public investment process	-objective	-increase funding from private sources through public finances (ex. PPP)
		-tendency of the local workforce to stay on the national labour market	-cultural	-stimulation, through wages, of the workforce to remain in the national labour market
		-tendency of the women to stay on the national labour market	-cultural	-stimulation of the social assistance (public and private) for children raising and caring

⁷⁸ EQF: European Qualifications Framework.

		-capacity for structural funds absorption, used to develop the economic infrastructure (job creation)	-institutional	-radical and immediate restructuration of the institutions absorbing the structural funds ⁷⁹
Social	Rate of relative poverty	-capacity for structural funds absorption, used to develop the social infrastructure	-institutional	-radical and immediate restructuration of the institutions absorbing the structural funds
		-adequate level of incomes ⁸⁰	-institutional	-conduct studies and surveys which to quantify more adequately the level of household and individual income
		-family planning	-cultural	-adequate social education
		-demographic ageing	-objective	-restructure the system of social insurances; -perfect the system of institutional social assistance for the elder without family support
Technologic	Rate of greenhouse gas emissions	-proper allocation of the funds for studies, monitoring and measurements	-institutional	-sensitize the political factor for a sufficient funding of the mentioned activities
		-determine the European governments and institutions and the international institutions to solve the problem of the greenhouse gas emissions	-politic	-higher activism of the Romanian Government for the adoption of firm and efficient measures
		-inexistence of a national strategy for sectoral restructuration of the economy, which to give "clues" on the greenhouse gas emissions	-politic	-develop the Strategy for the Modernization of Romania (SMR) 2012-2020

⁷⁹ By enforcing the principles of simplification, depolitization, efficientization.

⁸⁰ The determination of the threshold for relative (or absolute, or severe) poverty may be distorted by the improper quantification of the incomes which are not recorded (from the informal economy, from remittances, thefts with a permanent character etc.)

		-inexistence of a national planning of the LULUCF-type activities	-institutional	-develop the National Strategy for LULUCF activities
Energy efficiency		-absorption capacity of the structural funds for the development of the national energy infrastructure	-institutional	-radical and immediate restructuration of the institutions absorbing the structural funds
		-structural inertia of the technological modifications to improve energy efficiency	-objective	-coherent planning (means-purpose type) of the technological re-structuration to improve energy efficiency
		-capacity of the public budget to provide sufficient funds for the actions intended to increase energy efficiency	-institutional	-reset the priorities for budget expenditure towards the restructuration of the national energy infrastructure
		-propensity of the private sector to invest in actions intended to increase energy efficiency	-cultural	-identify the ways to drive (bonuses/penalties) the private companies to participate in actions intended to increase energy efficiency of the national power generating system
Sources of renewable energy within the final gross consumption of energy		-absorption capacity of the structural funds for the development of the economic infrastructure of the renewable energy sources	-institutional	-radical and immediate restructuration of the institutions absorbing the structural funds
		-capacity of the public budget to provide sufficient funds for the renewable energy sources	-institutional	-reset the priorities for budget expenditure towards the restructuration of the national energy infrastructure
		-propensity of the private sector to invest in actions intended to increase the proportion of the renewable energy sources within the final gross consumption of energy	-cultural	-identify the ways to drive (bonuses/penalties) the private companies to participate in actions intended to increase the use of renewable energy sources

General support to development	Research-development expenditure within the GDP	-low predictability of the allocation of public funds for research-development	-institutional	-definite provision in the Fiscal-budgetary strategy, of medium- and long-term funding programs for research-development
		-absorption capacity of the structural funds for the development of the research-development infrastructure	-institutional	-radical and immediate restructuring of the institutions absorbing the structural funds
		-consider the financial allocations for research-development as governmental administrative expenditure ⁸¹	-cultural	-the funds for research-development must be regarded as investments, namely investments in human capital ⁸²
		-absence of a unitary system of monitoring and dissemination of the scientific research outputs (academic, university and research institutes)	-institutional	-design a national portal for the access to the database of Romanian scientific outputs, with two purposes: a) technological transfer of the existing outputs; b) avoid the redundant research (and funding)
Educational	Early school leaving	-impossibility of the fast increase of the standard of living of the families running this risk	-objective	-the state should assume the responsibility to support the young aged 18-24 with their schooling
		-capacity of the state budget to allocate funds for the direct support of the target population to remain within the schooling system	-objective	-identify forms of direct support which don't require actual financing (ex.: educational vouchers ⁸³)

⁸¹ For instance, among the recent measures of austerity taken by the Romanian Government, the budget of the Romanian Academy and the budget for scientific research within the Ministry of Education, Research, Youth and Sports, have been amputated, proportionally, similarly to the budget of any other ministry which conducts activities of public administration. However, scientific research is not an administrative activity. The huge multiplier of the impact of the scientific research acts with the same magnitude when funding goes high (in a positive direction) and when funding goes down (in a negative direction). It is true that the effects are on the long-term, but they are no less serious, on the contrary.

⁸² There is no investment with higher return than the investment in human capital (in research-development). The knowledge (research output) is the only product which not only doesn't wear out by using, but its information value even increases.

⁸³ They may come from the banking system, with state guarantee.

		-capacity of the pre-university educational system to increase the educational component in relation to the instructive component	-institutional	-the teaching staff from the primary and middle school should have a better pedagogical, sociologic and psychological training
Population aged 30-34 with tertiary studies		-high proportion of the private higher education whose curricula cannot be fully coordinated with the curricula of the public higher education	-institutional	-enhance the strategic character of the higher education and better coordination by the related ministry, irrespective of the public or private form of education
		-the inexistence of a clear economic and social model for Romania for the interval 2012-2020, reflects in the inexistence of a clear and general forecast of the tertiary education	-institutional	-development of the Strategy for the Modernization of Romania (SMR) 2012-2020
		-methodological lack of clarity regarding the concept of tertiary learning	-institutional	-clarify the related methodology and its accommodation to the European methodology
		-inexistence of an adequate system of scholarships for the tertiary learning (merit scholarships or social scholarships etc.)	-institutional	-design an attractive and stimulating system of scholarships for the tertiary learning, including from private funds

Table 38. *Synthesis of the incertitudes in the achievement process of national targets related to Strategy Europe 2020*

10.4. Lags

The lags refer to the delays which occur between the implementation of the measure intended to accomplish a target and the moment of the measurable occurrence of the expected effect. Most lags are objective, but there may also be lags generated by the general system of managing the implementation of Europe 2020 Strategy.

Concerning the possible lags that may interfere with the eight national targets for the implementation of Europe 2020 Strategy, they are systematized in table 39.

Goal	Target	Lag	Type of lag	Ways to avoid it
Economic	Employment of the population aged 20-64	-Adapt the professional training of the workforce to the new demands from the labour marker	-objective	-better anticipation of the future demands from the labour market
		-put into function job creating investments	-objective	-judicious planning an design of job creating investments
		-change the job according to the changes in the professional status and cost of opportunity	-institutional	-higher flexibility of the labour market
Social	Rate of relative poverty	-the effects of investments become manifest within the social infrastructure	-objective	-correlated planning of the investments in social infrastructure and of the intermediate targets of reducing the relative poverty
		-„waves” of births or „contingents” of old people	-objective	-anticipation of these ”waves” and design systems for ad-hoc piloting
		-the effects of an improved education and higher level of culture become manifest	-objective	-correlated planning of the implemented causes and expected outcomes
		-behavioural inertia concerning the social inclusion	-cultural	-specific measures to change behaviour according to the new standards of social inclusion
Technologic	Rate of greenhouse gas emissions	-effect generated by LULUCF activities	-objective	-anticipative and correlated planning of LULUCF activities and of the units producing greenhouse gas emissions
		-effects of the investments in technologies which reduce the greenhouse gas emissions	-institutional	-correlation of the intermediate targets for the reduction of greenhouse gas emissions with the startup of the investments objectives which control the greenhouse gas emissions

		-effects of the sectoral changes in the economy (ex.: reduce the proportion of the secondary sector, the main channel of greenhouse gas emissions)	-institutional	-correlation of the intermediate targets for the reduction of greenhouse gas emissions with the sectoral changes in the economy
	Energy efficiency	-effects of the investments in technologies which reduce the energy consumption	-objective	-correlated planning of the investments to reduce the energy consumption and of the intermediate targets in the field
		-awareness-raising of the population on the need to increase energy efficiency	-cultural	-actions to disseminate useful information in this field
		-inertia of market prices in relation with the increase of energy efficiency	-objective	-improved control of the regulatory governmental agencies in this field
	Sources of renewable energy within the final gross consumption of energy	-effects of investments to increase the proportion of renewable energy sources within the final gross consumption of energy	-objective	-correlated planning of the investments to increase the proportion of renewable energy sources within the final gross consumption of energy and of the intermediate targets in the field
		-inertia of market prices in relation with the energy structure of the production	-objective	-improved control of the regulatory governmental agencies in this field
General support to development	Research-development expenditure within the GDP	-delayed effect of the funds allocated for research-development activities	-objective	-anticipation of the need for solutions to the emerging problems and adequate funding of research-development activities according to these anticipations
		-quasi-absence of the impact of the fundamental scientific research-development (very large gap and unpredictability)	-objective	-this is an immanent trait of the fundamental research; it shouldn't matter in the decision for the public funding of the fundamental research

Educational	Early school leaving	-effects of the increasing standard of living on the decrease of the rate of early school leaving	-objective	-accelerate the reduction of the absolute and relative poverty
		-effects of an extended training of the teaching staff in the fields of pedagogy, sociology and psychology	-objective	-accelerate the development of professional and cultural spectrum of the teaching staff
		-effects of the investments in school infrastructure (particularly in the rural areas)	-objective	-the school infrastructure must be regarded as component of the strategic infrastructure of Romania (similarly with the way in which research and health should be regarded) ⁸⁴
	Population aged 30-34 with tertiary studies	-effects of the increasing incomes on the increased opportunities to enrol in the tertiary learning	-objective	-medium-term and long-term planning of the enrolment in the tertiary learning function of the dynamics of the causal economic factors
		-homogenization of the quality and correlation of the curricula between the public and private tertiary learning	-institutional	-clear stipulations in the Law of education on the strategic nature of the learning and on the social responsibility in this field
		-the curriculum of the tertiary learning must attend to the future requirements of the labour market	-institutional	-studies on the future structure and dimensions of the labour market at the national and European level
		-fainter disparities in the territorial distribution of the institutions for tertiary learning	-objective	-improved programs to increase the cohesion on these terms

Table 39. Synthesis of the lags in the achievement process of national targets related to Strategy Europe 2020

⁸⁴ The authors consider that, indeed, there are three areas which ensure the basics of the national being: a) education (ensures the intellectual and moral being); b) health (ensures the biological and social being); c) research (ensures the spiritual being).

11 Considerations on the elaboration of the National Program of Reforms

11.1. Role of the National Program of Reforms (NPR)

The National Program of Reforms (NPR) is the document showing the position of Romania on the national implementation of Europe 2020 Strategy.

One of the most significant provisions of Europe 2020 Strategy is that according to which all the institutional policies, strategies and efforts must be consistent and convergent with the five headline targets set⁸⁵ by the Strategy. It results thus, that at the national level too, NPR must coagulate all the sectoral programs and strategies and all the public policies with the purpose of accomplishing the goals of this program.

On the basis of this position, we consider that at the national level, NPR must be formally declared as master program (or master strategy) for the development of the Romanian society during the interval 2011-2020. This involves at least the following aspects:

- a. All the other national or sectoral strategies (including the transversal⁸⁶ ones) will be developed in close agreements with NPR;
- b. The national or sectoral goals/targets will be consistent with NPR goals/targets;
- c. All public policies must be developed taking into consideration that their end purpose is to contribute to the accomplishment of the national goals set by NPR;
- d. All European resources (the structural funds, primarily) must be accessed and used, fully and efficiently and lawfully, in the first place for the accomplishment of the intermediate and final targets set by NPR;
- e. The governmental structure, at the level of the minister's office, at the level of the other central or decentralised structures of the government (including the governmental agencies and the independent agencies) must be adapted to the mechanism of designing, implementation, monitoring

---

⁸⁵ Including in the conclusions of the president of the summer Council of Europe (17 June 2010), which show at paragraph 5 that: "All the common policies, including the agricultural policy and the cohesion policy, must support the Strategy".

⁸⁶ By transversal character of a strategy/program, we understand its characteristic to influence, by its provisions and by the associated plan of action, all the levels of organisation and functioning of the society, from the point of view of the specificity of that particular strategy/program. For instance, a strategy in the field of education, is transversal.

and reporting on the stage and quality of accomplishment of the national targets set by NPR;

- f. Institutional structures and units must be set up, which to fully and permanently monitor NPR implementation and which to issue quarterly reports for governmental use.

11.2. General principles for NPR development

The National Program of Reforms will be developed on the basis of the following fundamental principles:

- a. NPR is an intellectual project: it aspires to build a Romanian society in agreement with the priorities set by Europe 2020 Strategy;
- b. Being a strategic document (the national transposition of Europe 2020 strategy), NPR will only include information on:
  - *the fundamental national goal*: which must coincide with the basic goal of Europe 2020 strategy (smart, sustainable and inclusive growth of the Romanian economy and society);
  - *the sectoral goals*: which must be the national transposition of the goals set by Europe 2020 strategy (the five goals: economic, social, technological, educational and general support to development)
  - *the national targets*: which must be the national transposition of the targets set by Europe 2020 strategy (the eight national targets, as set by GSLO: employment rate; rate of relative poverty; rate of early school leaving; rate of the population with tertiary education; rate of greenhouse gas emissions reduction; rate of the energy efficiency; rate of the renewable energy sources within the final gross consumption of energy; rate of the expenditure for research-development);
  - *the dynamic programming* to accomplish the national targets (intermediary targets, stages, etc.), as proposed by GSLO;
  - *the main directions of actions*: categorises (classes) of actions that have to be performed with the purpose to accomplish NPR goals and targets;
  - *the responsible institutions and organisations*: nomination of the national structure which will implement, monitor and report NPR progress;
  - *the ways of monitoring and reporting* the progress of NPR implementation.
- c. NPR will not set detailed plans of actions (plans of measures); the detailed plans of action (plans of measures) will be developed and

- implemented by the institutions and organisations assigned to carry out NPR goals and targets; they will be operational and institutional instruments to accomplish NPR goals and targets;
- d. NPR will integrate the national goals and targets in a logic and conceptual manner, so as to capitalize as much as possible the causal, structural and functional correlation between the eight national targets: for instance, the accomplishment of some targets (or of the intermediate value of a target) may be a resource for the accomplishment of other targets (or of intermediate values of other targets)⁸⁷. Being a master program, NPR will have to achieve a global integration of the national targets accomplishment, avoiding the adverse effects generated by the achievement of some targets (this pertains to vulnerability management) and exploiting the feedbacks⁸⁸ which the achievement of one target has for the achievement of other targets;
- e. NPR development will not be conditioned by any previous national or sectoral document, program or strategy if their provisions are inconsistent with the principles and content of NPR; on the contrary, all the existing programs or strategies, as well as those developed after the adoption of NPR, will have to come into agreement with the general philosophy and trend set by NPR;
- f. The institution coordinating the development and implementation of the National Program of Reforms will be the Department for European Affairs, or a future Ministry of Integration and European Affairs⁸⁹;
- g. NPR will ensure:
- The coherence, consistency and completeness of all the national actions and activities for the implementation of Europe 2020 strategy in Europe;
  - Display the role of Romania in the construction and general European progress;
  - Predictability and continuity of the domestic actions for the implementation of Europe 2020 strategy;
  - Achievement of the long-term national interest, within the European context;

---

⁸⁷ For instance, the higher employment rate makes up a resource for the reduction of the relative poverty rate, or the higher proportion of population with tertiary education makes up a resource for the development of research-development activities.

⁸⁸ Both the negative feedback negative (of stabilization) and the positive feedbacks (of self-maintenance, self-development).

⁸⁹ The authors consider that the Department for European Affairs must develop into a Ministry of Integration and European Affairs, the Minister of Integration and European Affairs, being rightfully a state minister, next to the Minister of Public Finances.

- Awareness of and assuming by the entire Romanian society, of the goals and targets of Europe 2020 strategy, as they have been transposed into national targets;
- Implementation of the domestic reforms required and sufficient so as the national targets transposed from Europe 2020 strategy are accomplished according to the set calendar and nominal values.

11.3. NPR institutional framework

Figure 20 shows, for the purpose of information, the place and role of the National Program of Reforms:

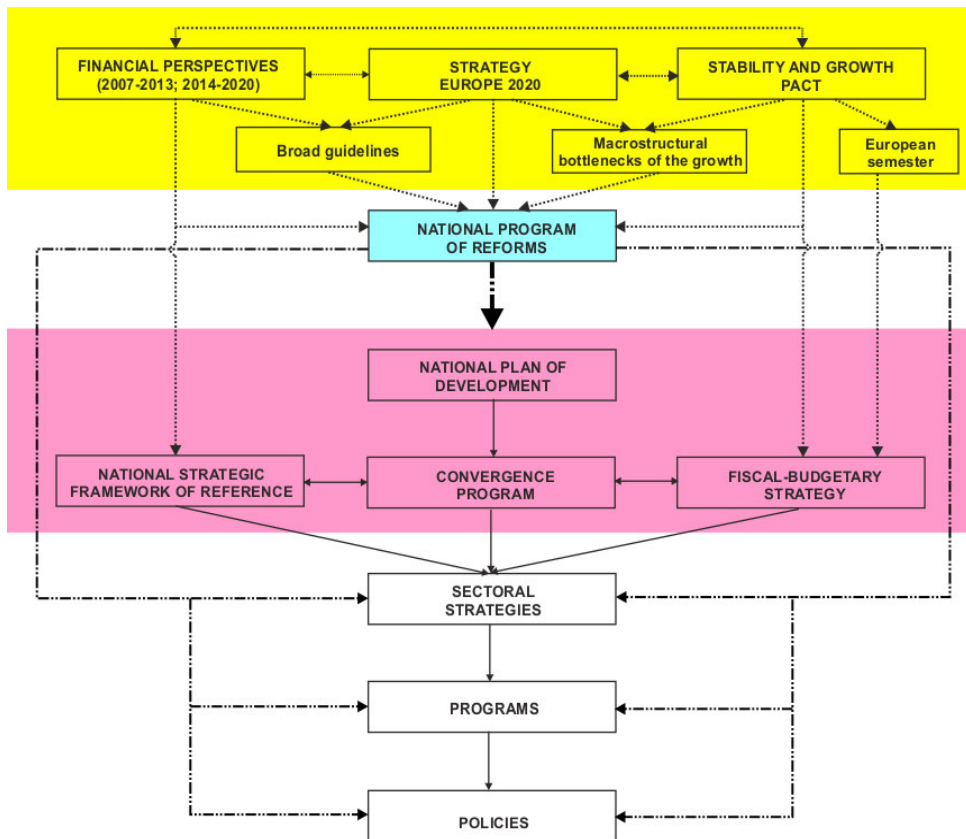

Figure 20. Place and role of the National Program of Reforms

Therefore, the National Program of Reforms substantiates, conditions and correlates all the actions for the economic and social development of Romania, including the objectives pertaining to the real and nominal economic convergence with the European Union. Within this context, the authors iterate the

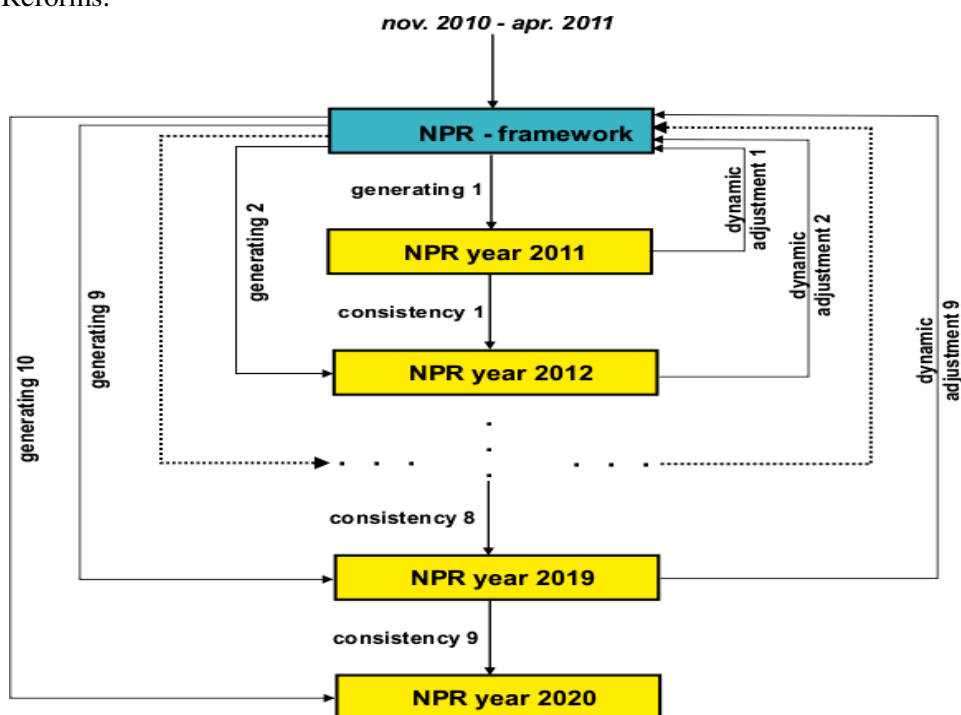
recommendation mentioned above, to consider the National Program of Reforms as master program for the development and modernization of Romania throughout the entire period 2011-2020.

11.4. General structure of NPR

NPR structure must respond to the place, role and functions of this master program, as presented in paragraph 8.2.

Within this context, the authors propose to design/develop the National Program of Reforms from two perspectives: a) a framework perspective, which to include objectives, indicators, procedures etc. regarding the entire interval of implementation of Europe 2020 strategy; the framework NPR program is drawn up just one time, in 2010, and it is finalised in April 2011, after bilateral talks with the European Commission ; b) an annual perspective, which to include objectives, indicators, procedures etc. for each year from the period of implementation of Europe 2020 strategy; it is drawn up each year, according to the planning indicated by the European Commission.

Figure 21 shows the logic of the two versions of the National Program of Reforms:

Figure 21. Logic and chronologic interdependencies between the framework NPR and the annual NPR

11.4.1. Framework NPR: 2011-2020

We consider that it is necessary to have a framework NPR, which to cover the period of Europe 2020 Strategy implementation. The framework NPR will be the national version of Europe 2020 Strategy and the benchmark for the entire period in terms of obligations arising from the quality of EU member state, to accomplish the goals and targets set by Europe 2020 Strategy.

The framework NPR is developed by the Government of Romania, through the Department for European Affairs.

The program may be updated, during its implementation, function of the extent of change to the original conditions.

Annex 1 shows the proposed structure of NPR⁹⁰.

11.4.2. Annual NPR

The annual NPR is a document for current piloting, developed by the Government of Romania, through the Department for European Affairs. Its purpose is to coordinate throughout a particular year, all the national efforts intended to accomplish the national targets derived from Europe 2020 Strategy.

In order to be efficient, the annual NPR will have to focus on the intermediary nominal values (for that particular year) of the national strategic targets. The document will acquire more credibility if the intermediate targets for a specific year are within the general benchmark (of the framework NPR), but essentially, the “role” of the annual NPR is to ensure that the annual national commitment is accomplished.

The annual NPR will be a source of information for the Annual Report to the European Commission on the accomplishment of Europe 2020 Strategy goals.

Within this context, the annual NPR might have the general structure shown in Annex 2⁹¹.

---

⁹⁰ For an easier dynamic management, the framework NPR might be considered to be NPR0, while the annual editions for the interval 2011-2020 would be NPR1...NPR10.

⁹¹ All the information and evaluations focus on the running year of the particular NPR.

12 Considerations on piloting the implementation of the National Program of Reforms

By piloting NPR implementation we understand the integrated process by which the norms, institutions, mechanisms and procedures intended for this purpose ensure the accomplishment of the national targets, their nominal values and programmed structures, within the set timeframe.

The Department for European Affairs is responsible with piloting NPR implementation.

12.1. Content of the piloting process

Piloting NPR implementation involves the following institutions, activities, actions, mechanisms, procedures and documents:

- a. eight *target piloting units* (TPI): they have the role to monitor permanently the process of national targets accomplishment and to report quarterly, to the Department for European Affairs, the stage of target accomplishment. The structure of TPI report is developed by DEA as a means to ensure the homogeneity of reporting throughout the eight units. Each TPI will consist of 4-5 people, and the eight TPI will be located in the ministries coordinating the programming and implementation of the eight national targets (for the five goals of NPR):
  - 2 TPI with MECTS
  - 1 TPI with MMP
  - 2 TPI with MECMA
  - 2 TPI with MMFPS
  - 1 TPI with ANCS
- b. A special directorate within DEA, „*Europe 2020 Strategy and the process of European integration*”, which will have the role to coordinate the development of the framework NPR and of the annual NPR, to receive quarterly reports from the TPIs, to draw the Quarterly Report on NPR implementation and to organise the quarterly public hearing on NPR implementation (Annex 3 shows the place proposed for this directorate within DEA);
- c. The *Quarterly Report on NPR implementation*, drawn by DEA, based on the quarterly reports received from the TPIs, which will be presented in a meeting of the Government⁹²;

---

⁹² This Report will also evaluate the process of absorbing the structural funds allocated for the national implementation of Europe 2020 Strategy.

- d. The *Quarterly public hearing on NPR implementation*, organised by DEA, through the directorate „*Europe 2020 Strategy and the process of European integration*”, aiming to highlight the essential aspects of the running process of NPR implementation. The hearing will focus on the early warning on the possible bottlenecks or vulnerabilities and to draw proposals for the improvement of the piloting process;
- e. *Annual meeting of the Government concerning NPR implementation*, which will discuss just one single topic: the stage and problems of NPR implementation;
- f. *The consistency matrix between NPR and PC*⁹³. It is developed jointly by DEA and the Ministry of Public Finances and it is an analysis of the consistency, coherence and convergence between NPR and PC goals (targets)⁹⁴ (Annex 4);
- g. *Development of the integrated plan of action by harmonizing the plans of action* for the accomplishment of the eight individual national targets. Each year, the coordinating ministries involved in the accomplishment of the national targets will transmit to the new directorate within DEA, the plans of actions for each target. DEA will integrate these plans of action after analysing their causal, structural and functional correlations with the purpose to:
  - Eliminate the redundant actions and funding;
  - Order the actions with multiple impact (on several targets), so as to optimize the efforts for actions and funding;
  - Identify the adverse effects of some actions and to determine the ways to avoid or counter these adverse effects;
  - Identify the situations in which the accomplishment of a target (or of a stage of its nominal value) may constitute a sui-generis resource for the accomplishment of another target (or of another stage of the nominal value of the same target);
  - Identify the inconsistencies, i.e. the situations in which two actions aiming different targets (belonging thus to different plans of action) may neutralize mutually and determine the conditions required to eliminate such situations;
- h. *Four stage evaluations on NPR implementation*, which will be complex analyses of the quality of NPR implementation and of the translational

---

⁹³ PC: Program of Convergence.

⁹⁴ The matrix of consistency may be presented either in both documents (obviously, it will be identical in the two documents) or just in one of them. The European Commission might prefer to have an independent document on the consistency between NPR and PC.

effects of this implementation. The stage evaluations will be opportunities for the improvement of the framework NPR⁹⁵. The stage evaluations are presented in the annual meeting of the Government dedicated to the process of NPR implementation, and then in the plenary meeting of the Parliament of Romania:

- the 2013 stage evaluation;
- the 2015 stage evaluation;
- the 2017 stage evaluation;
- the 2019 stage evaluation;

12.2. Generic diagram of the piloting process

The process diagram of piloting NPR implementation can be described as follows:

- 1) Presentation of the quarterly reports on the progress of NPR implementation in the meeting of the Government
  - DEA presents, in the government meeting, the quarterly report on the progress of NPR implementation: end of the first month of the quarter following the analysed quarter: t ;
  - DAE draws up, through the newly established directorate, the quarterly report of progress: $(t-15) - (t-5)$;
  - The TPIs transmit, to DEA, the unit reports on the implementation of the action plans for each individual national target they manage: $(t-15)$;
  - The TPIs write the reports for each national target they manage: $(t-20) - (t-15)$;
  - The TPIs collect and synthesize the information on the implementation of the action plans for each individual national target they manage: $(t-25) - (t-20)$.
- 2) Public hearing on NPR implementation
  - DEA chairs the public hearing on NPR implementation: middle of the second month of the quarter following the analysed quarter: t ;
  - DEA sends the material to be debated to the guests of the public hearing: $(t-5)$;
  - DEA draws up the material to be debated during the public hearing, based on the quarterly reports and on other materials, including on the

---

⁹⁵ The stage evaluations should be done on the basis of studies conducted by the European Institute of Romania, for each individual evaluation, with the purpose to use scientifically fundamented evaluations.

basis of evaluations and recommendations from the European Commission: (t-15) – (t-5).

- 3) Presentation of the annual report on NPR implementation in the meeting of the Government
  - The head of DEA presents, in the meeting of the Government dedicated exclusively to this purpose, the annual Report on NPR implementation: t;
  - DEA sends to the Government, through the General Secretariat of the Government, the annual report on NPR implementation: (t-5);
  - DEA draws up the annual Report on NPR implementation, based on the quarterly reports, on the results of the public hearing and on the basis of other information, including evaluations and recommendations from the European Commission: (t-15) – (t-5).
- 4) Presentation of the stage evaluation of NPR implementation, in the meeting of the Government and in the plenary meeting of the Parliament of Romania
  - The head of DEA presents, in the plenary meeting of the Parliament of Romania, the stage evaluation on NPR implementation: t;
  - The head of DEA presents the stage evaluation, in the annual meeting of the Government dedicated to the analysis of NPR implementation: (t-5);
  - DEA draws up the stage evaluation, based on the quarterly reports, on the results of the public hearing and on the basis of other information, including evaluations and recommendations from the European Commission: (t-15) – (t-5);
  - EIR transmits to DEA the study for the evaluation of NPR stage implementation: (t-45);
  - EIR draws up the study for the evaluation of NPR stage implementation: (t-365).
- 5) Integration of the individual plans of action (aiming individual targets)
  - DEA sends the integrated plan of action to the involved ministries: t;
  - DEA draws up integrated plan of action: (t-45) – (t);
  - The ministries involved in the implementation of the individual targets transmit the individual plans of action (eight plans of action) to DEA: (t-45);
  - The involved ministries develop the plans of action for the implementation of the national individual targets: (t-90) – (t-45).

12.3. An independent institution which to monitor and report on NPR

The crucial importance of the National Program of Reforms for the effort to modernize Romania and to integrate it within the European Union requires, in the view of the authors, the establishment of a permanent institutional body, independent of the state structures, with the purpose of an independent and professional monitoring of the consistent implementation of the NPR, which to give more credibility to the reports of the governmental institutions to the European Commission.

This body might be designated as the **National Council for Economic and Social Reform (CONRES)**.

a. Purpose of establishing CONRES

Professional, independent and permanent monitoring of NPR design, implementation and reporting, with the purpose of making a real contribution to the accomplishment of Europe 2020 goals.

b. Necessity of establishing CONRES

The necessity of establishing CONRES resides in the following:

- ***Ensure the scientific support*** for the design of the institutions, mechanisms, procedures and instruments which record, monitor, quantify and report on the progress, bottlenecks, vulnerabilities etc. that may appear during NPR implementation;
- ***Ensure the independent control*** of the process of NPR implementation and reporting, by the civil society and by the academic environment⁹⁶;
- ***Ensure the permanent and consistent control*** on NPR implementation at the standards, deadlines and quality demanded by Europe 2020 strategy and by the documents of monitoring developed by the European Commission.

c. Functions of CONRES

- ***Draw up***, independently, ***studies, analyses, evaluations, diagnoses, prognoses***, on the national objectives and targets of Europe 2020 strategy;
- ***Commend***, with advisory value, the NPR project;
- ***Commend***, with advisory value, the annual national reports on NPR implementation;
- ***Commend***, with advisory value, the institutional structure for the composition, monitoring and reporting of the progress on NPR implementation;

---

⁹⁶ Actually, this is a structure analogue to the Fiscal Council (ensuring the scientific and independent control of the budgetary process) but, this time, the reference is to the process of reform related to NPR implementation.

- **Participation** in the debates organized by the governmental institutions on NPR issues;
- **Participation** in the institutional design of the process of a composition, monitoring and reporting of the progress on NPR implementation.

d. General structure of CONRES

- Denomination National Council for Economic and Social Reform (CONRES)
- Total staff: 21 members
  - Management:
    - *Scientific Council*: deliberative structure (5 members)
    - *Directorate*: executive structure (3 members)
      - president (also chairman of the Scientific Council)
      - vice-president
      - secretary general
  - Technical secretariate
    - *unit 1*: unit for the evaluation of national targets piloting:
      - 8 experts, one for each national target within then NPR;
    - *unit 2*: unit for the evaluation of NPR elaboration:
      - 3 experts
    - *unit 3*: unit for the evaluation of NPR implementation:
      - 3 experts
    - *unit 4*: unit for synthesis:
      - 4 experts

e. Institutional aspects of CONRES

- CONRES is organised and functions within the Romanian Academy⁹⁷
- The budget of CONRES is part of the budget of the Romanian Academy
- CONRES is established by law
- CONRES members are reputed personalities, both nationally and internationally, in the fields related to the national targets of Europe 2020 strategy, and who have no institutional connections with the governmental structures involved in the design, implementation and reporting on the accomplishment of the national targets from Europe 2020 strategy.
- CONRES members are appointed in a plenary meeting of the Parliament of Romania, after hearings in the field commissions
- CONRES members are appointed for a period of 5 years, with the possibility for a new appointment

---

⁹⁷ Similarly with the operation of the Technical secretariat of the Fiscal Council which is organised and functions also within the Romanian Academy, within the Centre for Financial and Monetary Research „Victor Slăvescu”.

- CONRES must be established very quickly (probably by November 31, 2010), because NPR is under development (it has to be finished by April 2011); also, Europe 2020 strategy comes into force as of January 1st, 2011, therefore the first NPR, too.

13 Conclusions, final remarks and recommendations

13.1. Conclusions

- a. Europe 2020 strategy is the master document for the economic and social evolution of the European union during the interval 2011-2020;
- b. Therefore, the National Program of Reforms will have to be the master plan for the economic and social development of Romanian throughout the same interval;
- c. Of the eight targets proposed by Europe 2020 strategy, Romania undertakes to accomplish the nominal value from the strategy for the greenhouse gas reduction target, to exceed (by 20%), the European target concerning the increase of the proportion of renewable energy sources within the final gross energy consumption, and to reach values below the European “norm” (between 67% and 93%) for the other six targets;
- d. It doesn't mean that if Romania doesn't accomplish punctually the six targets mentioned earlier, it doesn't bring an important contribution to the accomplishment of the European strategy in the fields on economic growth and employment; the national contribution is, however, dependent on the starting point for the specific target and, particularly, of the specific economic, social or institutional conditions that characterise Romania at the initial moment of Europe 2020 strategy implementation (1st January 2010);
- e. The nominal value of the national targets pertaining to Europe 2020 strategy will also be discussed with the representatives of the European Commission during the coming period (as it is known, on 12 November 2010, a first draft of the National Program of Reforms should be delivered, and the final version of the program must be delivered by April 2011);
- f. The National Program of Reforms will have to have two versions: a) a framework version, which comprehends the entire interval 2011-2020; b) an annual version, updated according to the framework version and according to the stage of accomplishing the targets from the previous annual versions;
- g. Piloting the implementation of the annual National Program of Reforms involves the establishment of target piloting units, within the ministries or governmental structures in charge with the accomplishment of those

- targets, and of several procedures for information and intermediary validation, which to ensure a sustainable and efficient fulfilment of the national duties arising from the goals of Europe 2020 strategy;
- h. Piloting the process of National Program of Reforms implementation will focus on the elimination of the four categories of risks which the authors have identified for each of the eight individual national targets: bottlenecks, vulnerabilities, incertitudes and lags;
  - i. It is advisable to establish a special compartment/directorate with the Department for European Affairs, to deal exclusively with the problems pertaining to the National Program of Reforms and with its consistency with the Program of Convergence;
  - j. It is advisable to establish a Ministry of Integration and European Affairs, which to integrate the current Department for European Affairs;
  - k. It is advisable to establish an independent structure which to monitor the elaboration and implementation of the National Program of Reforms and the reports on its progress, as well as its function of master plan for the economic and social development of Romania.

13.2. Final remarks

- a. As the economic, financial and institutional conditions improve, Romania must endeavour to increase the quantification of the national targets afferent to the goals of Europe 2020 strategy, increasing thus its contribution to the implementation of the European strategic document, on the one hand, and achieving a higher level of modernization and of integration of Romania within the European Union, on the other hand;
- b. All the national and sectoral strategies must be reviewed and aligned (as objectives, stages, resources and actions) with the provisions of the National Program of Reforms;
- c. The teams working on the elaboration of the National Program of Reforms and of the Program of Convergence, must collaborate actively and permanently in order to ensure the coherence and consistency of these two essential programs for the economic and social modernization of Romania and for its integration within the European Union.

13.3. Recommendations

- a. The European Institute of Romania should perform, with the frequency proposed by the study, the stage evaluations for the implementation of the National (framework) Program of Reforms; within this context, the

authors of the study may provide counselling or may participate in the working groups or workshops organised for the mentioned purpose;

- b. The mandatory structural elements of the National Program of Reforms, imposed by the European Commission, should be completed with the proposals of the authors concerning the elaboration of the framework version and of the annual versions of the National Program of Reforms.

REFERENCES

1. The Memorandum „Aprobarea valorilor finale ale obiectivelor României pentru Strategia Europa 2020”, approved in the Government Meeting on July 7th 2010, <http://www.dae.gov.ro/articol/961/strategia-europa-2020-la-nivel-national>
2. The *founding* documents presented by the five workgroups that have designed the national targets of the Europe 2020 Strategy
3. *Eurostat*.
4. *EU macro-structural bottlenecks to growth at the national level*, ECFIN/EPC/Ares (2010).
5. *Broad Economic Policies Guidelines (12082/10 PRESSE 202)*, adopted by the EU Council on July 13th 2010
6. Altomonte, C., Nava, M., 2005, *Economics and Politics of an Enlarged Europe*, Edward Elgar Publishing.
7. Busch, K., 2010, *World Economic Crisis and the Welfare State: Possible Solutions to Reduce the Economic and Social Imbalance in the World Economy*, Friedrich-Ebert-Stiftung, Berlin. Available at: <http://library.fes.de/pdf-files/id/ipa/07000.pdf>
8. Caballero, R., Jaffe, A., 1993, *How High Are the Giants' Shoulders: An Empirical Assessment of Knowledge Spillovers and Creative Destruction in a Model of Economic Growth*, in NBER Macroeconomics Annual, Cambridge, MIT Press.
9. Clark, R., Beckfield, J., 2009, *A new trichotomous measure of world-system position using the international trade network*, International Journal of Comparative Sociology, 50 (1), 5-38
10. Cojanu, V., 2009, *Către un concept operational al dezvoltării competitive în plan teritorial*, Revista Transilvana de Stiinte Administrative, 1(23), p. 19-38.
11. Collignon, S., 2008, *Forward with Europe: A Democratic and Progressive Reform Agenda after the Lisbon Strategy*, Friedrich-Ebert-Stiftung, Berlin. Available at: <http://library.fes.de/pdf-files/id/ipa/05294.pdf>
12. Comisia Europeană, 2005, *Common Actions for Growth and Employment*. The Community Lisbon Program, Communication from the Commission to the Council and the European Parliament, 20.07.2005
13. CREST Report of the Policy Mix Team, 2005, R&D and Innovation Policies in Romania, www.mct.ro
14. EC, 2009, Issues paper on ways to accelerate reforms for Europe to emerge

- stronger after the crisis. Meeting of national Lisbon coordinators' meeting in Prague on 22nd April, 2009, SEC GEN 6 April 2009.
15. EC 2009, Brussels, 24.11.2009, COM 2009, 647 final, Commission Working Document, *Consultation on the Future "EU 2020" Strategy*
  16. European Commission (EC), 2010, *Europe 2020: a strategy for smart, sustainable and inclusive growth*, COM (2010) 2020, Communication from the Commission, Brussels, 3.3.2010
  17. Eurostat, Structural Indicators, online May 2010
  18. Fidrmuc, J., Iikka K., 2006, *Meta-analysis of the business cycle correlation between the euro area and the CEECs*, Journal of Comparative Economics 34, 518–537
  19. Groupe of Applied Economics, 2005, *Romania and the Lisbon Agenda*, Daniel Dăianu (coord.)
  20. Groupe of Applied Economics, 2010, *Romania and the Europe 2020 Strategy*
  21. Kellermann, C., Ecke, M., Petzold, S., (2009), *A new growth strategy for Europe beyond 2010*, Friedrich-Ebert-Stiftung, Berlin. Available at: <http://library.fes.de/pdf-files/id/ipa/06219.pdf>
  22. Kok, W., 2004, http://ec.europa.eu/growthandiobs/pdf/kok_report_en.pdf
  23. Kose M. A., Otrok, C., Prasad, E.S., 2008, *Global Business Cycles: Convergence or Decoupling?*, WP/08/143, IMF Working Paper, June
  24. Lederman, D., Maloney, W.F., 2003, *R&D and Development*, World Bank, Policy Research Paper no.3024
  25. Menon, A., 2008, *Europe: The State of the Union*, Atlantic Books Publisher.
  26. Pisani F.J., Sapir, A., 2006, *Last exit to Lisbon*, Bruegel brief, http://www.bruegel.org/uploads/tx_btbbreugel/pbf140306lisbon.pdf
  27. Report from the High Level Group chaired by Wim Kok, 2004, *Facing the Challenge. The Lisbon Strategy for Growth and Employment*, European Communities, Luxembourg.
  28. Sapir, A., 2005, *The Lisbon Council. Making Europe Fit for the Future*, special policy briefing
  29. Sapir, A., (ed.), 2009, *Europe's economic priorities 2010-2015*, New Commission, Bruegel report.
  30. Von Tunzelmann, N., Martin, B., 1998, *Public vs. Private Funding of R&D and Rates of Growth: 1963-1995*, Working Paper, Science Policy Research Unit, University of Sussex
  31. World Economic Forum, 2004, *Lisbon Review 2004. An Assessment of Policies and Reform in Europe* (Blanke J. and A. Lopez), Geneva
  32. World Economic Forum, 2010, *Global Competitiveness Report 2009-2010*, Geneva

INDEX OF NAMES AND TERMS

- “20x20x20” trinomial, 9, 14
“Kyoto basket”, 21
- B**
benchmark, 21, 24, 33, 38, 68, 69
BERD, 4, 28, 29
bottlenecks, 11, 35, 36, 52, 53, 55, 70, 72, 74, 75, 87
- C**
coherence, 17, 19, 66, 70, 75
Comisia Europeană, 76
competence, 9
competency, 14, 35, 41
CONRES, 72, 73, 74
consistency, 6, 13, 15, 16, 17, 66, 70, 75, 90
curriculum, 46, 55, 56, 57, 58, 63
- D**
Department for European Affairs, 5, 6
- E**
economic convergence, 7, 67
economic goal, 14, 15, 16, 19
education, 5, 9, 10, 12, 15, 17, 18, 19, 27, 42, 44, 45, 46, 47, 50, 51, 55, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 80, 85, 87
educational goal, 15, 16, 17, 18, 19
efficient cause, 19
EIS, 4, 48
employment “scissor”, 20, 21, 78
employment rate, 9, 20, 79
energy intensity, 23, 24, 38, 39, 57, 78, 91
EU, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 20, 23, 24, 26, 28, 33, 35, 37, 40, 41, 46, 48, 53, 55, 68, 75, 76
EU27, 23, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 40, 41, 43, 45, 48, 51, 79, 80, 84
Europe 2020, 9, 38, 74
Europe 2020, 6, 7
Europe 2020, 49
Europe 2020, 72
European Commission, 7, 13, 14, 24, 38, 53, 55, 67, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 76, 86
European Council, 8
European Institute of Romania, 5, 6, 70, 75
European Parliament, 14, 37, 76
European Union, 4, 7, 8, 9, 10, 20, 23, 24, 32, 34, 38, 40, 44, 48, 67, 72, 75, 78, 84
- F**
final cause, 18
final energy, 22, 23, 24, 37, 38, 51, 57, 79
flagship initiatives, 9, 13, 14, 78
flexicurity, 12, 35, 42
formal cause, 19
frictional unemployment, 35
- G**
gap, 21, 24, 32, 33, 34, 35, 43, 48, 50, 51, 52, 63, 78, 79
GDP, 4, 9, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 28, 29, 30, 37, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 54, 57, 60, 63, 78, 79, 80, 91
GERD, 4, 28, 29
Gg, 36
goal of general support to development, 16, 17, 18, 19
greenhouse gas, 22, 36, 37
greenhouse gases, 9, 13, 14, 15, 16, 21, 22, 79
GSLO-1, 30, 31, 33, 35

GSLO-2, 36, 37, 38

GSLO-3, 39, 40

GSLO-4, 42, 44, 46

GSLO-5, 46, 47

I

ICT, 10

incertitudes, 58, 74, 87

inclusive growth, 8, 32, 35, 65, 76

J

jobs, 11, 15, 32

L

labor market, 10

labour market, 9

labour market, 9

Lags, 61, 85

Lisbon Agenda, 7, 8, 13, 18, 76, 78

LLL, 35

LULUCF, 4, 21, 22, 36, 37, 50, 59, 62

M

material cause, 19

monitor, 72

monitoring, 5, 6, 7, 13, 56, 58, 59, 60,
64, 65, 72, 73

N

National Program of Reforms, 4, 6,
20, 44, 48, 58, 64, 66, 67, 69, 72,
74, 75, 79, 91

nominal rigidities, 35, 53

NPR, 67, 68, 72, 73, 74

NPRs, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72,
84, 86

O

opportunity, 6

opportunity cost, 35

P

PNR, 90

policies, 8, 12, 13, 14, 31, 36, 38, 39,
41, 42, 46, 55, 64, 84, 85, 86, 87, 88

positive feedback, 17, 19

poverty, 5, 9, 12, 15, 16, 17, 18, 19,
24, 25, 26, 39, 40, 41, 42, 46, 50,
51, 53, 54, 56, 59, 62, 63, 65, 78,
79, 80, 84, 85, 87, 91

primary energy, 4, 24, 38, 39, 50, 57,
91

PRIMES, 38

procedures, 6, 67

proxy, 33, 34, 44, 45

purpose, 72

R

R&D, 4, 28, 29, 30, 50, 76, 77, 79

rate of early school leaving, 9, 15, 26,
27, 42, 63, 65, 80, 91

rate of relative poverty, 40, 41

research-development, 9, 10, 13, 15,
16, 17, 18, 28, 29, 30, 46, 47, 48,
49, 51, 54, 57, 60, 63, 65, 78, 79,
80, 85, 88, 91

Romania, 4, 5, 6, 9, 10, 17, 20, 21, 22,
23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31,
32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40,
41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 50,
51, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 63,
64, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74,
75, 76, 78, 79, 80

S

SII, 4, 48

smart growth, 8

SMEs, 11

social goal, 15, 16, 17, 18, 19

social inclusion, 15, 16

social protection, 12, 52

state budget, 48, 54, 61

Strategia Europa 2020, 75

strategy, 7

sustainable growth, 8, 35

T

target piloting units, 4, 69, 74

targets, 7

technological goal, 15, 16, 17, 19

tertiary learning, 9, 28, 35, 44, 45, 55,
61, 63, 79, 80

thematic approach, 13

TPI, 4, 69

U

UE, 75

V

vulnerabilities, 39, 52, 55, 70, 72, 74,
87

INDEX OF FIGURES

<i>Figure 1. „Allocation” of the goals and flagship initiatives to the priorities of Europe 2020 strategy .....</i>	<i>152</i>
<i>Figure 2. Classification of Europe 2020 strategy headline targets according to the type of causality.....</i>	<i>153</i>
<i>Figure 3. Gap between the national targets and the targets set by Europe 2020 strategy.....</i>	<i>155</i>
<i>Figure 4. Comparative design of the Lisbon Agenda and of the Europe 2020 strategy.....</i>	<i>159</i>
<i>Figure 5. „Allocation” of the goals and flagship initiatives to the priorities of Europe 2020 strategy .....</i>	<i>168</i>
<i>Figure 6. Classification of Europe 2020 strategy headline targets according to the type of causality.....</i>	<i>175</i>
<i>Figure 7. Evolution of the employment “scissor” by gender, in Romania, for the interval 2002-2010.....</i>	<i>179</i>
<i>Figure 8. Evolution of the energy intensity gap between Romania and the European Union, between 2000-2008 .....</i>	<i>184</i>
<i>Figure 9. Evolution of the poverty rates in Romania, between 2003-2008 (pessimistic scenario).....</i>	<i>187</i>
<i>Figure 10. Evolution of the proportion of population with tertiary studies in Romania, during the interval 2002-2010 .....</i>	<i>189</i>
<i>Figure 11. Evolution of the GDP proportion of funds allocated for research-development in Romania during the interval 2001-2010 .....</i>	<i>191</i>
<i>Figure 12. Dynamics of R&D expenditure within the GDP, during the interval 2001-2008, in Romania and EU27.....</i>	<i>192</i>
<i>Figure 13. Dynamic and structural formation of the target for employment.....</i>	<i>195</i>
<i>Figure 14. Evolution of the gap between the average employment rate in EU27 and in Romania (age group 20-64).....</i>	<i>196</i>
<i>Figure 15. Evolution of the national target for early school leaving.....</i>	<i>210</i>
<i>Figure 16. Evolution of accomplishing the national sub-target for tertiary learning .....</i>	<i>213</i>
<i>Figure 17. Evolution of the national sub-target on research-development.....</i>	<i>216</i>
<i>Figure 18. Proportion in which Romania meets the targets set in Europe 2020 Strategy.....</i>	<i>221</i>
<i>Figure 19. The gap between the national targets and the targets set by Europe 2020 strategy.....</i>	<i>221</i>

Figure 20. Place and role of the National Program of Reforms 242
Figure 21. Logic and chronologic interdependencies between the framework NPR and the annual NPR 243

INDEX OF TABLES

<i>Table 1. Nominal values of the European and national targets</i>	154
<i>Table 2. Nominal evolution of the national targets during the interval 2011-2020</i>	155
<i>Table 3. Employment rate in Romania, for the age group 20-64, during the interval 2005-2010</i>	179
<i>Table 4. Evolution of the greenhouse gases emissions in Romania, during the interval 1999-2008</i>	181
<i>Table 5. Relative evolution, compared to 1990, of the greenhouse gas emissions, in Romania, during the interval 2001-2010</i>	181
<i>Table 6. Evolution of the proportion of renewable energy sources within the gross final energy consumption in Romania and EU27</i>	182
<i>Table 7. Energy intensity in Romania during the interval 2000-2008</i>	183
<i>Table 8. Primary energy consumption in Romania, between 2000-2008</i>	184
<i>Table 9. Evolution of the poverty rate in Romania during the interval 2003-2010 (pessimistic scenario)</i>	185
<i>Table 10. Evolution of the total population and of the population living in relative poverty in Romania, between 2003-2010</i>	186
<i>Table 11. Evolution of the early school leaving rate in Romania during the interval 1999-2010</i>	188
<i>Table 12. Evolution of the proportion of population with tertiary studies in Romania, during the interval 2002-2010</i>	189
<i>Table 13. RO – EU27 comparison concerning the proportion of population aged 30-34 with tertiary studies</i>	190
<i>Table 14. Evolution of the GDP proportion of funds allocated for research-development in Romania during the interval 2001-2010</i>	190
<i>Table 15. Comparative evolution of the proportion of R&D expenditure within the GDP of Romania and EU27, during the interval 2001-2008</i>	191
<i>Table 16. Quantification of the national target for employment by gender and for the total population, to be reached by 2020</i>	194
<i>Table 17. Programming of the intermediary (annual) targets for employment</i> ..	194
<i>Table 18. Evolution of the gap between the average employment rate in EU27 and in Romania</i>	196
<i>Table 19. Proportion of the occupied population in Romania within the occupied population of EU27 (age group 15-64)</i>	197
<i>Table 20. National target for greenhouse gas emissions reduction</i>	201

Table 21. Evolution of the national target for greenhouse gas emissions reduction.....	201
Table 22. Proportion of the renewable energy sources within the final gross energy consumption.....	202
Table 23. Structure and potential of the renewable energy sources	203
Table 24. National target for the reduction of the relative poverty.....	205
Table 25. Evolution of the national target on poverty.....	206
Table 26. Equivalent contribution of Romania to accomplishing the poverty target	206
Table 27. National target for the rate of early school leaving	209
Table 28. Evolution of the national sub-target for the rate of early school leaving	209
Table 29. Gap between Romania and EU27 concerning the rate of early school leaving.....	210
Table 30. National target for the proportion of population aged 30-34 with tertiary education	212
Table 31. Evolution of the national target for the proportion of population aged 30-34 with tertiary learning	212
Table 32. National target for the proportion of expenditure for research-development within the GDP.....	215
Table 33. Evolution of the national target for the proportion of expenditure for research-development within the GDP	216
Table 34. Place and dynamics of Romania for the indicators of the European Innovation Scoreboard, for 2007 and 2008	217
Table 35. Synthesis of the national targets for 2020, compared to the targets of Europe 2020 Strategy.....	220
Table 36. Synthesis of the bottlenecks in the achievement process of national targets related to Strategy Europe 2020	226
Table 37. Synthesis of the vulnerabilities in the achievement process of national targets related to Strategy Europe 2020	231
Table 38. Synthesis of the incertitudes in the achievement process of national targets related to Strategy Europe 2020	235
Table 39. Synthesis of the lags in the achievement process of national targets related to Strategy Europe 2020.....	238

ANNEX 1. STRUCTURE OF THE FRAMEWORK NPR

1. GENERAL CONTEXT

1.1 International context

- 1.1.1 Evaluation of the world economy
- 1.1.2 Trends in the world economy
- 1.1.3 Relevant processes in the world economy
- 1.1.4 International monetary and financial system
- 1.1.5 „Sequelaes” of the financial and economic crisis of 2007-2009

1.2 European context (European Union)

- 1.2.1 Evaluation of EU27 economy
- 1.2.2 Trends in EU27 economy
- 1.2.3 The monetary and financial system of EU27
- 1.2.4 Dynamics of crisis end within EU27
- 1.2.5 Normative processes and relevant strategies within UE27

1.3 National context

1.3.1 Normative environment

- 1.3.1.1 Public administration
- 1.3.1.2 Administrative decentralisation
- 1.3.1.3 Fiscal budgetary policy
- 1.3.1.4 Monetary policy
- 1.3.1.5 Other public policies

1.3.2 Economic and social framework

- 1.3.2.1 Macroeconomic and regional indicators
- 1.3.2.2 Indicators concerning the real economy
- 1.3.2.3 Indicators concerning the economic efficiency
- 1.3.2.4 Indicators concerning the nominal economy
- 1.3.2.5 Indicators concerning the standard of living and the quality of life
- 1.3.2.6 Indicators concerning the labour market
- 1.3.2.7 Microeconomic indicators
- 1.3.2.8 Indicators concerning the foreign economic balance

1.3.3 Indicators concerning Europe 2020 Strategy

- 1.3.3.1 Population, labour market and employment
- 1.3.3.2 Social conditions and poverty
- 1.3.3.3 Education
- 1.3.3.4 Energy, the environment and climatic exchanges
- 1.3.3.5 Research-development-innovation

1.3.4 Financial framework

- 1.3.4.1 Banking system
- 1.3.4.2 Non-banking financial system
- 1.3.4.3 Capital market
- 1.3.4.4 Currency exchange market

2. LINES OF ACTION FOR THE PERIOD 2011-2020

2.1 Concerning the economic development

2.2 Concerning the social progress

2.3 Concerning the Europe 2020 Strategy

- 2.3.1 Employment
- 2.3.2 Poverty
- 2.3.3 Education
- 2.3.4 Energy, the environment and climatic exchanges
- 2.3.5 Research-development-innovation

3. POSSIBLE RISKS TO THE ECONOMIC GROWTH AND SOCIAL PROGRESS

- 3.1. Bottlenecks
- 3.2. Vulnerabilities
- 3.3. Incertitudes
- 3.4. Lags

4. POSSIBLE RISKS IN ACCOMPLISHING THE NATIONAL TARGETS PERTAINING TO EUROPE 2020 STRATEGY

- 4.1 Concerning the employment
- 4.2 Concerning the poverty
- 4.3 Concerning the education
- 4.4 Concerning the energy, the environment and climatic exchanges
- 4.5 Concerning the research-development-innovation

5. STRATEGIES, PROGRAMS, POLICIES

3.1 Sectoral

- 3.1.1 ...
- 3.1.2 ...

3.2 Transversal

- 3.2.1 ...
- 3.2.2 ...

3.3 For the implementation of Europe 2020 Strategy

- 3.3.1 Concerning the employment
- 3.3.2 Concerning the poverty a
- 3.3.3 Concerning the education
- 3.3.4 Concerning the energy, the environment and climatic exchanges
- 3.3.5 Concerning the research-development-innovation

6. GRAPHIC, MATHEMATIC AND STATISTIC APPENDIXES

ANNEX 2. STRUCTURE OF THE ANNUAL NPR

1. GENERAL NATIONAL CONTEX

1.1. Normative environment

- 1.1.1. Public administration
- 1.1.2. Administrative decentralisation
- 1.1.3. Fiscal budgetary policy
- 1.1.4. Monetary policy
- 1.1.5. Other public policies

1.2. Economic and social framework

- 1.2.1. Macroeconomic and regional indicator
- 1.2.2. Indicators concerning the real economy
- 1.2.3. Indicators concerning the economic efficiency
- 1.2.4. Indicators concerning the nominal economy
- 1.2.5. Indicators concerning the standard of living and the quality of life
- 1.2.6. Indicators concerning the labour market
- 1.2.7. Microeconomic indicators
- 1.2.8. Indicators concerning the foreign economic balance

2. DIAGNOSIS ANALYSIS OF THE STAGE OF THE FRAMEWORK NPR IMPLEMENTATION⁹⁸

2.1. Punctual evaluation of the national targets implementation

- 2.1.1. Employment
- 2.1.2. Poverty
- 2.1.3. Education
- 2.1.4. Energy
- 2.1.5. Research-development

2.2. General evaluation of the economic and social progress

- 2.2.1. Smart growth
- 2.2.2. Sustainable growth
- 2.2.3. Inclusive growth

3. PROGRAMMED NOMINAL ANNUAL VALUES OF THE NATIONAL TARGETS

- 3.1. Employment
- 3.2. Poverty
- 3.3. Education
- 3.4. Energy

---

⁹⁸ This section (referring to the period which elapsed from the start of NPR implementation to the end of the previous year) will be very useful for the elaboration of the Report on NPR implementation, report to be forwarded annually to the European Commission. Because the structure of the Report is to be communicated by the Commission, we will not refer to this component in this material.

3.5. Research-development

4. POSSIBLE RISKS IN ACCOMPLISHING THE NATIONAL TARGETS

- 4.1. Concerning the employment (bottlenecks, vulnerabilities, incertitudes, lags)
- 4.2. Poverty (bottlenecks, vulnerabilities, incertitudes, lags)
- 4.3. Education (bottlenecks, vulnerabilities, incertitudes, lags)
- 4.4. Energy (bottlenecks, vulnerabilities, incertitudes, lags)
- 4.5. Research-development (bottlenecks, vulnerabilities, incertitudes, lags)

5. RESOURCES ALLOCATED FOR THE ACCOMPLISHMENT OF THE ANNUAL NATIONAL TARGETS

5.1. Concerning the employment

5.1.1. Institutional resources

- 5.1.1.1. Strategies, guiding lines
- 5.1.1.2. Programs, policies
- 5.1.1.3. Primary and secondary legislation
- 5.1.1.4. Institutions, mechanisms, procedures

5.1.2. Financial resources

- 5.1.2.1. Public budget
- 5.1.2.2. Private sector
- 5.1.2.3. Structural funds
- 5.1.2.4. Other sources

5.1.3. Human resources

5.2. Concerning the poverty

5.2.1. Institutional resources

- 5.2.1.1. Strategies, guiding lines
- 5.2.1.2. Programs, policies
- 5.2.1.3. Primary and secondary legislation
- 5.2.1.4. Institutions, mechanisms, procedures

5.2.2. Financial resources

- 5.2.2.1. Public budget
- 5.2.2.2. Private sector
- 5.2.2.3. Structural funds
- 5.2.2.4. Other sources

5.2.3. Human resources

5.3. Concerning the education

5.3.1. Institutional resources

- 5.3.1.1. Strategies, guiding lines
- 5.3.1.2. Programs, policies

- 5.3.1.3. Primary and secondary legislation
- 5.3.1.4. Institutions, mechanisms, procedures

5.3.2. Financial resources

- 5.3.2.1. Public budget
- 5.3.2.2. Private sector
- 5.3.2.3. Structural funds
- 5.3.2.4. Other sources

5.3.3. Human resources

5.4. Concerning the energy

5.4.1. Institutional resources

- 5.4.1.1. Strategies, guiding lines
- 5.4.1.2. Programs, policies
- 5.4.1.3. Primary and secondary legislation
- 5.4.1.4. Institutions, mechanisms, procedures

5.4.2. Financial resources

- 5.4.2.1. Public budget
- 5.4.2.2. Private sector
- 5.4.2.3. Structural funds
- 5.4.2.4. Other sources

5.4.3. Human resources

5.5. Concerning research-development

5.5.1. Institutional resources

- 5.5.1.1. Strategies, guiding lines
- 5.5.1.2. Programs, policies
- 5.5.1.3. Primary and secondary legislation
- 5.5.1.4. Institutions, mechanisms, procedures

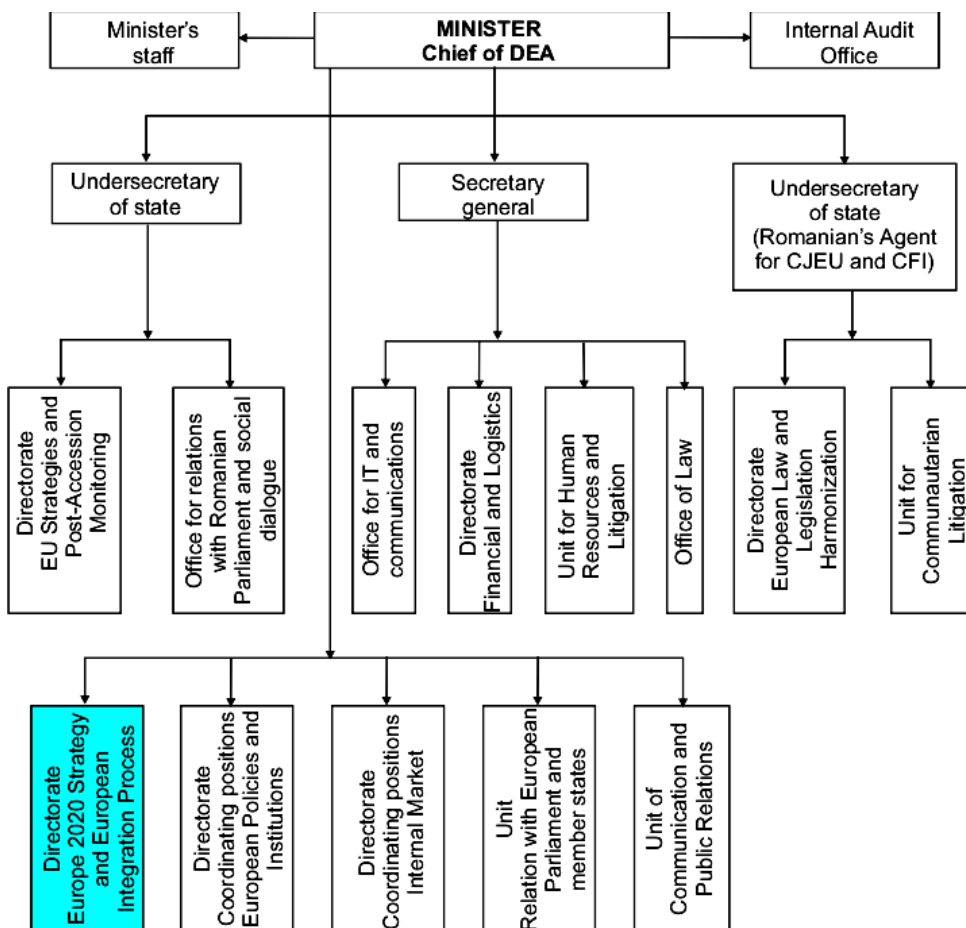
5.5.2. Financial resources

- 5.5.2.1. Public budget
- 5.5.2.2. Private sector
- 5.5.2.3. Structural funds
- 5.5.2.4. Other sources

5.5.3. Human resources

- 6. CAUSAL, STRUCTURAL AND FUNCTIONAL CORRELATION OF THE ANNUAL TARGETS**
- 7. OTHER SPECIFICATIONS**
- 8. GRAPHIC, MATHEMATIC AND STATISTIC APPENDIXES**

ANNEX 3. DIRECTORATE FOR „EUROPE 2020 STRATEGY AND THE PROCESS OF EUROPEAN INTEGRATION” WITHIN THE DEA

ANNEX 4. CONSISTENCY MATRIX BETWEEN NPR AND PC

I. NOTATIONS FOR THE INDICATORS SPECIFIC TO THE PROGRAM OF CONVERGENCE:

A. Provisions pertaining to the national strategy

1. primary legislation
  - A1(PC)1:
  - A1(PC)2:
  - ....
2. secondary legislation
  - A2(PC)1:
  - A2(PC)2:
  - ....

B. Provisions pertaining to the sectoral strategy

1. primary legislation
  - B1(PC)1:
  - B1(PC)2:
  - ....
2. secondary legislation
  - B2(PC)1:
  - B2(PC)2:
  - ....

C. Provisions from the Program of Governance

1. primary legislation
  - C1(PC)1:
  - C1(PC)2:
  - ....
2. secondary legislation
  - C2(PC)1:
  - C2(PC)2:
  - ....

D. Real macroeconomic indicators

- D(PC)1:
- D(PC)2:
- ....

E. Nominal macroeconomic indicators

- E(PC)1:
- E(PC)2:
- ....

F. Other factors of influence

- F(PC)1:
- F(PC)2:
- ....

II. NOTATIONS FOR THE INDICATORS SPECIFIC TO THE NATIONAL PROGRAM OF REFORMS:

- (NPR)1: increase the employment rate
- (NPR)2: reduce the rate of early school leaving
- (NPR)3: increase the proportion of people with tertiary studies
- (NPR)4: increase the proportion of research-development expenditure within the GDP
- (NPR)5: reduce the rate of relative poverty
- (NPR)6: reduce the greenhouse gas emissions
- (NPR)7: increase the proportion of renewable energy sources within the final gross energy consumption
- (NPR)8: decrease the primary energy consumption (decrease the energy intensity of the national economy)

YEAR										
	Specifica- tion	Impact	(NPR)1	(NPR)2	(NPR)3	(NPR)4	(NPR)5	(NPR)6	(NPR)7	(NPR)8
A1(PC)1		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
A1(PC)2		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
.....		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
A2(PC)1		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
A2(PC)2		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
.....		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
B1(PC)1		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
B1(PC)2		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
.....		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
B2(PC)1		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
B2(PC)2		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
.....		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
C(PC)1		Positive								
		Adverse								
		Neutral								
C(PC)2		Positive								
		Adverse								
		Neutral								

.....		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		
D(PC)1		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		
D(PC)2		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		
.....		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		
E(PC)1		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		
E(PC)2		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		
.....		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		
E(PC)1		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		
E(PC)2		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		
.....		Positive																		
		Adverse																		
		Neutral																		